

KEHA-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten
sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja
hallintokeskuksen (KEHA-keskus)

Tilinpäätös vuodelta 2022

**ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSTEN SEKÄ TYÖ- JA
ELINKEINOTOIMISTOJEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN
(KEHA-KESKUS) TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022**

KEHA-keskus

ISBN 978-952-398-138-6 (PDF)

URN:ISBN: 978-952-398-138-6

www.doria.fi/ely-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus)

Tilinpäätös vuodelta 2022

Kirjanpitoyksikköön 380 kuuluvat virastot:

Uudenmaan ELY-keskus

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Satakunnan ELY-keskus

Hämeen ELY-keskus

Pirkanmaan ELY-keskus

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Etelä-Savon ELY-keskus

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Keski-Suomen ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Kainuun ELY-keskus

Lapin ELY-keskus

TE-toimistot

KEHA-keskus

Sisältö

1. Toimintakertomus	2
1.1. Johdon katsaus	2
1.2. Tuloksellisuus	3
1.2.1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	5
1.2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus: Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat	13
1.2.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	14
1.2.4 KEHA-keskuksen tulostavoitteiden toteumatiedot.	14
1.3. Toiminnan vaikuttavuus	16
1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus.....	16
1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus	17
1.3.3 Satakunnan ELY-keskus.....	19
1.3.4 Hämeen ELY-keskus	22
1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus.....	24
1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus.....	26
1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus.....	28
1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus.....	30
1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus	31
1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus.....	33
1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.....	35
1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus	37
1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	39
1.3.14 Kainuun ELY-keskus	40
1.3.15 Lapin ELY-keskus.....	42
1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen	43
1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta.....	48
1.3.18 Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman toteuttaminen	54
1.4. Toiminnallinen tehokkuus	58
1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	58
1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	82
1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus	88
1.5. Tuotokset ja laadunhallinta	91
1.5.1 Suoritteiden määrät	91
1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu	98
1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	101
1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö.....	102
1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö	116
1.7. Tilinpäätösanalyysi	128
1.7.1 Rahoituksen rakenne.....	128
1.7.2 Talousarvion toteutuminen.....	129
1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma	138
1.7.4 Tase.....	140

1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	141
1.9. Arvioinnit	142
1.10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	142
1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot.....	142
1.10.2 Takaisinperintätiedot ja EU-rahoitukseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet	143
2. Talousarvion toteutumalaskelma	144
3. Tuotto- ja kululaskelma	152
4. Tase	154
5. Liitetiedot	156
6. Allekirjoitus	180
7. Tilintarkastajan merkintä	181

1. Toimintakertomus

1.1. Johdon katsaus

ELY-keskusten toimintaympäristöön vaikutti merkittävällä tavalla Venäjän keväällä aloittama hyökkäyssota Ukrainaan. Hyökkäyssodan takia Venäjälle asetetut pakotteet ja monet muut kerrannaisvaikutukset heijastuivat energian hintaan ja saatavuuteen, kustannustason nousuun ja talouskasvun heikkenemiseen. Samalla huoltovarmuuteen ja varautumiseen liittyvät toimenpiteet nousivat entistä näkyvämpään asemaan myös ELY-keskuksissa.

Toimintaympäristön myllerryksistä huolimatta virastojen toiminta oli vuoden 2022 aikana tuloksekasta. Suurin osa tulostavoitteista saavutettiin hyvin tuloksin. Suurimmat haasteet liittyivät työllisyystavoitteisiin, mutta myös ympäristölupavalvontoihin, yritysten TKI-toiminnan edistämiseen ja maanteiden kuntoon liittyvissä tavoitteissa jäätin jonkin verran tavoitellusta. Erityisen myönteistä on, että asiakkaiden antama palaute oli edellisvuosien tapaan hyvää ja henkilöstön tyytyväisyys oli hyvällä tasolla.

Lisäämme elinvoimaa -painopisteeseen kuuluvissa työllisyystavoitteissa jäätin asetetuista tavoitteista useimmilla alueilla. Vaikka työttömyys vuoden mittaan laski, niin työttömyysjaksojen kestot pitenevät edelleen, sillä pitkään työttömänä olleiden osuus työttömistä kasvoi. Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen -tavoitteeseen ei useimmilla alueilla päästy, mikä kertoo työnhakijakunnan polarisoitumisesta. Yritysten kehittämiseen liittyvät tavoitteet toteutuivat pääosin. Team Finland -toimijoiden yhteistyö ja tiedonvaihto paranivat sekä yritysten kehittämiseen ja kasvuun liittyvän rahoituksen kysyntä oli vilkasta. Rakennerahastokauden käynnistymisen viivästyminen heijastui siihen, että TKI-tavoite ei toteutunut monilla alueilla tavoitellusti, vaikkakin loppuvuotta kohti hakemusjonoja saatiin hyvin purettua.

Työvoiman kysyntä oli vilkasta ja työttömyys aleni koko maassa, mutta hyvän kehityksen käänköpuolena työvoiman saatavuuden haasteet pahenivat. Yhä pahenevaan työvoiman kohtaanto-ongelmaan on pyritty parantamaan panostamalla koulutukseen, kehittämällä ohjausta sekä edistämällä kansainvälistä rekrytointia. Osaamistason nostoon ja elinikäisen ohjauksen kehittämiseksi on alueilla tehty tiivistä yhteistyötä ja tulostavoitteisiin päästiin valtaosassa ELY-keskusalueita. TE-toimistoissa ja ELY-keskuksissa kehitettiin pikavauhtia Ukrainasta paenneiden palveluja sekä edistettiin työllistymistä.

Liikenneturvallisuus kehittyi hyvään suuntaan, mistä osoituksena henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien määrä jatkoi vähenemistä ja tavoitteeseen päästiin lähes kaikissa ELY-keskuksissa. Tieverkon kunnossapitoon liittyy haasteita, mistä kertoo se, että runsaslumisen talven myötä raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon heikkeni edellisvuodesta selvästi ja tavoitteet jäivät usealla alueella saavuttamatta. Myös kansalaisten kokemaa tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon oli laskusuunnassa, vaikkakin tavoitetaso saavutettiin useimmissa ELY-keskuksissa.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta -painopiste. Ilmastonmuutoksen hillintä on ELY-keskuksen kaikkia toimintoja yhdistävä ja läpileikkaava teema. ELY-keskukset ovat osallistuneet aktiivisesti alueelliseen ilmastotyöhön ja toteuttaneet osaltaan alueellisia ilmastostrategioita. Energiaturvasta ja kiertotaloutta on edistetty mm. lausuntojen, valvonnan, neuvonnan ja rahoituksen keinoin. Maaseutuohjelmasta myönnettyistä tuista suuri osa kohdistui uusiutuvan energian ja kiertotalouden hankkeisiin. Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi METSO- ja HELMI -ohjelmat olivat keskeisessä asemassa. Tavoitteet niin luonnonsuojelun toteutuksen kuin luontotyyppien ja lajisuojelun edistämisen suhteen saavutettiin varsin onnistuneesti, luonnonsuojelun tavoitteet ylitettiin selvästi monilla alueilla. Vesien tilan parantamiseen ja vesistökuunnostukseen liittyvät toimenpiteet toteutuivat lähestulkoon tavoitteiden mukaisesti. Ympäristölupavalvonnoissa resurssien niukkuuden takia osa ELY-keskuksista ei päässyt tavoitteisiin.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat -painopiste. Venäjän keväällä aloittama hyökkäyssota toi valmius- ja varautumisasiat aiempaa näkyvämmiin osaksi virastojen toimintaa ja suunnittelua. Jatkuvuussuunnitteluun ja tietoturvaan kiinnitettiin aiempaakin enemmän huomiota.

TE-toimistoissa otettiin vuoden 2022 aikana käyttöön uusi asiakaspalvelumalli, jonka edellytti henkilöstöltä uusien työtapojen omaksumista ja uutta osaamista. Muutos lisäsi henkilöstön kuormitusta, varsinkin, kun samaan aikaan on täytynyt perehtyä uudistuvaan asiakastietojärjestelmään.

Koronapandemian aikaisen, lähes koko henkilöstöä koskeneen, etätyöjakson jälkeen virastoissa on vakiintunut hybridityöskentelyn malli, johon liittyen on panostettu henkilöstön digivalmiuksien kehittämiseen ja yhteisöllisyyden ylläpitoon. Työtapojen muutokset on otettu henkilöstön keskuudessa hyvin vastaan, mistä osaltaan kertoo se, että henkilöstön työtyytyväisyys on ELY-keskuksissa jatkanut paranemistaan. ELY-keskuksissa henkilöstön työtyytyväisyyden kokonaisindeksi oli 3,84 (vuonna 2021 3,81). TE-toimistoissa (ml. työllisyyden kuntakokeiluissa olevan TE-toimiston henkilöstön) työtyytyväisyysindeksi sen sijaan laski, ollen 3,49 (vuonna 2021 3,55).

ELY-keskusten ja TE-toimistojen asiakkaiden palautteita seurataan vuosittain ja sidosryhmien palautteita vuorovuosina. Asiakkaiden antama palaute ELY-keskusten palveluista on hieman pudonnut, mutta on silti hyvällä tasolla. Asiakkaiden antamien palautteiden kokonaisarvio oli 4,29. Vuotta aiemmin vastaava kokonaisarvio kaikista palveluista oli 4,35. Sidosryhmien palautetta ei kysytty vuonna 2022, vaan seuraavaksi sitä selvitetään vuoden 2023 aikana.

Vuonna 2022 ELY-keskukset ja KEHA-keskus käyttivät ELY-keskusten toimintamenomäärärahoja n. 198,2 M€, mikä oli vajaa 13 M€ enemmän kuin edellisellä vuonna. TE-toimistot käyttivät vuonna 2022 toimintamenomäärärahoja n. 259,9 M€, mikä oli n. 34,6 M€ enemmän kuin vuonna 2021. Vuonna 2023 ELY-keskusten toimintamenomomentille on budjetoitu n. 208,7 M€ ja TE-toimistojen toimintamenomomentille n. 273,6 M€.

Sekä ELY-keskuksiin että TE-toimistoihin palkattiin lisäresursseja lisääntyneiden tehtävien hoitamiseksi. Vuonna 2022 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tehtäviä hoidettiin 3 295 henkilötyövuoden voimin, mikä oli n. 141 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2021. Määräaikaisen henkilöstön määrä kasvoi edellisvuodesta 60 henkilöllä. Määräaikaisten henkilöiden osuus oli ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa noin 5,5 % suurempi kuin valtiohallinnossa keskimäärin. TE-toimistoissa henkilötyövuosia tehtiin 4 532, mikä oli n. 615 henkilötyövuotta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. TE-toimistoissa henkilötyövuosien voimakas kasvu liittyy uuden asiakaspalvelumallin käyttöönottoon, johon osoitettiin 1 200 henkilötyövuotta vastaavat lisäresurssit 1.1.2022 alkaen. Osa näistä lisärekrutoinneista toteutettiin jo vuonna 2021.

Varautuminen, riskienhallinta ja tietoturva ovat vallitsevassa turvallisuusympäristössä virastoille tärkeitä kehittämiskohteita. Asiakkuuksien hallinnan ja asiakaskokemuksen parantaminen nousee yhä vahvemmin esille samoin kuin verkostotyön kehittäminen. Työyhteisön hyvinvointiin ja digitaitoihin panostaminen korostuu hybridityöskentelyn mallissa.

Vuosi 2023 on ELY-keskusten nelivuotisen strategiakauden viimeinen vuosi, jonka aikana laaditaan hallitusohjelman pohjalta uusi AVI-ELY strategia-asiakirja, valmistellaan uutta tulossuunnittelukautta sekä uusia tulostavoitteita. Vuosien 2023 ja 2024 aikana jatketaan julkisten työvoimapalvelujen uudistusta, jossa vastuu työvoimapalvelujen toteuttamisesta siirtyy kunnille vuoden 2025 alusta lukien.

1.2. Tuloksellisuus

ELY-keskusten toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kautta. Kokonaisuutena voidaan arvioida, että tuloksellisuuden paraneminen on jatkunut myös vuoden 2022 aikana. Vaikuttavuutta kuvaavat tulostavoitteet saavutettiin varsin onnistuneesti. Tavoitteista jäätin lähinnä työllisyyttä kuvaavissa mittareissa, raskaan liikenteen tyytyväisyydessä maanteiden palvelutasoon, TKI -toiminnan edistämässä ja ympäristövalvonnan valvontasuunnitelman toteutumisessa. Kokonaisuutena voidaan arvioida, että ELY-keskusten toiminta on ollut tavoitteiden mukaista.

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kokonaistuottavuus on monilta osin noussut edellisvuodesta. Taustalla ovat mm. kasvaneet suoritelmät, joidenkin toimintojen osalta uudelleenorganisointi sekä sähköisten toimintatapojen käyttöönotto. Seuraavassa tarkastellaan tarkemmin ELY-keskusten tulostavoitteita ja arvioita tavoitteiden toteutumisesta.

ELY-keskusten tulostavoitteet on luokiteltu aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten yhteisessä strategia-asiakirjassa määriteltyihin strategiisiin painopisteisiin. Tulostavoitteiden toteutumista seurataan tulostavoitemittareiden avulla, joista osa on numeerisia indikaattoreita ja osa puolestaan sanallisia mittareita, joissa ELY-keskukset itse arvioivat tavoitteiden toteutumista. Tässä luvussa esitetään myös KEHA-keskuksen tulostavoitteet ja niiden toteumatiedot.

Numeeristen indikaattorien toteumatiedot vuosilta 2020–2022 ja tavoitearvot vuodelle 2022 on koottu taulukoihin kunkin tulostavoiteeryhmän yhteyteen. Myös sanallisista mittareista on laadittu tiiviit analyysit.

ELY-keskusten yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavat tulostavoitteet on luokiteltu seuraaviin strategisiin painopisteisiin:

- Lisäämme elinvoimaa
- Tavoittelemme hiilineutraaliutta
- Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

ELY-keskusten analyysit yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta ovat luvussa 1.3.

ELY-keskusten toimintatavoille on yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden lisäksi asetettu hallitusohjelmasta ja strategia-asiakirjasta johdettuja tavoitteita ja mittareita, joilla kuvataan toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotoksien ja palvelujen laadun kehittymistä.

Tuotoksia ja laadunhallintaa kuvaavien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan myös luvussa 1.5 sekä henkisten voimavarojen hallintaa kuvaavien tulostavoitteiden toteutumista raportoidaan luvussa 1.6.

ELY-keskukset esitetään ELY-asetuksessa luetellussa järjestyksessä. ELY-keskuksista käytetään seuraavia lyhenteitä:

Uudenmaan ELY-keskus	UUD
Varsinais-Suomen ELY-keskus	VAR
Satakunnan ELY-keskus	SAT
Hämeen ELY-keskus	HÄM
Pirkanmaan ELY-keskus	PIR
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	KAS
Etelä-Savon ELY-keskus	ESA
Pohjois-Savon ELY-keskus	POS
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	POK
Keski-Suomen ELY-keskus	KES
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	EPO
Pohjanmaan ELY-keskus	POH
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	POP
Kainuun ELY-keskus	KAI
Lapin ELY-keskus	LAP

Taulukoiden merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Sanallisten mittareiden osalta tavoitteen toteutumista arvioidaan kolmiportaisella asteikolla: tavoite toteutui, tavoite toteutui osittain tai tavoite ei toteutunut.

1.2.1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

LISÄÄMME ELINVOIMAA: Työllisyysasteen nostaminen

Alla olevassa taulukossa on kerrottu työllisyysasteen nostaminen -tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2020–2022 ja tavoitetasot vuodelle 2022.

Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TAE)

Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	45	37	37	44	34	38	40	50	45	44	26	36	41	34	35	41
2021	64	51	49	62	47	48	51	66	60	59	38	50	55	41	48	57
tot 2022	77	59	52	76	52	51	55	74	65	65	41	55	61	42	53	65
tav 2022	49	45	44	49	39	40	47	54	48	44	33	41	47	39	40	

Virta yli 3 kk työttömyyteen % (TAE)

Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	40,9	35,0	36,5	36,9	40,8	35,9	34,2	35,7	38,6	36,1	30,8	33,3	36,3	35,5	39,3	37,9
2021	45,7	39,7	39,4	43,6	40,3	40,3	40,6	36,8	42,1	40,6	32,8	31,6	40,7	39,4	39,3	41,3
tot 2022	51,3	44,5	44,4	45,2	44,6	44,7	43,4	41,9	45,5	44,2	37,2	38,4	43,9	39,1	40,6	45,5
tav 2022	38	36	37	40	37	37	40	38	39	39	34	38	40	40	41	

Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)

Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	8	5	3	5	4	3	5	3	2	6	2	2	4	3	2	5
2021	7	5	5	9	5	4	6	2	3	6	4	4	6	4	3	7
tot 2022	6	4	3	7	3	5	6	4	3	6	3	4	4	2	4	5
tav 2022	1	3	4	4	3	2	4	3	2	7	4	2	4	1	4	

Työllisyysasteen nostamistavoitteeseen on tulossopimuksissa määritelty kaksi mittaria: ”Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto” sekä ”Virta yli 3 kk työttömyyteen”. Molempien mittareiden tiedot sisältävät ELY-keskusalueen TE-toimiston sekä työllisyyden kuntakokeilujen luvut. Vaikka työttömyys laski ripeästi koko maassa, pitkien, yli kaksi vuotta jatkuneiden työttömyyksien osuus kaikista työttömyyksistä on jatkanut kasvussa. Tämä osaltaan vaikutti siihen, että työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto piteni edellisvuodesta. Työttömyysjaksojen keston osalta tavoitetaso jäi saavuttamatta jokaisen ELY-keskuksen alueella. Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen -mittarille asetettuun tavoitteeseen päästiin kolmella ELY-keskusalueella.

Rahoitetuissa hankkeissa (yrityksen kehittämisavustus sekä maaseuturahaston investointituki ja perustamistuki) keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä eli **työpaikkakerroin** kertoo hankkeissa hakemusvaiheessa arvioiduista uusista työpaikoista. ELY-keskukset ovat tässä päässeet varsin hyvin tavoitteeseen. Ainoastaan kolme ELY-keskusta jäi tavoitteesta ja näissäkin tavoitteesta jäätiin vain vähän.

LISÄÄMME ELINVOIMAA: Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Seuraavissa taulukossa ja kuvissa on kuvattu Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta -tulostavoitteen toteumatietoja sekä tavoitetasot vuodelle 2022.

Kasvu CRM järjestelmään kirjattujen liidien määrä

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	
2021	
tot 2022	1279	145	166	359	197	176	322	239	68	165	154	102	275	142	51	3840
tav 2022	700	175	100	150	250	120	100	150	75	125	120	100	200	140	104	2609

Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	28	13	13	18	12	7	8	8	7	21	6	13	6	6	2	12
2021	14	15	11	38	11	12	7	4	8	19	20	12	7	9	11	16
tot 2022	6	14	22	36	19	15	7	12	7	34	13	15	11	17	1	18
tav 2022	10	14	10	13	14	22	10	4	1,5	20	5	9	7	5	4	

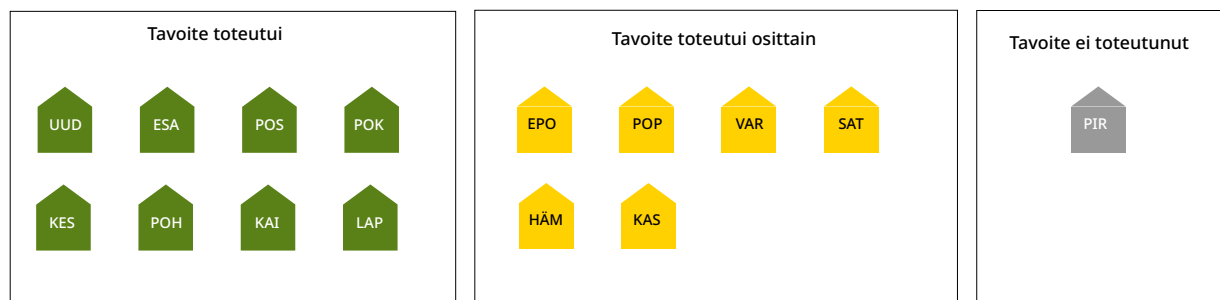
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	-	-	-	13	-	-	5	-	-	15	-	-	3	-	-	8
2021	-	-	-	24	-	-	4	-	-	10	-	-	4	-	-	10
tot 2022	-	-	-	32	-	-	4	-	-	33	-	-	6	-	-	16
tav 2022	-	-	-	10	-	-	5	-	-	16	-	-	4	-	-	

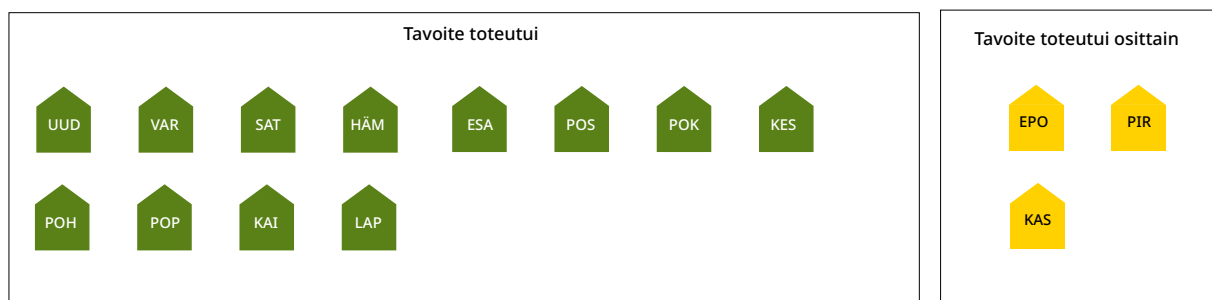
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	-	-	-	466	-	-	169	-	-	680	-	-	136	-	-	1451
2021	-	-	-	1371	-	-	277	-	-	1057	-	-	327	-	-	3032
tot 2022	-	-	-	167	-	-	73	-	-	354	-	-	71	-	-	665
tav 2022	-	-	-	60	-	-	85	-	-	423	-	-	200	-	-	768

ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämässä (tot 2022)

ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (tot 2022)

Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (tot 2022)

Kasvu CRM järjestelmään kirjattujen liidien määrä on uusi, vuodelle 2022 asetettu tavoite, joka sisältää ELY-keskusten (sis. TE-toimistot) liidien lukumäärän, eli yritysasiakkaan tunnistettuun tarpeeseen perustuvat ohjaukset sopivaan ELY-keskuksen, TE-toimiston tai muun Team Finland -toimijan palveluun. Koko maan tasolla tavoite ylitettiin reilusti, noin 47 % ja myös monissa ELY-keskuksissa tavoitetaso ylitettiin selvästi. Neljä ELY-keskusta jäi kuitenkin asetetusta tavoitteesta.

Rahoitetuissa hankkeissa syntyvän viennin kasvun eli vientikertoimen osalta tavoite ylitettiin Hämeen, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa, mutta Etelä-Savossa jäätin hieman tavoitteesta. **Pk-yritysten hankkeissa syntyneiden patenttien ja muiden aineettomien oikeuksien määrässä** jäätin koko maan osalla tavoitteesta, mutta Hämeen ELY-keskuksessa tavoite ylitettiin lähes kolminkertaisesti.

ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet TKI- tavoitteen edistämiseksi kahdeksan ELY-keskusta arvioi tavoitteen toteutuneen hyvin, kuusi arvioi tavoitteen toteutuneen osittain ja Pirkanmaan osalta tavoite jäi saavuttamatta. ELY-keskusten kehittämistoimenpiteet **Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi** -tavoitteessa 12 ELY-keskusta arvioi tavoitteen toteutuneen hyvin ja kolmen ELY-keskuksen osalla tavoite toteutui osittain. Team Finland aluetiimit ja -verkot ovat kokoontuneet säännöllisesti ja yhteistyö on ollut aktiivista. Kasvu-CRM:n käyttöä on aktivoitu ja liidien määrä onkin kasvanut. Yritysten kansainvälistymiseen ja kasvuun liittyvien palvelujen markkinointiin on panostettu ja erilaisiin infotilaisuuksiin on saatu runsaasti osallistujia. TKI-tavoitteen ja muunkin yritysten kehittämiseen liittyvän toiminnan osalta haasteena oli uuden rakennerahastokauden alun viivästyminen EURA-järjestelmään liittyneiden ongelmien takia.

Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet-tavoitekokonaisuudessa 12 ELY-keskusta arvioi tavoitteen toteutuneen ja kolme arvioi tavoitteen toteutuneen osittain. ELY-keskukset ovat olleet aktiivisesti mukana luovien alojen verkostoyhteistyössä. Alueilla on tuettu kulttuurialan toimintaedellytyksiä ja luonto- sekä kulttuurimatkailua kehittäviä hankkeita. Erityisesti Leader- ryhmien rahoitus ja tukitoimet ovat olleet tärkeitä. Toimijoita on informoitu alan kehittämiseen kohdennetuista valtakunnallisista rahoitusmahdollisuuksista ja neuvottu ja tuettu rahoitushakemusten tekemisessä.

Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta on toistaiseksi keskeytynyt Venäjän aloittaman sodan takia.

LISÄÄMME ELINVOIMAA: Elinkeinojen vastuullisuuden lisääminen

Seuraavassa taulukossa on kerrottu elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2020–2022 ja tavoitetasot vuodelle 2022.

Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus %)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	95	96	92	93	98	96	93	96	97	95	98	98	94	96	89	96
2021	95	97	92	85	97	96	96	96	93	94	96	96	90	95	88	94
tot 2022	99	99	93	92	98	96	93	94	93	92	96	98	93	98	95	95
tav 2022	90	100	90	95	90	94	93	90	90	91	90	90	93	90	90	95

Elintarvikealan turvallisuuden ja vastuullisuuden lisäämistä arvioidaan sen perusteella, kuinka moni toimija elintarvikeketjussa täyttää säädösten vaatimukset. Tavoite toteutui koko maan tasolla ja vain kahdessa ELY-keskuksessa jäätin hivenen tavoitteesta.

LISÄÄMME ELINVOIMAA: Saavutettavuuden edistäminen

Alla olevissa taulukoissa on kuvattu saavutettavuuden edistäminen -tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2020–2022 sekä tavoitetasot vuodelle 2022.

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	577	312	-	-	179	117	-	209	-	138	190	-	172	-	83	1977
2021	503	283			129	83		188		87	173		180		60	1686
tot 2022	482	259			119	98		191		108	142		140		58	1597
tav 2022	548	291	-	-	155	117	-	211	-	119	178	-	155	-	79	1853

Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	3,2	3,1	-	-	3,0	3,4	-	2,9	-	2,9	2,8		2,9	-	3,0	3,0
2021	3,3	3,1			3,2	3,4		3,1		3,2	3,1		3,1		3,0	3,2
tot 2022	3,1	2,9			3,0	3,2		3,1		3,1	2,9		3,1		3,0	3,1
tav 2022	3,0	3,0	-	-	3,0	3,0	-	3,0	-	3,0	3,0		3,0	-	3,0	3,0

Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	2,6	2,8	-	-	2,6	2,9	-	2,7	-	2,5	2,5	-	2,5	-	2,6	2,6
2021	2,7	2,8			2,8	3,0		2,8		2,9	2,6		2,8		2,6	2,8
tot 2022	2,6	2,3			2,4	2,5		2,7		2,6	2,4		2,7		2,6	2,5
tav 2022	2,6	2,6	-	-	2,6	2,6	-	2,6	-	2,6	2,6	-	2,6	-	2,6	2,6

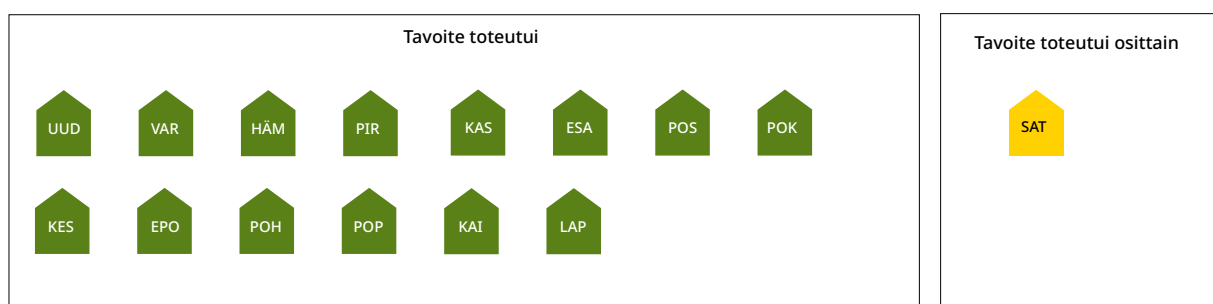
ELY-keskuksille asetettua tavoitetta saavutettavuuden edistämisestä seurataan kolmen mittarin avulla. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä laski lähes jokaisen ELY-keskuksen alueella, ja vuodelle 2022 asetettuihin tavoitteisiin päästiin niin koko maan tasolla kuin jokaisen ELY-keskuksen alueella.

Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon on useimpien ELY-keskusten kohdalla laskenut hivenen edellisvuoteen verrattuna. Asetettuun tavoitteeseen päästiin kuitenkin lähes kaikissa ELY-keskuksissa, vain kahden ELY-keskuksen kohdalla tavoite jäi toteutumatta. **Raskaan liikenteen kokema tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon** on aiempien vuosin tapaan heikompi kuin kansalaisten antama arvio. Verrattuna edellisvuoteen on tyytyväisyys pudonnut lähes joka alueella ja joidenkin ELY-keskusten kohdalla tyytyväisyys on pudonnut varsin paljon. Asetettuun tavoitteeseen päästiin kuitenkin viidessä ELY-keskuksessa ja neljässä ELY-keskuksessa tavoite jäi toteutumatta.

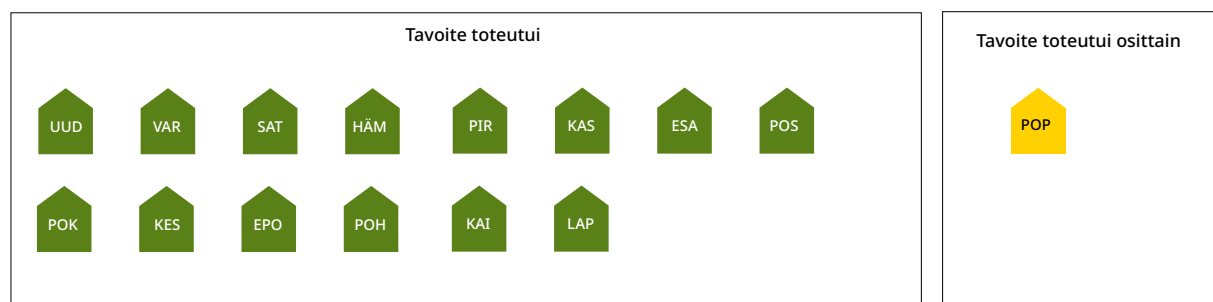
LISÄÄMME ELINVOIMAA: **Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee**

Seuraavissa kuvissa on kuvattu ”koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee” -tulostavoitteiden ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuodelle 2022.

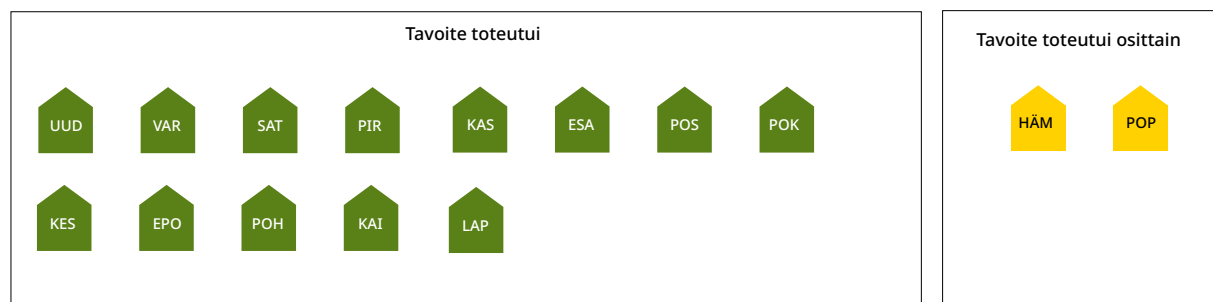
Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin

Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen

Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä

Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella – tavoitteessa onnistuttiin hyvin lähes kaikissa ELY-keskuksessa, vain Satakunnan ELY-keskus arvioi tavoitteen toteutuneen osittain. Yhteishankintakoulutusten kysyntä on vilkastunut ja rekrykoulutuksia on järjestetty aiempia vuosia enemmän. Haasteena on todettu koulutuksiin soveltuvien työnhakijoiden vähyys ja heikot valmiudet koulutuksen osallistumiseen.

Rekrytointiongelmien ovat edelleen yleistyneet. Osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakoitiin panostaminen nähdään entistä tärkeämpänä niin alueellisena kuin valtakunnallisena toimintona. Yhteistyö Jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen (JOTPA) kanssa on alkanut aktiivisesti.

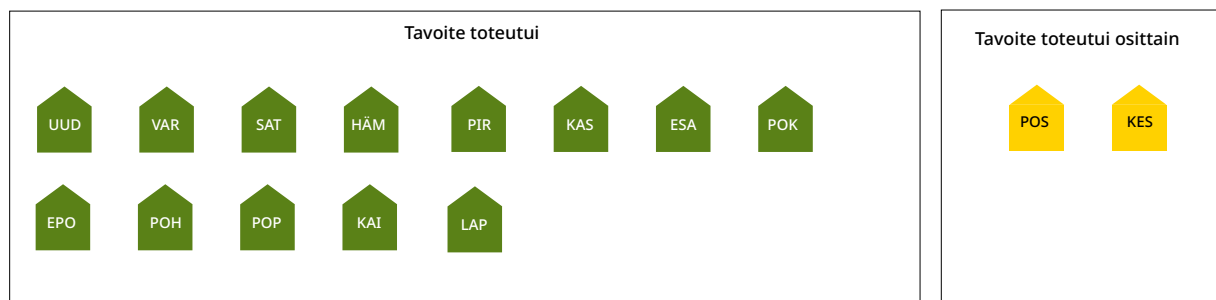
Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen -tavoitteessa on myös edetty pitkälti suunnitelmien mukaan. Alueellisia elinikäisen ohjauksen strategioita on viety käytäntöön ja alueellinen yhteistyö on ollut aktiivista. Myös Ohjaamo-toimintaa on kehitetty. Alueellisella ennakoitavuudella on myös vahva kytkentä ohjauspalvelujen tuottamiseen ja kehittämiseen.

Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä -tavoitteessa on 13 ELY-keskusta arvioinut päässeensä tavoitteeseen ja kaksi ELY-keskusta arvioi tavoitteen toteutuneen osittain. Keskeisenä toimintana on ollut kansallisen Talent Boost -toimintohjelman edistäminen ja alueellisten Talent Hub -toimintojen toteutus. ELY-keskukset ovat myös osallistuneet Kokka kohti Suomea hankekokonaisuuteen, jonka tavoitteena on turvata yritysten kasvua kasvukeskuksissa edistämällä kansainvälisten työntekijöiden rekrytoitumista Suomen työmarkkinoille. Ukrainasta paenneiden koulutustarpeisiin on pyritty vastaamaan koulutus- ja valmennushankinnoilla sekä verkostotyön kautta.

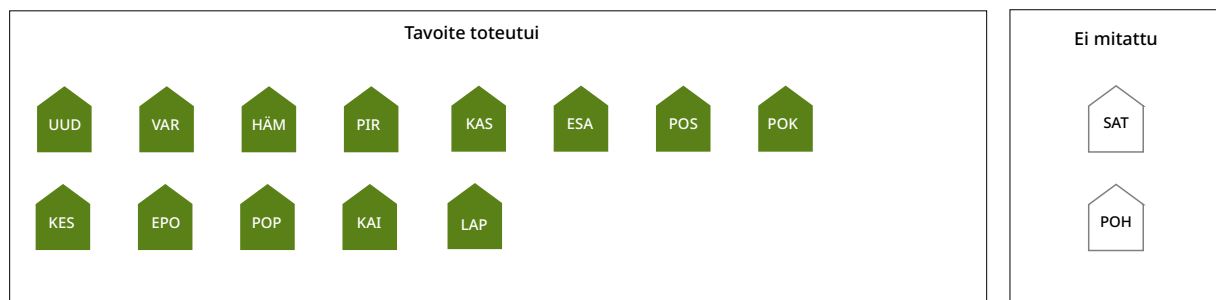
TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA: Hiilineutraaliuden edistäminen ja kiertotalouden ratkaisut

Seuraavissa kuvissa on kuvattu hiilineutraaliuden edistäminen ja kiertotalouden ratkaisut- tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuodelta 2022.

Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi

Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen

Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi -tavoite on toteutunut valtaosassa ELY-keskuksia, vain kaksi ELY-keskusta arvioi tavoitteen toteutuneen osittain. ELY-keskukset ovat edistäneet energiatehokkuutta, uusiutuvan energian, biotalouden ja resurssiviisaiden ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa. ELY-keskusten poikkialliset ilmastotiimit ovat jatkaneet toimintaansa, samoin kuin ELY-keskusten strategiapäälliköiden ja ohjaavien tahojen ilmastoryhmä. Alueellisia ilmastotiekarttoja ja toimintaohjelmia on valmisteltu ja monella alueella päästy jo käytännön toteutusvaiheeseen. Vähähiilisyystavoitetta on konkreettisesti edistetty parantamalla joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, edistämällä tuulivoimakaavoitusta ja tukemalla maatalojen uusiutuvan energian investointeja ja kestävien tuotantotapojen käyttöönottoa. Pirkanmaan ELY-keskukseen keskitettyä öljylämmityksen luopumisen tukea on myönnetty runsaasti.

Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen -tavoite on toteutunut kaikissa ELY-keskuksissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Uudistetun jätelain mukaiset alueelliset yhteistyöryhmät ovat aloittaneet toimintansa. Toimijoita on tiedotettu ja ohjeistettu kansallisen jätelain uudistuksista mm. jäteraportoinnista. Ympäristölupahakemuksista annetuissa lausunnoissa ja muussa valvonnassa on kiinnitetty huomiota materiaalitehokkuuteen ja kierrätykseen.

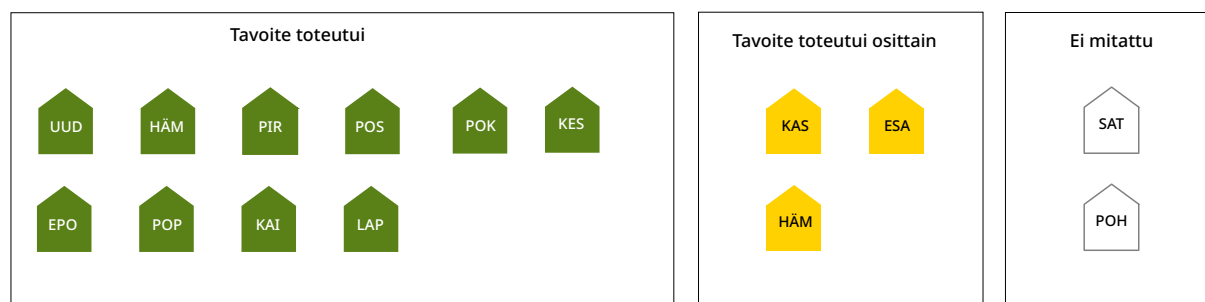
TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA: Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Seuraavissa taulukossa ja kuvissa on kerrottu luonnon monimuotoisuus ja vesien tila- tulostavoitteen toteumatiedot vuosilta 2020–2022 sekä ELY-keskuskohtaiset tavoitetasot vuodelle 2022.

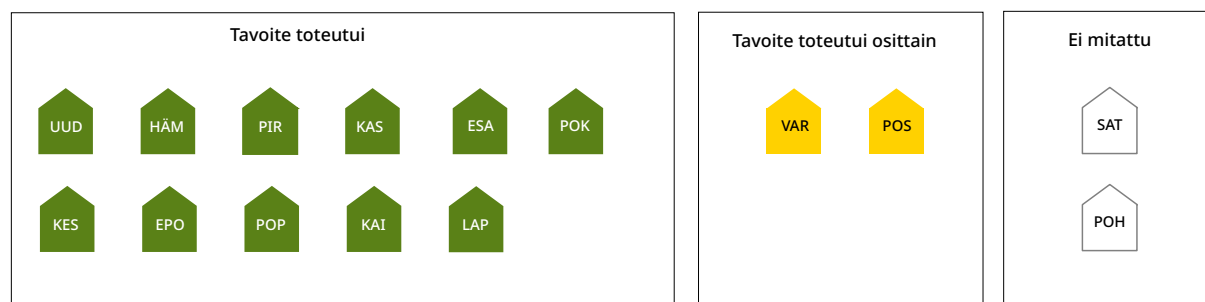
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	1000	1125	-	458	589	744	943	1130	1110	908	1190	-	4229	76	112	13614
2021	892	1263		606	540	755	604	1247	1066	680	1738		5577	800	1490	17258
tot 2022	854	7153		641	791	770	681	1193	842	552	1432		3053	1792	1890	21644
tav 2022	750	1100	-	560	840	720	600	1000	850	650	1500	-	1150	700	650	11100

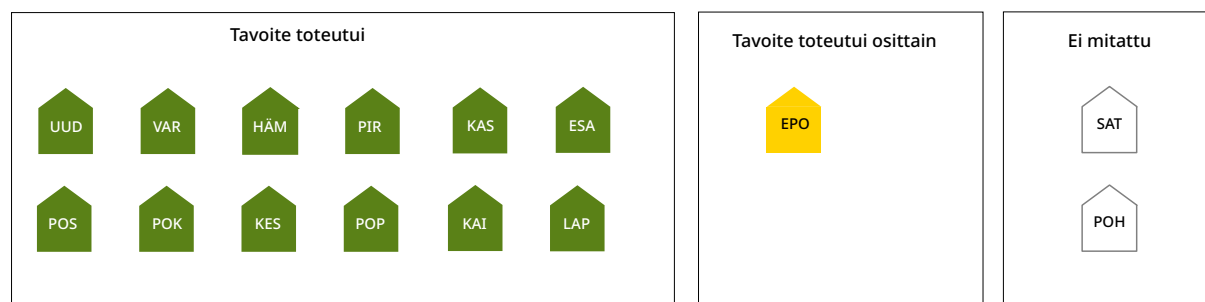
Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen

Itämeren ja vesien hyvä tila

Vesistökuunnostusten edistäminen

Luonnonsuojelualueiden toteutuksessa ylitettiin koko maan tasolla tavoite lähes 10 000 hehtaarilla. Yhdeksän ELY-keskuksen alueella tavoitetaso ylitettiin ja neljällä alueella jäätin hieman tavoitteesta. Tavoitetaso ylitettiin erityisen paljon Varsinais-Suomessa, jossa päästiin yli 7 000 hehtaarin johtuen isosta Saaristomeren kohteesta.

Luontotyyppien ja lajisuojelun edistämisessä on edetty pääosin hyvin ja tavoitteisiin on päästy 10 ELY-keskuksessa. Tavoitteen edistämisen kannalta tärkeä Helmi-elin ympäristöohjelma on edennyt hyvin ja sen puitteissa on käynnistetty ennallistamis- ja kunnostamishankkeita sekä inventoitu perinnebiotooppeja. Kolme ELY-keskusta ei saanut toteutettua tavoiteltua määrää rajauspäätöksiä. **Itämeren ja vesien hyvä tila** -tavoitteessa on edetty pitkälti suunnitelmien mukaisesti.

Vesiensuojelun tehostamishjelmaa on toteutettu ja vesienhoitoa edistäviä sidosryhmätalouksia järjestettiin runsaasti. Pohjois-Savossa tavoitteet toteutuivat pääosin, mutta maakunnan yhteinen biotalouden edistämissuunnitelma ei toteutunut ja Varsinais-Suomessa KIPSI-hankkeessa jäätin osittain tavoitteesta.

Vesistökuunnostusten edistämässä päästiin vuonna 2022 lähes kaikissa ELY-keskuksissa hyvin tavoitteisiin. Vesistökuunnostushankkeita joko käynnistettiin tai saatettiin valmiiksi useissa ELY-keskuksissa enemmän kuin mitä oli kirjattu tavoitteiksi, vain Etelä-Pohjanmaalla jäätin vähäsen tavoitteesta. Verkostoitumistyötä on tehty aktiivisesti.

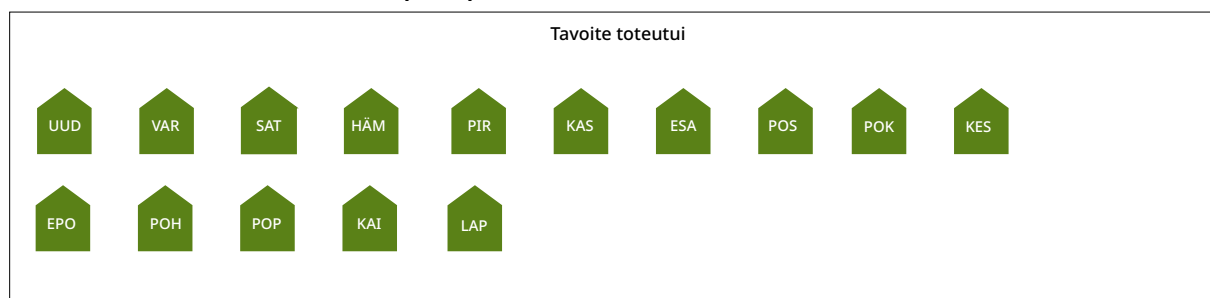
TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA: **Kestävä kaupunkikehitys**

Seuraavissa taulukossa ja kuvissa on kuvattu kestävä kaupunkikehitys -tulostavoitetta kuvaavien indikaattorien ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2020–2022 sekä tavoitetasot vuodelle 2022.

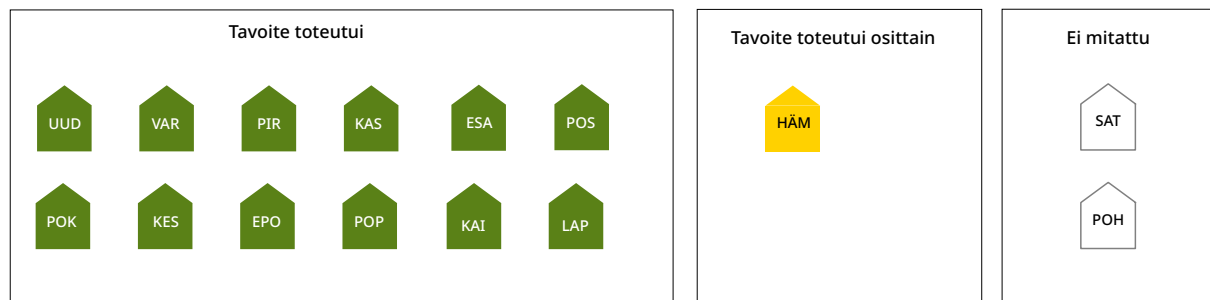
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP
2020	80,1	53,9		50,9	68,0	43,6	50,2	62,5	50,8	61,0	48,2		53,2	53,4	38,1
2021	80,3	53,9		50,9	68,1	43,5	49,6	63,3	51,3	61,0	48,1		54,1	51,9	38,1
tot 2022	-	-
tav 2022	80,2	55	-	51	68,7	45	53	63,5	51	62	49,2	-	52,8	52,4	39,5

Alueiden kehittämisen edistämisen painopisteet

Alueidenkäytön edistämisen painopisteet

Kestävän kaupunkikehityksen edistämistä mittaavaan indikaattoriin ”**Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne**”, saadaan vuoden 2022 tulokset kuluvan vuoden syksyllä. Tulokset julkaistaan Suomen ympäristökeskuksen www-sivustolla (www.ymparisto.fi/yhdyskuntarakenneindikaattorit). Tavoitetta on edistetty mm. neuvotteluin ja lausunnoin vireillä olevissa yleiskaavoissa.

Alueiden kehittämisen edistämisen painopisteet -tavoite toteutui kaikissa ELY-keskuksissa tavoitteiden mukaisesti. ELY-keskuskohtaisissa tavoitteissa painotukset vaihtelevat alueittain, mutta ELY-keskukset ovat vahvasti mukana alueen keskeisissä aluekehittämiseen kytkeytyvissä hankkeissa ja prosesseissa kuten maakuntaohjelmien valmistelussa ja ALKE-keskustelujen valmisteluissa sekä toimeenpanossa. Tavoitteeseen kytkeytyvät vahvasti myös MAL-sopimuksiin liittyvä toimenpiteet.

Alueidenkäytön edistämisen painopisteet -tavoitteessa ovat ELY-keskukset hyvin pitkälti saavuttaneet asetetut tavoitteet. Kuntien kehittämiskeskusteluissa ovat korostuneet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet sekä

ilmasto- ja energia-asiat. Teemoina ollut myös alueidenkäyttö- ja rakennuslain uudistaminen, kiertotalous, kestävä liikkuminen ja yhdyskuntakehitys. Kulttuuriympäristön huomioimisen eteen on tehty töitä. Yhteistyötä aurinkoenergian ja tuulivoiman edistämässä on tehty eri puolilla.

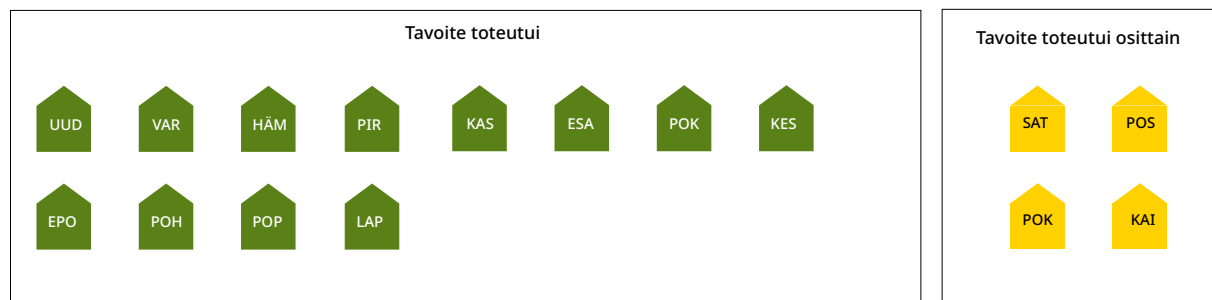
1.2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus: Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Alla olevassa taulukossa on kuvattu asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat- painopistettä kuvaavien tulostavoitteiden ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2020–2022 sekä tavoitetasot vuodelle 2022.

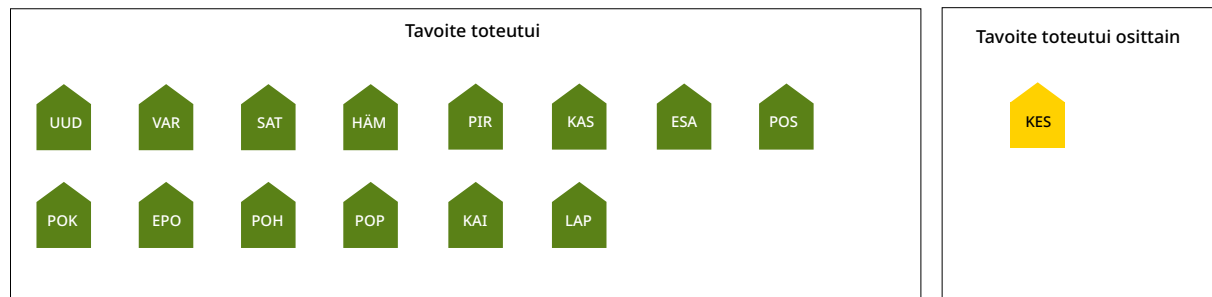
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteutuminen (%)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	76	91	-	85	100	95	65	100	95	68	80	-	94	100	45	84,5
2021	70	94	-	90	100	95	91	100	100	75	80	-	90	100	78	89,5
tot 2022	76	94	-	91	100	99	92	97	95	97	58	-	95	100	100	91,8
tav 2022	100	100	-	100	100	100	100	100	100	100	100	-	100	100	100	100

Innovatiiviset julkiset hankinnat

Tietoturvan taso

Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti
 Asiakaspalvelutyytyväisyys: Raportoidaan toimintakertomuksen kohdassa 1.5
 ELY-keskusten sidosryhmien tyytyväisyys: Tulokset raportoidaan toimintakertomuksen kohdassa 1.5

Ympäristövalvonnan valvontaohjelman toteutuminen -tavoite toteutui kolmessa ELY-keskuksessa ja kymmenessä jäätiin alle asetetun tavoitetason. Tavoitteista jääminen perustuu mm. tarkastuskohteiden suureen määrään, niukoihin resursseihin ja ennakoimattomiin poissaoloihin. Jonkun verran tarkastuksia on siirretty vuodelle 2023.

Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttamisessa COVID-19 tilanteen vuoksi viljelijätukien valvontamäärää vähennettiin vuonna 2022 suunnitellusta. Peltovalvonnat saatiin tehtyä täysimääräisesti ja aikataulujen mukaisesti. Vuodelle 2022 eläinpalkkioihin tulleiden muutosten takia eläinvalvonnat saatiin käyntiin suunniteltua aikataulua myöhemmin, joka viivästytti joiltakin osin valvontojen valmistumista. Eläinvalvonnat saatiin kuitenkin suoritettua täysimääräisenä ja niin, että tukimaksut saatiin tehtyä aikataulujen mukaisesti.

ELY-keskusten toteuttamat **innovatiiviset julkiset hankinnat** -tavoitteessa 11 ELY-keskusta saavutti asetetun tavoitteen kokonaan ja neljä ELY-keskusta ilmoitti saavuttaneensa tavoitteen osittain. ELY-keskukset ovat toteuttaneet innovatiivisia hankintoja mm. työvoimapalvelujen hankinnoissa, joissa on toteutettu markkinavuoropuhelua,

edistetty tulosperusteisuutta ja käytetty dynaamista hankintamallia. Hankintojen vaikuttavuuden todentamista dataan ja myös laatuun pohjautuen on kehitetty.

Tietoturvan taso: ELY-keskukset ovat ylläpitäneet perustason tietoturvaa ja maksajavirastotehtävien osalta ISO/IEC27001-standardien mukaisia tietoturva vaatimuksia on noudatettu. Henkilöstön tietoturvaosaamista on parannettu huolehtimalla tiedottamisesta ja henkilöstöä on ohjattu suorittamaan eOppiva-tietoturvakoulutuksia. ELY-keskukset ovat osallistuneet KEHA-keskuksen aloittamaan jatkuvuussuunnitteluprosessiin.

1.2.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Alla olevassa taulukossa on kuvattu ELY-keskusten henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksin ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2020–2022 sekä tavoitetasot vuodelle 2022.

Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TAE)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2020	3,94	3,74	4,03	3,81	3,80	3,77	3,67	3,80	3,87	3,68	3,76	3,97	3,86	3,83	3,77	3,80
2021	3,90	3,75	4,03	3,81	3,83	3,86	3,58	3,79	3,85	3,70	3,81	4,05	3,84	3,85	3,88	3,81
tot 2022	3,96	3,82	3,99	3,76	3,83	3,84	3,69	3,89	3,86	3,73	3,85	4,02	3,76	3,90	3,92	3,84
tav 2022	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

1.2.4 KEHA-keskuksen tulostavoitteiden toteumatiedot.

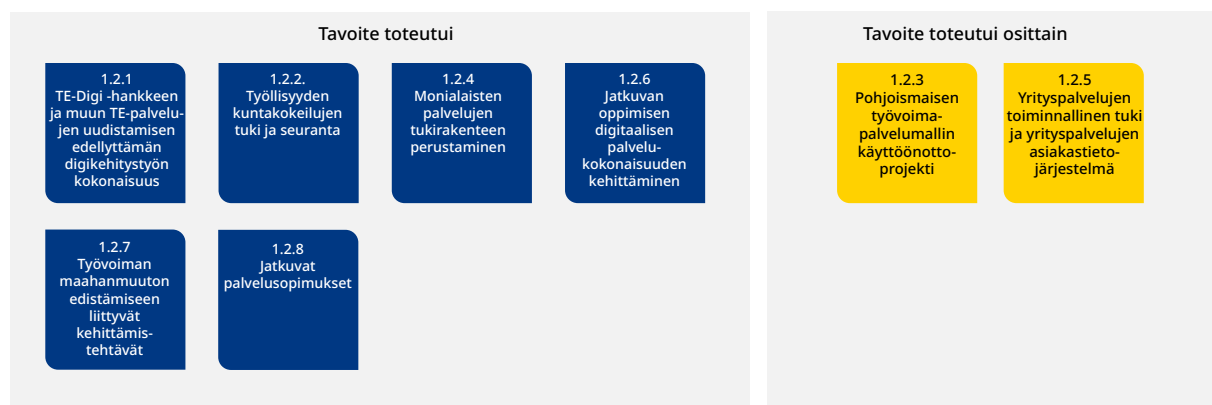
KEHA-keskus tekee vuosittain tulossopimuksen työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Tulossopimuksessa sovitaan seuraavan vuoden tavoitteista. Alla olevissa kuvissa on esitetty KEHA-keskuksen tulostavoitteiden toteumatiedot vuosilta 2020–2022 sekä tavoitetasot vuodelle 2022.

KEHA-keskuksen tulostavoitteet ja toteumatiedot

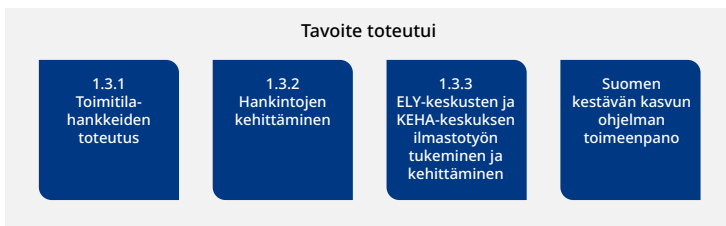
Asiakkuudet ja digitalisaatio

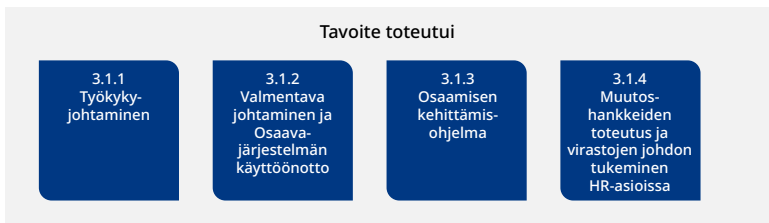
Työvoima- ja yrityspalvelujen kehittäminen ja uudistaminen

Yhteiset toimintatavat ja kumppanuudet

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

KEHA-keskuksen henkilöstön työtyytyväisyys

Vuosi	Arvosana 1 – 5
2020	3,72
2021	3,64
tot 2022	3,71
tav 2022	3,6

Tulokset ja laadunhallinta

Asiakastyytyväisyys KEHA-keskuksen maksatuksen palveluihin

Vuosi	Arvosana 1 – 5
2020	4,26
2021	4,36
tot 2022	4,16
tav 2022	4

Maksatuspäätösten ka. käsittelyaika (pv)

Vuosi	Arvosana 1 – 5
2020	56*
2021	24*
tot 2022	28*
tav 2022	<30

(*toteumatiedot sisältävät osan maksatuksista, mm. TE-palvelut ei mukana toteumatiedoissa)

1.3. Toiminnan vaikuttavuus

1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Uudenmaan ELY-keskus saavutti suurimman osan tämän tulosalueen tavoitteista. Toteumatta jäivät keskimääräiseen työttömyyden kestoon ja virta yli 3 kk työttömyyteen liittyvät tavoitteet. Työttömyyden rakenne pysyy haastavana. Avoimien työpaikkojen määrä kääntyi syksyllä laskusuuntaan edellisvuoteen verrattuna ollen joulukuussa jo 23,4 % alhaisempi. Tämä on yksi indikaatio talouden käänteestä.

Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolista elinkeinorakennetta -tavoitteeseen liittyen ELY-keskus on ollut aktiivinen verkostotoimija. Saavutettavuuden edistäminen -tavoitteessa liikenteeseen ja tienpitoon liittyvät tavoitteet saavutettiin pääosin. Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee -tavoitteessa Uudenmaan ELY-keskus mm. työskentelee aktiivisesti muiden toimijoiden kanssa kansainvälisen rekrytointimallin rakentamiseksi.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Uudenmaan ELY-keskus saavutti tämän tulosalueen tavoitteet. Muun muassa maataloustehtävien toimeenpanossa, maaseutuohjelman tavoitteissa sekä luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvissä tavoitteissa onnistuttiin pääosin tavoitteiden mukaisesti.

Uudellamaalla maaseuturahoituksen hankevalinnoissa on edelleen huomioitu hiilineutraalius, materiaalitehokkuus ja suljettuihin kiertoihin perustuvat tuotantoprosessit. Uudenmaan ELY-keskuksen ilmastotiimi on ollut mukana jalkauttamassa ELY-keskuksen strategiaa ilmastokärjen osalta. Lisäksi ilmastoyhteistyötä ja tiedonvaihtoa on tehty valtakunnallisessa ELY-keskusten ilmastoverkostossa ja Uudenmaan ilmastoyhteistyöryhmässä. Ilmastovaikutusten arviointia ja huomioon ottamista on vahvistettu useissa Y-vastuualueen tehtävissä. Hiilivarastojen ja -nielujen määrä on ylläpidetty luonnonsuojelualueita perustamalla, ja samalla on parannettu ympäristön edellytyksiä sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Vesienhoidon toimenpiteet on suunniteltu ilmastokestäviksi. Tulvariskien hallinnan osalta on laadittu rakentamiskorkeussuosituksia ja jatkettu tulvariskien hallintasuunnitelmien toimeenpanoa yhteistyössä kuntien kanssa. Vesistöasännöstelyjen kehittämistä on edistetty joustavamiksi ottaen huomioon ilmastomuutoksen tuomat haasteet.

Alueidenkäytön edistämiseen on panostettu ennakkolisella yhteistyöllä. Ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, yhdyskuntarakenteen tiivistäminen, MAL-sopimusten toimeenpano Helsingin seudulla ja liikenteen osalta myös Lahden seudulla sekä hyvän elinympäristön ja luonnonsuojelun näkökohdat olivat johdonmukaisesti esillä ELY-keskuksen työssä. MAL-sopimusten toimenpiteet edistävät erityisesti kestävien liikkumismuotojen valintaa. HELMI-elinympäristöjen hoito- ja kunnostusohjelmassa on saavutettu erinomaisia tuloksia. Uudenmaan energiamurros on näkynyt aiempaa vahvemmin ympäristövalvonnassa, YVA-tehtävissä ja kaavatehtävissä.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Suurin osa Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat tulosalueen tulostavoitteista toteutui kokonaan, jotkut toiminnalliset tavoitteet osittain. Kansalaisten ja raskaan liikenteen (elinkeinoelämän kuljetusten) tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon täyttyi tavoitteiden mukaisesti. Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelma toteutettiin täysimääräisesti. Uudenmaan ELY-keskus on kehittänyt hankintojaan, tavoitteena parempi vaikuttavuus. Esimerkiksi kaikki ostopalveluina tuotetut valmennuspalvelut on toteutettu tulosperusteisina vuodesta 2020 eteenpäin.

1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Maakunnan työllisyysaste nousi ennätykselliselle yli 76 %:n tasolle. Haasteita on edelleen rakenteellisessa työttömyydessä, joka heijastuu tätä kuvaavien tulostulosten arvoihin. Venäjän hyökkäyssota aiheutti kerrannaisvaikutuksia monille aloille, mm. autonvalmistusteollisuus joutui turvautumaan kesällä yli tuhannen hengen lomautuksiin ja irtisanomisiin aiheuttaen Vakka-Suomen työttömyysasteen huomattavan kohoamisen. TE-toimisto piti työllisyys-suunnitelmien haastatteluvelan alhaisena. Avoimien työpaikkojen määrä nousi ennätyslukemiin keväällä johtaen työnantajien osaajapulan pahenemiseen ja työvoiman kohtaannon heikkenemiseen. Pitkäaikaistyöttömyys lähti lasku-uralle kesän jälkeen. Osaamisen kehittymistä tuettiin yhteishankintakoulutuksilla ja muilla yhteisrahoitteisilla menetelmillä. Korona näkyi työmarkkinoiden epävarmuutena ja halukkuus henkilöstön kehittämiseen ei vielä yltänyt pandemiaa edeltävälle tasolle. MYR:n koulutusjaostolla on keskeinen koordinaattorin rooli jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen kehittämisessä toimenpiteinä mm. V-S Ennakointiakatemian toiminta, jatkuvan oppimisen verkoston käynnistys sekä Ensiapua yrittäjille -hanke. Kokka kohti Suomea -hanke toimi aktiivisesti kv. osaajien saamiseksi Suomeen toimien verkostoyhteistyössä myös maakunnan sisällä.

Yrityksen kehittämisavustus kohdennettiin startup-yritysten sekä merkittävää vientiliiketoimintaa omaamattomien pidempään toimineiden yritysten kehittämishankkeisiin alueen älykkään erikoistumisen strategia huomioiden. Tukipäätösten määrässä ei saavutettu ennakoitua tasoa johtuen talouden epävarmuudesta ja uuden EU-ohjelmakauden tietojärjestelmäviivästyksistä. ELY-keskus koordinoi maakunnallista Team Finland-toimintaa keskeisinä foorumeina aluetiimi sekä laajempi kumppanuusverkosto. Sisäisesti korostui erityisesti KasvuCRM-liidien muodossa tiiviimmät asiakasohjaukset ja aluetiimissä panostettiin TF-ydintoimijoiden palvelutarjoamaan. Syksyn aikana liidien määrässä ei pysytty tavoitteen mukaisessa vauhdissa, yleisesti todettuna KasvuCRM -järjestelmän käyttöaktiivisuus alueella on kuitenkin ollut kiitettävän aktiivista. Yhteistyökumppaneille tuotettiin tietoa rahoitusohjelma- ja tukinstrumenttimuutoksista. Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden tavoitteet toteutuivat, aktiivisista Team Finlandin neuvonnan piirissä olleista kv. kasvua tavoittelevista asiakkaista oli n. 36 % palvelualan yrityksiä. Pk-yritysten Kehittämispalveluiden kysyntä jatkui aktiivisena. Maaseutuohjelman siirtymäkauden 2021–2022 rahoitusta täydensivät erityisesti uusiutuvan energian hankkeisiin kohdennetut elpymisvarat. Energiainvestointeja, erityisesti aurinkopaneeleja, rahoitettiin ennätyksellisen vilkkaasti sekä maataloille että maaseutuyrityksiin. Loppuvuonna Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama taloudellinen epävarmuus hiljensi investointitukien kysyntää, pienensi hakemuksien kustannustasoa ja viivästytti rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden toteutusta. Elintarvikeviennin osalta aloitettiin ylimaakunnallinen yhteistyö West Coast Food Export- ohjelman puitteissa. Elintarvikeketjun turvallisuudessa ja vastuullisuudessa asetetusta tavoitteesta jäätin niukasti vaatimukset täyttävien toimijoiden osuuden ollessa hyvällä tasolla. Poikkeamia on havaittu lähinnä eläinten merkinnän ja rekisteröinnin vaatimusten noudattamisessa.

Liikenteen osalta merkittävistä haasteista huolimatta toiminta sujui valtaosin suunnitellun mukaisesti, vaikka toimintaa jouduttiin osittain sopeuttamaan nousseen kustannustason tuomien haasteiden takia. Merkittävin poikkeama oli maantielauttaliikenteen liikennöinnin polttoaineen 4,5 M€:n hinnannousu. Alkupalven rannikkoalueiden vaikeiden olosuhteiden takia teiden talvihoitoon jouduttiin myös panostamaan normaalia enemmän. Kustannustason nousun takia päällystetyn tiestön kuntotilanne huononi, erityisesti vähäliikenteisen tiestön osalta. Vaikka siltojen kunto jatkaa edelleen heikkenemistään, niin alueella kuitenkin käynnistyi saaristotien kaksi suurta merkittävää siltaohjelmaa – Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen uusimiset. E18 Turun kehätien 4-kaistainen osuus Kausela-Kirismäki osuus avattiin liikenteelle loppuvuodesta. Liikenneturvallisuus parani alueella, maanteiden kuolemiin ja henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä väheni.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskusten ilmasto- ja kiertotaloustiimi vakiinnutti toimintansa. Tiimi mm. järjesti ilmastoseminaarin ja käynnisti henkilöstön ilmastokurssin TuAMK:n kanssa ilmastotiekartan (Ikkuna) jalkauttamisen tueksi. Varsinais-Suomen ilmastotiekartan 2030 ja Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian 2030 toimeenpanoa edistettiin mm. Canemure-hankkeen toimesta. Lisäksi V-S ilmastotiekarttaa täydennettiin rakentamisen osiolla

ja maankäytön täydennysosioista valmistui luonnos. Maakunnallisessa ilmastotyössä on huomioitu merkittävät rinnakkaiset suunnitelmat. Satakunnan ilmastoyhteistyöryhmä ja Varsinais-Suomen maakunnan ilmastovastuujaosto kokoontuivat säännöllisesti. EAKR yritystuissa Varsinais-Suomen myöntövaltuudet kohdennettiin erityistavoitteelle 1.3. Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen, jossa tuet täyttivät DNSH-kriteerit. Vihreän siirtymän vauhdittamista tuettiin ja ohjattiin lisävoimavarojen turvin useiden mittavien uusiutuvan energian hankkeiden ennako-neuvotteluissa ja YVA-prosesseissa.

Heikentyneiden elinympäristöjen hoidon suunnittelu ja toteutuksen valmistelu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimialueella jatkui Helmi-ohjelman puitteissa. Tulevat hoitotoimet parantavat myös maaperän ja ekosysteemien hiilivarastoja/hiilensidontakykyä. Konkreettisine toimina alueita suojeltiin tai hankittiin valtiolle suojelutarkoituksiin yhteensä 7 153 ha, näistä soita 140 ha, metsäluontokohteita (METSÖ) 1 069 ha ja muita suojelualueita 5 944 ha, joista ohjelmakohteita (Natura ja vanhat suojeluohjelmat) 2 143 ha. Usean luonnonmukaistamiskohteen suunnittelu ja toteutus on käynnissä (Helmi-ohjelma). ELY-keskuksen oma kiertotaloustiekartta valmistui. Ympäristölupa-valvonnassa kiertotalouden huomioimista edistettiin jatkamalla tarkastajien ohjeistuksen kehittämistä. Kiertotalousnäkökulmaa tuodaan edelleen systemaattisesti osaksi YVA- ja ympäristölupalausuntoja sekä rahoitushakemuksia ja strategioita. Lounais-Suomen kiertotaloustiekartan toimeenpanoon osallistuttiin yhdessä sidosryhmien kanssa muun muassa CIRCWASTE-hankkeen kautta. Lisäksi osallistuttiin Turun seudun jäteselvityksen laadintaan. Vuoden 2021 lopussa hyväksytyjen vesien- ja merenhoitosuunnitelmien sekä tulvariskien hallintasuunnitelmien 6-vuotinen toteutusvaihe käynnistyi. Vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden toteutusta edistettiin mm. aktivoimalla kuntia ja muita sidosryhmiä toimenpiteiden toteuttamiseen, panostamalla vesien kunnostus- ja asiantuntijaverkostojen toimintaan, sekä viestinnällä. Keskeinen osa vesiensuojelutyötä oli Saaristomeriohjelmaa toteuttavan maatalouden hot spot -tiekarttatyön sekä Veden vuoro –ohjelmaan kuuluvan KIPSI-hankkeen toteutuksen edistäminen. Lisäksi käynnistettiin Kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettu valtakunnallinen KIPSI 2.0 -hanke ja myönnettiin avustuksia vesistö-kunnostushankkeille. Vesien hyvän tilan tavoitetta ei saavuteta v. 2027 mennessä nykyisellä resursoinnilla, jatkossa tarvitaan toimenpideohjelmille kattava rahoitus ja tehokas toteutus. Tulvasuojelua edistettiin Porin ja Perniönjoen hankkeilla. Vesihuoltotehtävien keskittämisen myötä yhteistyötä Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa tiivistettiin.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Asiakkuuden kehittämisessä keskityttiin yhteisiin asiakkuuksiin pohjautuen mm. työpajoihin sekä suosittuihin aamukouluihin. Lisäksi keskityttiin haastavien asiakastilanteiden tukemiseen, vastuualueiden strategisten asiakasryhmien määrittelyyn sekä henkilöstön asiakkuusosaamiseen. Viimeisimmän sidosryhmätutkimuksen mukaan ELY-keskusta pidetään asiantuntevana ja osaavana sekä helposti lähestyttävänä yhteistyökumppanina, kehitettävää on mm. asiakaslähtöisyydessä. Yhteisen viestintästrategian pohjalta panostettiin viestinnän kehittämiseen osallistumalla mm. Viestintäviikko -tapahtumaan ja jatkamalla vaikuttavuusviestinnän kehittämistä. Viestintäresursseja lisäämällä mahdollistettiin mm. laajentuminen sosiaalisessa mediassa ja oman blogi –palstan perustaminen. Hybridityömallissa panostettiin mm. henkilöstön digivalmiuksien kehittämiseen ja yhteisöllisyyden ylläpitoon. Henkilöstöbarometrin mukainen työtyytyväisyysindeksi nousi lukuun 3,82. Ydinprosesseja uudistettiin esim. käyttöönottamalla maatalouden peltoalavalvonnassa mittatarkkuusvaatimukset täyttävät gps-tablet –yhdistelmät. Tietoturvasuutta kehitettiin mm. infoin ja osallistumalla Taisto22 –harjoitukseen. Lisäksi ylläpidettiin perustason tietoturvaa ja maksajavirastotoiminnan osalta ISO/IEC 27001:2013 standardin vaatimusten soveltamistapaa. Toimintaa kehitettiin mm. CAF- arvioinnin pohjalta asiakkuuksien kehittämisprojektilla ja VM Baron pohjalta töiden organisoinnin tehostamisen kehittämisprojektilla. Innovatiivisissa julkisissa hankinnoissa korostuivat ympäristökriteerit huomioivat maantielauttaliikenteen sähköiset lisähankinnat sekä bussireitin kilpailutuksessa edellytetty sähkökaluston käyttö.

1.3.3 Satakunnan ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Vuonna 2022 oli Satakunnassa TE-toimistossa ja kuntakoikeilussa yhteensä kuukauden lopussa keskimäärin 8 702 työtöntä työnhakijaa. Se oli 1 342 henkeä eli 13,4 % vähemmän kuin vuonna 2021. Keväällä työttömien määrä laski alimmalle tasolle vuosikymmeniin. Syksyllä työttömyyden aleneminen ei enää jatkunut ja loppuvuodesta työttömien määrä nousi hieman vuoden takaista korkeammaksi. TEM:n tilastoihin perustuva työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Satakunnassa vuonna 2022 keskimäärin 9,0 %, mikä oli 1,4 prosenttiyksikköä alempi kuin vuonna 2021.

Hyvän työllisyyskehityksen takana on ollut ennätysmäisen vilkas työvoiman kysyntä. Satakunnassa avautui vuonna 2022 keskimäärin 2 711 uutta avointa työpaikkaa kuukaudessa, mikä on 310 paikkaa (12,9 %) edellisvuotta enemmän. Työvoiman kysynnän kasvaessa ovat myös työnantajien kokemat rekrytointiongelmät yleistyneet ja pula työvoimasta on laajentunut entistä useammille ammattialoille.

Koko maassa tavoitteena on nostaa työllisyysaste 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisyysaste Satakunnassa vuonna 2022 oli 71,0 %. Työllisyysaste laski hieman edellisestä vuodesta. Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli Satakunnassa viime vuonna 52 viikkoa jääden selvästi tavoitteesta enintään 44 viikkoa. Myös virta yli 3 kuukauden työttömyyteen toteuma 44,4 % jäi tavoitteesta, enintään 37 %. Vaikka aiempaa suhteellisesti suurempi osa työttömyysjaksoista pitkittyi yli kolmen kuukauden mittaisiksi, kun lyhytaikaiset lomautukset vähenivät, määrällinen virta pitkittyvään työttömyyteen kuitenkin pieneni edellisestä vuodesta. Työttömyyden keskimääräistä kesto puolestaan on pidentänyt se, että muun työttömyyden alentuessa yli kaksi vuotta työttömänä olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi vielä kesään asti.

Pk-yritysten uudistumisen ja kasvun edistämisen toimenpiteissä painottui v. 2022 yritysten kannustaminen kasvu- ja kehittämispolulle koronan jälkeisessä ajassa ja uuden EU-kauden rahoitusmahdollisuuksista viestiminen. Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset mm. kiihtyvän inflaation ja etenkin energiakustannusten nousun arvioidaan kuitenkin jossain määrin vaikuttaneen yritysten investointi- ja kehittämishalukkuuteen. ELY-keskuksen ja TE-toimiston toteuttamassa yhteisessä aktivointikampanjassa kontaktoitiin 150 yritystä tavoitteena yritysten kannustaminen kasvuun ja kehittämiseen. Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteinen liiditavoite 100 (ELY 40, TE-toimisto 60) ylitettiin toteuman ollessa 108 liidiä. Kaikki yritystukimuodot ja kehittämispalvelut yhteen laskeen ELY-keskuksen toimin vaikutettiin noin 250 yrityksen uudistumiseen, kasvuun ja kehittämiseen Satakunnassa. Rahoitusta yrityksille myönnettiin v. 2022 runsas 6 milj. euroa. Maaseuturahaston rahoittamien hankkeiden työllisyysvaikutus heikkeni hieman edellisiin vuosiin verrattuna. Työpaikkakerroin oli 3 (tavoite 4), mutta sen sijaan liikevaihdon kasvukerroin 22 oli kaksinkertainen tavoitteeseen (10) nähden, joten rahoitus ohjautui erittäin vaikuttaviin hankkeisiin.

Satakunnan Team Finland Satakunta -verkostot ja Satakunnan yrityspalveluverkosto ovat toimineet aktiivisesti ja erilaisia tapahtumia on järjestetty 20. Satakunnan ELY-keskuksen johdolla toteutettiin elintarvikealan West Coast Food -ohjelma, jossa mukana oli Satakunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset sekä Pohjanmaan kolme ELY-keskusta. Kampanjassa oli mukana myös Business Finland, Viexpo ja MTK. Kampanja painottui koulutukseen ja yritysten sparraamiseen. Satakuntaan myönnettyistä yritysten kehittämisavustuksista 8 % kohdistui kansainvälistymishankkeisiin, mikä jäi alle asetetun tavoitteen. TKI-tavoitteen edistäminen on pitkäkestoista, kumppanuutta edellyttävää työtä, jossa alueellisilla yhteistyöverkostoilla ja Business Finlandilla on merkittävä rooli. TKI-hankkeiden osuus ELY-keskuksen EAKR-rahoittamista hankkeista on 13 %, jossa siinäkin on parannettavaa. Luovien alojen yrittäjyyttä ja kulttuurimatkailua edistettiin pääosin maaseutuohjelman hanke- ja Leader-rahoituksella.

Elinkeinojen vastuullisuutta edistettiin kertomusvuonna kohdistamalla EAKR-varoja sekä maaseutuohjelman hanke- ja yritysrahoitusta tavoitetta tukeviin hankkeisiin. Ruokaketjun vastuullisuuden ja kilpailukyvyyn edistämiseksi rahoitettiin uusia hankkeita esimerkiksi hiili- ja vesiviisaiden viljelymenetelmien kehittämiseksi sekä luomutuotannon kehittämiseksi. Lisäksi aloitettiin kehitystyötä mm. biodiversiteetin tarjoamien ekosysteemipalveluiden kehittämiseksi.

Työvoimakoulutuksen ja osaamisen kehittämisessä onnistuttiin hyvin. Kolme kuukautta ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus oli vuonna 2022 Satakunnassa 32,6 %. Vaikuttavuus parani hieman edellisestä vuodesta ja oli kolmanneksi paras kaikista ELY-keskuksista. Koulutusten työelämälähtöisyyteen ja

markkinointiviestintään on panostettu yhteistyössä TE-toimiston kanssa, kuten myös yhteishankintakoulutusten markkinointiin. Työnantajien kokemat rekrytointiongelmat ovat väestön ikääntyessä ja työvoiman vähentyessä kuitenkin koko ajan lisääntyneet, ollen Satakunnassa yli valtakunnan keskiarvon. Osaavan työvoiman saatavuutta on vaikea parantaa pelkästään ELY-keskuksen toimenpitein, vaikka esim. työvoimakoulutuksen ja osaaminen kehittämisessä onkin Satakunnassa onnistuttu hyvin. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi mm. huomattavasti nykyistä tehokkaampia keinoja edistää työvoiman liikkuvuutta ja lisätä työ- ja koulutusperusteista maahanmuuttoa. ELY-keskuksen toimesta perustettiin vuonna 2022 Jatkuvan oppimisen verkosto, johon kutsuttiin muun muassa maakunnan kaikki toisen asteen oppilaitokset ja korkeakoulut sekä vapaan sivistystyön edustus. Verkoston tavoitteena on maakunnan osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointi työmarkkinoiden vastaamiseksi sekä yhteydenpito Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukseen (JOTPA).

Osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi Satakunnan TE-toimistossa on digitaalisen viestinnän ja markkinoinnin keinoja hyödynnetty laaja-alaisesti. TE-live -lähetystoiminta (www.te-live.fi), jossa tuotetaan suoria lähetysisiä avoimista työpaikoista, työelämän eri teemoista ja koulutusmahdollisuuksista, on uutena rekrytointipalveluna vakiinnuttanut toimintaansa. Vuonna 2022 TE-live -lähetysisiä oli Satakunnan TE-toimistossa 30 kpl ja niiden kautta tavoitettiin noin 9 460 katsojaa. Nopean työllistymisen edistämiseksi TE-järjesti tai oli mukana 20:ssä rekrytointitapahtumassa. Yrityksen palvelutarpeita tarkemmin kartoittavia yritysselfityksiä TE-toimisto teki 658 kpl. Ehdokasesitelyitä tehtiin 6 953 kpl sekä lisäksi työtarjojousia 1 677 kpl ja tiedotteita avoimista työpaikoista 1 156 kpl. Työpaikoista ja työvoimakoulutusmahdollisuuksista on tiedotettu some-kanavilla ja massasähköpostituksilla. Ulkomaisen työvoiman saatavuuden edistämiseksi on tehty tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa mm. hoitoalan ja alkutuotannon työvoimapulan helpottamiseksi.

Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton ja osaajahoukuttelun kehittämistoimet ovat jatkuneet tiiviisti vuoden 2022 ajan. Satakuntaan perustettiin ELY-keskuksen toimesta helmikuussa 2022 maakunnallinen valmisteluryhmä, jonka tavoitteena on työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton edistäminen ja alueellisten asettautumispalveluiden koordinoitu suunnittelu ja toimeenpano alueella. Syksyn 2022 aikana toteutettiin ELY-keskuksen toimeksiantona yrityskartoitus, jonka tavoitteena oli kartoittaa Satakunnan keskeisten työvoimapula- ja kärkialojen yritysten työvoima- ja palvelutarpeita ja näkemyksiä kansainvälisestä rekrytoinnista. Puhelinkartoituksessa haastateltiin noin 200 satakuntalaista yritystä.

Yhteistyö TE-toimiston ja Porin seudun työllisyyden kuntakokeilun kanssa on ollut hyvää ja toimivaa. Kuntakokeilussa on pilotoitu uudenlaisia työtapoja ja päästy hyvään alkuun kuntien ekosysteemien hyödyntämisessä. Asiakastyöntekijöiden motivaatio sisällöllisesti laadukkaaseen asiakkaita edesauttavaan työotteeseen on ilmeinen, mutta kokeilussa kaivataan laajempaa itsenäisyyttä suhteessa toimintaa sääteleviin säädöksiin. Asiakastyön seurantarjestelmää on kehitetty. Kertomusvuonna siirryttiin TE-palveluiden henkilöasiakaspalveluissa uuteen asiakaspalvelumalliin eli nk. pohjoismaiseen työvoimapalvelumalliin, jonka toteuttamiseen saatiin laskennallisesti 42 lisähenkilötyövuotta. Uusi asiakaspalvelumalli on osoittautunut toimeenpanon suhteen monimutkaiseksi ja vaikeasti hallittavaksi kokonaisuudeksi. Uuden mallin toimeenpanossa on kuitenkin edetty parempaan suuntaan intensiivisen henkilöstön osaamisen kehittämisen ansiosta. Kertomusvuoden loppupuolella käynnistyi myös TEPA-2024-uudistuksen alueellinen valmistelutyö, jossa Satakunnan ELY-keskus ja TE-toimisto ovat aktiivisesti mukana.

Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraamiseen sekä kehittämiseen on panostettu Satakunnan ELO-verkoston toiminnan kautta. ELO-verkosto kokoontui vuoden 2022 aikana säännöllisesti ja tapaamisissa käsiteltiin toisen asteen ohjaustoimintaa, AVIn mahdollisuuksia ohjauksen tukemiseen esim. työpajoilla sekä TE-uudistusta eri toimijoiden ohjaukäytäntöjen näkökulmasta.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

E-vastuualueella hiilineutraaliutta voidaan edistää lähinnä maatalouteen ja yrityksiin liittyvin tukitoimin. Vuonna 2022 myönnettyt yrityshankkeet ovat täyttäneet EU komission edellyttämän DNSH-tarkastelun. Vuonna 2022 myönnetystä EAKR-rahoituksesta 19 % kohdistui toimintalinjaan Hiilineutraali Suomi. Maaseutuohjelman hanke- ja yritystuista valtaosa tukee suoraan bio- ja kiertotalouden kehittymistä. Satakunnassa on ohjelmakaudella 2014–2020 käynnistetty näihin liittyen noin 64 milj. euron tuetut toimenpiteet. Vuosina 2021–2022 siirtymäkauden varoista rahoitettiin lisäksi biotalouteen liittyviä hankkeita 3,7 milj. eurolla. Raportointivuonna rahoitettiin maaseudun kier-

totaloutta edistäviä hankkeita, kuten tyhjen tuotantotilojen uusiokäytön edistämistä sekä vihreän kasvun tukemista maaseutuyrityksissä. Lisäksi tuettiin useiden kiertotalousyritysten liiketoiminnan kasvua tukevia investointeja. Käynnissä olevilla kehittämistoimilla edistetään myös kestävien tuotantotapojen, uusien viljelylajikkeiden sekä maan kasvukunnan kehittämistä. Näillä toimilla vaikutetaan erityisesti alkutuotannon sopeutumiseen muuttuvaan ilmastoon ja toistuviin ääriolosuhteisiin. Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskuksen yhteinen ilmasto- ja kiertotaloustiimi on kokoontunut säännöllisesti. Satakunnan ELY-keskus on ottanut käyttöön ELY-keskusten ilmastotiekartta -Ikkunan ja priorisoinut kehittämiskohteet. Henkilöstön ilmasto -osaamisen kehittämiseen on panostettu mm. Kainuun ammattikorkeakoulun ja Turun ammattikorkeakoulun Ilmasto muutoksen -perusteet kurssien kautta. Satakunnan ELY-keskus on mukana maakunnallisessa SATAVESI-ohjelasopimuksessa, Canemure -hankkeessa ja Satakuntaliiton ilmastotyöryhmässä.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

ELY-keskusten asiakkuusstrategia hyväksyttiin joulukuussa 2020 ja sen toimeenpanosuunnitelma on tehty vuosille 2021–2023. Toimeenpanoa on tehty Satakunnan ja Kainuun ELY-keskusten johdolla. Satakunnan ELY-keskus on jatkanut asiakaskokemusajattelun jalkauttamista koko henkilöstölle järjestetyn työpajan kautta. Vuoden 2022 aikana on tiivistetty yhteistyötä Varsinais-Suomen L- ja Y-vastuualueiden kesken keskittyen ELY-keskuksen eri vastuualueiden palveluiden ja toiminnan tuntemiseen aamukoulujen avulla ja sitä kautta edesautettu yhteisten asiakkuuksien hoitamista. Yritysassiakkuuksien hoitamiseen on rakennettu TE-toimiston kanssa yhteinen proaktiivinen toimintamalli ja vuonna 2022 kontaktoitiin yhdessä 155 yritystä.

Satakunnan ELY-keskuksessa jatkuvan asiakaspalautteen keskiarvo oli vuonna 2022 4,57 (v. 2021 4,54). Rahoituspalvelujen arvosana oli 4,53 (v. 2021 4,48), maksatuksen 4,65 (v. 2021 4,47) ja luomuvalvonnan 4,55 (v. 2021 4,58). Asiakastytyväisyys on siten erittäin hyvällä tasolla. Valvonnan asiakastytyväisyyskyselyssä vuodelta 2021 selvitetiin maanviljelijöiden kokemuksia maataloustukien hakuprosessista, tukien valvonnasta sekä luomu- ja siemenviljelystä. Tutkimus tehtiin alkuvuodesta 2022. Valvontakäyntien arvosana oli Satakunnassa 7,93 (v. 2020 8,7), kun se koko maassa oli 7,87. Ruokaviraston teettämässä viljelijätukivalvonnan palautekyselyssä vuonna 2021 Satakunnan kokonaisarvosana oli 3,78 (arvosteluasteikko 1 – 5). ELY-keskusten ja TE-toimistojen sidosryhmätytyväisyyskysely toteutettiin lokakuussa 2021. Satakunnan tulos kokonaisarvosanalla oli 4,26 (v. 2019 4,19), joka oli ELY-keskusten paras, koko maan keskiarvon ollessa 4,00. Sidosryhmätytyväisyyskysely tehdään joka toinen vuosi.

Etätyöskentelyn myötä on tehty huomattava digiloikka. Vuorovaikutteisen hybridityön toimintamalleja on kehitetty ja samalla henkilöstön sekä esimiesten valmiudet ja hybridityön osaaminen ovat parantuneet. ELY-Henkilöstölle on järjestetty digikoulutuksia ja hyödynnetty eOppivaa. ELY-keskus on mukana Diko-ohjelmassa ja vuoden aikana on panostettu myös esihenkilöiden Kasvu CRM-järjestelmän käyttöön ja hyödyntämiseen.

Vuonna 2022 on panostettu viestinnän kehittämiseen. ELY-keskuksessa jatkui vuonna 2021 alkanut viestinnän kehittämishanke, jossa valmennettiin henkilöstöä ja johtoa vaikuttavampaan sekä asiakasystävällisempään viestintään. Henkilöstölle on pidetty erilaisia tietoisuuksia ja johdolle perustettu viestintäfoorumi. Sekä TE-toimisto että ELY-keskus toimivat myös sosiaalisessa mediassa useilla eri kanavilla.

Satakunnan ELY-keskus on tehnyt tietoturvan perustasoon vaaditut toimenpiteet ja ne on dokumentoitu. Maksajavirastotoiminnan osalta on noudatettu ISO/IEC 27001 standardin edellyttämää tietoturvan tasoa. Tietoturvatyötä on tehty koko vuoden ajan säännöllisesti ja sitä on kehitetty KEHA-keskuksen ohjeistuksen mukaisesti. Tietoturvasasiat on huomioitu niin laadituissa riskienarvioinneissa kuin jatkuvuussuunnitelmia päivitetäessä.

1.3.4 Hämeen ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Yritysten kehittämispalveluiden ja kehittämisrahoituksen kysyntä jatkui vilkkaana. Molemmissa maakunnissa haettiin hankkeisiin enemmän avustusta kuin mitä oli hakujaksolla käytössä. Ohjelmakauden vaihtuminen ja ELY-keskuksesta riippumattomat avustusten hakemiseen tarkoitetun tietojärjestelmän tekniset ongelmat ja käyttöönoton viivästyminen aiheuttivat viivästyksiä uuden kauden EAKR-yritysrahoituspäätösten tekemiselle. Päätöksenteko on kuitenkin edennyt alkuhaasteiden jälkeen sujuvasti. Lisäksi tilapäisten koronatuikien osalta viimeiset tukimaksatukset tehtiin vuoden aikana. Hämeen ELY-keskuksen ja TE-toimiston käynnistämä Hämeen yrityspalvelut -hanke edisti eri palveluiden ja rahoitusvälineiden hyödyntämistä asiakas- ja verkostotapaamisissa. Myös digitaalisten palvelujen kehittämistä on jatkettu. Ilahduttava kehitys uusien yritysten starttiraharahoituksen kasvussa sekä palkkatuen myöntämisessä yksityiselle sektorille jatkui.

Työvoimakoulutuksessa olevien asiakkaiden määrä oli edellisvuoden tasossa. Kolmannes oli maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksissa. RekryKoulutuksella koulutettiin 150 uutta työntekijää 70 yritykseen.

Maatalouden investointiavustusten yhteismäärä aleni hieman vuodesta 2021, mutta tukikohteissa on tapahtunut erittäin merkittäviä muutoksia viimeisen vuoden aikana. Suurimmat tukikohteet olivat energiatuotantoon ja tuotantorakennusten rakentamiseen sekä salaojitukseen. Energiainvestoinnit ovat kasvaneet huomattavasti, mutta lypsykarjatalouden investoinnit ovat hiipuneet molemmissa maakunnissa hälyttävästi aikaisempien vuosien määriin verrattuna. Myös sukupolvenvaihdokset ovat vähentyneet. Keskeisenä syynä navettainvestointien ja sukupolvenvaihdosten vähenemiseen on maatalouden kustannusten nousu. Tämän lisäksi investointien lykkääntymiseen on voinut vaikuttaa uuden CAP27-kauden käynnistyminen vuoden 2023 alusta, jolloin osa maataloista on jäänyt odottamaan uuden kauden tukiehtojen täsmentymistä. Kaikki maaseudun kehittämisrahoitus saatiin sidottua erilaisiin hanke- ja yritystukiin sekä ELY-keskuksen että Leader -ryhmien osalta. ELY-keskuksen rahoituksen painopiste oli yrityksissä, joihin kaikki loput rahat loppuvuodesta suunnattiin. Kehittämishankkeita ei voitu rahoituksen niukkuuden vuoksi rahoittaa enää lainkaan vuoden toisella puoliskolla. Uusina kehittämishankkeina rahoitettiin mm. maaseudun yritystoimintaa edistävä neuvonta- ja aktivointihanke, palveluyritysten vähähiilisiä energiaratkaisuja edistävä hanke ja maatalouden vähähiilisyysratkaisuja edistävä yhteistyöhanke. Maaseudun yritysrahoitusta myönnettiin mm. elintarvikkeita jalostaville ja maaseutumatkailun yrityksille.

Työttömien määrä jatkoi laskua. Vuoden lopussa työttömien kokonaismäärä alitti jo koronaa edeltävän tason, mutta lomautettuja oli edelleen enemmän. Joulukuun lopun työttömyysaste 10,8 prosenttia laski lähes vuoden 2019 tasolle (10,7 %). Työttömyysjaksoja alkoi edellisvuosia vähemmän. Nuorten työttömyyden lasku oli keskimääräistä nopeampaa ja vuoden lopussa nuorten työttömien määrä oli matalimmillaan sitten joulukuun 2007. Samanaikaisesti vastaava ikäluokka on kuitenkin myös pienentynyt. Pitkäaikaistyöttömyys kääntyi laskuun. Tämä tapahtui kuitenkin korkeintaan kaksi vuotta työttömänä olleiden määrässä ja yli kaksi vuotta työttömänä olleiden määrä kasvaa edelleen. Palveluissa olevien määrä kasvoi vuodesta 2021 johtuen erityisesti työllistämisen ja ikäryhmittäin yli 60-vuotiaiden määrän kasvusta. Tulostavoitteista käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto jatkoi kasvua ja ylitti selvästi tavoitteen. Kesto nousi ennätyskorkeaksi johtuen pitkään työttömänä olleiden määrän kasvusta. Myös virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen jatkoi kasvua ja tavoitetasosta jäätin. Nuorten työttömyyden hyvä kehitys näkyi myös virtaluvuissa ja virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli selvästi laskenut vuodentakaisesta. Ulkomaalaisten osalta virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen kasvoi hieman. Pitkäaikaistyöttömyyden lasku näkyi myös rakennetyöttömien määrässä, joka laski kaikilla osa-alueilla vuodentakaisesta (pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, palveluilta työttömäksi jääneet ja palveluilta palveluille siirtyneet). Palvelujen vaikuttavuus parani edelleen. Työttömien osuudella mitattuna (3 kk) tammi-joulukuun toteumat olivat niin ammatillisessa työvoimakoulutuksessa (37,9 %), kotokoulutuksessa (16,5 %) kuin palkkatuetun työn (41,7 %) vaikuttavuudessa paremmat kuin kertaakaan tilastointijärjestelmän mittausjaksolla, joka alkaa vuodesta 2006. Myös omaehtoisen koulutuksen (20,3 %) osalta vaikuttavuus parani. Palkkatuetun työn ja kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuus oli myös parempi kuin maassa keskimäärin.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukainen työttömyysaste (15 – 74-vuotiaat) oli vuonna 2022 Hämeessä 6,1 prosenttia laskien vuodentakaisesta 1,4 prosenttiyksiköllä. Toisin kuin TEM Työnvälitystilaston mukainen työttömyysaste, on se edelleen maan keskimääräistä tasoa (6,8 %) matalampi. Työttömien määrä väheni toisin kuin vielä

vuosi sitten, jolloin työmarkkinoiden hyvässä vedossa kasvu Tilastokeskuksen työttömyysluvuissa johtui ns. piilo-työttömyyden vähentymisestä. Työvoiman määrä pysytteli vuodentakaisella tasolla eli työttömien määrän laskiessa työllisten määrä kasvoi toista vuotta peräkkäin. Työvoimaosuus on Hämeessä edelleen keskimääräistä matalampi. Työllisyysaste (15 – 64-vuotiaat) nousi 72,2 prosenttiin, kun se vuosi sitten oli 70,9. Työllisyysaste on edelleen maan keskiarvoa (73,8 %) matalampi. Myös 15 – 74-vuotiaiden työllisyysaste kasvoi. Ero Hämeen (59,4 %) ja koko maan (63,6 %) välillä on kuitenkin suurempi, mikä kertoo siitä, yli 64-vuotiaiden työllisyys on vähäisempää kuin maassa keskimäärin.

Vuonna 2022 uusia avoimia työpaikkoja oli ennätyskellisen paljon, vaikka loppuvuodesta määrät kääntyivät laskuun. Ongelmat ammattitaitoisen työvoiman saatavuudessa jatkuivat näkyen niin työvoimapulana kuin kohtaantongelmina. Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus oli edelleen yritysten suurin tuotannon kasvun este. Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus oli vuoden kolmella ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 57 prosenttia kasvaen selvästi edellisiin vuosiin verrattuna (2021: 44 %, 2020: 39 %).

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Aktiivinen ilmastoyhteistyö alueilla on jatkunut. Molemmassa maakunnissa valmistuivat tuulivoimaselvitykset ja pidettiin maakunnallisen yhteistyöryhmän ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja varautumisen työpajat sekä kuntajohtajakokouksen ilmastonmuutokseen sopeutumisen työpaja/keskustelu. Kanta-Hämeen maakuntaliiton kanssa valmisteltiin EU Climate Adaptation Missioon liittymistä. Ilmastoasiantuntija on ollut mukana muotoilemassa Päijät-Hämeen ilmastotiekartan ja kiertotalouden tiekarttojen yhdistämistä ja päivittämistä vihreän siirtymän tiekartaksi.

ELY-keskusten oman ilmastotiekartan Hämeen ELY-keskuksen priorisoimat kohteet käytiin läpi poikkihallinnollisessa työpajassa, ne on käsitelty johtoryhmässä ja päivitetty Kanta-Hämeen ilmastovahtiin. Hämeen ilmastovahti on Suomen ensimmäinen maakunnan laajuinen ilmastovahtipalvelu.

Kuntien kehittämiskeskusteluissa puhuttiin erityisesti yleiskaavatasoa koskettavista ilmastoasioista ja ilmastovaiikutusten arvioinnista. Kuntien khk-päästötaso seurataan myös kehittämiskeskusteluissa ja kannustetaan hakemaan rahoituksia. YVA-prosesseissa ilmastoasiantuntija on osallistunut lausunnon tai perustellun päätelmän antamiseen.

Alueen toimijoita on aktivoitu rahoitusten hakuun. Maaseudun rahoituksissa kestävän energian investoinnit ovat lisääntyneet merkittävästi. Hämeen pitkän aikavälin strateginen linjaus on olla kiertotalouden edelläkävijä. Pk-yritysten lisäksi kiertotalous painottuu koulutus- ja osaamistason nostamisessa. Myös oman henkilöstön alan osaamista ja innovaatiokykyä nostetaan. Kiertotaloutta edistetään myös hiilineutraalisuuden ja vähähiilisen rakentamisen kautta ja Rakennetun ympäristön OHKE-hanke varmistui.

Osaamistason nostoa kiertotalouden mahdollisuuksista on edistetty, Kiertotalouden osaaja -työllistämiskoulutus käynnistyi 2.kerran ja Kiertotalouden liiketoimintamahdollisuudet -projektia on kehitetty HAMKin, LABin ja TE-toimiston kesken. Hämeen ELY-keskuksen edustaja on toiminut YM:n kiertotalouden asiantuntijapoolissa ja ollut mukana suunnittelemassa kansallisen kiertotalouden strategisen ohjelman toimia. Lisäksi toimittiin Päijät-Hämeen kiertotalousryhmässä. Alueiden käyttöön liittyvissä lausunnoissa on otettu esiin materiaalien, rakenteiden ja luonnonvarojen resurssiviisautta.

Vuonna 2022 on osallistuttu myös maa- ja metsätalouden vesienhallinnan edistämisen teemoihin keskittyvien hankkeiden projektiryhmiin. Hämeen ELY-keskuksen asiantuntijat ovat mm. jakaneet tietoa hankkeiden erilaisista avustusvaihtoehdoista.

ELY-keskus on vahvistanut rooliaan aluekehittämisessä ja edistänyt seudullista yhteistyötä osallistumalla asiantuntijoina aktiivisesti sidosryhmien toimintaan jäsenenä, kehittäjinä tai koolle kutsujina. Team Finland-toiminnan maakunnallisen koordinaatiovastaan osalta yhteistyö on syventynyt niin maakunnallisten ydintoimijoiden kuin seututoimijoiden kanssa. Uuden RR-ohjelmakauden hankerahoituksen käynnistyminen on viivästynyt, mutta aiemman kauden hankkeita on edelleen käynnissä.

Helmi-elinympäristöohjelman mukaisia hoito- ja kunnostushankkeita on jatkettu erityisesti metsäisissä elinympäristöissä ja lintuvesikohteilla. Lisäksi on jatkettu yhteistyötä Suomen metsäkeskuksen Lehtohelmet-hankkeen kanssa, ja hankkeen ohjausryhmässä on edustus Hämeen ELY-keskuksesta. Helmi-ohjelmaan liittyvät lettoinventoinnit ovat käynnissä. Helmi-ohjelmasta erillisinä hankkeina toteutettiin uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien lajistoin-

ventointeja ja esiintymien hoitotoimia. Alueellisen vesienhoidon toimenpideohjelman sekä vesiensuojelun tehostamishjelman toteuttamista on jatkettu aktiivisella yhteistyöllä vesistökuunnostustoimijoiden kanssa. Yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa on kohdistettu tarpeellisia tutkimuksia sekä kunnostuksia pilaantuneille maa-alueille pohjavesiriskien vähentämiseksi.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Johto on arvioinut Hämeen ELY-keskuksen ja TE-toimiston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta, riittävyttä ja kehittämistarpeita mm. vuonna 2020 toteutetun CAF-itsearviointin, VMBaro 2022 -kyselyn tulosten, sidosryhmä- ja palvelutyytyväisyyskyselyn tulosten, yksikkökohtaisten riskiarviointien sekä toimintaan kohdistuneiden tarkastuskertomusten avulla.

Hämeen ELY-keskuksen vuonna 2020 käyttöön otettua kehittämissalkkua päivitettiin vuoden 2022 lopulla. Kehittämissalkun kehittämissalkku kohteet ovat pitkän aikavälin tavoitteita, mutta päivittämisen yhteydessä myös joitain yksittäisten kohtien osia on voitu tunnistaa valmistuneen. ELY-keskuksessa seurataan vuosittain kehittämissalkku kohteiden etenemistä ja arvioidaan tarvetta nostaa salkkuun uusia kehittämissalkku kohteita.

Sidosryhmätyytyväisyyskyselyn tulokset (viimeksi vuonna 2021) ovat Hämeen ELY-keskuksen osalta valtakunnallista keskitasoa. Vuoden 2022 osalta KEHA-keskuksen toteuttaman palvelutyytyväisyyskyselyn tulokset valmistuvat olemassa olevien tietojen mukaan helmikuussa.

Koronapandemian jälkeen vuonna 2022 ELY-keskuksessa vakiinnutettiin hybridityöskentelyn malli. Henkilöstö on kyennyt mukautumaan uusiin vaatimuksiin erinomaisesti ja omalta osaltaan etätö on tuonut myös positiivisia vaikutuksia mm. työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen. Etätöön laajeneminen on yhtenäistänyt toimintatapoja ja lisännyt paikka- ja aikariippumatonta työskentelyä. Kuitenkin samalla on tunnistettu, että erityisesti uusien henkilöiden työtehtäviin perehdytys ja työyhteisöön kiinnittyminen on henkilökohtaisen kanssakäymisen vähyyden takia vaikeampaa. Vuoden 2022 työtyytyväisyyskyselyn tulokset vahvistavat näkemystä siitä, että hybridityöskentely sujuu pääosin hyvin, mutta työntekijöiden työhyvinvointiin ja työyhteisön hyvinvointiin on syytä kiinnittää huomiota ja tämä on otettu huomioon kehittämissalkkua päivitettäessä. Hämeen ELY-keskuksen VMBaro-kyselyn kokonaisindeksi oli 3,76, joka laski hieman vuodesta 2021.

1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Vuoden 2021 lopulla koronapandemian hellittäessä alkanut työttömien määrän lasku jatkui myös vuonna 2022. Työvoiman kysyntä ja uusien avointen työpaikkojen määrä pysyi korkealla tasolla. Hyvästä työmarkkinatilanteesta huolimatta kohtaanto-ongelma näkyi Pirkanmaalla edelleen useilla toimialoilla. Työllisyyden hoidossa painopiste olikin osaavan työvoiman saatavuudessa. Osaajia koulutettiin työvoimapulasta kärsiville eri aloille, mm. ICT-, hoiva-, metalli- ja konepaja-, majoitus- ja ravitsemusaloille. Yritysten kanssa yhteisrahoitteisia yhteishankintakoulutuksia toteutettiin 157 yritykselle. Yhteishankintakoulutuksilla tuettiin erityisesti uusien työntekijöiden rekrytointia, mutta myös jo olemassa olevan henkilöstön osaamisen kehittämistä muutostilanteissa. Osaavan työvoiman saatavuuden lisäksi esillä olivat vahvasti työelämän ja pk-yritysten kehittämisen tarpeet, koska yritysten toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Yritysten kehittämispalvelujen suosio jatkui myös vuonna 2022. Jatkuvan oppimisen edistämällä tuetaan alueen elinvoimaisuutta ja muutoskykyä. Tätä tukemaan Pirkanmaalla valmistuikin ensimmäinen alueellisen jatkuvan oppimisen strategia.

Toukokuussa 2022 TE-toimistoissa käyttöön otettu uusi asiakaspalvelumalli lisäsi merkittävästi työnhakija-asiakaiden kasvokkaista palvelua ja edisti siten myös asiakkaiden ohjaamista eri palveluntuottajien ja koulutusorganisaatioiden palveluihin sekä suoraan avoimille työmarkkinoille. Helmikuussa Venäjän hyökkäys Ukrainaan käynnisti Pirkanmaan TE-toimistossa Ukraina-projektin. Projektissa tilapäistä suojelua saaville henkilöille järjestettiin infotilaisuuksia, valmennuksia, koulutuksia, webinaareja sekä kartoitettiin yrityksiä, jotka ovat kiinnostuneita rekrytoimaan ukrainalaisia työnhakijoita. Kaikkiaan 1 700 Pirkanmaalle saapuneesta tilapäistä suojelua hakeneesta henkilöstä 350 oli joulukuun loppuun mennessä ilmoittautunut työnhakijaksi.

ELY-keskuksen yritysrahoituksen ja palveluiden kysyntä laski edelliseen vuoteen 2021 verrattuna. Rahoituksen myöntövaltuutta oli edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi vähemmän ja toisaalta päätöksiä päästiin uuden toimintajärjestelmän käyttöönoton viivästyminen vuoksi tekemään vasta loppuvuonna. Edellisen myöntövuoden investointien tulokset ovat erittäin hyviä: yritysten liikevaihto, henkilöstömäärä ja vienti ovat kasvaneet. Maaseuturahaston tukia haettiin edelleen aktiivisesti vaikkakin toimintaympäristön muutokset, kuten energian hintojen raju nousu ja kokonaiskannattavuuden heikkeneminen vaikuttivat toimijoiden riskinottokykyyn. Vuonna 2022 ko. rahoitusta myönnettiin Pirkanmaalla noin 16 milj. euroa: rahoituksen turvin pystyttiin tukemaan pirkanmaalaisen maaseudun elinkeinoja ja paikallista kehittämistoimintaa, maatilojen investointeja ja sukupolvenvaihdoksia sekä digitalisaatiokehitystä. EU:n elpymisvarojen turvin edistettiin alueen alkutuotannon energia- ja materiaalihokkuutta. ELY-keskuksen toimin ja tukien kautta edistettiin myös luomutuotantoa alueella. Pelto- ja eläinvalvonnat toteutettiin Ruokaviraston velvoitteiden mukaisesti, elintarviketurvallisuusvalvontaa unohtamatta.

Yhteiskunnan koronapalautumista tuettiin myös ESR-rahoituksella, jota kohdennettiin erityisesti digivalmiuksien kehittämiseen ja vähähiilisyysiirtymään eli REACT-tavoitteisiin. Alueen ALKE-painopisteitä, teollisuuden kaksoisiirtymää ja luovan talouden vahvistamista, on tuettu kehittämisaikavälillä ja aktiivisella verkostotyöllä. Tämän lisäksi rahoitusta on kohdennettu osaavan työvoiman saatavuuden tueksi. Yhteiskunnan aineettoman muutosvalmiuden (työllisyys, osaaminen, osallisuus) parantaminen on merkittävää kriisinkestävyystyötä.

Pirkanmaan maanteiden liikennemäärät jäivät hieman kolmea edellistä vuotta pienemmiksi. Kuitenkin raskaan liikenteen määrät pysyivät aiempien vuosien kaltaisina. Liikenneturvallisuus parani: liikenteessä menehtyi vähemmän ihmisiä kuin aiempina kolmena vuotena keskimäärin ja myös muiden henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien kertymä on jäämässä selvästi edellisvuosia pienemmäksi. Vähentyneen rahoituksen ja huomattavasti kohonneiden kustannusten vuoksi tieverkon korjausmäärät jäivät vähäisiksi ja selvästi alle tarvittavan tason. Päätieverkolla kunto saatiin pidettyä ennallaan, mutta muiden teiden kunto heikkeni selvästi. Huonokuntoisten siltojen määrä kasvoi edelleen. Lisääntyvä korjaustarve koskee myös sorateitä, jalankulku- ja pyöräilyväyliä, valaistusta, viitoitusta sekä muita tiestöllä olevia varusteita ja laitteita. Tienkäyttäjien tyytyväisyys on nyt huolestuttavan heikolla tasolla.

Merkittävimpiä muutoksia Pirkanmaan liikenneverkossa oli Väyläviraston rakennuttaman Hämeenkyrönväylän (valtatie 3) avaaminen liikenteelle marraskuun lopussa. ELY-keskuksen toteuttamista parantamisinvestoinneista valmistuivat mm. maantien 130 kiertoliittymät Lempäälän Kuljussa sekä jalankulku- ja pyöräilyväylät Teiskonttiellä (vt 12) Tampereella, Käenmäenttiellä Parkanosella ja Lavianttiellä Sastamalassa. Valtatiellä 9 Oriveden eritasoliittymän kohdalla käynnistettiin rakentamistyöt, jotka jatkuvat keväällä 2023. Investoinneilla parannetaan liikenteen sujuvuutta, toimintavarmuutta ja turvallisuutta.

Tampereen kaupunkiseudun ennätyskellisen voimakas kasvu näkyy alueen liikennejärjestelmätyössä myös ELY-keskuksen osalta: raitiotien jatkorakentaminen ja jatkolinjojen suunnittelu työllistävät myös ELY-keskuksessa, sillä tulevat linjat sijoittuvat maanteiden välittömään läheisyyteen ja vaikuttavat siten myös niiden liikenteeseen ja tienpitoon.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Pirkanmaan ELY-keskus on aktiivinen toimija hiilineutraaliuden edistämässä myös valtakunnallisesti. Toiminnan pohjana on ELY-ilmastotiekartta, jonka tuloksia vietiin eteenpäin poikkihallinnollisen ilmastotyön edistämiseksi. Pirkanmaan ELY-keskus koordinoi valtakunnallista ilmastoasiantuntijaverkostoa sekä Pirkanmaan Ilmastofoorumin toimintaa. Hiilineutraalisuustavoite näkyy kaikkien käytettävissä olevien rahoitusmuotojen sisältönä (yritystuet, monikeskiset kehittämishankkeet). ELY-keskuksessa laadittua maakunnallista energiajärjestelmäselvitystä käytettiin maakunnallisen energiastrategian tietopohjana. Fossiililontta energiantuotantoa edistävien hankkeiden määrä kasvoi voimakkaasti. Näissä hankkeissa ELY-keskus oli mukana mm. kaavoituksen ohjauksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin kautta. Ympäristövaikutusten arvioinneissa panostettiin hankkeiden sujuvaan etenemiseen sekä hankkeiden ohjaukseen YVA-ohjelmien ja -selostusten laadukkuuden varmistamiseksi. Valtakunnallisena tehtävänä Pirkanmaan ELY-keskus myönsi avustuksia öljy- ja maakaasulämmitteisten pientalojen energiamuodon vaihtoon vuonna 2022 yhteensä noin 13 900 hakijalle. Avustetuista hankkeista ko. vuoden aikana toteutui jo yhteensä noin 7 500 energiaremonttia. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osaamista on lisätty koulutuksin sekä Pirkanmaalla että ELY-keskuk-

sisä. Pirkanmaan ELY-keskuksen toteuttama valtakunnallinen jätehuollon tuottajavastuuvälvonta edistää kiertotaloutta ja hiilineutraaliutta sekä direktivien velvoitteiden saavuttamista.

Vesienhoidossa käynnistettiin vesien- ja merienhoidon suunnitelmien toimeenpano ja toteutettiin Veden vuoro-tehostamisohjelmaa. Ilmastomuutoksen hillinnässä on satsattu erityisesti vesistöjen säännöstelylupien ajantasaisamiseen. Valtakunnallisena kehittämistyönä käynnistettiin yhteistyössä SYKE:n kanssa Vesienhoidon suunnittelutyökalun valmistelu sekä Yritysten vesivastuullisuuden kehittäminen -hanke.

Luonnonsuojelussa valmistui valtakunnallisena pilottina Pirkanmaan luonnon monimuotoisuusohjelma ja sen toimenpidesuunnitelma. Teemaa edistettiin myös ELY-keskuksen lausunnoissa ja päätöksissä sekä kunnostamalla heikentyneitä elinympäristöjä ja suojelemalla arvokkaita metsä- ja suokohteita eri puolilla Pirkanmaata.

Maaperä kuntoon -ohjelmassa kannustettiin konsultteja ja urakoitsijoita käyttämään fossiilittomia polttoaineita. Pilaantuneiden alueiden avustuksen myöntämisellä turvataan hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta, lisätään elinvoimaa ja tavoitellaan hiilineutraaliutta sekä edistetään kestävä riskienhallintaa ja kannustetaan kiertotalouteen.

Alueidenkäytössä ELY-keskus oli ohjaamassa mm. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavaa sekä Tampereen kaupunkiseudun rakennemallityötä, joissa tuetaan ekologisten verkostojen, viheralueiden ja biodiversiteetin toteutumista. Ilmastokestävää kaupunkirakennetta edistettiin myös ottamalla käyttöön Ilmastokestävä kaavoitus -työkalu osana kaavaprosessia.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Liikenteen keskitettyjen asiakaspalvelujen toiminnan volyymi noudatti pääosin edellisvuosien trendiä yhteensä noin 60000 yhteydenoton myötä. Tiestön hoitourakkaviestien käsittelyn automatisointi, perusteluviestinnän lisääminen, uudet somekanavat ja muu sisällöntuotanto ovat vähentäneet selvästi yhteydenottomääriä. Itsepalvelun mahdollisuuksia ovat lisänneet myös Palauteväylän kehittäminen, erilaiset ratkaisupurit ja chat-palvelun virtuaalinen asiakasneuvoja. Lupa-asiakkaiden hakemuksista n. 90 % hakemuksista saapuu sähköisesti. Ympäristöasioiden asiakaspalvelussa hoidettiin lähes 27000 yhteydenottoa, mikä oli samaa tasoa edellisvuoden kanssa. Yhteydenottojen määrä on yli kaksinkertaistunut vuoden 2019 jälkeen erityisesti öljylämmityksen vaihtajille tarjottavan avustuksen johdosta. Volyymin voimakkaasta kasvusta huolimatta asiakastytyytyväisyys on pysynyt korkealla tasolla. Yhteydenotoista valtaosa (74 %) tulee edelleen puhelimitse, mutta käytössä on myös chat, sähköposti sekä verkkosivuilla olevat palaute-lomakkeet. Neuvonnan ja viestinnän tueksi otettiin syksyllä 2022 käyttöön uusi Usein kysyttyä ympäristöstä -palvelu, joka linkittyy vahvasti ympäristö.fi-palveluun. Palvelun kehittämistä ja laajentamista jatketaan myös tulevana vuosina.

Keväällä alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan näkyi myös ELY-keskuksen toiminnassa. Huoltovarmuus- ja energiaasiat vaikuttivat toiminnan suunnitteluun, lisäksi koronapandemian jälkivaikutuksia koettiin vielä vuonna 2022. Palvelutaso pystyttiin kuitenkin edelleen säilyttämään hyvällä tasolla samoin kuin henkilöstön työtyytyväisyys. ELY-keskus jatkoi osallistumistaan valtakunnallisen digiohjelman ja asiakkuusstrategian toimeenpanossa. Syksyllä laadittuja riskiarvioita hyödynnettiin seuraavien vuosien työyhteisön kehittämistavoitteiden määrittelyssä.

1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Kaakkois-Suomen työllisyysaste parani vuonna 2022 ollen 71,5 %, kun edellisvuoden keskiarvo oli 68,4 %. Työllisten määrä kasvoi ennakkotietojen mukaan noin 5 000 henkilöllä (vuosikeskiarvo). Työttömyysjaksojen pituutta koskevia tavoitteita ei saavutettu, mutta onnistuttiin kuitenkin valtakunnallisia keskiarvoja ja kuntakokeiluja paremmin. Työvoimakoulutuspäivien määrä pysyi lähes vuoden 2021 tasolla. Koulutukset painottuvat yksilöllisiin koulutusratkaisuihin hyödyntäen erilaisia hybriditoteutuksia. Yhteishankintakoulutusten määrä on kasvanut selvästi. ELO-toiminnan, luovan talouden, ennakoinnin ja osaamisen nostamisen tavoitteet pääosin saavutettiin. Kotoutumisen tavoitteet saavutettiin ja kotoutumista edistävät koulutukset toimivat vakiintuneesti. Työllisyystilanteen parantumisesta ja työvoimapulasta huolimatta kansainvälinen rekrytointi jäi vähäiseksi. ELY-keskus ja TE-toimisto selvittivät työnantajien valmiuksia ja tarpeita ulkomailta rekrytointiin, ja suunnittelivat toimia esteiden poistamiseksi.

Yritysten TKI-tavoitteiden saavuttaminen vuonna 2022 kärsi uuden EU-ohjelmakauden rahoitusten käynnistysvaikeuksista. Kaakkois-Suomen yrityspalveluverkosto on tiivistänyt yhteistyötään jatehoston crm-käyttöä, jossa tavoiteltuihin asiakastapaamismääriin päästiin. Koronapandemia ja Venäjän hyökkäyssota heikensivät yritysten näkymiä, mutta tästä huolimatta yritysrahoituksen kysyntä pysyi hyvällä tasolla. Yritysrahoitusta myönnettiin 30 maaseutu-yrityksen investointeihin ja kehittämiseen yhteensä noin 2,01 M€, josta elpymisrahoituksen osuus oli neljännes. Elpymisrahoituksella tuettiin uusiutuvaan energiaan siirtymistä sekä tehokkaamman ja energiaa säästävän teknologian käyttöönottoa. Maatalouden aloitus- ja investointitukia myönnettiin avustuksina noin 1,4 M€ ja lisäksi osalle hankkeista korkotukea yhteensä noin 1,1 M€ lainapääomalle. Merkittävin yksittäinen maatilainvestointi koski biokaasulaitoksen rakentamista maatilan yhteyteen. Lisäksi maaseudun elpymisvaroja myönnettiin maa- ja puutarhatiloille 0,65 M€. Rahoitusta käytettiin aurinkosähköjärjestelmien hankintaan sekä eläinten hyvinvointia edistäviin investointeihin. Luonnonmukainen tuotanto kattoi lähes 21 300 ha ollen n. 17,4 % alueen kokonaispeltoalasta. Luomutilojen keskipinta-ala Kaakkois-Suomessa on noin 79 hehtaaria.

Alueidenkäytössä tehtiin tiivistä yhteistyötä kuntien ja maakuntaliittojen kanssa. Kaakkois-Suomessa kaupunkien yleiskaavoitus on edennyt, vaikka hidastumista on tapahtunut. Alueidenkäytön tehtävissä vihreän siirtymän hankkeiden edistäminen on korostunut. Tuulivoimaloita nousee vähän, mutta suuria aurinkovoimalahankkeita on vireillä runsaasti. Kuntayhteistyössä yhtenä painotuksena oli kaavoituksen ja rakennusvalvonnan riittävät resurssit. Rakennetun kulttuuriympäristön säilymistä tuettiin avustuksin ja rakennus-suojelupäätöksin.

Tienpitoon käytettiin rahoitusta noin 6,5 M€ enemmän kuin vuonna 2021 johtuen erityisesti eduskunnan jakovarahankkeiden, aiemmin toteuttamatta jääneiden hankkeiden toteutuksesta sekä maailmantilanteen aiheuttamasta kustannusten noususta. Päälysteiden ja siltojen kunto on perinteisesti pyritty pitämään mahdollisimman hyvänä. Pitkäjänteinen tieverkon ylläpidon suunnittelu ja laadukas hoito näkyvät vuosittaisissa päälysteiden ja siltojen kunnossapitoissa. Runsasluminen talvi oli kunnossapidon näkökulmasta erittäin haasteellinen. Perinteisesti Kaakkois-Suomen ELY-keskus on menestynyt sekä talvi- että kesäajan tienkäyttäjien tyytyväisyystutkimuksissa, mutta viime talven tutkimuksessa Kaakkois-Suomen ELY-keskus sai koko maan huonoimman tuloksen raskaalta liikenteeltä. Kesäajan vastaavassa tuloksessa ei ollut poikkeamaa aiempiin vuosiin. Traficomien myöntämässä joukkoliikenteen määrärahoissa tehtiin sopimusliikenteen indeksitarkistuksia poikkeuksellisesti neljä kertaa. Bruttoliikenteessä matkustajamäärät olivat alhaisemmat kuin ennen korona-aikaa. Traficomien myöntämää yksityistieavustusten määrärahaa käytettiin 23:een yksityistieavustuspäätökseen.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

ELY-keskus toimi aktiivisesti ilmastotavoitteiden edistämiseksi. Vastuualueiden yhteinen ilmastotyöryhmä edistää ilmastotoimia, mm. toukokuussa järjestettiin yhteinen ilmasto-kehittämispäivä. Maaseutuohjelmasta rahoitettiin mm. Välväylän retki- ym. kohteiden kunnostamista sekä Hiitolanjoen Lahnasenkosken retkeilyinfraa. Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelmasta rahoitettiin kaksi maataloutta ja ruokajärjestelmää koskevaa kiertotalous-hanketta. Maaseutuohjelman yritys- ja rakennetukien elpymisvarat edistivät yritysten vihreää siirtymää ja toivat ratkaisuja yritysten kohonneisiin energiakustannuksiin. Työllisyyden, yrittäjyyden ja osaamisen kehittämisen hankinnoissa tavoitellaan ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. Mikäli palveluntuottaja ei tarjouksessa tarkastele ilmastonmuutoksen hillitsemistoimia, tarjous hylätään (ns. vähimmäisvaatimus).

Alueen liikennejärjestelmätyössä ja -strategioissa huomioidaan ilmastotavoitteet ja edistetään näitä teemakokouksin. Etelä-Karjalaan on muodostettu liikenteen vähähiilisiä ratkaisuja edistävä GreenReality-ryhmä. Ympäristölupavalvonnassa etätarkastuksia ja laitoskäyntejä yhdistävä hybridimalli on vakiintunut laitosten toimintata- vaksi. Laitosvalvonnoista 99 % saatiin toteutettua vuonna 2022. Laitosvalvonnan yhteydessä tehdyssä kemikaalilain valvonnasta toteutui 77 % tarkastusten kohdennuttua laitoksiin, joissa kemikaalien käyttö oli vähäistä. Riittävästä valvonnasta on alueella pystytty kokonaisuutena huolehtimaan. Jätehuoltorekisteriin liittyvä erikoistumistehtävä käynnistyi vuodenvaihteessa tietojärjestelmäongelmista huolimatta. Jätehuollon alueellinen yhteistyöryhmä muodostettiin kolmen muun ELY-keskuksen kanssa. Maatalouden tukitarkastukset sekä elintarviketurvallisuuteen liittyvät tarkastukset toteutuivat täysimääräisesti.

METSO-, VELMU-, HELMI- ja Veden vuoro -ohjelmilla on saatu merkittävästi vahvistettua luonnonsuojelun, vesien- ja merenhoidon sekä vesistökuunnostusten vaikuttavuutta. METSO-rahoituksella suojeltiin metsiä 540 ha ja

HELMI-ohjelman rahoituksella soita 205 ha. Lisäksi suojelun piiriin saatiin luontolahjana 25 ha. Luonnonsuojelun toteutuksen kokonaistulos oli näin ollen yhteensä 770 ha, mikä ylitti tavoitteena olleen 720 ha. Helmi-ohjelman hankkeet ovat pääosin toteutuneet tai käynnistyneet, vaikka toimeenpanossa on ollut haasteita. Vuoksen ja Kymi-joen vesistöjen talven poikkeuksellisen runsas lumitilanne muuttui kuivien kevään ja kesän aikana keskimääräistä vähävetisemmäksi syksyksi. Vesistö säännöstelyiden toteutusmalleja talvelle 2022/2023 suunniteltiin yhdessä vesivoimayhtiöiden kanssa mahdolliseen sähköpulaan varautumiseksi. Tulva- ja kuivuusriskien hallinnan suunnittelutyössä painottui Saimaan ja Vuoksen alueen riskien tarkastelu vesistöalueen ELY-keskusten ja SYKEN yhteistyönä. Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi rajavesistöyhteistyö rajoittui pelkästään suoraan valtiosopimuksista johtuviin tehtäviin. Hiitolanjoen ennallistaminen eteni suunnitellusti Lahnasenkosken alueen kunnostamisella.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Seudullisten yrityspalvelujen verkosto toteuttaa ELY-keskuksen johdolla ratkaisukeskeistä asiakaspalvelua. Koko henkilöstön asiakkuusosaamista on kehitetty yhteisillä koulutuksilla osana asiakkuusstrategian käytäntöön vientiä. Etelän ELY-keskusten ja AVIn kesken on jatkettu ympäristölupien ja valvonnan yhteistyökäytäntöjen yhdenmukaistamista ja sujuvoittamista. Digitalisaatiota maaseutualueilla on edistetty rahoittamalla valokuituverkon rakentamista, palvelu- ja matkailuelinkeinojen alustaratkaisujasekävanhusväestön digipalveluratkaisuja. Digitaalisen ympäristötiedon tuottamiseen ja palvelujen uudistamiseen osallistuttiin valmistamalla sisältöjä vesi.fi- ja ymparisto.fi-sivustoille sekä tekemällä sähköinen vesienhoitosuunnitelmien toimenpideohjelma eTPO. Palveluhankinnoissa digitalisaation rinnalla tarkastelua on laajennettu datatalouteen ja data-analytiikkaan, joiden avulla palveluiden sisältöön saadaan lisää syvyyttä ja tehostettua palvelun kohdentamista palvelutarpeeseen.

Tehtäviin varautuminen ja valmiussuunnittelu korostuivat kertomusvuonna. ELY-keskuksen valmiussuunnitelman yleinen osa päivitettiin, minkä lisäksi valmiusharjoituksiin (mm. paikallispuolustusharjoitukset, Taisto-harjoitus sekä Kaakko22-harjoitus) ja maakunnallisten valmiusfoorumien työskentelyyn osallistuttiin aktiivisesti. ELY-keskuksen hyvin hoidettu talous on tähän saakka mahdollistanut välttämättömien henkilöstöresurssien ylläpidon ja varautumisen osaamispoistumaan. Yhteistyö ELY-keskuksen sisällä on toimivaa ja ilmapiiri VMBaro-kyselyn ja fiiliskyselyjen perusteella hyvä. Etätö on jäänyt osaksi arkea mutta saanut myös toimitilojen kehittämishankkeet liikkeelle Lappeenrannassa ja Kouvolassa. Sidosryhmä- ja palvelutyytyväisyyskyselyistä Kaakkois-Suomi on saanut erittäin hyviä arvioita.

1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan ja siitä aiheutuvat hintojen nousu, raaka-aineiden ja komponenttien saatavuusongelmat, logistiikan muutokset, kiihtyvä inflaatio ja mahdollinen taantuma aiheuttivat epävarmuutta yritysten toimintaan ja kansalaisille. Tuotantokustannusten voimakas nousu koetteli Etelä-Savon maataloutta ja kannattavuus laski, koska tuottajahintoihin ei ole saatu riittävää korotusta. Maakunnan väestö yhtä aikaa sekä vähenee että keskimäärin vanhenee. Tällä ilmiöllä on vakavia seurauksia. Paikallismarkkinat heikkenevät, vaikka matkailun ja vapaa-ajan asukkaiden kysyntä osaltaan tilannetta parantavatkin. Markkinoiden heikohko kehitys keskittää toimintoja entisestään, vähentää kilpailua ja erikoistumisen mahdollisuuksia ja työpaikkakehitys on ollut noususuhdanteesakin laskevaa. Väestökehitys vaikuttaa myös julkisiin palveluihin. Edessä on näiden palvelujen (koulutus, sote ym.) sopeuttaminen väestömuutosten raameihin, mikä vaikuttaa myös yksityisten palvelujen kysyntään. Työllisyysaste heikkeni edellisvuodesta, mutta työttömyysaste oli kuitenkin alempi kuin edellisvuotena. Matkailussa vuosi 2022 oli hyvä, koronarajoitusten poistuttua ulkomaisten matkailijoiden määrä kaksinkertaistui edellisvuodesta. Kotimaiset matkailijat suosivat kotimaan kohteita edelleen ja loppuvuotta kohden ulkomaalaisia matkailijoita alkoi saapua myös Etelä-Savoon erityisesti Keski-Euroopasta. Venäläisten matkailijoiden väheneminen näkyi varsinkin Savonlinnan seudulla. Osaavan työvoiman saatavuuden ja kohtaannon ongelmat ovat nousseet Etelä-Savossa eri toimialoilla selkeästi esiin aivan kuten muuallakin maassa.

Yritys- sekä hankerahoituksen prosessit olivat molempien EU-ohjelmien (rakennerahastot ja maaseutuohjelma) osalta varsin kuormittuneet vuonna 2022, koska ohjelmat lähestyvät päättymistään ja lisäksi EU:n elvytystoimien tarjoama lisärahoitus otettiin täysimääräisesti käyttöön. Maksatuksen ja jälkitoimien kuormitus on lisääntynyt vastaavasti. Koronarahoituksen osalta on enää muutama tapaus jatkotoimenpiteissä, ja rahoituksen myötä syntyneitä uusia yritysasiakkuuksia on vahvistettu systemaattisesti. Yritysrahoituksen kysyntä oli ennätyksellisen korkea vuonna 2021 ja elvytyspakettien ansiosta yritysrahoituksen volyyymi oli myös kaikkien aikojen runsain. Rakennerahastokauden vaihtumiseen liittyvät aikataulu- ja järjestelmähankaluudet ovat toisaalta vaikeuttaneet jonkun verran päätöksentekoa ja sitä kautta hankkeiden käynnistymistä. Team Finland -toiminta on jatkunut lähes normaalisti.

Maaseudun kehittämisohjelman siirtymäkausi 2021 – 22 päättyi 31.12.2022. Ohjelmakauden päättyminen on hallinnollisesti aina jonkin verran kiireistä aikaa. Kauden viimeinen vuosi oli myös hakemusten määrällä mitaten keskimääräistä vuotta selvästi vilkkaampi. Erityisesti maataloilta ja maaseutuyrityksille kohdennetut elvytysvarat kiinnostivat yrittäjiä ja uusiutuvan energian ja energiatehokkaan tekniikan investointeja toteutettiin runsaasti. Maatalouden tukivalvonnat on toteutettu suunnitellusti ja asiakaspalaute on aiempien vuosien tapaan ollut erinomaista. Maaseutuohjelman mukainen kehittämishanke- ja yritysrahoitus painottui aiempien vuosien tapaan jokin verran yritysrahoitukseen. Kehittämishankkeita rahoitettiin 9 kappaletta. Järvi-Suomen ilmasto-ohjelman toteutus, jota Etelä-Savon ELY-keskus koordinoi, on edennyt tehtävään palkatun koordinaattorin johdolla. Ohjelman puitteissa on toteutettu yksi teemahaku, joka kohdistui maaseuturahastosta myönnettäviin kehittämisvaroihin. Syksyn aikana valmisteltiin yhdessä eri rahoittajien kanssa ideahaku ”Hiilivapaa Järvi-Suomi-teemalla”. Myös LEADER-rahoitus, oli päättyneenä vuonna varsin vilkasta ja LEADER-yhdistysten käytettävissä olevat määrärahat tulivat tehokkaasti käytettyä.

TE-toimiston ja kuntakokeiluiden toimintaan vaikutti merkittävästi 1.5. voimaan astunut pohjoismainen työvoimapaalvelumalli, joka muutti oleellisesti toiminnan perustana olevan lainsäädännön. Uuden oppiminen vaati aikaa sekä asiantuntijoilta että asiakkailta. Mallin mukaiset lisäresurssit saatiin Etelä-Savossa rekrytoitua ripeästi ja kaikki uudet työntekijät sekä TE-toimistossa että kuntakokeiluissa aloittivat vuoden alusta. Mallin tuloksia alkoi näkyä loppuvuodesta ja tiiviin ohjauksen kautta työnhakija-asiakkaiden työllistyminen on tehostunut. Työnantaja-asiakkaat raportoivat työnhakuvelvollisuuden näkyvän heidän hakemusmäärissään. Tässä on sekä hyviä että huonoja puolia, sillä osa hakijoista hakee aidosti, mutta osa vain täyttääkseen työnhakuvelvoitetta ilman aitoa kiinnostusta avoimena olevasta paikasta. Tulostilanteiden valossa tilanne näyttää kohtuullisen hyvältä, joskin kuntakokeiluiden ja TE-toimiston tuloksien välillä on edelleen iso ero. Asiaan osaltaan vaikuttaa erilaiset asiakaskunnat, mutta erot eivät kokonaan selity sillä.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Kuntien kaavavalmius on kohtalaisen hyvä. Savonlinnan kantakaupungin yleiskaava on edennyt kovin hitaasti. Mikkelissä keskeisenä oli Prisman suunnittelu keskustatoimintojen alueelle, lopulta hankkeesta vastaava vetäytyi, alue osoittautui ahtaaksi. Maakunnan alueella on menossa RYTJ:n toteuttamiseen tähtäävä pilotti (VOOKA-hanke). Aurinkoenergian hankkeita on useita ja Pieksämäellä on alkamassa uusi 29 voimalan tuulivoimahanke.

Saimaannorpan suojelustrategia ja toimenpidesuunnitelma valmistui, ELY-keskus osallistui Our Saimaa seal LIFE-hankeeseen edistämällä luontomatkailun ja suojelun yhteensovittamista. Helmi-ohjelmassa aloitettiin kunnostustoimia. Luonnonsuojelun toteuttamisen osalta tavoitteet saavutettiin, METSO-kysyntä on yhä suurta.

Vesienhoidon asiantuntijaverkoston vahvistamiseen (yhteistyö kalatalousalueiden ja osakaskuntien kanssa) ja tiedotukseen on kohdennettu voimavaroja. Vesienhoidon hankerahoituksia on myönnetty lukumääräisesti runsaasti, haasteena on niiden keskimääräinen pienuus. Maa- ja metsätalouden hallintaosiossa Kyyveden valuma-aluealkarihanke on käynnistynyt. Kaupunkivesien ja haitallisten aineiden hankerahoituskokonaisuus on edennyt suunnitellusti. Pohjavesien osalta on jatkettu työtä erityisesti merkittävimpien riskialueiden osalta. FreshHabit Life –hanke, johon ELY-keskus on kohdentanut merkittävästi voimavaroja, on saatettu päätökseen.

Ympäristönsuojelun palveluissa valvontasuunnitelmaa ja valvontaohjelmaa on voitu toteuttaa tiukan priorisoinnin kautta kohtuullisen hyvin. Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon yhteinen Alueellinen jätehuollon yhteistyöryhmä aloitti toimintansa. Vihreän siirtymän hankkeissa on myös ollut päänavauksia, vaikkakin sen mukaisia suuria investointihankkeita on ollut toistaiseksi vähän muuhun maahan verrattuna.

Ilmastotyötä jatkettiin maakuntaliiton rahoittaman Hiilineutraali Etelä-Savo hankkeen myötä. Maakunnallinen ilmastotiekartta valmistuu keväällä 2023. Tämän työn rinnalla Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma JÄSMYn toimeenpano eteni. Vähähiilisyys ja kiertotalous ovat olleet EAKR-hankehakuja painopisteinä

Kiertotaloutta edistettiin erityisesti Mikkelin EcoSairila-kehittämialustassa, jonka suurimmat odotukset kohdistuvat puhdistamon yhteyteen rakentuvaan testaus- ja kokeiluympäristöön. Uusiovesi mahdollistaa Metsä-Sairilan teollisuusalueen toimijoille ainutkertaisen tilaisuuden hyödyntää toiminnassaan vedenkierrätykseen liittyviä ratkaisuja.

Vesihuoltolain mukaiset vesihuollon valvonta- ja edistämistehtävät keskitettiin valtakunnallisesti yhteen yksikköön, joka sijoitettiin Etelä-Savon ELY-keskukseen. Etelä-Itä alueen vesihuoltostrategia valmistui. Koordinointiin ja toteutettiin valtakunnallista vesihuollon koronatukea ja valvottiin laitoksille myönnettyjen korona-avustushankkeiden (32 kpl) toteutumista.

Säännöstelyn kehittämistä ilmastonmuutos huomioiden on edistetty Mäntyharjun reitin ja Haukiveden-Kallaveden vesistöalueilla. Peruskuivatusaineiston digitointityö on edennyt suunnitellusti. Vesiliiketoiminta kasvualaksi, vesiosaamisen kasvu- ja kansainvälistymisohjelman ensimmäinen avoin hankehaku järjestettiin ja hakemuksista kymmentä kehittämishanketta päätettiin rahoittaa yhteensä 1,76 miljoonalla eurolla. Tarpeettomien vesistöarakenteiden poistamista on edistetty aktiivisesti ja avustusta on myönnetty viidelle hankkeelle suunnitteluvaiheeseen.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

ELY-keskuksen ja TE-toimiston toiminnassa pandemia ja sen jälkeinen aika näkyi edelleen siten, että henkilöstö oli pääsääntöisesti etätöissä. Asiakaspalvelu sekä yritys- ja henkilöasiakkaille on kuitenkin saatu toimimaan kohtuullisen hyvin. Digitaaliset työkalut ovat kehittyneet melkoisesti ja uusia työnteon toimintamalleja on luotu.

1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus

ELY-keskuksen tavoitteena vuodelle 2022 oli varsinaisen tulossopimuksen ohella oman kehittämissuunnitelman toteuttaminen ja toimialakohtaisten tavoitteiden saavuttaminen. Kehittämissuunnitelmassa uudistetaan, tehostetaan ja yhdenmukaistetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimintaa niin, että yhdessä tekeminen vahvistuu sekä vaikuttavuus paranee. Painopisteinä kehittämisessä ovat seuraavat kehittämisen osa-alueet: Johtaminen, henkilöstön osaaminen, asiakaslähtöisyys, digitaalisuus sekä tuloksellisuus. Suunnitelmassa on kuvattu jokaiselle osa-alueelle tavoitetila ja vuosittaiset toimenpiteet.

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Tavoitekohdan osalta ELY-keskus saavutti lähes kaikki tavoitteensa. Ainoat tavoitteesta selvästi jääneet osa-alueet olivat työllisyysasteen nostoon liittyvät tavoitteet: työttömyyden keston pitkittyminen sekä työttömyyden virtatavoite. Työttömyyden rakenne on kuitenkin haasteellinen ja työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto venyi selvästi yli tavoitetason. TE-toimiston osalta saavutus oli kuitenkin parempi kuin alueen kuntakokeiluissa. Virtatavoitteessa ELY-keskus oli valtakunnan 5. paras, mutta työttömyyden pitkittyminen näkyi selvästi ja tavoitteesta jäätin hieman. PK-yritysten uudistumisen osalta tavoitteet saavutettiin erinomaisesti, ainoana tilannetta heikentäneenä syynä voidaan ajatella rakennerahastokauden alun viivästyminen, jolla on heijastevaikutuksia kyseisiin tavoitteisiin. Osaamisen kehittämisen osalta on edetty pitkäjänteisesti vastaamaan työvoimatarpeita ja sanalliset tavoitteet saavutettiin. Myös elinikäisen oppimisen osalta tavoitteet saavutettiin. Myös saavutettavuuden osalta ELY-keskus onnistui kaikissa tavoitteissa suunnitellusti.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Hiilineutraaliuden osalta sanallisessa tavoitteistossa onnistuttiin laaja-alaisesti. Pohjois-Savon ELY-keskus on koordinoitunut Hiilineutraali Pohjois-Savo -hanketta, jonka tavoitteena on erityisesti Pohjois-Savon ilmastotiekartan seuranta ja toimeenpano, alueellisen ilmastoverkoston kautta. Vuoden 2022 aikana seurantaraportti laadittiin ensimmäisen kerran ja siitä saatiin verkostolta hyvää palautetta. Hankkeessa on toteutettu myös laaja webinaarisarja ilmastonmuutokseen sopeutumisesta sekä vaikuttavaa viestintää useiden kanavien kautta. Hankkeessa hankittiin myös osopalveluna kiertotalouden potentiaaliselvitys sekä kiertotalouden kokeiluja, joiden toteutus jatkuu vuonna 2023.

Valtakunnallista jätesuunnitelmaa toteutettiin yhdessä Savo-Pielisen jätehuollon neuvottelukunnan kanssa. Yhteistoiminnan tarpeellisuus tiedostettiin alueellisesti ja se laajennettiin koskemaan kaikkia alueen jätehuollon neuvottelukuntia. Koko ELY-keskuksen toimintaa tukeva kiertotalousryhmä on vakinaistanut paikkansa kiertotalouden edistäjänä maakunnassa. Jätehuoltomääräysten uudistuksen yhteydessä yhdyskuntajätteiden (biojäte) keräys ja kierrätys tehostuu huomattavasti. Jätehuollon alueellinen yhteistyöryhmä perustettiin ja valtakunnallisen jätesuunnitelman mukainen tavoitteellinen ja toimeenpaneva toiminta käynnistyi.

Merkittävimpiä rahoitettuja vihreän teknologian investointeja ovat olleet maatilojen aurinkoenergiajärjestelmät, maatilakohtaiset biokaasulaitokset sekä alueen yritysten energiatehokkuusinvestoinnit. Vuoden aikana on rahoitettu myös hankkeita, jotka ovat edistäneet datan hyödyntämistä energiatehokkuuden ja kiertotalouden edistämiseksi.

Luontoasioiden huomioon ottamista on korostettu yleis- ja maakuntakaavoissa. ELY-on osallistunut Tiilikan kansallispuiston laajentamiseen isolla työpanoksella. HELMI-ohjelman toteutuksessa päästiin pääosin tavoitteisiin. Tuulivoimahanketoiminta ollut vireää alueella sekä maakuntarajat ylittävillä alueilla.

ELY-keskus on osallistunut ja toteuttanut laaja-alaisesti eri rahastojen ohjelmakauden toteutuksen valmistelua ja aloittanut toimeenpanoa sekä osallistunut aktiivisesti alueellisen JTF-suunnitelman valmisteluun. Laaja-alainen ja poikkihallinnollinen yhteistyö ELY-keskuksen sisällä on vakiintunut käytännöksi ilmastoasioiden ja hiilineutraalisuuden osalta.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Toiminta on ollut tavoitteiden mukaista, joskin yksittäisten tavoitteiden osalta joidenkin mittareiden toteumat jäivät aavistuksen alle tavoitetason. Osa-alueen merkittävimmät onnistumisen mittarit ovat sidosryhmien ja asiakkaiden palvelutyytyväisyydet sekä henkilöstön työtyytyväisyys. Tämä on ollut Pohjois-Savon ELY-keskuksen vahvuus jo vuosien ajan ja tavoitteet saavutettiin tälläkin kertaa. Pohjois-Savon ELY-keskus on osallistunut Hankinta-Suomi valtakunnallisiin kehittämisryhmiin ja on vahvistanut omaa hankintaosaamistaan kestävien, vaikuttavien ja innovatiivisten hankintojen toteuttamiseksi. Vaikuttavuuden mallinnus sekä tiekartta tehdään innovatiivisten hankintojen edistämiseksi. Tietoturvan osalta tavoitteet saavutettiin.

1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Pohjois-Karjalan työllisyystilanne parantui vielä vuoden 2022 aikana, vaikka Ukrainan sota vaikutti Itä-Suomessa muuta maata enemmän näkyen kustannusten nousuna, raaka-aineiden saatavuudessa, logistiikassa ja matkailussa. Työttömiä työnhakijoita oli vuoden jälkipuoliskolla keskimäärin noin 8 900, missä laskua on 6 % edellisvuoteen verrattuna. Yli vuoden työttömänä olleita oli 3 300, mikä oli 13 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Samalla kuitenkin yli kaksi vuotta työttömänä olleiden määrä kasvoi hieman, mikä näkyi tulostavoitteiden toteutumisessa. Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräisen keston tavoitteesta jäätiin selvästi (tavoite 48 viikkoa, toteuma 65 viikkoa) ja virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen jäi myös tavoitteesta (tavoite 39 %, toteuma 45,5 %).

Vuoden jälkipuoliskolla TE-toimistoon ilmoitettujen uusien työpaikkojen määrä väheni 12 % edellisvuoteen nähden. Myös lomautukset kääntyivät kasvuun. Silti osaavan työvoiman saatavuudessa oli edelleen vaikeuksia monella toimialalla suurimpien ongelmien ollessa sosiaali- ja terveysalalla.

ELY-keskus koordinoi Team Finland -yhteistyötä ja aktivoi yrityksiä toimijoiden kanssa kehittämistoimenpiteisiin ja kansainvälistymiseen. Haasteena oli rahoitushakujen hidas avautuminen. ELY-keskus käynnisti keskeisten rahoitusviranomaisten yrityshanketyöryhmätoiminnan vahvistamaan ennakoitavuutta, tiedonkulkua ja yritysrahoituksen vaikuttavuutta. Työperäisen maahanmuuton edistämiseksi toteutettiin Talent Boost-ohjelmaa ja vahvistettiin toimijoiden yhteistyötä mm. kansainvälisten osaajien alueelle työllistymisen tukemiseksi. Osaamisen kehittämiseksi ja elinikäisen ohjauksen edistämiseksi asetetut tavoitteet saavutettiin. Luovia aloja tuettiin käytettävissä olevilla rahoitusinstrumenteilla, kuten yritys- ja Leader-rahoituksella ja työvoimakoulutuksella.

Maatalouden tilanne jatkui edelleen varsin haasteellisena, toiminnan kannattavuus on heikentynyt merkittävästi tuotantokustannusten nousun takia. Tukea hakeneiden maatilojen lukumäärä väheni edellisvuodesta 33:lla ollen nyt 1 999 kpl. Maitotilojen määrän ja maidon kokonaistuotannon lasku jatkui. Maitoa tuottavia tiloja oli 276 kpl, mikä on 21 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Maidontuotanto väheni neljällä miljoonalla litralla 108 miljoonaan litraan.

Maaseuturahaston yritysrahoitusta myönnettiin 64 kohteeseen yhteensä 5,8 miljoonaa euroa ja sillä luotiin 13 uutta yritystä ja 120 uutta työpaikkaa. Liikevaihto- ja työpaikkakerrointitavoitteet ylitettiin. Maaseuturahaston elpymisvaroja myönnettiin 2,9 miljoonaa euroa yhteensä 28 hankkeelle. Tukea käytettiin energiatehokkuutta, uusiutuvan energian käytön lisäämistä ja digitaalisuutta edistäviin hankkeisiin. Leader-tukea myönnettiin 1,6 miljoonaa euroa yhteensä 78 eri hankkeeseen.

Luomutuotannon ja marjanviljelyn tilanne Pohjois-Karjalassa on edelleen hyvä. Luomun osuus kokonaispeltopinta-alasta on Suomen korkein eli 27 prosenttia. Pohjois-Karjalassa marjanviljelyala on ollut kasvussa usean vuoden ajan. Vuoden 2022 lopussa viljelty ala oli 987 hehtaaria.

Maatalouden valvonnoissa, eläinvalvonnoissa sekä kasvintarkastuksissa ja elintarvikesektorin valvonnoissa tavoitteet saavutettiin valvontasuunnitelman mukaisesti.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Ympäristönsuojelun palveluissa tavoitteet saavutettiin pääosin. Itäisten ELY-keskusten (Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon ELY-keskusten) yhteiseen valvontasuunnitelmaan pohjautuva valvontaohjelma ei toteutunut Pohjois-Karjalassa aivan täysimääräisesti. Maakunnan alueella ei tapahtunut merkittäviä poikkeuksellisia päästöjä. Itäiset ELY-keskukset perustivat yhteisen jätehuollon alueellisen seurantaryhmän. YVA-hankkeita oli vireillä normaalia enemmän. Merkittävänä yksittäisenä asiana voi todeta ELY-keskuksen tekemät Kerolankankaan maa-ainesten oton keskeyttämistä koskevat maa-ainelain mukaiset päätökset (10 kpl).

Vesien hyvän tilan saavuttamiseksi esitetyt tavoitteet ja toimet pääpiirteissään toteutuivat. Vuoteen 2027 ulottuvan vesienhoitokauden toimenpiteiden toteutus eteni kaikilla sektoreilla. Kunnostushankkeet etenivät pääasiassa vesienpuojelun tehostamisohjelman ja Helmi-ohjelman rahoituksella. Sidosryhmätalaisyksien ja kunnostushankkeiden määrälliset tavoitteet ylittyivät. Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelmasta toteutui 96 %. Myös toimet vaellusyhdyntöjen palauttamiseksi ja kalaston elinolojen parantamiseksi etenivät hyvin. Selvitykset Palokin alueen kehittämismahdollisuuksista aloitettiin yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa.

Alueidenkäytön tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Kuntien alueidenkäytön edistämistehtävää on toteutettu viranomaisneuvotteluin, epävirallisilla työneuvotteluin, kehittämiskeskusteluin, suoran yhteydenpidon muodossa ja koulutustilaisuuksissa. Toiminnassa ja kannanotoissa on painotettu valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kuntien strategista suunnittelua ja taajamien yleiskaavoitusta. Uusina teemoina ovat nousseet esiin teollisen kokoluokan aurinkovoimalat ja kuntien rakennusvalvontojen yhteistyö.

Luonnonsuojelun tavoitteet saavutettiin, ainoastaan lajien rajauspäätöksiä ei kiireellisten tarpeiden puuttuessa otettu valmisteluun. Helmi-ohjelman soidensuojelu eteni hyvin. METSO-ohjelmassa maanomistajien aktiivisuus edellytti edelleen tiukkaa priorisointia suojelun kohdentamisessa. Lajisuojelun tavoitteita edistettiin aktiivisesti metsien ja maankäytön ohjauksessa ja tietovarantoa kartutettiin seurannoilla, joita hyödynnetään hoitotoimien järjestämisessä. Valkoposkivanhanien aiheuttamien ennätyksellisen suuresta vahinkojen määrästä huolimatta korvausten käsittely ja asiakaspalvelu toteutui lisävoimavaran avulla. ELY-keskuksen erikoistumistehtävälle, Pohjois-Karjalan biosfäärialueen koordinoinnille, asetetut tavoitteet saavutettiin.

ELY-keskus on aktiivisesti mukana alueellisessa ilmastotyössä. Ilmasto-teemaryhmässä toimeenpantiin maakunnan ilmasto- ja energiaohjelman 2030 toimenpiteitä. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) alueellinen siirtymäsuunnitelma valmistui yhteistyössä Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kanssa. Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelmassa järjestettiin keväällä viiden ELY-keskuksen yhteinen teemahaku tukemaan vähähiiliseen talouteen siirtymistä. Lisäksi valmisteltiin vihreää siirtymää edistävää ideahakua, joka käynnistyy vuoden 2023 puolella. Biokaasuhankkeita on määrällisesti ollut useita vireillä. Joensuuhun suunnitellun vetyhankkeen ennakkoneuvottelut alkoivat YVA:n osalta. Myös useita aurinkovoimalaitosten suunnitteluhankkeita alkoi.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Korona-pandemian hellittäessä asiakkuus- ja sidosryhmätyötä on aktivoitu järjestämällä enemmän myös läsnä tapamisia. Yhteisten toimintatapojen kehittämiseen panostettiin. Kolmivuotista CAF-arvioinnista syntyneitä kehityshanketta vietin eteenpäin mm. järjestämällä valmentavan johtamisen kehittämisohjelma sekä vahvistamalla ELY-keskuksen poikkihallinnollista yhteistyötä ELY-foorumin avulla. TE-toimistossa prosesseja, työhyvinvointia ja johtamiskäytäntöjä kehitettiin mm. työvoimapalveluiden uuden asiakaspalvelumallin käyttöönotossa ja TE2024 -uudistukseen valmistauduttaessa. ELY-keskuksella on Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus 2030:n alueellisen toimeenpanon vastuu yhtenä kolmesta kokeilumaakunnasta. Samalla valmistauduttiin muuttamaan valtion virastojen yhteiskäyttöiseen toimitilaan helmikuussa 2023.

1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Yritysten kehittämiseen ja kasvuun liittyvän rahoituksen kysyntä säilyi vilkkaana myös vuonna 2022, vaikka uuden rakennerahastokauden alun viivästyminen, EURA2021-järjestelmään liittyneiden ongelmien vuoksi, toi asiaan omat haasteensa. Syksyllä EAKR-rahoituspäätösten tekeminen mahdollistui ja onnistuttiin purkamaan hakemusjonoa valtakunnallisestikin mitattuna erinomaisen hyvin. Loppuvuoden erinomaiset rahoituspäätösmäärät mahdollistuivat onnistuneen ennakkovalmistelun ja laadukkaan alueellisen yhteistyön avulla. TE-toimisto kontaktoi vuonna 2022 995 yritystä ja oli merkittävä toimija alueen yritysten aktivoimisessa kehittämispalvelujen hyödyntämiseen. Yhteisten asiakkuuksien ja palveluprosessien tunnistamista ja kehittämistä jatkettiin mm. Kestävä elinvoima -tiimin puitteissa yhteensovittamalla ELY-keskuksen eri vastuualueiden sekä TE-toimiston palvelutarjoamaa erityisesti yritysasiakkaille.

Rahoitustehtävien lisäksi toimittiin aktiivisesti yrittäjyyttä ja yritysten kehittämistä tukevilla verkostoissa. Team Finland-verkoston kautta kannustettiin yrityksiä kansainvälistymiseen, mm. infotilaisuuksia pidettiin kuukausittain. Lisäksi järjestettiin yhteistyössä maakunnallisten kumppanien kanssa ”Ideat Lentoon”- tuotekehitys- ja vientitapahtuma. Edelleen koordinoitiin myös maakunnallisia TKI-toiminnan teemaryhmiä, joiden puitteissa verkostoitui yli kaksi sataa yritystä ja TKI-organisaatiota. Teemaryhmät ovat syventyneiden verkostojen lisäksi tuottaneet maakuntaan konkreettisia investointeja. Keski-Suomeen on lisäksi syntynyt useita seudullisia TKI- ja yrityskeskittymiä mm. bio- ja kiertotalouden, digi- ja kyberosaamisen, puurakentamisen ja kulkuneuvojen sähkökonversion ympärille. Edellä mainittujen toimien kautta on tuettu myös alueellista strategista tavoitetta bio- ja kiertotalouden ekosysteemin synnyttämiseksi Keski-Suomeen.

Keski-Suomen ELY-keskus pyrkii toimillaan vaikuttamaan osaavan työvoiman saatavuuden haasteisiin. TE-toimiston toteuttamat verkkovälitteiset rekrytointitapahtumat (TE-live) lisäsivät tunnettuuttaan työnantajien keskuudessa ja niiden puitteissa toteutettiin useita toimialakohtaisia kampanjoita yhdessä yritysten kanssa. TE-palveluhankinnoilla pystyttiin osaltaan vastaamaan mm. energia-alan, kiertotalouden ja ICT-alan koulutus- ja osaamistarpeisiin. Maahanmuuttajille suunnatuissa koulutuksissa työelämänäkökulmaa suunnattiin erityisesti työvoimapulaa kokeville toimialoille. Osaavan työvoiman saatavuutta ja maahanmuuttajien sekä kv. opiskelijoiden työllistymistä tuettiin ESR-varoin yhteensä 3,5 milj. eurolla. Itse toteutettavien ESR-hankkeiden (Laava ja Monipaikka) kehitettiin sekä TE-palvelujen tulosperusteisuutta että tapoja lisätä työvoiman saatavuutta edistämällä digitaalisuutta ja monipaikkaista työskentelyä toimialasta riippumatta. Vuoden 2022 aikana myös Keski-Suomeen saapui paljon pakolaisia Ukrainasta.

ELY-keskus ja TE-toimisto toimivat aktiivisesti alueellisissa maahanmuuttoa koskevissa työryhmissä. TE-toimisto panosti yhteistyöhön yritysten ja eri kumppanitoimijoiden kanssa, jonka pohjalta koottiin tilannekuvaa yritysten ukrainalaisille tarjolla olevista työmahdollisuuksista sekä Ukrainasta Suomeen saapuneiden kiinnostuksesta sijoittua Suomen työmarkkinoille.

Keski-Suomen elinvoimaisuuden kannalta yksi keskeinen tekijä on saavutettavuus, jota edistettiin sekä käytännön väyläinvestointien kautta että osallistamalla useisiin maakunnan sisäistä ja ulkoista saavutettavuutta edistävien suunnitelmien valmisteluun. Vuonna 2022 väyläinvestointeihin ja tienpitoon liittyvät tuotantokustannukset nousivat voimakkaasti, samalla kun käytettävissä olevat määrärahat pienenevät. Onnistuneella suunnittelulla ja toimenpiteiden hyvällä kohdennuksella pystyttiin kuitenkin toteuttamaan em. toimenpiteitä vaikuttavasti ja saavuttamaan mm. tienkäyttäjien käyttäjätyytyväisyydelle asetut tavoitteet.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Hiilineutraaliuden edistämiseen liittyviä toimia tehtiin koko ELY-keskuksen voimin. Kiertotalouden saralla mm. jätehuoltoon liittyvissä lausunnoissa ja valvonnoissa painotettiin kierrätyksen ensisijaisuutta ja puututtiin jätemateriaalien näennäishyödyntämiseen tilanteissa, joissa jätteen loppukäsittelyvelvoitteen noudattaminen oli kyseenalaistettavissa. Tuulivoimayleiskaavojen laatimista edistettiin huomioimalla kaavojen vaikutukset luontoon, maisemaan ja ihmisiin. Luonnon monimuotoisuutta tuettiin monin eri keinoin. Helmi- ja Metso-ohjelmien puitteissa suojeltiin soita ja metsiä yli 500 hehtaaria. Lintuvesikunnostuksia on toteutettu vuoden aikana useilla kosteikoilla; kohteille on rakennettu pohjapatoja ja niitä on kunnostettu ruoppaamalla ja pesimäsaarekkeitä rakentamalla. Perinnebiotooppeja inventoitiin 135 hehtaaria ja usealla hoidon tarpeessa olevalla alueella aloitettiin kunnostustyöt. Keski-Suomen vesistö-kunnostusverkosto sai vuoden aikana hyvää näkyvyyttä ja se alkaa muodostumaan osaksi maakunnallista toimikenttää. Vesien hyvää tilaa edistettiin lähes kahdenkymmenen toteutuneen tai alkaneen vesistö-kunnostushankkeen kautta. Vesien tilaa parannettiin myös Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman kautta, josta rahoitettiin viime vuonna kaksi yliaalueellista hanketta.

ELY-keskuksen ja kuntien välisissä kehittämiskeskusteluissa teemoina painottuivat kestävä aluerakenne ja ilmastomuutoksen huomioinnottaminen. Oltiin mukana Jyväskylän seudun MAL-sopimuksen toteutuksessa koko seudun kehitysmahdollisuudet huomioiden. Vuoden aikana valmistui mm. Jyväskylän MAL-kaupunkiseudun kehityskuvatyo, sekä julkisen henkilöliikenteen viranomaisalueita koskeva 'Jyväskylän joukkoliikenteen toimivalta-alue selvitys, jossa tutkittiin joukkoliikenteen järjestämiseen liittyvän viranomaisalueen laajentamista Jyväskylän MAL-seudulle. Maa-seuturahaston kautta rahoitetut yleishyödylliset hankkeet ja kehittämishankkeet loivat osaltaan elinvoimaisuutta maaseudulle ja tukevat elinvoimaista aluerakennetta.

Kiertotaloutta tukevia ratkaisuja hyödynnettiin myös väylä- ja tienpitoinvestoinneissa, keinoina olivat mm. kalustojen päästövaatimukset sekä erilaisten kierrätysmateriaalien (mm. lentotuhka, betonimurska ja kattohuopajäte) hyödyntäminen tierakenteissa ja päällysteissä. Koko viraston yhteisen ilmastotyön edistäminen jatkui ja bio- ja kiertotalousasiantuntijan vetämänä järjestettiin seitsemän työpajaa, joiden kautta pyrittiin edistämään ELY-keskusten ilmastotiekartan käyttöönottoa ja tunnistamaan erityisesti niitä monihallinnollisia tehtäviä, joilla voidaan merkittävimmin vaikuttaa ilmastotyöhön. Tämä työ mahdollistaa ilmastotyön syventämisen ja kohdentamisen vaikuttavimpiin toimiin vuonna 2023.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Asiakkuus-tyytyväisyyskyselyjen alustavien tulosten perusteella toiminnan laatu on säilynyt hyvällä tasolla. Kokonaistyytyväisyysluku oli 4,27. Positiivinen kokonaiskehitys henkilöstön tyytyväisyyden osalta jatkui myös vuonna 2022. Yhteisten kehittämiskohteiden osalta tuettiin erilaisin toimenpitein mm. asiakkuusstrategian toimeenpanoa sekä yhteisöllisyyttä monipaikkaisessa ja laajaa etätötä tekevässä työyhteisössä. Helmikuussa käynnistyneen Ukrainan sodan vaikutukset näkyivät toiminnassa sekä syventyneenä sisäisenä varautumistoimintana kuin ulkoisen yhteistyön tiivistymisenä alueellisten ja valtakunnallisten yhteistyötahojen kanssa.

1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Vuotta 2022 kuvastavat meneillään olevat kriisit ja niiden keskellä toimiminen. Tilanne on vaatinut ELY-keskukselta myös valmius- ja varautumisasioiden uudelleen pohdintaa. Vastuiden ja rajapintojen tarkasteluun on panostettu ja tavoitteena on kirkastaa valmiusasioita koskevia toimintamalleja yhteistyössä Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Arjen tasolla olennaisena teemana oli toiminta hybridityömoodissa, joka on onnistunut hyvin.

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Aluetalouden ja työllisyyden osalta tilanne on ollut haasteista huolimatta melko myönteinen, mutta lisääntyvä epävarmuus ja meneillään olevien kriisien seurannaisvaikutukset ovat alkaneet näkyä toimintaympäristössä. Muutosneuvotteluiden lisääntyminen on yksi signaali, joka kertoo suhdannetilanteen herkkyydestä. Toisaalta vihreään siirtymään liittyvät hankkeet (tuulivoima- ja aurinkovoimapaistot) ovat olleet voimakkaassa kasvussa, mikä on näkynyt lukuisina YVA-menettelyinä, jotka ovat sitoneet myös ELY-keskuksen resursseja. Yritysrahoitusta koskevien tulostavoitteiden osalta viime vuoden tulos on positiivinen, mutta toimintaympäristössä jatkuva epävarmuus aiheuttaa huolta.

Työllisyyden osalta kehitys on ollut ennakoitua myönteisempää, mutta sen kääntöpuolella ovat vakavat haasteet työvoiman saatavuuden osalta. Työttömien työnhakijoiden määrä on tasolla, jossa hakijapoolin rakenteeseen liittyvät haasteet korostuvat. Yritysten tukeminen rekrytoinneissa työvoimakoulutusten avulla on vaikeaa, koska koulutuksiin ei useinkaan saada edes riittävästi koulutettavia. Sovittujen tavoitetasojen jatkuva petraaminen on tässä tilanteessa haastavaa, jossa tulee huomioida myös se, että yli puolet asiakkaista on eri toimijoiden vastuulla, eli kuntakokeilujen piirissä. Työvoimapolitiikan toimeenpanoa haastavat lukuisat käynnissä olevat ja käynnistyvät toiminnalliset uudistukset. Uuden asiakaspalvelumallin toimeenpano on ollut hankalaa, koska henkilöstöresurssit eivät ole riittävät nykyaikaisen kontaktoinnin toteutukseen. Lisäksi ohjeistus mallin toimeenpanossa on hajallaan ja monimutkaista.

Alkutuotannon osalta kriisivuosien vaikutukset ovat olleet tähän mennessä pelättyä pienempiä, mutta alaa koskevat uhkakuvat ovat varsin suuret. Meneillään oleva kustannuskriisi tulee kuitenkin väistämättä näkymään tilojen lopettamisina ja konkurseina. Maatilojen investointirahoituksessa tapahtui alkuvuonna selvä notkahdus, mikä kertoo merkittävimpien tuotannollisten investointien jäädyttämisestä. Toisaalta erilaiset energiainvestoinnit ovat olleet roimassa kasvussa. Syksyn osalta kysyntätilanteessa tapahtui parannusta. Kappalemääräisesti investointihakemuksia tuli vireille ennätysmäärä, mutta ne olivat kustannuksiltaan pienempiä hakemuksia. Isompien tuotantorakennusinvestointien osalta kokonaiskuva on haasteellinen. Nuorten viljelijöiden aloitustukien määrä on ennätyskellisen alhaalla, ilmiö on valtakunnallinen. Valvontatehtävät ja muut varsinaisiin tulostavoitteisiin liittyvät osa-alueet on kyetty toteuttamaan tavoitteiden mukaisesti.

Alueellisena erityistavoitteena oleva nuorten työllisyystilanteen kohentaminen vaikeutui koronakriisin myötä selvästi. Etelä-Pohjanmaan väestötappiot nuorten ikäluokissa ovat huomattavan suuret, mikä kertoo työ- ja opiskelumahdollisuuksien yksipuolisuudesta. Haasteena on kehittää avoimille työmarkkinoille suuntaavaa palveluohjausta yhteistyössä kuntakokeilujen kanssa.

Tienpidon osalta tilannekuva on varsin huolestuttava, eikä se ole linjassa ELY-keskukselle asetettujen strategisten tavoitteiden kanssa. Tarpeiden ja käytettävissä olevien resurssien välillä on kasvava kuilu. Iso osa erityisesti vähäliikenteisestä tieverkosta on tullut elinkaarensa loppuun ja vaatisi perinpohjaista uudistamista. Tekemiseen tarvittavat resurssit ovat kuitenkin vähäiset ja yleinen kustannustaso on noussut, joten tieverkon rapautuminen jatkuu. Myös henkilöstöresurssien vähyys on siirtänyt tai hidastanut hankkeiden aloittamista. Nämä seikat vaikuttavat erityisesti tienkäyttäjien tyytyväisyys tavoitteisiin, joita ei saavutettu.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Muutos energiantuotannon sektorilla näkyy työssä mm. lukuisina tuulivoimahankkeina, lisääntyneinä biokaasuhankkeina, kierrätyspolttoaineiden kokeiluhankkeina, suurten energiantuotantoyksiköiden saneeraamisina tai alasajoina, polttoturpeesta luopumisena jne. Y-vastuualue on tuonut osaamistaan ja ohjaustaan vihreää siirtymää edistäviin

hankkeisiin niin kaavoituksen, luonnonsuojelun, ympäristönsuojelun valvonnan kuin ympäristövaikutusten arvioinnin osalta. Hankkeisiin liittyy uutta teknologiaa, mikä haastaa ympäristömenettelyiden soveltamista sekä vaatii lisäosaamista. Etusijalainsäädännön mukaisten vihreän siirtymän hankkeiden määrä on Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa merkittävä, mikä työllistää entuudestaan kuormittuneita YVA- ja valvontatehtäviä. ELY-keskukselle on osoitettu lisävoimavaroja vihreän siirtymän edistämiseen. ELY-keskus toivoo lisävoimavarojen osittaista vakiinnuttamista, sillä lupapäätöksissä asetettujen velvoitteiden toimeenpanon valvonnasta vastaa ELY-keskus.

Vaikka uusiutuvan energian tuotanto on edistynyt pohjalaismaakunnissa vahvasti, on Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alue edelleen myös maan suurin turvetuotannon keskittymä. Energiaturpeen käytön alasajo on lisännyt kuluvana vuonna Y-vastuualueen tehtäviä. Myös varautuminen huoltovarmuuteen on aiheuttanut lisätoita vaikeasti ennakoitavan tilanteen takia. Turve-alueiden jälkikäyttö on merkittävä ELY-keskuksen työllistäjä jo nyt ja työmäärä kasvaa jatkossa. JTF:n hyödyntäminen soiden kestävän jälkikäytön ratkaisuihin on vaatinut ja vaatii jatkossakin ELY-keskuksen panostusta. On selvää, että ELY-keskus tarvitsee asian hoitamiseen lisää resursseja, sillä muutoin on riski, että rahoitus ei kohdenna riittävästi jälkikäyttöön tai sitä jää hyödyntämättä.

Valtakunnallisena tehtävänä on elvytysrahoituksen avulla vähennetty tehokkaasti vesistö rakenteiden korjausvelkaa ja automatisoitu pohjavesiasemia. Vesien- ja merenhoidon ja tulvariskien hallinnan toimenpiteet etenevät ja kunnostushankkeita on vireillä runsaasti. Koronataulun jälkeen myös ojitustoimitukset ovat edenneet, kun toimituskokouksia on voitu järjestää. Vesivaratehtävien tulostavoitteet saavutettiin lähes kokonaisuudessaan.

Keskittynä tehtävänä ELY-keskuksessa toimii Uusiutuvan energian lupaneuvonta ja yhteyspisteviranomainen. Yhteyspisteviranomaisen tehtävänä on hanketoimijoiden neuvonta eri viranomaisten lupa- ja ilmoitusmenettelyistä koskien uusiutuvan energian tuotantoa sekä näiden menettelyiden määräaikojen seuranta sähköä tuottavissa hankkeissa. Toimintaa varten on laadittu menettelykäsikirja laajassa vuorovaikutuksessa mm. lupaviranomaisten kanssa. Käsikirjan jatkuvaan päivittämiseen ja neuvontatyöhön on rakennettu systemaattisesti toimivat lupaviranomaisten ja sidosryhmien verkostot. Toiminta on sujunut hyvin ja sen kehittämistyötä jatketaan. Merkittävässä roolissa on Luvat ja valvonta -palvelun laajentuva käyttöönotto ja kehittäminen. Energiakriisi on lisännyt neuvontatehtävien kysyntää.

Alueidenkäytön tehtävissä ja YVA-prosesseissa digitaalisia työkaluja hyödyntämällä viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö etänä on sujunut hyvin ja myös paikan päällä tapaamisia on alettu jälleen järjestää. Alue on käynyt läpi mitattavaa energiamurrosta, mikä näkyy mm. lukuisina teollisen kokoluokan tuulivoimahankkeina ja niiden vaatimina hallinnollisina prosesseina.

Ympäristönsuojelussa tulostavoitteita ei täysin saavuteta, mikä johtuu ensisijaisesti siitä, että valvontaresurssi ei ole riittävä laitospäämäärään nähden. Laitoksilla ei ole esiintynyt koronaepidemiasta johtuvia häiriötilanteita. Perinteisten tarkastuskäyntien rinnalla jatketaan etätarkastuksien tekemistä hyödyntämällä mm. valokuva- ja videomateriaalia. Valvonnassa näkyy selvästi vihreän siirtymän edistäminen ja neuvottelujen määrä uusista ympäristö- ja vesilupaa vaativista hankkeista on lisääntynyt. Lisäksi turpeen muuttunut polttoainekäyttö on lisännyt ympäristönsuojelun tehtäviä myös erilaisten rahoitustuki- ja asiantuntijalausuntojen vuoksi.

Luonnonsuojelun tavoitteet tullaan pääsääntöisesti saavuttamaan. Merkittävän lisähenkilöstön turvin HELMI-ohjelman toimeenpano on edennyt hyvin. METSO-toimintaohjelman tavoitteet on saavutettu. Myös vieraskasvilajien torjuntaan on panostettu ja vieraslajien (kurturuusu ja jättipalsami) torjuntaan keskittyvä kansainvälinen INSPECT-hanke päättyi vuonna 2022. Merimetson ja metsänkäyttöilmoitusyhteistyön kehittämisen puitteissa on tehty merkittävää valtakunnallista työtä.

ELY-keskuksen poikkihallinnollinen ilmastotiimi on jatkanut ELY-keskusten yhteisen ilmastotiekartan jalkauttamista eri vastuualueilla. Kaikkien kolmen maakunnan liiton kanssa on edistetty ilmastotyötä yhteisesti. ELY-keskuksen henkilökunta on osallistunut aktiivisesti kuukausittain järjestettyihin ilmastotietoiskuihin.

Maaseuturahaston elpymisvaroin on tuettu vihreään talouteen ja digitaalisuuteen siirtymistä sekä sosioekonomista kestävyttä. Maakunnan pk-yrityksiä tuettiin elpymisvaroilla mm. biokaasulaitoshankkeissa, aurinkosähköjärjestelmien hankinnassa, lämmitysjärjestelmien uudistamisessa sekä omistajanvaihdoshankkeissa.

Kehittämisyhteistyöllä rahoitetuissa hankkeissa painottuivat muun muassa vähähiilisen talouden edistäminen ja yritysten tuottavuuden, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen. Rahoituksella kannustettiin yrityksiä myös hyödyntämään digitalisaatiota liiketoiminnassaan ja vahvistamaan automaatiotasoaan. Avustusta suunnattiin sekä uudistamaan maakunnan vahvoja toimialoja että edistämään uudenlaisia liiketoimintamahdollisuuksia.

ELY-keskuksen asiakastyytyväisyys on säilynyt hyvällä tasolla, vaikka viime vuosien poikkeustilanteet ovat asettaneet haasteita palveluapparaatin toimivuudelle. Saatujen palautteiden avulla toimintaa on pyritty entisestään parantamaan.

Toimintasuunnitelmaan nostettuja toiminnan kehittämisaihoita on viety eteenpäin monella eri saralla: TE2024-uudistukseen liittyvää vuorovaikutusta on pyritty lisäämään kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Yrityspalvelutoimijoiden kanssa on tiivistetty yhteistyötä entisestään ja otettu käyttöön uusia toimintatapoja potentiaalisten kasvuyritysten löytämiseksi. On panostettu digitalisaation edistämiseen erityisesti ympäristötiedon saavutettavuuden lisäämiseen ja drone-tekniikkaan. Uusi kaikkia ELY-keskuksia ja vastuualueita koskeva paikkatiedon kehittämishanke on tekeillä. Paikkatietotiimi on kokoontunut aktiivisesti ja järjestänyt aiheeseen liittyvää koulutusta. Valmius- ja varautumisasioita on pyritty kirkastamaan yhteistyössä Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Pääpaino on ollut aluetason yhteistyökuvioiden ja roolien selkeyttämisessä.

Henkilöstöbarometrin tulokset kehittyivät pääsääntöisesti myönteisesti. Avaintoimena on ollut tukea henkilöstön jaksamista ja huolehtia siitä, että hybridimoodissakin on riittävästi yhteisöllisyyttä ja mahdollisuus vuoropuhelutilanteisiin.

1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Pohjanmaan ELY-keskusalueen työllisyystilanne oli Manner-Suomen huippua vuoden 2022 aikana. Työllisyysaste oli koko vuoden osalta 78,2 % koko maan keskiarvon jäädessä 73,8 prosenttiin. Työttömyys vähentyi vuoden kuluessa ja myös pitkään kasvussa ollut pitkäaikaistyöttömyys kääntyi laskuun. Työttömyysaste oli vuoden 2022 osalta 6,0 prosenttia, aiempina vuonna työttömien osuus työvoimasta oli 7,3 prosenttia. Koko maassa työttömyysaste oli 9,5 prosenttia vuonna 2022. Hieman nurinkurisesti alhainen työttömyys vaikeutti tulostavoitteiden saavuttamista: työmarkkinat vetivät niin hyvin, että halutut työntekijät työllistyivät nopeasti ja pidempään työttömäksi jäävistä suurella osalla oli joitain työllistymishaasteita – työttömyyden kestot siis polarisoituvat. TE-toimistoa ruuhkautti myös uusi palvelumalli. Tämän vuoksi käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräisen keston tavoitetta ei saavutettu.

Hyvän työllisyystilanteen käänntöpuolena on työvoimapula, joka on ollut jatkuva, konkreettinen kasvun este alueella jo vuosia. Vuoden 2022 aikana työvoiman saatavuuden haasteet ovat vain kasvaneet työllisyystilanteen parantuessa Pohjanmaan ELY-keskusalueella ja muualla Suomessa. Työvoiman saatavuuden haasteet koskettavat lähes kaikkia toimialoja ja monien eri koulutustasojen ammatteja. ELY-keskus ja TE-toimisto pyrkivät helpottamaan osaavan työvoiman saatavuutta sekä osaamistarpeiden ennakoitua laajassa sidosryhmäyhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa. Kansainvälisen työvoiman saatavuutta edistetään monipuolisesti Talent Coastline -toiminnalla ja osaamistarpeisiin pyritään vastaamaan jatkuvaa oppimista tukevilla toimilla. Akuutteihin osaamistarpeisiin vastaimisen lisäksi alueella on vuoden 2022 aikana ennakoitu myös tuleviin suurinvestointeihin liittyviä työvoimatarpeita, sillä tarve suurelle määrälle uusia osaajia kohdistuu ensin rakennusvaiheeseen ja sitten itse tuotantoon. Työvoimakoulutuksissa on pureuduttu alueella nouseviin toimialoihin, kuten tuulivoimarakentamisen, prosessiteollisuuden sekä akkuklusterin osaamistarpeisiin.

Vuonna 2021 käynnistynyt Keski-Pohjanmaan alueella toimiva Kokkolan seudun työllisyyden kuntakokeilu on jatkanut toimintaansa vuonna 2022. Kokkolan seudun kuntakokeilun muodostavat Kokkolan kaupunki, Kannuksen kaupunki ja Perhon kunta sekä Kaustisen seutukunta (eli Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli). Vaasassa toimii kuntakokeilun sijaan Vaasan työllisyyden ekosysteemi, jossa Pohjanmaan ELY-keskus, TE-toimisto ja Vaasan kaupunki rakentavat palvelupolkuja yhdessä alueen kaikkien keskeisten toimijoiden kanssa. Vuonna 2022 ekosysteemin vetovastuu on siirtynyt Vaasan kaupungille, mutta ELY-keskus ja TE-toimisto ovat edelleen vahvasti mukana ekosysteemin kehittämisessä.

Team Finland -toiminnalla parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja palveluiden tunnettavuutta ja saatavuutta. Team Finland -toiminta alueella on vilkasta: alueverkostot ja ydintiimi ovat kokoontuneet säännöllisesti TF-suunnitelman mukaisesti. TF-toiminnan avulla saadaan alueen sidosryhmille ja asiakkaille tuoreimmat tiedot ELY-keskuksen ja Business Finlandin tukimahdollisuuksista, rahoitushauista ja ohjelmista sekä TE-toimiston tarjoamista

palveluista yrityksille. Painopisteenä vuonna 2022 on ollut uuden EU-ohjelmakauden käynnistymisen mukanaan tuomat asiat ja KasvuCRM-käytön tehostaminen erityisesti liidien tekemisen osalta. Pohjanmaan ELY-keskus saavuttiin vuodelle 2022 asetetut tulostavoitteet työpaikkakertoimen, liikevaihtokertoimen ja KasvuCRM-järjestelmään kirjattujen liidien osalta erinomaisesti.

Alueen maaseutuyritykset ovat edelleen investoineet aktiivisesti. Maaseutuyritykset hakivat vilkkaasti tukea, erityisesti elpymistukea energiatehokkuuden parantamiseen. Maaseutuyritysten mahdollisuudet hakea korotettua investointitukea EU:n elpymisrahoituksesta kannusti yritykset tekemään energiansäästöä parantavia investointeja, joilla pystytään vähentämään ostetun sähkön osuutta. Vuoden aikana myönnetty maaseudun yritystuet kohdentuivat pääosin tuotteita valmistaville mikro- ja pienille yrityksille. Investointien päätavoitteet ovat olleet kasvua, kilpailukyvyyn parantaminen ja uusien tai parannettujen tuotteiden tuottaminen.

Maaseuturahaston rahoituksella on ollut käynnissä useita koulutushankkeita, joilla kehitetään maatalousyrittäjien osaamista ja ammattitaitoa. Ajankohtaisia teemoja ovat olleet muun muassa maatalouden kustannuskriisin haasteisiin vastaaminen sekä maatalousyrittäjien johtajuustaitojen vahvistaminen ilmastonäkökulmat huomioiden.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Pohjanmaan ELY-keskus on pitkän aikavälin strategisissa linjauksissaan huomionut ilmastonmuutokseen ja kestävään kehitykseen liittyvän megatrendin. Vuoden 2022 aikana käynnistynyt Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on kiihdyttänyt vihreän siirtymän edistämistä Euroopassa. ELY-keskuksen alueella toimii muun Pohjoismaiden suurin energiateknologian keskittymä ja alueella on lukuisia, suuren mittaluokan hankkeita, jotka edistävät vihreää siirtymää.

Alueelle on muodostumassa vahva akkuarvoketjun ekosysteemi. Vaasan GigaVaasa-alueelle on suunnitteilla akkukkenno, katodimateriaali- ja anodimateriaalitehtaat. Keski-Pohjanmaalle sijoittuvat Keliberin litiumkaivos ja -rikastamo saivat ympäristöluvut vuoden 2022 lopussa ja yhtiön litiumtehtaan rakentaminen aloitetaan vuoden 2023 aikana. Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten perustama yhteinen akkutiimi on toiminut aktiivisessa yhteistyössä akkuteollisuuden toimijoiden kanssa muun muassa osaamistarpeiden kartoituksessa. Pohjanmaan ELY-keskus on mukana myös Biolaakso-ekosysteemin toiminnassa. Alueella on myös muita merkittäviä biotalousoikosysteemejä.

Uusiutuvaa energiaa alueella tuotetaan jo nyt runsaasti tuulivoimalla, mutta tulevaisuudessa ELY-keskusalueelle rakennetaan runsaasti lisää tuulivoimaa niin maalle kuin merelle. Vihreää siirtymää edistävät myös vihreän vedyn tuotantoon tähtäävät hankkeet, joita on alueella useita: Kokkolaan sijoittuvan vetylaitoksen investoinnin arvo on 500 miljoonaa euroa, Kristiinankaupungin 450 miljoonaa, Vaasan 90 miljoonaa ja Mustasaaren 35 miljoonaa euroa. Alueella on käynnissä myös useita energiantuotannon hybridihankkeita, joissa yhdistellään esimerkiksi aurinkovoimaa, tuulivoimaa ja biokaasua. Maaseuturahaston elvytysvaroilla onkin myönnetty alueen yrityksille ja maataloilille merkittävä määrä investointiavustuksia aurinkosähköjärjestelmiin sekä biokaasulaitosinvestointeihin.

Pohjanmaan ELY-keskuksen ilmastotiimi on jatkanut toimintaansa vuoden 2022 aikana ja se on mm. järjestänyt ilmastotietoiskuja henkilöstölle. ELY-keskus osallistui myös maakuntien JTF-suunnitelmien laatimiseen.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

ELY-keskus on jatkanut työtä KasvuCRM:n tehokkaamman ja laaja-alaisemman käytön edistämiseksi sekä parhaiten kaikkia Team Finland -yhteistyötoimijoita palvelevien kirjausmerkintöjen yhdenmukaistamiseksi.

ELY-keskuksesta on osallistuttu digiyhdyshenkilöverkoston toimintaan sekä digityöympäristön osaamisverkoston toimintaan. ELY-keskuksen henkilökunta on suorittanut eOppivassa Digiturvallinen työelämä, Toimi turvallisesti digimaailmassa sekä Tietosuoja ABC -kurssit. Koulutukset on sisällytetty myös tietoturvan koulutus- ja viestintäsuunnitelmaan.

Pohjanmaan ELY-keskuksessa on edistetty aktiivisesti ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoa. Koko henkilöstö on suorittanut eOppivassa Asiakkuusosaamisen perusteet -koulutuksen. Asiakkuuspäällikkö on osallistunut Tampereen yliopiston asiakkuuksien johtamisen koulutukseen.

1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Pohjois-Pohjanmaa elinkeinot ovat selvinneet Venäjän hyökkäyssodan seurauksista kohtuullisen hyvin. Monilla aloilla kysyntä oli vielä viime vuonna hyvällä tasolla ja avoimia työpaikkoja oli tarjolla paljon. Syksystä 2022 lähtien talouden näkymät heikentyivät.

Työttömien määrä laski Pohjois-Pohjanmaalla syksyyn 2022 saakka. Loppuvuodesta vähentyvä kysyntä lisäsivät lomautustarpeita. Isoin haaste on yhä pula osaavasta työvoimasta. Osaajapulaa esiintyy lukuisissa ammateissa ja kaikkialla maakunnassa. Työperäinen maahanmuutto on saatava lisääntymään. Korkeaa työllisyyttä edistäviä toimia tehtiin laajalla rintamalla. Kokonaisuutena viime vuodelle suunnitellut toimet etenivät hyvin ja toimien arvioidaan olleen vaikutuksiltaan hyvää tasoa. Yhteistyö on ollut tiivistä eri tahojen kanssa, esim. alueen kuntakokeilut.

Vihreä siirtymä, huoltovarmuus, linjaukset omavaraisuudesta sekä logistiikan globaali muutos haastavat yrityksiä uudistamaan liiketoimintaansa. Varsinkin energiahankkeita on virinnyt mittavasti ja hyvin ripeästi. Tilanne luo mahdollisuuksia uusien tuotteiden ja palveluiden kasvulle sekä vientipotentiaalille.

Yritysten aktivointiin panostettiin vahvasti ja alueen kumppanuusverkostot (esim. seudulliset yrityspalvelut) olivat työssä vahvana tukena. Yritysrahoituksen kohdentamisessa korostuu tarve uudistaa ja kansainvälistää yrityksiä. Rahoitetut hankkeet olivat edelleen investointipainotteisia. Pohjois-Pohjanmaan maataloilla oli merkittäviä kustannus- ja kannattavuushaasteita, mutta myös vahvaa investointiaktiivisuutta. Elintarvikealalla yritysten investointeja on ollut melko runsaasti. Elinvoimaa, elinkeinoja ja yrityksiä koskevissa mittareissa tavoitteet pääosin saavutettiin – muutamissa mittareissa tavoite saavutettiin osin. Uuteen rahastokauteen siirtymisen vaikeudet (erit. päätöksenteko) vaikeuttivat tavoitteiden täysimääräistä saavuttamista.

Hallinnon uudistaminen on edennyt. TE-toimistoa työllistää merkittävät kansalliset valmistelut. TE2024 -uudistus muuttaa ELY-keskuksen roolia ja tähän valmistaudutaan aktiivisesti. Henkilöstön muutoksen tukeen on paneuduttava sekä TE-toimistossa että ELY-keskuksessa. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on vahva verkostotoimija. Esimerkiksi elinkeinon menestystä ja korkeaa työllisyyttä tukevia forum-tilaisuuksia järjestetään säännöllisesti.

Euroopan tilanteen aiheuttamat muutokset kuljetusvirroissa, sekä huoltovarmuuteen kohdistuvat kysymykset ovat nousseet keskeisiksi asioiksi liikennejärjestelmän tilan seurannassa ja tulevaisuuden tarpeiden arvioinnissa. ELY-keskus on jatkanut valtatie 4 kehittämisselvityksiä, joilla varaudutaan TEN-T ydinverkkokäytävän tulevaan kehittämiseen. Lisäksi on käynnistetty kehittämisselvityksiä keskeisistä toimialueen valtateista (vt5, vt 8 ja vt 22).

ELY-keskus on vienyt läpi suunnitellut toimenpiteet tieverkon parantamistöiden osalta kohonneesta hintatasosta huolimatta. Vähäliikenteisen tieverkon kasvava korjausvelka vaikuttaa negatiivisesti tienkäyttäjien tyytyväisyyteen sekä liikenneturvallisuuteen.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

ELY-keskus on osallistunut aktiivisesti maakunnalliseen ilmastotyöhön; mm. Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan vaikuttavimpien kärkiteemojen toimenpiteiden toteuttamiseen ELY-keskuksen valitsemien painopisteiden kautta. Ilmastotyö tukee myös ajankohtaista yhteiskunnan tarvetta yleiseen varautumiseen ja erityisesti energiaomavaruuden nostamiseen. Ilmastotiekartan CO₂ päästövähennyspotentiaalini edistymistä seurataan ilmastoneuvottelukunnankautta, jossa ELY-keskus on edustettuna. Päästövähennysmahdollisuuksia on tunnistettu 3 300 ktCO₂ vuoteen 2030 – 2035 mennessä ja keskeisiä päästövähennyksen alueita ovat tuulivoiman lisääminen, turvetuotannon väheneminen, maatalous ja liikenne. Toimenpiteillä yli puolitettaisiin alueen päästöt taakanjakosektorilla.

Vähähiilisyttä on edistetty monin tavoin ja investointeja on toteutunut ja suunnitteilla hyvin laajasti eri teknologioiden ja kiertotalouden periaatteisiin perustuen. Maatalous nähdään vahvasti ratkaisijan roolissa hiilen sidonnassa. Suurimpana näkyvänä toimena on alueelle rakentunut yli 40 % Suomeen rakentuneesta tuulivoimasta. Tuulivoiman suunnittelu- ja rakentamisvauhti jatkuu vilkkaana. Muita hankkeita on toteutunut muun muassa biokaasun talteenottoon ja jakeluun, biojalostamoihin, aurinkovoimaloihin sekä geotermiseen lämmön toteuttamiseen.

Oulun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2020 – 2023 toteuttaminen ja seuranta on käynnissä. Sitä toteuttava Oulun seudun kehityskuva 2030+ on valmistunut. Oulun seudulla on jatkettu panostamista kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden edistämiseen.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus valmistautui maankäyttösektorin ilmastotoimien sekä ilmastomuutoksen hillinnän valtakunnallisesti keskitettyyn tehtävään yhdessä MMM:n ja muiden ELY-keskusten kanssa.

Luonnonsuojelualueverkostoa kehitettiin hankkimalla alueita valtion omistukseen ja perustamalla yksityisiä suojelualueita. Helmi-elinympäristöohjelman kunnostus- ja hoitotoimenpiteet ovat edenneet hyvin. Vesienhoitosuunnitelma saatiin valmiiksi ja uuden kauden valmistelu on käynnissä. Vesistöjen tilaa parannetaan edelleen vesienhoidon ja kunnostuksen toimenpitein.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Painopisteen tulostavoitteet pääosin saavutettiin. ELY-keskus on kehittänyt toimintaansa systemaattisesti tavoitteen osa-alueilla ja edennyt hyvin toimenpiteissä ja niiden vaikuttavuudessa. Asiakkuus- ja viestintästrategian toimeenpano jatkui valtakunnallisten ja ELY-keskuksen omin toimenpitein. Sidosryhmäyhteistyötä kehitettiin toteuttamalla maakunnan kuntien kanssa yhteinen Kuntakumppanuuspäivä muun laajan sidosryhmäyhteistyön lisäksi. Henkilöstön osaamistaso on noussut digitaalisissa työvälineissä ja monipaikkaisessa työssä. ELY-keskus on mukana KEHA-keskuksen vetämässä digikehitysohjelmassa. Kehittämistyössä on mm. toimeenpantu ELY-keskuksen omaa monipaikkaista työskentelymallia, toteutettu riskienarviointi ja otettu käyttöön valmentava johtaminen. Työhyvinvointitulokset ovat hyvällä tasolla, joskin hieman laskusuunnassa. Laskeva trendi katkaistaan.

1.3.14 Kainuun ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Työttömyys laski Kainuussa vuonna 2022 ennätyksellisen matalalle. Tämä näkyy myös pienessä virrassa yli 3 kk työttömyyteen ja tavoite saavutettiin. Loppuvuonna työvoiman kysyntä hiipui hieman mutta edelleen töitä on paljon tarjolla ja osaavasta työvoimasta kova pula. Palveluissakin oli koko vuoden ajan hyvin asiakkaita ja aktivointiaste korkea. Mittarin ”käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto” tavoitetta ei saavutettu, vaikkakin sen toteuma oli koko maan toiseksi paras. Lyhyitä työttömyysjaksoja ei ala enää entiseen malliin ja ne loppuvat nopeasti, joten pitempään työttömänä olleiden osuus työttömistä on suurempi. Yli kaksi vuotta työttömänä olleiden määrä oli suurimman osan vuodesta koronaa edeltävää aikaa isompi, mikä huononsi toteumaa.

Koronapandemian jälkivaikutukset ja Ukrainan kriisin aiheuttama epävarmuus ja pakotevaikutukset vaikuttavat kielteisesti elinkeinoelämään. Tämä näkyy mm. alentuneena kysyntänä ja tuotantokustannusten nousuna, joka puolestaan heikentää yritysten kannattavuutta. Vaikka lisääntynyt epävarmuus vaikeuttaa yritysten toimintaedellytyksiä, monilla aloilla, esim. kaivosteollisuudessa ja matkailussa on varsin hyvä tilanne. Elinvoiman lisäämiseksi tehtiin useita aktiivointitoimia (kampanjat, verkostoyhteistyön kehittäminen) osana alueellista Team Finland -toimintaa.

Maaseuturahaston tukimahdollisuuksista viestittiin monikanavaisesti. Yritys- ja hanketukivarjoja oli aikaisempaa vähemmän käytettävissä ja kaikki varat saatiin käytettyä. Yritystukien kysyntää vähensi talousnäkymien epävarmuus ja kustannusten nousu. Maataloudessa korostuivat pienet ympäristö- ja hyvinvointi-investoinnit. Isoja tuotannon laajennusinvestointeja ja sukupolvenvaihdoksia ei juurikaan käynnistynyt, mikä johtuu tulevaisuuden näkymien puutteesta, maatalouden heikosta kannattavuudesta ja kustannusten voimakkaasta noususta. Ruokaviraston ohjamat valvonnat tehtiin täysimääräisesti.

Työvoima- ja osaamistarpeiden kartoittamiseksi toteutettiin useita toimenpiteitä ja kehitetään ennakointiyhteistyötä. Erilaisia koulutusmahdollisuuksia markkinoitiin tehokkaasti eri kanavien kautta ja koulutuksen saatavuutta on laajennettu mm. opinnollistamisen avulla. Muuttuvan työelämän osaamistarpeet huomioidaan koulutussuunnittelussa ja hankinnoissa. Elinikäisen ohjauksen ja jatkuvan oppimisen koordinaatioryhmä yhteensovittaa ja kehittää ohjauksen ja oppimisen yhteistyötä ja vaikuttavuutta. Markkinoidaan yrityksille kansainvälisen rekrytoinnin mm. EURESinmahdollisuuksia ja tuetaan yrityksiä ulkomaisissa rekrytoinneissa. Tehdään yhteistyötä kansainvälisten opiskelijoiden integroimiseen Kainuun elinkeinoelämään.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Kainuun maakunnallinen ilmastotyö on jatkunut Kainuun liiton vetämänä; Kainuun ympäristö- ja ilmastostrategian laadintaosana Kainuu-ohjelmaa on saatu päätökseen. Kainuun maakuntaohjelmassa vähähiilisyys on yhtenä kärkiteemana. Kainuun liiton maakunnallinen ilmasto- ja ympäristöasioiden neuvottelukunnantoiminnan käynnistyminen edesauttaa Kainuun ilmastotyön yhteistä tahtotilaa ja hiilineutraaliustavoitetta. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan päivitys on käynnissä. Kainuussa jatkui vuonna 2022 11 YVA-menettelyä tuulivoimaan liittyen, uusia tuulivoima YVA-menettelyjä sekä sähkösiirtolinjojen YVA-menettelyjä on käynnistymässä.

Hiilineutraalisuuden tavoittelua edisti osaltaan viljelyn tukiehtojen valvonta ja laaja luomuviljely. Investointituilla tuettiin aurinkopaneeli-investointeja maataloille, laajakaistahankkeen ja etäpalvelujen kehittämisen tukeminen edistävät osaltaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Yritysten ja toimijoiden tietämystä ja osaamista hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi on lisätty mm. viestinnällä ja aktivoimalla vähähiilisiä hankkeita sekä tehty puurakentamisen edistämistä osana toimialapäällikön ja puurakentamisen ohjelman toteutusta.

HELMI-ohjelman jatkuminen ja pohjoiseen suunnattu luonnonsuojelualueiden lisärahoitus turvaa merkittäväs-tiluonnon monimuotoisuuden edistämistä Kainuussa. Luonnonsuojelualueiden hankintaa jatkettiin Kainuussa Pohjoisille ELY-keskuksille myönnetyn rahoituksen turvin. Kainuun ELY-keskuksessa toimii valtakunnallinen vieraslajikoordinaattori, joka koordinoi ELY-keskusten toimintaa vieraslajitehtävien osalta, mikä osaltaan edesauttaa luonnon monimuotoisuuden turvaamista.

Patoturvallisuuden valvonnassa yhtenä painopisteenä on hydrologisen mitoituksen tarkistaminen huomioiden muutokset ilmastossa sekä sää- ja vesiolioissa. Vesistökohtaisen turvallisuussuunnitelman tarveselvitys valmistui ja työ jatkui ohjeen laatimisella. Vesistökuunnostusten asiantuntija- ja toimijaverkoston vahvistamishanke Kainuun ja Pohjois-Karjalan yhteistyönä jatkui (KAIPO-hanke). Osallistuttiin aktiivisesti Oulujoen vesistön vesivisiohankeen (ARVOVESI-hanke) ohjausryhmä-, neuvottelukunta- sekä työryhmien työskentelyyn, koska hanke koetaan Kainuun kannalta hyvin merkittävänä.

ASIAKKUUDET, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Kainuun ELY-keskuksessa siirryttiin vuoden 2022 aikana hybridityöskentelyyn. Vuoden aikana on tehty toimintatapauudistuksia, kehitetty esihenkilöosaamista ja otettu käyttöön uusia työkaluja. Valmentava johtaminen on otettu käyttöön. Kehittämistyötä jatketaan.

Viestinnässä on panostettu sekä sisäiseen että ulkoiseen tiedottamiseen. Ulkoisen viestinnän kehittämistä jatkettiin ja yhteistyötä viestinnän ja yksiköiden välillä sekä maakunnan sisällä on tiivistetty. Viestintää tehdään suunnitelmallisesti eri kanavissa. Käynnistettiin vaikuttavuusviestinnän kehittämistyö.

Asiakkuusstrategian toimeenpanoa jatkettiin, koko henkilöstö on käynyt asiakkuusosaamisen perusteet -kokonaisuuden eOppivassa ja osallistunut henkilöstölle toteutettuun asiakkuuden työpajaan. Jatkettiin tiivistä yhteistyötä Business Kainuu-verkostossa.

Kainuun ELY-keskuksen vastuualuerajat ylittävän ilmastotiimin toiminta käynnistyi vuoden 2022 aikana. Ilmastotiimi toteutti mm. säännöllisiä ilmastoinfoja ja kehitti ilmastoasioiden käsittelyä osana tulossopimusta.

ELY-keskuksessa toteutettiin riskien arviointi ja kehitettiin kehittämiskokonaisuuden hallintaa. Tunnistettiin seuraavalle vuodelle neljä keskeistä kehittämiskokonaisuutta: johdon ja esimiestyön kehittäminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen (substanssiosaaminen ja modernit työtaidot), vaikuttavuusviestinnän kehittäminen sekä varautumisen kehittäminen. Varautuminen nousi vuoden aikana merkittäväksi kehittämiskohteeksi. Kainuun ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteinen varautumistoimikunta kokoontui säännöllisesti ja kävi läpi työohjelman mukaan eri osaluoteita. Mm. sähkökatkoihin varauduttiin.

1.3.15 Lapin ELY-keskus

LISÄÄMME ELINVOIMAA

Lappi palautui koronapandemiasta varsin nopeasti ja työllisyys kehittyi vuoden 2022 aikana myönteisesti. Työttömien työnhakijoiden määrä on ollut viimeksi yhtä alhaisella tasolla ennen 90-luvun lamaa. Elinkeinoelämän nopea palautuminen näkyi vuonna 2022 avointen työpaikkojen määrän huomattavana lisäyksenä. Positiivisen työllisyyskehityksen ja avointen työpaikkojen määrän lisäyksen myötä työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet laajentuivat lähes kaikille toimialoille niin suoritus- kuin asiantuntijatason tehtäviin.

Lapin keskeiset toimialat ovat metsä, metalli ja matkailu. Em. toimialoihin liittyen vuosi 2022 on ollut kokonaisuutena varsin hyvä. Matkailijoiden määrä on palautunut lähes koronaa edeltävälle tasolle, Metsä Fibren biotuotetehtaan rakennusvaihe on tuonut mukanaan positiivista kehitystä ympärilleen ja kaivosteollisuudessa raaka-aineiden kysyntä on ollut vahvaa. Myös näkymät tulevaisuuteen nähdään positiivisena. Alueella on rakenteilla, suunnitteilla ja valmisteilla investointeja, huomattavaa metallinetsintää ja Lappi kiinnostaa kansainvälisiä matkailijoita. Pohjoisen strateginen merkitys on noussut aiempaa vahvemiksi nykyisessä maailmantilanteessa.

Lapin yrityskannassa on keskimääräistä enemmän pien- ja mikroyrityksiä. Lappilaisissa pk-yrityksissä on kuitenkin halua ja potentiaalia kasvaa, kehittyä ja kansainvälistyä. Tämä on näkynyt yritysrahoituksen vilkkaana kysyntänä uuden ohjelmakauden käynnistyessä. Näin siitähän huolimatta, että vuoden 2022 aikana Venäjän hyökkäyssota on tuonut mukanaan epävarmuustekijöitä. Investointien osalta rahoituksen saaminen on koettu vaikeaksi pankkien edellyttäessä vahvoja takuita vastineeksi lainalle. Alkutuotannossa kustannus- ja kannattavuuskriisi on tuonut mukanaan varovaisuutta erityisesti uusiin investointeihin.

Maakuntaohjelmassa eli Lappi-sopimuksessa osaavan työvoiman saatavuus on nostettu yhdeksi alueen kriittiseksi menestystekijäksi. Tämän pohjalta ELY-keskuksen ja TE-toimiston koordinoimana valmisteltiin vuoden 2022 aikana toimijoiden yhteinen osaavan työvoiman saatavuuden toimenpidesuunnitelma, jonka jalkautus on käynnissä. Toimenpidesuunnitelmaan koottujen toimenpiteiden tavoitteena on löytää ratkaisuja kohtaanto-ongelmiin, nostaa osaamistasoa, lisätä Lapin veto- ja pitovoimaa sekä rakentaa infraa, joka houkuttelisi muuttajia kotimaasta ja ulkomailta. Huomioiden Lapin väestörakenne ja positiiviset elinkeinoelämän näkymät Lappi tarvitsee uusia asukkaita ja työvoimaa, myös kansainvälisiä osaajia.

Tienpidon näkökulmasta vuosi 2022 oli aiempaa haastavampi toiminnanohjauksen osalta kustannustason nousun ja uuden sopimusmallin mukaisten hoitourakoiden lisääntymisen vuoksi. Korjausvelan kasvua ei saatu pysäytettyä, mikä näkyy mm. päällysteiden kunnossa. Vuoden 2022 aikana käsiteltiin historiallisen suuri määrä vahingonkorvaushakemuksia. Käsitelyaikataavoitteessa pysyminen oli erinomainen suoritus ryhmän henkilöstöltä.

TAVOITTELEMME HIILINEUTRAALIUTTA

Alueidenkäytön suunnittelun edistämistä on tehty tavanomaisessa kunta- ja maakuntakaavoituksessa, mutta myös suurhankkeiden kaavoituksen ja muiden menettelyiden (esim. YVA) yhteensovittamisessa. Ennakkoneuvotteluissa on korostettu eri lakien mukaisten menettelyiden yhteensovittamista ja edistetty sitä. Vihreän siirtymän vauhdittaminen tuo uutta toimeliaisuutta alueelle. Lapin kaivannaisteollisuuden volyyymi ja suunnitellut hankkeet tulevat lisäämään voimavaratarvetta YVA-, luonnonsuojelu- ja ympäristövalvontatehtävissä koko kaivoksen elinkaaren ajalta malminetsinnästä kaivosten sulkemiseen. Muutokset ja uudet suunnitelmat Tornion, Kemin Veitsiluodon ja Kemijärven tehdasalueilla ovat heijastuneet koko valvontakenttään. Myös turvetuotannon alasajo ja koneellisen kullanhuhdonnan päättymisen Lemmenjoella on näkynyt ympäristönsuojelun toiminnassa vuonna 2022.

Tuulivoimarakentamisessa on odotettavissa merkittävää lisäystä lähivuosina ja myös muita uusiutuvan energian hankkeita suunnitellaan Lapin alueella. Vesistökuunnostuksia on edistetty vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden mukaisesti ja kiinnitetty erityisesti huomiota uusien toimijoiden aktivointiin Lapin maakunnan alueella. Vesienhoitoa edistävissä hankkeissa on hyödynnetty EU Life, Interreg- ja Kolarctic-rahoitusta. Helmi-ohjelma ja vanhojen metsien suojelu ovat tuoneet merkittävän resurssilisäyksen luonnonsuojelun kehittämistehtäviin vuodelle 2022 ja näillä toiminnoilla tehdään paljon sellaista luonnonsuojelutyötä, joka ilman lisäresursseja ei olisi mahdollista.

Ilmastomuutokseen ja hiilineutraalin tavoitteiden saavuttamiseksi Lapissa toimii Maakunnan yhteistyöryhmän alainen vihreän siirtymän -jaos, jossa ELY-keskus on mukana. Lisäksi ELY-keskuksessa toimii poikkihallinnollinen

aluekehittämisryhmän alainen vihreän siirtymän teemaryhmä. Lapin ELY-keskus on mukana valtakunnallisessa ilmastoverkostoyhteistyössä ELY-keskusten ja ohjaavien tahojen kanssa.

Kiertotalouden edistämiseksi keskeinen yhteistyöfoorumi on Kiertotalouskeskus, jonka toimintaan ELY-keskuksen vastuualueet osallistuivat. Kiertotalouskeskuksen toiminta painottuu teollisten sivuvirtojen hyödyntämiseen. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Lapin ELY-keskukselle rahoitusta kaivosten sivukivien ja rikastushiekan hyödyntämisen jatkotyöstämiseen.

ASIAKKUUS, DIGITALISAATIO JA YHTEISET TOIMINTATAVAT

Asiakkuusstrategian toimeenpanoa toteutettiin suunnitellusti ja Lapin ELY-keskus oli vetämässä sidosryhmäyhteistyön kehittämistä koskevaa osiota. Työ jatkuu vuonna 2023. Alueellista yritysasiakkuusstrategiaa toteutettiin myös suunnitellusti. Lapin TE-toimisto ja ELY-keskus tekivät tiivistä yhteistyötä alueen työllisyyden kuntakokeilun kanssa sekä osallistuivat TE-palvelut 2024-uudistukseen valmistautumiseen. Asiakkaiden yhdenmukaisen ja sujuvan palvelun varmistaminen oli keskiössä sekä henkilö- että yritysasiakkaiden osalta.

Viestintästrategian toteuttaminen aloitettiin suunnitellusti ja Lapin ELY-keskus oli vahvasti mukana digikehitysohjelman toteuttamisessa. Kehitystyötä jatketaan vuonna 2023. Henkilöstön osaamista on kehitetty mm. vuoden lopussa aloitettujen säännöllisten digi- ja viestintävärttien avulla. Asiakkuuskoulutuksia on toteutettu asiakkuusstrategian mukaisesti, lisäksi on panostettu haastavien asiakkaiden kohtaamiskoulutukseen työhyvinvoinnin ja jaksamisen näkökulmasta.

Hybridityöskentelyn myötä ei havaittu merkittäviä tietoturva- tai tietosuojapoikkeamia. Digitaalisten välineiden käyttö osana asiakas- ja sidosryhmätyötä vakiintui, mutta pandemian hellittäessä panostettiin myös läsnätapaamiin. Keväällä alkanut Venäjän hyökkäyssota vaikutti toiminnan suunnitteluun, huoltovarmuus ja energia-asiat nousivat yhteiseen keskusteluun.

1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen

ELY-keskusten erikoistumis- ja keskittämistehtävistä sekä erillistehtävistä säättäminen

Valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi ne, joissa tehdään hallintopäätöksiä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan muutoin säätää asetuksella.

ELY-keskusten toimivallasta säädetään sekä laissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista että erillisissä substanssilaissa. Lähtökohtaisesti ELY-keskukset huolehtivat niille säädettyjen tehtävien hoitamisesta ja käyttävät niille kuuluvaa toimivaltaa omalla toimialueellaan. ELY-laissa on säädetty myös ELY-keskusten toimialueiden laajentamisesta, jolloin ELY-keskus hoitaa tehtäviä useamman kuin yhden ELY-keskuksen toimialueella. Toimialueen laajentamisesta säädetään asetuksella. Sen perusteena voi olla keskusten toiminnan ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käytön tehostaminen, palveluiden saatavuuden parantaminen, kielellisten oikeuksien turvaaminen, erityisasiantuntemuksen saatavuuden turvaaminen tai muu vastaava syy.

Tehtävistä, joihin ei kuulu julkisen vallan käyttöä, ei tarvitse säätää lailla tai asetuksella. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi asiantuntija- ja koordinoitetehtävät, joissa ei tehdä hallintopäätöksiä. Näistä erikoistumisista on sovittu tulossopimuksissa tai niitä on annettu ELY-keskuksille ministeriöiden tai ohjaavien virastojen päätöksillä. Osa tällaisistakin tehtävistä on kirjattu myös ELY-asetukseen.

Erikoistumis- ja keskittämistehtävien määrittely

Keskitettyssä tehtävässä toimivaltaa keskitetään yhden tai useamman ELY-keskuksen alueelta yhdelle tai useammalle ELY-keskukselle. ELY-laissa tai substanssilainsäädännössä tehtävä määritetään ELY-keskuksen tehtäväksi. ELY-asetuksessa tehtävä määritetään tietyn/tiettyjen ELY-keskusten tehtäväksi tietyllä toimialueella.

ELY-keskuksen erikoistuminen on tietyn erikoisosaamisen keskittämistä yhteen tai useampaan ELY-keskukseen ilman toimivaltasiirtoja. Tehtävät voivat olla osoitettuna yhteen ELY-keskukseen tai ne on voitu hajauttaa useaan ELY-keskukseen.

Tehtävien resursointi ja rahoituksen kohdistaminen

Merkittävä osa keskitetyistä tehtävistä rahoitettiin niin sanotusti ”päältä pois” eli niille varattiin erillinen toimintamääräraha ennen kuin ELY-keskuksille osoitettiin perusrahoitus jakomalliperusteisesti. Päältä pois-rahoituksessa yhden htv:n oletuskustannus oli 60 000 euroa. Joissakin tehtävissä rahoitettiin lisäksi muita kuluja, kun ne olivat perusteltuja ja selkeästi osoitettavissa.

ELY-keskuskohtaiset erikoistumis- ja keskittämistehtävät v. 2022:

Uudenmaan ELY

- Yrittäjän oleskeluluvat
- Palkkaturvalain toimeenpanon tehtävät ja merimiesten palkkaturva-asiat
- TE-toimistojen oikeudellinen ohjaus
- Meluntorjunnan asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät (Uusimaa, Häme, Kaakkois-Suomi)
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kymijoen-Suomenlahden vesistöalueella
- Avustukset kuntien lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen
- Työvoima-, yritys- ja osaamispalvelujen hankintojen valtakunnallinen kehittäminen
- Kotoutuskoulutuksen kehittämiseen liittyvät tehtävät
- Ilman huoltajaa maassa olevien lasten ja nuorten vastaanoton ja kotoutumisen kehittämien (maahanmuutto, yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa)
- Kunta- ja järjestö-Helmi-avustustehtävät
- Kotoutumisentuki.fi ylläpito- ja kehittäminen

Varsinais-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten toimialueilla. Päivittäisen kunnossapidon alueurakoiden kilpailuttamista ja hankintapäätöstä koskevat tehtävät
- Rakennusperintölain mukaisten asioiden käsittelyn koordinointi ja kehittäminen ELY-keskuksissa
- Saariston yhteysalusliikenteen hankintaan, avustuksiin ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Maantielautta-liikenteen hankintaan ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Tieliikennelaissa tarkoitetut etuajo-oikeuteen yhteysaluksilla ja lautoilla liittyvät tehtävät
- Kalankasvatuksen ympäristönsuojelun asiantuntijatehtävät, Saaristomeren biosfäärialueen hallinnointi
- Kansallinen yritysasiakkuus -koordinaatio
- Kokemäenjoen vesistöalueen tulva- ja kuivuusriskien hallintatehtävät
- Lajisuojelua ja lintuja koskevat lupatehtävät
- Merenhoidon suunnittelun koordinointi
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Uusimaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Kaakkois-Suomi, Pirkanmaa, Häme, Etelä-Savo)
- Ravinnekierotuen valmistelu ja hallinnointi
- Maatalousmaan kipsikäsittelytuen järjestämistehtävät
- Vesiensuojelun tehostamisohjelma: Maa- ja metsätalouden vesienhallinta

Rannikko-Suomen kalataloustehtävät

- EMKR (Euroopan meri- ja kalatalousrahasto) tukien myöntämiseen, seurantaan ja valvontaan liittyvät tehtävät
- Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetussa laissa (1188/2014) tarkoitetut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädetyt tehtävät
- Kalastuksen valvonnan erikoistumistehtävä ja kaupallisen kalastajan rekisteröintitehtävät
- Kalojen maahantuontia koskevat tehtävät
- Kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinti
- Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetuissa laissa tarkoitetut tehtävät

Hämeen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Etelä-Suomen alueella
- OKM:n hallinnonalan valtakunnallisen ESR-kokonaisuuden Luovaa Osaamista hallinnointi
- Maatalouden ja maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät, valtakunnallisten hankkeiden toimeenpano ja koordinointi
- Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintatehtävät
- TEM:n hallinnonalan valtakunnallisen ESR-kokonaisuuden, Yhteistyöllä muutosturvaa hallinnointi
- Ympäristönsuojelun tietojärjestelmän valvonta ja kuormitus -osion koordinointi-, ylläpito- ja kehittämistehtävä
- maahanmuuttajien osaamiskeskus toiminta

Pirkanmaan ELY

- Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus
- Liikenteen asiakaspalvelukeskus
- Valtaosa tienpidon luvista: viestintä- ja sähköjohtojen-, maakaasu- ja kaukolämpö- sekä vesihuoltoputkien sijoittaminen, palvelukohdeopasteet ja tienvarsimainokset, kioski- ja myyntisopimukset, tilapäiset luvat ja liikennejärjestelyt, tiealueeseen kohdistuvat luvat, yhdysteiden ja vähäliikenteisten seututeiden liittymäluvut sekä suoja- ja näkemäalueelle rakentaminen
- Tienpitoviranomaisen perinnetoimintaan liittyvät tehtävät
- Jätehuollon tuottajavastuuvalvonta
- Maahanmuuttajien kotouttamisen ja laajamittaisen maahantulon alueelliseen yhteensovittamiseen, suunnitteluun, ohjaukseen ja seurantaan liittyvät ja muut erikseen määrättävät tehtävät sekä etnisten suhteiden alueellisen neuvottelukunnan asettaminen ja koordinointi Pirkanmaan ja Keski-Suomen ELY-keskusten toimialueilla
- Valtakunnallinen pilaantuneiden maa-alueiden tutkimus- ja kunnostusohjelman toteutus
- Öljynsuojarahaston JASKA-hankkeen toimeenpano
- Pilaantuneisuuden selvittämistä tai puhdistamista koskevat avustukset
- Muut ympäristönhoitotöiden toteuttamiseen liittyvät tehtävät Pirkanmaan ja Hämeen ELY-keskusten toimialueilla
- Pientalojen öljylämmityksestä luopumista koskevat avustukset
- Käytöstä poistettujen ja hylättyjen kaivannaisjätealueiden selvitys- ja kunnostushankkeen toteuttaminen

Kaakkois-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Kaakkois-Suomen, Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskusten toimialueilla
- Metsäteollisuuden ja siihen liittyvän kemianteollisuuden ympäristökysymyksiä koskevat asiantuntija tehtävät
- Kemikaalilain mukaisten valvontakysymysten asiantuntijatehtävät
- Tulvariskien hallinta Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueilla
- Päijänteen ja sen alapuolisen Kymijoen säännöstelytehtävät
- Saimaan ja Vuoksen juoksutustehtävät
- Suomen ja Venäjän väliseen rajavesistöjä koskevaan sopimukseen liittyvät tehtävät
- Kansainvälisten jätteenkuljettajien rekisteröintiin liittyvät tehtävät
- Valtakunnallisen työpolitiikan hankintojen kehittämien

Etelä-Savon ELY

- TE-asiakaspalvelukeskus: Henkilöstöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut, Yritys-Suomi-puhelinpalvelu, Yritys-Suomi Talousapu-neuvontapalvelu
- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Itä-Suomen alueella
- Vesienhoidon koordinointi Vuoksen vesistöalueella
- Saimaannorpan suojele
- Rakennuttaminen, hankehallinta, hankinnat
- Keskitetyt avustukset (kaupunkivedet ja haitalliset aineet, vesilaitosten kansainvälistyminen, vesilaitosten koronarahoitus)
- Vesihuoltotehtävät

Pohjois-Savon ELY

- Järvi-Suomen kalataloustehtävät (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Häme)
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten alueilla
- Mehiläistalouden kansalliset, pesäkohtaiset tuet
- Valtakunnallisen kansainvälisen rekrytoinnin mallin kehittämien

Pohjois-Karjalan ELY

- Pohjois-Karjalan biosfäärialueen hallinnointi osana UNESCO:n Ihminen ja biosfääri -ohjelmaa
- Metsästystukihakemuksiin liittyvä ELY-keskusten lausuntomenettelyn koordinointi ja ohjaus
- Rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen koordinointi, valtakunnallinen erikoistumistehtävä

Keski-Suomen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Länsi-Suomen alueella
- Ympäristökasvatuksen yhteensovittamis- ja asiantuntijatehtävät
- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen kilpailuttamista, sopimuskauden aikaa ja takuu-aikaa koskevat ELY-keskukselle kuuluvat tehtävät Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten toimialueilla

Etelä-Pohjanmaan ELY

- Maa- ja metsätalouden vesienhallinnan asiantuntijatehtävät
- Peruskuivatuksen ja ojitustoimitusten asiantuntijatehtävät
- Valtion vesistö-rakenteiden valtakunnallinen ylläpito
- Valtakunnallinen hydrologinen tiedontuotanto
- Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen koordinointi
- Uusiutuvan energian yhteyspisteviranomaisen tehtävä
- Biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä investointien tukemisen toimeenpanotehtävät

Pohjanmaan ELY-keskus

- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Lappi)

Pohjois-Pohjanmaan ELY

- Rakennerahastotehtävät Pohjois-Suomessa
- EAKR:n ja ESR:n osarahoittamien valtakunnallisten teemojen välittävän toimielimen tehtävät
- Turvetuotannon ympäristönsuojelun koordinointi- ja asiantuntijatehtävät
- Rakennettujen vesistöjen kunnostuksen koordinointi
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Oulujoen-Iijoen vesistöalueella
- Tulvariskien hallinta Oulujoen vesistöalueella
- Metsitystukilausunnot kolmen pohjoisen ELY-keskuksen alueella
- Vesienhoidon tehostamisohjelma; Maa- ja metsätalouden vesienhallinta
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten alueilla
- Tulvasuojelu ja peltojen vesitalouden hallinta
- Alueellisen kuljetustuen myöntäminen ja maksaminen

Kainuun ELY

- Patoturvallisuuden viranomais- ja kaivospatojen asiantuntijatehtävät
- Kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuuden asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Valtionapuviranomaisen tehtävät myönnettäessä avustusta hankkeeseen, jonka tarkoituksena on edistää haitallisista vieraslajeista aiheutuvien riskien hallintaa, Valtakunnallinen vieraslajikoordinaattorin tehtävä
- Kotoutumiskoulutuksen kehittämiseen liittyvä valtakunnallinen tehtävä yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Lapin ELY

- Pohjois-Suomen kalatalous
- Rajajokien (Tenojoki, Näätämönjoki, Tornionjoki) kalataloustehtävät
- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten toimialueilla
- Arktisten alueiden ympäristöyhteistyön asiantuntijatehtävät sekä Etelämantereen ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävät
- Tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvausasiat sekä maantiealueille jätettyjen ajoneuvojen siirtoasiat
- Porotalouden kansalliset ja EU-osarahoitteiset tuet
- Inarijärven säännöstelysopimuksen toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan ja Venäjän viranomaisten kanssa
- Tenojoen kalastussäännön toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kemijoen, Tornionjoen ja Teno-Näätämö-Paatsjoen vesienhoitoalueilla vesistöalueella
- Rajajokisopimuksen toimeenpano yhteistyössä Ruotsin viranomaisten kanssa
- Rajavesistönsopimuksen toimeenpano yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Yhteistyö Ruotsin ja Norjan kanssa tulvariskien hallinnassa
- Metsämarjojen ja -sienten varastointituet
- Kaivoserikoistumisen koordinaatio
- Harvaan asuttujen alueiden HAMA luontomatkailun tukeminen
- Hyvien etnisten suhteiden edistäminen Lapin alueella

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA- keskus)

KEHA-keskus hoitaa keskitetysti seuraavat tehtävät:

- Asianhallinta, toimitilojen hallinnointi ja niihin liittyvät palvelut, keskitetyt toimintamenohankinnat ja hankinta-osaamisen tarjoaminen ELY-keskusten ja TE-toimistojen käyttöön
- Henkilöstöhallinto- ja lakipalvelut (työnantajatoiminta, palvelussuhdeasiat, henkilöstösuunnittelu, rekrytoinnin tuki, työsuojelu, työterveys, työhyvinvointi, oikeudellinen neuvonta, takaisinperintä)
- Johdon tukipalvelut (strategia-, asiakkuus- ja ennakointitehtävät, sisäinen tarkastus)
- Taloushallinto (menojen käsittely, tulojen käsittely, myyntilaskutus, kirjanpito, talousraportointi, matkahallinto)
- Tietohallinto ja viestintä
- Toiminnan kehittäminen
- Maksatustehtävät (ELY-keskusten ja TE-toimistojen myöntämien valtionapujen maksatustehtävät)
- Siviilipalvelusasiat

1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta

1.3.17.1 KEHA-keskus

Koronapandemia näkyi KEHA-keskuksessa, ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa vielä alkuvuonna laajamittaisena etätyön tekemisenä. Henkilöstön terveyden ja hyvinvoinnin turvaaminen oli erityisen tärkeää. Alkukevällä koronakriisi oli jo helpottumassa, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti äkillisesti turvallisuusympäristöä. Varautumiseen liittyvät osa-alueet, kuten kyberturvallisuus, huoltovarmuus ja jatkuvuussuunnitelmat nousivat myös KEHA-keskuksessa toiminnan keskipisteeseen, samoin kuin Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden tarpeiden huomioiminen.

Toimintaympäristön jatkuvista ja nopeista muutoksista huolimatta KEHA-keskus on toteuttanut sille asetettuja tulostavoitteita onnistuneesti. Työvoimapalvelujen uudistamista on edistetty, henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen on panostettu ja virastojen toimintaa kehitetty tavoitteiden mukaisesti. Digitalisaatiohankkeita on viety eteenpäin hyvin tuloksin, tosin ICT-alan yleinen osajapula tuntuu myös KEHA-keskuksessa. KEHA-keskuksen tulostavoitteiden toteumatiedot on esitetty luvussa 1.2.

Vuoden mittaan on suunniteltu työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirtoa TE-toimistoista kuntien tehtäväksi. Lokakuun alussa annettiin eduskunnalle esitykset TE-palvelujen uudistuksesta ja kotoutumislain kokonaisuudistuksesta, joiden on suunniteltu astuvan voimaan vuoden 2025 alussa. Molemmat lakiesitykset sisältävät merkittäviä muutoksia KEHA-keskuksen tehtäviin tulevana vuosina. Muutoksen yhteydessä KEHA-keskuksesta myös poistuisi tehtäviä ja henkilöstöä siirtyisi kuntien palvelukseen, kun TE-toimistojen myöntämien palkka- ja starttirahojen maksatukset siirtyvät kuntiin ja kunnat huolehtisivat jatkossa itse TE-palvelujen hallinto- ja tukitehtävistä. KEHA-keskukselle tulevien uusien tehtävien valmistelua on käynnistetty toimintakertomusvuoden aikana mm. kotoutumisen tietojärjestelmäpalvelujen ja Work In Finland toiminnan osalta.

Hallinnon uudistukset edellyttävät huolellista valmistautumista ja panostuksia muutokseen toimeenpanoon, jotta palvelujärjestelmä toimii saumattomasti koko muutosvaiheen ajan. Aivan olennaista on KEHA-keskuksen, ELY-keskusten sekä TE-toimistojen henkilöstön ja johdon tukeminen muutoksessa sekä osaamisen kehittäminen. Uusien tehtävien sijoittaminen KEHA-keskukseen edellyttää KEHA-keskuksen oman tavoitetilän ja strategian tarkastelua sekä sen perusteella toteutettavaa organisaatorakenteen määrittelyä.

1.3.17.1.1 Siviilipalveluskeskus

2022- Täydennyspalvelusvuosi

Siviilipalveluskeskus toimii KEHA-keskuksen erillisyyksikkönä yhdessä toimipisteessä Lapinjärvellä. Toiminta-alueena on koko Suomi. Siviilipalveluskeskuksen tehtävänä on siviilipalveluksen (ml. täydennyspalvelus) toimeenpano siviilipalveluslain mukaisesti.

Siviilipalvelusvelvollisten koulutusjaksoissa koronavuosina kehitetty hybridimalli vakiintui pysyväksi koulutuskäytännöksi. Hybridimallissa kaikki viiden suuntautumsvaihtoehdon ryhmät ovat noin kolmasosan koulutusjaksosta yhtäjaksoisella lähijaksolla Siviilipalveluskeskuksessa. Loppu koulutusjaksosta toteutetaan Teams-ympäristössä. Siviilipalveluspaikkatilanne oli vuoden aikana kohtuullisen hyvä ja loppuvuodesta käynnistettiin toimia velvollisten palveluspaikanhaun kehittämiseksi.

Parlamentaarisen asevelvollisuuskomitean mietinnön (2021) tuottamia siviilipalveluksen kehittämisen tavoitteita täsmennettiin yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Siviilipalveluksen tiedonhallintajärjestelmän, sähköisen siviilipalvelusrekisterin SivariWebin kehitystyötä jatkettiin suunnitelmallisesti SivariWebin kehittämis- ja ohjausryhmien tukena.

Venäjänsä hyökkäys Ukrainaan näyttäytyi Siviilipalveluskeskuksen toiminnassa runsaasti kasvaneena Puolustusvoimien reservistä siviilipalvelukseen siirtymisten, täydennyspalvelusvelvollisten määrässä. Siviilipalveluskeskus vastaanotti yhteensä yli 3 800 täydennyspalvelushakemusta, kun aiempina vuosina hakemuksia on tullut joitakin satoja. Täydennyspalvelusvelvollisille järjestetään viiden päivän mittainen koulutus vuoden kuluessa hakemuksen jättämisestä. Kasvaneen täydennyspalveluskoulutustarpeen toimeenpanoon Siviilipalveluskeskukseen rekrytoitiin kaksi uutta määräaikaista koulutusasiiantuntijaa. Myös siviilipalvelushakemusten määrä kasvoi noin 15 %.

Vuoden 2022 numerosuoritteet olivat seuraavat (suluissa v. 2021): Siviilipalveluskeskus vastaanotti 2 405 (2 002) siviilipalvelushakemusta ja koulutti neljän viikon koulutusjaksolla 11 (11) saapumiserässä etä- ja lähikoulutuksena

1 222 (1 186) velvollista, asetetun tavoitteen ollessa 1 200 koulutettua velvollista. Täydennyspalvelusvelvollisia koulutettiin Siviilipalveluskeskuksen ohella, viidellä eri paikkakunnalla 23 (11) koulutuserässä yhteensä 637 (230) velvollista. Yksi täydennyspalveluserä jouduttiin kokoontumisrajoitusten vuoksi siirtämään vuodelle eteenpäin.

Täydennyspalvelushakemusten määrä kasvoi edellisvuodesta todella paljon – Siviilipalveluskeskus vastaanotti 3 815 (435) hakemusta. Puolustusvoimien tilaston mukaan täydennyspalvelushakemuksia on käsitelty yhteensä 4 000 hakemusta.

Siviilipalveluksesta kieltäytymisestä johtuvia rikosilmoituksia tehtiin 32 (34) velvollisen kohdalla. Vuoden 2022 alusta tuli voimaan muutos siviilipalveluslain 79§, jonka perusteella tuomioistuimessa rangaistuksetta jääneitä palveluksesta kieltäytyneitä ei enää määrätä uudelleen palvelukseen.

Siviilipalveluskeskus vapautti palveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen perusteella yhteensä 987 (771) siviilipalvelusvelvollista, joista määräaikaaisesti vapautettiin E-luokkaan 183 (209) velvollista ja kokonaan vapautettiin C-luokkaan 804 (562) siviilipalvelusvelvollista. Lisäksi täydennyspalvelusvelvollisia vapautettiin palveluskelpoisuuden puuttumisen perusteella yhteensä 279 henkilöä.

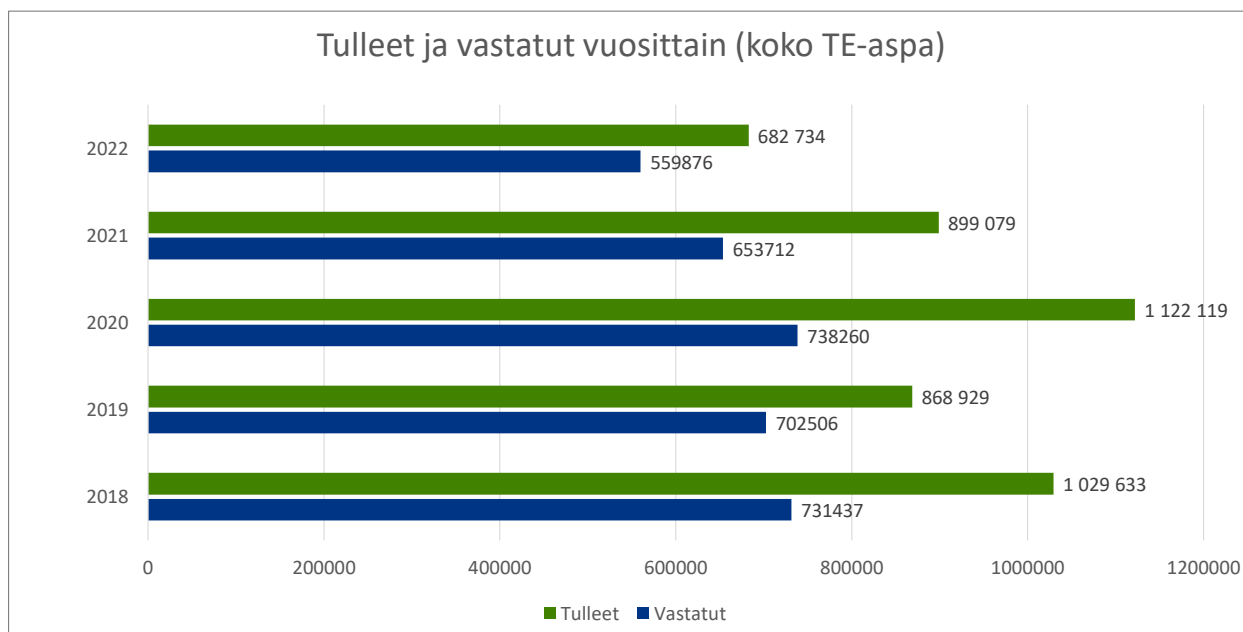
Uudeksi siviilipalveluspaikaksi hyväksyttiin 52 (80) paikkaa. Tulevat hyvinvointialueet aiheuttivat erityisjärjestelyitä palveluspaikkahakemusten käsittelyssä.

1.3.17.2 TE-asiakaspalvelukeskus

TE-asiakaspalvelukeskus

TE-asiakaspalvelukeskukseen tarjottiin vuonna 2022 n. 683 000 puhelua ja chat-kontaktia, joista hoidettiin n. 560000 kpl. Lisäksi kontakteja saatiin muiden sähköisten kanavien ja somen kautta (mm. sähköiset palvelupyynnöt ja Ohjaustaverkossa.fi:n neuvontapyynnöt). Edellisiin vuosiin verrattuna kokonaiskontaktimäärä laski merkittävästi. Hoidettujen puhelujen kokonaiskesto oli keskimäärin 12 min 1s (puheluiden kesto 6 min 20s) ja suorien soittojen jonotusaika keskimäärin 2 min 10s. Vuoden 2022 vastausprosentti (koko vuoden keskiarvo) oli 81,9 % (v. 2021 72,7 %). Tavoitetaso oli 80 %.

Valtakunnallisiin TE-puhelinpalveluihin ja Yritys-Suomi-puhelinpalveluun sekä Talousapuun tarjotut ja vastatut kontaktit v. 2022

TE-puhelinpalvelut:

OC-kontaktinhallintajärjestelmän kautta TE-puhelinpalveluihin tarjottiin 632 000 kpl kontakteja, vastattuja oli 528000 kpl (vuoteen 2021 verrattuna tulleita kontakteja olin. 225 000 vähemmän ja vastattujan. 95 000 vähemmän). Jonotusaikaa saatiin lyhennettyä vuodesta 2021 syvennetyissä palveluissa yli minuutilla ja Henkilöasiakaspalvelussa liki kahdella minuutilla. Puhelukontaktien keskimääräinen kesto lyhentyiedellisestä vuodesta yhdeksällä sekunnilla, kontaktien kokonaiskesto pidentyi kahdeksalla sekunnilla. Vastausprosentin ka olikoko vuonna 84 % ylittäen 80 %:n tavoitetason.

Uraohjauksessa palveltiin 1 066 asiakasta ja heidän kanssaan käytiin 2 006 ohjauskeskustelua. Koko vuoden tavoitetasosta (1 500 asiakasta) jäätettiin. Koulutusneuvonnan Ohjaustaverkossa.fi -neuvontakysymyksiä saatiin 937 kpl. EURES-neuvonnanasiakaskontakteja oli 1 299 ja EESSI-kontakteja 380 kpl. Some-julkaisuja tehtiin Koulutusneuvonnassa arkipäivittäin ja Suotuisa suunta -blogissa joka toinen viikko. Koulutusneuvonnan Facebookissa oli seuraajia n. 10 000 ja Suotuisasuunta -blogin tekstejä on julkaistu koko blogihistoriassa 395 kpl ja katseluita niissä on yli 600 000 kertaa.

Yritys-Suomi-palvelu:

Yritys-Suomi-puhelinpalveluun tarjottiin yhteensä 30 633 kpl kontakteja (puhelut, palvelupyynnöt ja chatit) ja niistä hoidettiin 25 630 kpl (vuoteen 2021 verrattuna tulleita kontakteja oli n. 13 500 vähemmän ja hoidettuja n. 2 800 vähemmän). Puheluiden keskimääräiset kestot ovat pidentyneet tasaisesti vuoden 2017 n. 6,5 minuutista vuoden 2022 lähes 9 minuuttiin. Kontaktien kokonaiskäsitelyaika oli v. 2022 hieman päälle 11 minuuttia. Vastausprosentissa (81 % vuonna 2022) yllettiin tavoitetasolle (80 %) ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2017.

Yrittäjän Talousapu:

Yrittäjän Talousapu -puhelinpalveluun tarjottiin kontakteja yhteensä 2 953 (puhelut ja palvelupyynnöt) ja niistä hoidettiin 2 590 kpl. Kontaktimäärät olivat suunnilleen samat kuin vuonna 2021. Puheluiden keskimääräinen kesto oli 17 minuuttia, kasvua edellisvuosiin peräti 3 minuuttia.

Lisäksi Yrittäjän Talousapu -toimintamallin puitteissa julkaistiin 11 uutiskirjettä, 3 tiedotetta, n. 400 somejulkaisua 41 000 näyttökertaa Twitterissä ja 38 000 tavoitettua henkeä Facebookissa ja Instagramissa. Yrittäjän Talousavun verkkosivuilla oli 10 700 käyntiä.

TE-asiakaspalvelukeskus osallistui aktiivisesti palvelujen ja palveluprosessien kehittämiseen. TE-puhelinpalveluja kehitettiin yhteistyössä KEHA-keskuksen, TE-toimistojen ja työllisyyden kuntakokeilujen kanssa. Marraskuussa 2021 avattiin kuntakokeilujen tarpeisiin vastaava Kuntakokeilujen TE-neuvonta -palvelunumero ja palvelutehtävän kysyntä on ollut nousujohteinen siitä saakka. Yhteistyötä tehtiin tiiviisti myös valtakunnallisen työttömyysturvan vastuualueen kanssa. Yrityspalveluihin liittyviä palveluja kehitettiin Yritys-Suomi- ja Yrittäjän Talousapu -yhteistyöverkoston kanssa.

TE-asiakaspalvelukeskus osallistui tiiviisti TE2024- ja KEHA 2.0 -valmistelutyöhön. Työllisyyden ministeriryhmä linjasi 2.12.2021, että valtio tarjoaa myös TE2024-uudistuksen jälkeen keskitettyjä palveluita. TE-asiakaspalvelukeskuksen tahtotila on jatkossakin vastata tietyistä valtakunnallisista tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluista.

Yrittäjän Talousapu -palvelua jatkokehitettiin osana Euroopan laajuista Early Warning -toimintamallia.

Yrittäjän Talousavun alueelliseen palveluun saatiin mukaan uusia alueita: vuoden 2022 lopussa Yrittäjän Talousavun alueellisessa palvelussa oli mukana 21 aluetta ympäri Suomea. Yrittäjän Talousavun puitteissa järjestettiin useita liiketoiminnan eri osa-alueisiin liittyviä webinaareja yrityspalveluiden asiantuntijoille sekä järjestettiin Yrittäjän Talousavun starttikoulutuksia Yrittäjän Talousavun alueelliselle verkostolle. Lisäksi webinaareja tuotettiin myös suoraan yrittäjille yhteistyössä Suomen Yrittäjät ry:n kanssa.

Sähköisissä palveluissa jatkettiin yhteiskehittämistä. Keväällä 2022 verkossa toimivat TE-palvelut siirrettiin te-palvelut.fi -osoitteesta Työmarkkinatorille ja TE-asiakaspalvelukeskus otti käyttöönsä uuden chatbot-alustan. Työmarkkinatorin palautteiden vastaaminen siirtyi KEHA-keskukselta TE-ASPALLE kesällä. Vahvan tunnistautumisen työkalua työttömyysturvan neuvonnassa kokeiltiin menestyksekkäästi syksyllä ja sen käyttö jatkuu edelleen. TE-ASPAN tilastojen automatisointiprojekti toteutettiin onnistuneesti.

Palvelun laadun ylläpitämisen ja kehittämisen toimintamalli on TE-asiakaspalvelukeskuksen selkäranka. Toimintamalliin liittyy mm. laatukäsikirja ja järjestelmällinen puhelutallenteiden kuuntelu ja arviointi. Lisäksi jatkettiin asiakastytyväisyyden mittaamista. Vuoden 2022 aikana asiakaspalautetta saatiin noin 20000 asiakkaalta. Palvelut saivat erittäin hyvät arvostelut; arvosanojen keskiarvo oli asteikolla 1–5 peräti 4,6. Palautteita hyödynnetään tasa-laatuisten palvelun kehittämisessä, osaamisen ylläpitämisessä ja kehittämisessä ja yhteistyöverkoston kanssa tapahtuvassa palvelujen kehittämisessä.

TE-asiakaspalvelukeskuksen sisäisten prosessien kehitys on ollut jatkuvaa. Asiakaspalvelun saatavuutta tehostettiin ottamalla käyttöön erilaisia puhelinkanavien valikkoratkaisuja. Henkilöstön itseohjautuvuutta mahdollistettiin mm. uudistamalla työvuorosuunnittelua. Kehittämispäiviä järjestettiin sekä keväällä että syksyllä, ja palvelulinjoilla otettiin käyttöön useita Teams-kanavia monitahoisien vuoropuhelun lisäämiseksi. Henkilöstö jatkoi laajasti etätöiden tekemistä. Monipaikkaisuus on näyttäytynyt tehokkaana ratkaisuna epävakaisissa tilanteissa varmistuen asiakaspalvelun saatavuutta ja tasaten alueellisia eroja esim. koronarajoitusten aikana.

1.3.17.3 L-asiakaspalvelukeskus

Liikenteen keskitetyt asiakaspalvelut(KAP)

Keskitetyt asiakaspalvelut -yksikön (KAP) toiminta oli suunnitelman mukaista. Tehtävärajaukset säilyivät pääosin ennallaan. Pieniä muutoksia tapahtuu jatkuvasti Liikenteen asiakaspalvelukeskuksen (L-asp) tuottamissa palveluissa. L-aspn jatkuva yhteydenottomäärien kasvu saatiin pysäytettyä ja käännettyä laskuun suunnitelmallisen kehitystyön ansiosta. Näitä olivat tieliikennekeskukseen kuuluvien urakkaviestien automatisointi sekä yhteydenottojen automaattijako. Urakkaviestien automatisoinnin lisäksi perusteluviestinnän lisääminen, uudet somekanavat ja muu sisällöntuotanto ovat laskeneet selvästi yhteydenottomääriä. Itsepalvelun mahdollisuuksia ovat lisänneet myös Palauteväylän kehittäminen, erilaiset ratkaisupurit ja chat-palvelun virtuaalinen asiakasneuvoja.

Lupatoiminta oli pääosin edellisvuosien mukaista. Eri lupatyyppeiden välillä sen sijaan oli vaihtelua. Tuulivoimakuljetuksille myönnettiin aiempaa enemmän lupia. Näiden määrä on liki nelinkertaistunut kolmen vuoden takaiseen. Kevään ja alkukesän ruuhka aiheutui osittain Venäjän hyökkäyssodan vaikuttaessa laivojen saatavuuteen. Tähän asti tuulivoimaloita on rakennettu paljon länsirannikolle, ja kuljetusmatkat satamista puistoihin ovat olleet usein varsin lyhyitä. Tuulivoimarakentamisen yleistyessä myös sisämaassa kasvaa kuljetusten kilometrimääräinen pituus.

Säävarman verkon rakentamiseksi myönnettävien sähkökaapeleiden sijoituslupien määrä on pienentynyt vuonna 2022 verrattuna aiempiin vuosiin. Tähän tärkeimpänä syynä on sähkönjakelun toimitusvarmuusvaatimusten täytännönpanoajan jatkaminen vuodesta 2028 vuoden 2036 loppuun.

Sidosryhmätyö jatkui vilkkaana. Erikoiskuljetus-, johto-, kaapeli- sekä vesihuollon asiakasfoorumit jatkoivat yhteistyötä säännönmukaisissa tapaamisissa kaksi kertaa vuodessa. Liikenteen asiakaspalvelukeskus on myös ollut mukana erilaisissa yhteistyöpalavereissa ja -verkostoissa ja tekee tiivistä yhteistyötä esimerkiksi liikenteen asiakkuustyön edistämisen parissa LA-vastaavat verkostossa (Liikenteen Asiakkuus). Tämän lisäksi Pirkanmaan ELY-keskusvetoisesti jatkettiin ELY-keskustenviranomaisyhteistyöverkon toimintaa. Verkostoissa tähdätään ELY-tasoiseen yhtenäiseen toimintaan ja ne toimivat vertaistukena ELY-keskusten asiantuntijoille.

Järjestelmäkehittämisessä jatkettiin liikenteen erikoiskuljetuslupajärjestelmän (LELU) toimintojen parantamista sekä lisättiin tienpidon lupajärjestelmään (TILU) uusia lupatyyppejä. LELU-järjestelmän puolella tehtiin tiivistä yhteistyötä Väyläviraston kanssa SillaRi-järjestelmän kehittämisessä ja järjestelmien välisen integraation rakentamisessa. TILU-järjestelmän puolella oltiin mukana kehittämässä ja ottamassa käyttöön paikallisissa ELY-keskuksissa käsiteltävien maanteiden tilapäisen sulkemisen lupia sekä niiden sähköistä asiointia. TILU:n puolella vuoden isoin asia oli integraatio arkistointijärjestelmä USPA-asianhallintajärjestelmään. USPA-integraatio toimii sähköisestä asiointista tulevien lupahakemusten automaattisena siirtymisenä USPA:n asiointijonoon sekä lupajärjestelmällä tehtyjen lupien automaattisena kirjautumisena USPAan. Integraatio säästää käsin tehtävää työtä kirjaamossa sekä lupakäsittelyn puolella.

Lupien hakemisessa sähköinen asiointipalvelu on ollut käytössä molemmissa lupajärjestelmissä. Kaapelien ilmoitusmenettelyn jatkuessa, otettiin myös sen sähköinen asiointi käyttöön. Sähköiseen asiointiin ja lupajärjestelmiin jouduttiin varsinkin loppuvuoden aikana tekemään muutostöitä tiestötietoihin ja niihin liittyviin rajapintoihin tulleiden muutosten vuoksi.

Myös Liikenteen asiakaspalvelukeskuksessa jatkettiin sähköisten palvelujen ja taustajärjestelmä ServiceNow:n kehittämistä. Asiakkaiden Palauteväylässä jättämien teiden kunnossapitoon liittyvien yhteydenottojen automaattista välitystä laajennettiin. Lisäksi chat-palveluun kehitetty virtuaalinen asiakasneuvoja hoitaa yleisimpiä yhteydenottoja 24/7. Tarvittaessa keskustelu voidaan siirtää asiakasneuvojalle asiakaspalvelun aukioloaikoina.

Liikenteen asiakaspalvelukeskuksen tunnuslukuja

Vuonna 2022 liikenteen asiakaspalvelukeskukseen tuli 59 600 (v. 2021 n. 70 200) yhteydenottoa, joistapuheluita 38 % (38 %), sähköpostia 11 % (11%) ja Palauteväylän palautelomakkeilla tulleita 49 % (48 %). Chat-kanavalta tuli yhteydenottoja 4 300, joista 1 200:ssa asiakas on halunnut keskustella asiakasneuvojan kanssa. Virtuaalinen asiakasneuvoja Tempo on hoitanut 3 000 yhteydenottoa. Tämä määrä ei ole mukana yhteydenottojen kokonaismäärässä.

Yhteydenotoista tieliikennettä koskevia oli 95 %, rataliikennettä koskevia 4 % ja meriliikennettä koskevia 1 %. Eri väylämuotojen yhteydenottojen suhde on vakiintunut.

Liikenteen asiakaspalvelukeskushoiti kaikista yhteydenotoista 89 % itse ja asiantuntijoille niistä siirrettiin 4 %. Kuu-teenprosenttiin kysyttiin asiantuntijoilta apuja. Luvut ovat pysyneet samoina kuin viime vuonna.

Yhteydenotoista yleisiä tienpitoon sekä rautatie- ja meriliikenteeseen liittyviä kysymyksiä ja neuvonta-asioita oli 16 000 kpl, 27% (n. 20 100 kpl, 30 %). Neuvontaan liittyvien yhteydenottojen määrä on vähentynyt n. 4 000 kpl. Tästä suuren osan selittää chat-palvelun virtuaalinen asiakasneuvoja sekä perusteluviestinnän lisääminen, usein kysyttyä palvelun kehittäminen, uudet somekanavat ja muu sisällöntuotanto. Palauteväylän artikkelien lukumäärät ovat yli kaksinkertaistuneet ja yhteensä artikkeleja luettiin vuoden 2022 aikana 100 183 kertaa. Palauteväylän artikkelisisältöjen kehittäminen näkyy myös siinä, kuinka monta artikkelia kukin käyttäjä lukee keskimäärin. Vuonna 2022 luku oli 2,96, kun vuonna 2021 se oli 2,15.

Perustelu viestinnän lisäämiseksi ja eri organisaatioiden viestinnän tueksi kesällä 2022 perustettiin valtakunnalliset valtion väylien käyttäjien somekanavat. Yhteensä Liikenteen asiakaspalvelun Twitterin, Facebookin ja Instagramin päivitykset tavoittivat 1.6. – 31.12.2022 179 000 henkilöä. Päivityksiä jaetaan monipuolisesti eri toimijoiden, kuten ELY-keskusten, Väyläviraston ja Fintrafficin someileillä ja ovat löytäneet paikkansa.

Asiakaspalautteita saatiin n. 17 900 kpl, 30 % (n. 20 200 kpl vuonna 2021) ja akuutteja tieliikennettä tai tiestön kuntoa koskevia yhteydenottoja (urakoitsijaviestit) 15 600 kpl, 26 % (25 000 kpl, 28 %). Vähentymisen keskeisin syy

on Palauteväylän automatiikan kehittäminen, sillä automaatin kautta on välitetty 19 600 urakkaviestiä suoraan urakoihin. Urakoihin välitettyjen viestien määrä on jatkanut edelleen kasvua, mutta niiden käsittelyyn kuluu nyt entistä vähemmän aikaa. Kokonaisuudessaan urakkaviestien määrä kaikista kanavista (tienkäyttäjän linja, Palauteväylä, L-aspa) on 102 000 kpl (v. 2021 92 200 kpl)

Toimenpide-ehdotuksia saatiin muutama sata vähemmän, n. 1 350 kpl, 2 % (1 650 kpl, 2 %) kaikista yhteydenotoista.

Lupapalvelun tunnuslukuja

Pirkanmaan ELY-keskuksessa myönnettiin 11156 (v. 2021 10925) erikoiskuljetuslupaa ja niiden lisäksi käsiteltiin noin 6 200 (7 400) muuta tienpidon lupaa ja noin 100 (130) lausuntopyyntöä.

Erikoiskuljetuksissa korostuivat ylimassaiset reittiluvat, joita oli 5 056 kpl, kun vastaavasti edellisvuonna niitä oli 4 447 kpl. Erikoiskuljetuslupien lisäksi vain tilapäisissä liikennemerkkijärjestelyissä oli kasvua, muissa lupatyypeissä määrät olivat pääosin alempia kuin vuonna 2021.

Lupakäsittelyruuhkien hallinnassa käytettiin henkilöstön ylitöitä sekä ostopalvelua. Lupatuloja saatiin yhteensä 4,526 M€, joka oli 0,491 M€ edellisvuotta vähemmän.

1.3.17.4 Y-asiakaspalvelukeskus

Y-aspa neuvoo muun muassa henkilö- ja yritysasiakkaita kaikissa ELY-keskusten ympäristötehtävissä sekä KEHA-keskuksen maksatuksiin ja aluehallintovirastojen ympäristö- ja vesilupiin liittyvissä kysymyksissä. Ympäristöön liittyvän yleisneuvonnan lisäksi Y-aspa opastaa asiakkaita muun muassa sähköisessä asiointissa sekä ympäristöhallinnon verkkopalveluiden käytössä. Puhelimen ja sähköpostin lisäksi neuvontaa annetaan chatissa ely-keskus.fi-, ymparisto.fi- ja vesi.fi-sivustoilla.

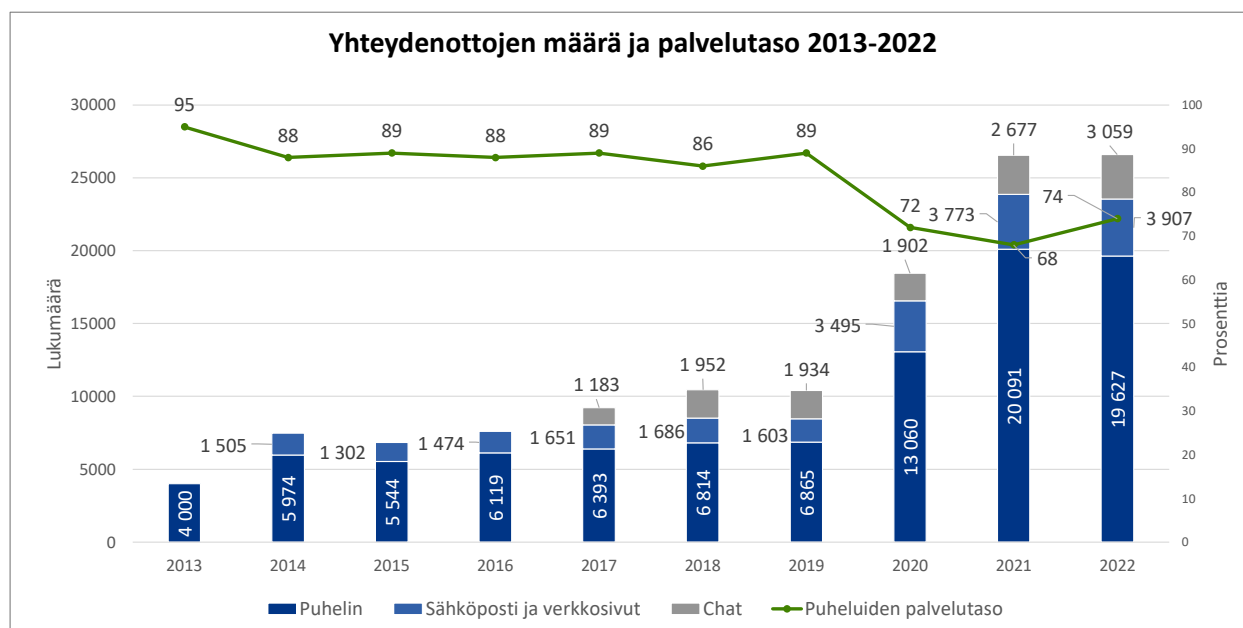
Asiakaspalvelu käsittelee myös ELY-keskuksen verkkosivujen ympäristöaiheiset palautteet, ja Y-aspassa ylläpidetään ELY-keskusten Y-vastualueen osalta Suomi.fi-palvelukuvauksia sekä ELY-keskusten ympäristöaiheisiä verkkosivuja. Neuvonnan tueksi otettiin vuonna 2022 käyttöön uusi Usein kysyttyä ympäristöstä -palvelu (UKK), joka linkittyy vahvasti ymparisto.fi-palveluun. Palvelun kehittämistä ja laajentamista jatketaan Y-aspassa vuosina 2023–2024 ympäristöministeriön OHKE-rahoituksella.

Vuonna 2022 ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskukseen tuli lähes 27000 yhteydenottoa, mikä oli samaa tasoa vuoden 2021 kanssa. Yhteydenotoista tuli puhelimella 74 % (76 %), sähköpostilla 14 % (14%), chatilla 11 % (10 %) ja verkkosivujen palautelomakkeilla 1 % (1 %). Yhteydenottojen määrä on kasvanut vuodesta 2020 alkaen voimakkaasti johtuen erityisesti öljylämmityksen vaihtajille tarjottavan avustuksen suuresta suosiosta.

Y-aspassa ratkaistiin kaikista vuoden 2022 yhteydenotoista 86 %, kun ratkaisuaite vielä vuonna 2021 oli 82 %. Ratkaisuaite on noussut, sillä asiakasneuvojilla on hyvät valmiudet vastata itsenäisesti erityisesti öljylämmityksen vaihtajilta tuleviin yhteydenottoihin.

Asiakasvolyymien voimakkaasta kasvusta huolimatta asiakastyytyväisyys on pysynyt korkealla tasolla. Tammikuussa 2022 asiakkaista 86 % (90 % vuonna 2020) arvioi puhelinpalvelua arvosanalla 9 tai 10 (asteikko 1–10). Chatissa asiakkaista 78 % (76 % vuonna 2021) antoi arvosanan 4 tai 5 (asteikko 1–5). Chatissa arvosanojen keskiarvo oli 4,15. Ystävällisen ja asiantuntevan palvelun lisäksi asiakaspalvelu saa kiitosta mm. nopeasta vastaamisesta. 74 %:iin puhelusta vastataan alle 15 sekunnissa.

Seuraavassa kuvassa on esitetty yhteydenottojen määrä ja palvelutaso vv. 2013 – 2022.

1.3.18 Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman toteuttaminen

- EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia ja tehdä EU:n talouksista kestävämpiä, selviytymiskykyisempiä ja valmiimpia vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen haasteisiin. Sen kautta on käytettävissä 724 miljardia euroa sekä lainoina (386 miljardia euroa) että avustuksina (338 miljardia euroa). Suomen osuus tästä on 1,8 miljardia euroa. Rahoituksen saamisen edellytyksenä ja sen käytön perusteena toimii kansallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma (RRP) tavoitteineen. Suomen RRP-suunnitelma ja siten rahoituksen kohdentaminen jakaantuu neljään pääkokonaisuuteen, pilariin:
 - Vihreä siirtymä (rahoitusosuus 695 miljoonaa euroa kansallisesta saannosta)
 - Digitalisaatio (190 miljoonaa euroa)
 - Työllisyys ja osaaminen (575 miljoonaa euroa)
 - Sosiaali- ja terveyspalvelut (350 miljoonaa euroa)

Pilarit jakaantuvat edelleen komponentteihin ja toimenpiteisiin, jotka on jaoteltu luonteeltaan uudistuksiin tai investointeihin. Toimenpiteille on määritelty raportoitavat tavoitteet, välitavoitteet sekä indikaattorit, joiden perusteella Euroopan komissio seuraa rahoitustukivälineen tavoitteiden etenemistä ja toteumaa. Rahoitustukivälineestä jäsenvaltioille kerran vuodessa tehtävä maksatus perustuu tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamiseen.

KEHA-keskus kirjanpitoyksikkönä hallinnoi kuutta RRF-rahoitteista toimenpidettä. Näissä KEHA-keskus kirjanpitoyksikkö toimii toteuttajana, osatoteuttajana tai tukiviranomaisena. Toimenpiteistä neljä sijoittuu työ- ja elinkeinoministeriön, yksi ympäristöministeriön ja yksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle. Toimenpiteille budjetoitu kokonaismääräraha vuoden 2026 loppuun kestäväälle rahoituskaudelle on yhteensä 128 miljoonaa euroa.

KEHA-keskus kirjanpitoyksiköllä oli vuonna 2022 käytössä EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) määrärahoja yhteensä 118,6 milj. €, josta käytettiin 77,7 milj. € ja vuodelle 2023 näistä siirtyi 40,9 milj. €. Määrärahat jakautuivat hallinnonaloittain seuraavasti: Maa- ja metsätalousministeriö 2,1 milj. €, Työ- ja elinkeinoministeriö 85,0 milj. € ja Ympäristöministeriö 31,5 milj. €.

Alla esitellään tarkemmin KEHA-kirjanpitoyksikössä hallinnoidut toimenpiteet ja näiden yleiset tavoitteet, eteneminen sekä rahoituksen toteutuminen varainhoitovuonna 2022.

RRP-toimenpide/hanke: P1C511, Kipsikäsittely ja ravinteiden kierrätys hanke

KIPSI-hankkeen tavoitteena on levittää rannikon valuma-alueen pelloille kipsiä noin 100 000 hehtaarille vuosien 2020–2024 aikana. KIPSI-hanke on Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoima hanke, jota rahoitetaan ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta sekä EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen RRF-rahoituksella. KIPSI-hanke aloitti vuonna 2019 Saaristomeren valuma-alueella ja ensimmäiset kipsin levitykset tehtiin syksyllä 2020. Keväällä 2022 RRF-rahoituksen myötä hanke laajentui Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Hämeen, Pirkanmaan, Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten alueille. Hallinnollisesti hanke jakaantuu kansallisen rahoituksen KIPSI 1-, ja RRF-rahoituksen KIPSI 2 -hankkeisiin, mutta näyttäytyy toiminnan osalta ulospäin yhtenä kokonaisuutena.

Kipsinlevityksellä pyritään vähentämään valuma-alueilta Saaristomereen, Pohjanlahteen ja Suomenlahteen tulevaa fosfori- ja kiintoainekuormitusta. Kipsikäsittelyllä on tutkimuksissa saatu noin 30–50 prosentin vähennys fosfori- ja kiintoainekuormaan. Kipsikäsittely on kohdennettu jokien ja meren valuma-alueille. Kipsihanke on erinomainen esimerkki kiertotalousteosta, jossa sivutuotekipsiä käytetään maatalouden hyötykäyttöön ja vesiensuojelutoimiin – viime vuonna 1 785 rekkakuormallista.

Kipsikäsittelyn osalta vuonna 2022 hankkeessa oli hakukausi avoinna koko hankealueella 7.6.–8.7. välisenä aikana. Saaristomeren valuma-alueella ja läntisellä Uudellamaalla haku jatkui 31.8. saakka. Haku aiheutti erittäin suurta kiinnostusta uudella laajentuneella hankealueella eli niin sanotulla KIPSI 2-alueella. Hakemuksesta tuki myönnettiin 708 viljelijälle ja noin 37 500 hehtaarin alalle. Tästä RRF-rahoitteisen KIPSI 2-kokonaisuuden osuus oli noin 31 000 hehtaaria, joka käytännössä sitoo koko hankkeelle varatun 15 miljoonan euron RRF-rahoituksen. RRF-rahoitteisesta KIPSI 2-kokonaisuudesta maksettiin vuonna 2022 kipsinlevityksiä 2,73 miljoonalla eurolla kirjanpidon kokonaiskustannusten ollessa 2,91 miljoonaa euroa. Hanke tarjoaa viljelijöille myös ilmaista kipsineuvontaa. Neuvontahakemuksia tuli vuonna 2022 reilut sata kappaletta.

RRP-toimenpide/hanke: P3C1R1, Pohjoismainen työvoimapalvelumalli, RRF-osuus

Hankkeen tavoitteena on uudistaa julkisten työvoimapalvelujen prosessia. Toimenpide on osa digitaalisten TE-palveluiden hanketta, jossa toteutetaan uuden asiakaspalvelumallin mukaiset muutostyöt kehitteillä olevaan asiakastietojärjestelmään. Muutostyöt kohdistuvat työnhakija-asiakkaan palveluprosessiin, työttömyysturvaan, palvelusuunnitelmaan sekä yhteydenpidon välineisiin. Uudistuksessa siirrytään pohjoismaiseen työvoimapalvelujen malliin, jolla tehostetaan aktiivista työvoimapolitiikkaa parantamalla työnhakijoiden yksilöllisiä ja integroituja palveluja. RRF-rahoitus kohdentuu digitaalisten julkisten työvoimapalvelujen tietojärjestelmäkokonaisuuden kehittämiseen pohjoismaisen työvoimapalvelumallin vaatimusten mukaisesti sisältäen seuraavat toiminnot:

- asiakkuudenhallinnan tuotantojärjestelmä (URA-VAPA)
- ajanvarausjärjestelmä
- itseraportointityökalu (Viestit-palvelu)
- verkkoneuvontapalvelu.

Uudistuksessa on tehty pohjoismaisen työvoimapalvelumallin (uuden asiakaspalvelumallin) mukaiset määrittely- ja muutostyöt nykyiseen TE-palvelujen tuotantojärjestelmäkokonaisuuteen (URA-VAPA) sekä asiakkuudenhallintaan että asiakkaan Oma asiointi -palveluun. Lisäksi on kehitetty ja otettu käyttöön kokonaan uusi ajanvaraus- ja video-neuvottelujärjestelmä, joka otettiin aluksi tuotantokäyttöön TE-toimistoissa, minkä jälkeen käyttöönottoa on laajennettu työllisyyden kuntakokeiluihin. Tehty työ sisälsi myös URA-VAPA-tuotantojärjestelmän ja ajanvarausjärjestelmän yhteensovitystyön. Muutokset on otettu tuotantokäyttöön vuoden 2022 aikana.

Järjestelmämuutokset ovat koskeneet erityisesti henkilöasiakkaan muuttuneita palveluprosesseja. Työnhakuprosessiin liittyneitä prosesseja olivat työnhaun rekisteröinti, työnhaun aloitus, alkuhaastatteluun ohjaaminen (ml. uusi ajanvarausjärjestelmä), työnhaun päättäminen eri tilanteissa ja työnhaun uudelleenkäynnistys. Työnhakija-asiakkaan palveluprosessiin muutoksia ja uusia toiminnallisuuksia tehtiin alkuhaastatteluun sisältöineen, täydentävään työnhakukeskusteluun ohjaamiseen, täydentävään työnhakukeskusteluun, työnhakukeskustelun sisältöön, työllistymissuunnitelmaprosessiin ja työnhakuvelvoitteeseen liittyviin prosesseihin. Lisäksi määriteltiin ja toteutettiin

muutokset työttömyysturvaprosesseihin työnhakijan velvoitteiden laiminlyöntien 12 kuukauden seuranta- ja tarkastelutoiminnon (ja tämän liittämisen asiakkaan palveluprosessin eri vaiheisiin), työttömyysturvan seuraamuskäsittelyn, työvoimapolitiittisten lausuntojen ja muistutus-toiminnon kokonaisuuksissa.

Vuonna 2022 pohjoismaisen työvoimapolitiittumallin uudistuksen RRF-määräraha oli 83 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannukset alittivat budjetoidun noin 25 miljoonalla kustannusten ollessa 58,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 valmistuneet toiminnallisuudet ovat kohdistuneet URA-järjestelmään. Samalla on kuitenkin kehitetty uutta asiakastietojärjestelmää, johon tehdään vastaavat toiminnallisuudet. Näiden muutostyöt on aloitettu vuonna 2022 ja uusi asiakastietojärjestelmä valmistuu vuoden 2023 aikana. Ajanvarausjärjestelmää tullaan mahdollisesti jatkokehittämään vuoden 2023 aikana. Myös pohjoismaisen työvoimapolitiittujen mallin URA -muutokset ovat mahdollisia.

RRP-toimenpide/hanke: P3C1R4, Vahvistetaan nuorisotakuun toimeenpanoa kannustinmallilla kunnille (Ohjaamo-hanke)

Uudistus kohdentuu nuorten matalan kynnyksen palvelupisteiden, Ohjaamoiden, monialaisuuden vahvistamiseen sekä kykyyn vastata nuorten moninaiisiin tarpeisiin. Ohjaamoiden monialaisuutta vahvistetaan kannustinmallilla kunnille, joka tukee sosiaali- ja terveystalvuelu- sekä koulutussektorin asiantuntijoiden lisäämistä Ohjaamoissa. Kun kunta rekrytoi Ohjaamoon uuden työntekijän tai päivittää olemassa olevan viranhaltijan toimenkuvaan vahvemman ohjaamoliitoksen, voi kunta hakea rahoitusta elpymisvälineestä toisen henkilön palkkakustannuksiin. Kunnan Ohjaamoihin tekemien rekrytoittien tulee kohdentua joko sote- tai opetusalan asiantuntijoihin. Ohjaamoiden RRF-rahoituksella uudelleen allokoidaan olemassa olevia pysyviä resursseja, eikä tavoitteena ole luoda uutta pysyvää ku-luerää. RRF-rahoitusta käytetään myös Ohjaamoiden työntekijöiden kouluttamiseen monialaiseen työhön ja matalan kynnyksen työhön.

Tavoitteena on, että vuodesta 2024 eteenpäin kunnilla ja hyvinvointialueilla on olemassa toimintamallit sekä sosiaali- ja terveystalvueluiden että koulutussektorin asiantuntijoiden toimintaan nuorten matalan kynnyksen monialaisissa palvelupisteissä, ja että RRF-kauden aikana kyseisten sektoreiden rooli kiinnittyy vahvemmin ohjaamotyöhön. RRF-rahoitteiset työsuhteet voivat kestää vuoden 2024 loppuun saakka. Tavoitteena on, että kannustinmallia käyttävät kunnat tai hyvinvointialueet ovat kuvanneet suunnitelmat, miten toiminta jatkuu vuoden 2024 jälkeen ja mitä tukitoimia he tarvitsevat tavoitteen toteutumiseksi. Tavoitteena on, että tällöin sosiaali- ja terveystalvueluita sekä koulutuspalveluita tarjotaan läsnäolopalveluna 60 prosentissa kaikista Ohjaamoista.

Hankkeen täytäntöönpanossa työ- ja elinkeinoministeriö tekee hakemuksista tukipäätökset kunnille. KEHA-keskus hoitaa tukipäätösten mukaisesti maksatukset tuensaajille. Kuntien kiinnostus kannustinmallin hyödyntämiseen on ollut vuoden 2022 aikana vähäistä. Vuonna 2022 maksettiin kuudelle kunnalle tukea yhteensä 103 000 euroa. Tukipäätöksiä on tehty yhteensä 16 kunnalle, kuntayhtymälle tai hyvinvointialueelle kaikkiaan 1,224 miljoonan euron arvosta.

Uudistukseen on budjetoitu määrärahaa yhteensä 6,5 miljoonaa euroa, 3,25 miljoonaa sekä vuosille 2021 että 2022. Koska uudistuksen ensimmäiset maksatukset tehtiin vasta syyskuussa 2022, ja rahan käyttö on ollut tähän mennessä oletettua vähäisempää, päätettiin vuoden 2021 vanheneva määräraha peruuttaa. Työ- ja elinkeinoministeriö tulee hakemaan uudistukselle uutta määrärahaa lisätalvuelu- arvioissa vuonna 2023.

RRP-toimenpide/hanke: P3C2R1, Jatkuvan oppimisen uudistus, TEM/KEHA

KEHA-keskus toimii osatoteuttajana Suomen kestävän kasvun ohjelmaan ja parlamentaarisiin linjauksiin perustuvasa Jatkuvan oppimisen uudistuksessa. KEHA-keskuksen kokonaisuus muodostuu kahdesta osa-alueesta:

Urasuunnittelutaitojen edistämishankkeesta sekä Ohjausosaamisen kokonaisuudesta sisältäen ohjausalan täydennyskoulutukset sekä koulutusrakenteiden- ja sisältöjen selvityksen ja ohjausosaamisen kuvaukset.

Urasuunnittelutaitojen edistämishankkeessa laaditaan ensimmäinen kansallinen urasuunnittelutaitojen viitekehys sekä toteutetaan urasuunnittelutaitojen viitekehysten mukaisia kehittämistoimia. Urasuunnittelutaitojen viitekehystä voidaan hyödyntää esimerkiksi opetussuunnitelmien laadinnassa, uravalmennuspalveluiden laadun

varmistamisessa ja yksilöiden urasuunnittelutaitojen kehittymisen arvioimisessa. Hanke on käynnistynyt 2022 kilpailutetulla urasuunnittelutaitojen selvityksellä, joka toteutetaan ajalla 1.10.-31.3.2023. Selvitys tuottaa myös ehdotuksia kansallisen viitekehysten tueksi. Selvityksen jälkeen viitekehysten työstämistä jatketaan yhteiskehittämisprosessilla, jonka suunnittelu on aloitettu. Urasuunnittelutaitojen viitekehys valmistuneena loppuvuonna 2023 ja sen ohessa suunnitellaan ja hankitaan urasuunnittelutaitoihin liittyviä kehittämiskokeiluja, jotka valmistuvat vuoden 2024 aikana. Urasuunnittelutaitojen edistämishankkeen tuloksia hyödynnetään myös Jatkuvan oppimisen digitaalisessa palvelukokonaisuudessa yksilöiden urasuunnittelua tukevan, julkisen palvelualustan suunnittelussa. Tämä yhteistyö on käynnistynyt vuoden 2022 loppupuolella. Urasuunnittelutaitojen edistämishankkeen on määrä valmistua 31.12.2024 mennessä.

Ohjausosaamisen kokonaisuudessa tavoitteena on tuottaa tietoa ohjausalan koulutustarpeista, määrittellä ohjauksen ydin- ja erikoisosaamisen kuvaukset sekä tuottaa täydennyskoulutusta liittyen vihreään siirtymään, digitaalisiin, kieli- ja kulttuuritietoisuuden sekä sukupuolten tasa-arvon vahvistamiseen. Hankkeessa on vuoden 2022 syksyllä kilpailutettu toteuttajat niin ohjausalan koulutusten rakenteita ja sisältöjä koskevaan selvitykseen kuin osaamiskuvauksia koskevaan määrittelyyn, jota tehdään yhdessä elinikäisen ohjauksen toimijoiden kanssa. Osaamiskuvausten osuus valmistuu syksyllä 2023 ja koulutusrakenteita ja -sisältöjä koskeva selvitys alkuvuonna 2024. Hankinnoilla on merkittävä vaikutus ohjausalan koulutuksen valtakunnallisten osaamistarpeiden esilletuomisessa ja siten koulutusten jatkokehittämisen mahdollistamisessa. Osaamiskuvaukset auttavat niin yksilöitä kuin eri työorganisaatioita jäsentämään ohjausosaamiseen liittyviä tavoitteitaan ja tarpeitaan. Täydennyskoulutusten suunnittelu on aloitettu vuonna 2022 ja ne kilpailutetaan alkuvuonna 2023. KEHA-keskus tarjoaa ja kehittää yhteistyössä toteuttajatahon kanssa täydennyskoulutuksia vuosien 2023–2024 aikana. Täydennyskoulutusten osallistujatavoite on yhteensä vähintään 300 uraohjaajaa eri organisaatioista, jotta ohjausosaamista Elinikäisen ohjauksen strategiassa 2020–2023 tunnustettujen osaamistarpeiden osalta saadaan tuettua kattavasti. Koulutusteemoista hankitaan myös verkkopohjaista itseopiskelumateriaalia.

KEHA-keskuksen kokonaisuudelle vuodelle 2022 budjetoitu 1,18 miljoonan euron määräraha alittui selvästi käytetyn määrärahan ollessa 93 000 euroa. Hanke etenee kuitenkin suunnitellusti ja 2,8 miljoonan euron kokonaismäärärahan käytön odotetaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

RRP-toimenpide/hanke: P3C411, Kasvun kiihdyttämisohjelma pienille yrityksille

Kasvun kiihdyttämisohjelma pienyrityksille on kansallinen hanke, jota hallinnoi rakennerahasto ELY-keskukset: Pohjois-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Häme.

Rahoituksen tavoitteena on edistää mikro- ja pienyritysten (alle 50 henkilöä työllistävät yritykset) kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksia. Rahoitettavissa hankkeissa edistetään erityisesti digitaalisen teknologian ja toimintatavan hyödyntämistä pienten yritysten liiketoiminnassa ja kansainvälistymistoimissa. Lisäksi hankkeissa edistetään vihreän siirtymän uusien tuoteinnovaatioiden kehittämistä kansainvälisille markkinoille sekä olemassa olevien tuoteinnovaatioiden kansainvälisten markkinoiden selvittämistä.

Rahoitushaku avattiin jatkuvalla haulla 22.6.2022 ja haku oli voimassa 31.12.2022 saakka. Hanketta on markkinoinut aktiivisesti muun muassa pk-yritysten rahoitusneuvonta. Rahoituksen hallinnointia on vuonna 2022 hidastanut EURA2021 -tietojärjestelmän haasteet ja hankkeen edellyttämä yritysrahoituksen päätöksenteko mahdollistui järjestelmässä vasta marraskuussa. Ensimmäiset rahoituspäätökset tehtiin syyskuussa ja saapuneiden rahoitushakemusten määrä kiihtyi huomattavasti loppuvuodesta. Joulukuussa päätettiin, että rahoituksen hakuaikaa ei jatketa.

Hankkeen määrärahavaltuus on 4,46 miljoonaa euroa ja tavoitteena on rahoittaa vähintään 110 hanketta. Vuonna 2022 rahoitettiin 64 hanketta ja sidottiin noin 2,6 miljoonaa euroa valtuudesta. Hämeen ELY-keskus rahoitti 34 hanketta (1,3 miljoonaa euroa), Keski-Suomen ELY-keskus 29 hanketta (1,3 miljoonaa euroa) ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus yhtä hanketta. Kysyntä kohdistui pääosin Länsi- ja Etelä Suomen alueisiin. Itä- ja Pohjois-Suomen alueella on merkittävästi enemmän Euroopan aluekehitysrahaston myöntövaltuutta, joten kysynnän kohdistaminen Etelä- ja Länsi-Suomen alueisiin oli tiedossa haun suunnitteluvaiheessa. Suurin osa rahoituksesta on kohdistunut digitaalisen teknologian ja toimintatavan hyödyntämiseen pienten yritysten liiketoiminnassa ja kansainvälistymistoimissa. Tyypillinen hakija on ollut palvelu- tai ohjelmistoyritys (B2B tai B2C). Ohjelma on houkutelut vähän valmistavia yrityksiä.

Hankkeen kustannukset kirjanpidossa vuonna 2022 olivat 723 000 euroa. Tästä valtaosa muodostui hankkeille maksetuista ennakkomaksuista ja loput hankehenkilöstön palkkakuluista. Sitomatonta valtuutta siirtyy vuodelle 2023 noin 1,8 miljoonaa euroa ja tavoitteena on, että kaikki rahoituspäätökset saadaan tehtyä maaliskuun loppuun mennessä. Ohjelman rahoittamien hankkeiden valmistumisajat vaihtelevat, mutta kaikkien hankkeiden viimeisten maksatusten tulee olla tehtynä kesäkuussa 2026.

RRP-toimenpide/hanke: P3C4I2, Vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelma

Vesiosaamisen kasvu ja kansainvälistyminen -ohjelmassa rahoitetaan kehittämishankkeita, jotka kasvattavat suomalaista vesiosaamista, siihen liittyvää liiketoimintaa ja kansainvälistymistä. Rahoitettavien hankkeiden arvioinnissa on otettu huomioon myös kumppanuuksien vahvistaminen, ratkaisujen uutuus, monistettavuus ja laajennettavuus sekä kaupallinen potentiaali kansainvälisillä markkinoilla. Ohjelma kuuluu maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan ja tukiviranomaisena toimii Etelä-Savon ELY-keskus.

Vuonna 2022 järjestettiin hankkeen ensimmäinen rahoituksen hakukierros aikavälillä 8.2.–29.4. ja rahoituspäätökset tehtiin 30.6. Ensimmäisellä hakukierroksella rahoitettiin yhteensä kymmentä kehittämishanketta ja 22 tuensaajaa 1,76 miljoonalla eurolla. Hakemuksia tuli kaiken kaikkiaan 18 kehittämishankkeeseen. Ensimmäiselle hakukierrokselle oli varattu 2 miljoonaa ja toiselle kierrokselle 1,5 miljoonaa euroa. Toisen hakukierroksen haku-aika on 10.1.-17.3.2023 ja päätökset rahoitettavista hankkeista tehdään toukokuun 2023 loppuun mennessä. Käytettävissä on 1,71 miljoonaa euroa.

Elokuussa 2022 järjestettiin aloituspalaveri avustettaville hankkeille, missä hakijat esittelivät hankkeensa toisilleen sekä ohjausryhmän jäsenille. Lokakuussa järjestettiin ”Vesiliiketoiminnan laajentaminen kansainvälisille markkinoille” -tilaisuus ja marraskuussa infotilaisuus toisesta hakukierroksesta Säätötilalla, Helsingissä. Tilaisuuteen kuului myös asiantuntijapaneelikeskustelu ”Älykkäät vesiratkaisut” sekä kahdeksanteemainen verkostoitumistilaisuus, jonka rekisteröityneillä osallistujilla oli käytössään myös sähköinen verkostoitumisalusta marraskuun aikana.

Vesiosaamisen kasvu ja kansainvälistyminen -ohjelman ohjausryhmä kokoontui vuonna 2022 viisi kertaa. Valtakunnallinen ohjausryhmä koostuu eri ministeriöiden, rahoittajien sekä vesiklustereiden asiantuntijoista. Ohjelmassa on lisäksi rakennettu suomalaisen vesiosaamisen tarjoamaa yhteistyössä Business Finlandin, Suomen vesifoorumin ja vesiklustereiden kanssa. Tarjoama, Water Solutions and Expertise from Finland, sisältää suomalaisen vesialan osaamiskärjet, tutkimuksen, koulutuksen sekä noin 60 vesialan yrityksen tiedot ja se valmistuu maaliskuussa 2023.

Ensimmäisen hakukierroksen ensimmäinen väliraportointi ja maksatushakemus tuli joulukuussa 2022, jonka maksatus tapahtuu tammikuussa 2023. Ensimmäisen kierroksen hankkeet päättyvät 28.2.2023 – 31.8.2024 välisenä aikana.

Vuoden 2022 toteutuneet kustannukset kirjanpidossa olivat 74 000 euroa. Kustannukset koostuvat pääasiassa hankehenkilöstön palkkakuluista sekä hankkeen hallinnoinnin vaatimista sähköisen hakujärjestelmän (Yleinen avustajajärjestelmä) muutostöistä.

1.4. Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

1.4.1.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus ELY-keskuksissa (pl. TE-toimistot)

Luvun taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja.

Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään vuodelta 2022 niiden suoritteiden osalta, joista suoritettiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2021 ja 2020.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset suoritteittain on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut

oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista. Kokonaiskustannukset eivät näin ollen sisällä kalanpoikasten/rapujen ostoja eivätkä saariston yhteysalusliikennepalvelujen osto- ja kehittämismenoja. Kokonaiskustannukset eivät sisällä myöskään yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksia.

Työn tuottavuus on suoritteiden lukumäärän suhde suoritteiden tuottamiseen käytettyihin henkilötyövuosiin (suoritelukumäärä/htv). Taloudellisuuden mittaamisessa lasketaan suoritteiden aikaansaamisessa syntyneet kustannukset, joiden perusteella saadaan laskettua yksikkökustannukset (euroa/suorite).

Vuosilta 2015 – 2022 esitetään myös ELY-keskusten kokonaistuottavuusindeksit. Indeksien laskenta perustuu tehtäväkohtaiseen kustannuslaskentaan ja suoritteina käytetään taloudellisuus- ja tuottavuuslaskennassa kerättyjä suoritteita. Kokonaistuottavuusindeksi lasketaan Tilastokeskuksen ”Julkisen toiminnan tuottavuustilastointi”-laskennan mukaisesti. Tuottavuuden kehitys on indeksoitu käyttäen julkisten menojen hintaindeksiä (valtiontalous menolajeittain) siten, että vuosi 2015 =100.

Kokonaistuottavuusindeksi ELY-keskuksittain

ELY	v. 2022	v. 2021	v. 2020	v. 2019	v. 2018	v. 2017	v. 2016	v. 2015	Kokonaistuottavuus (muutos 2021 – 2022)
UUD	95,23	102,84	97,28	99,08	101,75	112,43	97,46	100	92,6
VAR	96,28	104,02	71,78	87,03	97,19	87,96	101,84	100	92,55
SAT	84,99	69,73	70,69	67,35	73,83	83,84	92,34	100	121,89
HÄM	73,83	77,03	105,19	77,63	82,88	87,16	89,53	100	95,85
PIR	129,54	130,45	122,72	125,88	147,76	162,13	107,54	100	99,3
KAS	111,91	101,95	94,27	101,47	125,47	121,43	116,1	100	109,77
ESA	64,94	79,94	117	91,42	76,05	105,63	87,37	100	81,24
POS	136,48	139,84	138,96	130,98	149,05	148,97	121,99	100	97,6
POK	101,73	104,57	107,12	98,39	106,96	95,62	109,49	100	97,29
KES	87,2	88,57	114,98	77,61	79,15	83,31	85,26	100	98,45
EPO	30,77	34,98	45,02	54,25	61,85	79,37	120,39	100	87,97
POH	96,56	81,81	78,55	75,08	96,38	97,22	107,45	100	118,03
POP	144,54	139,31	139,64	122,52	132,03	174,83	141,31	100	103,76
KAI	101,67	97,74	81,81	94,66	96,33	97,73	92,82	100	104,02
LAP	120,21	108,54	103,91	106,61	101,1	110,53	103,34	100	110,75

ELY-keskusten htv-määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna lisääntyneiden tehtävien myötä. Sitä myötä myös oman toiminnan kokonaiskustannukset (brutto) kasvoivat. Tuotettujen avainsuoritteiden määrät lisääntyivät monilta osin vuonna 2022. Kokonaistuottavuus nousi 6 ELY-keskuksessa ja laski 9 ELY-keskuksessa edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaistuottavuuden kasvua selittää mm. se, että osan suoritteiden osalta suoritelmäärät lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna. Osaltaan myös toiminnan uudelleenorganisointi sekä sähköisten toimintatapojen käyttöönotto selittävät tuottavuuden kasvua.

Seuraavaksi tarkastellaan ELY-keskusten taloudellisuutta ja tuottavuutta tarkemmin. Taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa ELY-keskuksissa. Suoritteiden määriä koskevia tietoja on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.5 Tuotokset ja laadunhallinta (1.5.1 Suoritteiden määrät).

Suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2020 – 2022 ELY-keskuksista yhteensä.

Suoritteen nimi	2022		2021		2020	
	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	9 507	8	9 503	8	12 589	9
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvonta-kohteet	2 015	34	1 938	34	1 920	35
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 ja v. 2022 peltoalavalvonnat, kpl	4 143	15	3 851	15	5 671	10
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	3	25 770	3	26 603	2	28 750
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	950	61	932	61	844	69
Yritystukipäätökset	10 873	7	2 683	27	373	204
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	1 737	40	2 063	33	1 634	42
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden veloitteista on huolehdittu, kpl	55 766	9	33 389	10	22 006	10
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	1 458	48	1 808	38	1 253	55
METSO-toteutus, ha	762	162	525	217	802	177
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	745	94	913	75	866	80
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	21 400	3	43 612	2	28 617	2
Talviaikainen asiakirjavalvonta	1 478	42	1 528	39	-	
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	16 479	5	32 813	3	28 427	3
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	729	120	736	113	622	126
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	378	176	302	214	315	206
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	301	194	160	347	145	389
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	3 990	20	3 971	20	2 061	44
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	379	153	304	187	268	216
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	33	2 020	25	2 614	24	2 660
Ympäristösopimukset (sekä vanhat erityistukisopimukset), geenipankkitoimenpiteet, luonnonmukainen tuotanto ja ei-tuotannolliset investoinnit kpl	179	352	131	465	228	257
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	14 953	4	5 709	12	5 947	11
Eläinvalvonnat, kpl	2 120	29	2 460	24	1 825	31
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	319	831	340	724	380	740
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	46 776	2	47 548	2	43 247	2
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	251	492	372	306	394	360
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämisspalvelut) lkm	74	1 054	100	702	46	1 448
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	21 082	5	45 948	5	40 962	6
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	601	103	508	118	543	110
Erikoiskuljetusluvut	81	823	86	748	81	793
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	369	169	415	143	564	102
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	866	71	843	71	720	80

Seuraavissa taulukoissa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2020 – 2022 ELY-keskuksittain.

Taloudellisuus ELY-keskuksittain kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2020	4 411	39 612			5 357	15 927		7 315		10 984	5 638		3 379		22 664	12 589
	2021	5 789	12 852			6 615	17 672		6 806		13 615	7 299		3 930		23 100	9 503
	2022	4 907	14 980			6 667	15 768		7 033		14 323	7 567		4 260		22 393	9 507
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2020	2 111	1 650		3 717	3 035	2 266	1 897	2 424	2 923	1 740	1 144		1 880	2 115	1 721	1 920
	2021	2 584	1 963		2 342	3 035	2 456	2 089	1 966	2 878	1 759	1 121		1 726	1 886	1 932	1 938
	2022	2 373	1 961		2 032	2 894	2 628	2 013	2 186	2 404	2 419	1 374		1 634	2 630	1 964	2 015
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 ja v. 2022 peltovalvonnat, kpl	2020	7 301	6 186	6 358	5 708	7 376	6 227	5 263	5 014	7 472	2 984	3 538	5 816	5 822	8 159	5 322	5 671
	2021	4 541	4 167	4 359	3 849	4 300	4 688	3 674	3 476	5 790	1 909	2 682	3 693	3 894	4 803	4 790	3 851
	2022	4 508	4 812	5 209	3 240	3 595	4 863	4 796	3 651	5 371	2 643	2 980	4 297	4 575	5 312	5 154	4 143
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2020	1	2	1	3	2	3	5	6	5	3	10	2	3	6	3	2
	2021	1	2	3	3	2	4	4	5	6	4	9	4	3	5	4	3
	2022	3	2	1	4	6	5	3	3	3	10	2	3	4	1	6	3
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2020	1 587	929	522	636	891	801	601	799	746	744	863	1 637	656	764	883	844
	2021	1 243	1 153	614	933	1 107	1 011	600	789	847	943	898	1 875	721	712	886	932
	2022	803	1 369	675	955	1 053	956	746	932	947	911	902	1 756	696	960	864	932
Yritystukipäätökset	2020				138			752			236			461			373
	2021				1 460			5 934			2 057			4 328			2 683
	2022				8 983			23 852			5 251			15 765			10 873
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2020	2 435	3 589	912	2 058	1 598	1 074	1 150	2 387	1 360	1 332	1 076	2 599	1 655	2 418	1 263	1 634
	2021	2 621	5 363	1 420	1 944	2 031	1 514	1 689	2 776	2 280	1 464	1 733	3 491	1 781	1 849	1 604	2 063
	2022	1 909	4 010	1 014	1 305	2 082	1 539	1 519	2 753	1 718	1 403	1 056	2 229	1 865	3 260	1 519	1 737
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2020	2 791	23 599		37 829	6 342	57 731	166	34 753	493		29 281		5 356	256	872 600	22 006
	2021	1 500	30 802		9 847	14 307	59 408	66	38 120			49 894		8 376	441	1 109 073	33 389
	2022	1 772	41 033		4 626	10 096	61 322	7 529	36 054			109 607		9 607	611	553 732	55 766
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2020	1 590	1 720	970	3 121	1 180	1 849	722	930	474	1 542	1 345	2 318	1 054	1 824	1 170	1 253
	2021	1 980	2 373	1 902	3 325	2 008	2 665	1 165	1 357	802	2 140	1 697	3 501	1 517	1 672	1 368	1 808
	2022	1 183	2 828	1 211	2 330	1 161	2 108	808	981	973	1 743	1 543	1 548	1 291	3 726	1 175	1 458
METSO-toteutus, ha	2020	185	2 913		482	319	312	457	978	435	524	964		525		1 403	802
	2021	261	1 358		1 348	373	457	421	739	824	726	796		263	3 734	67	525
	2022	1 593	738		701	289	451	607	887	4 165	1 419	1 321		655	7 179	145	762
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2020	1 877	575	776	1 866	1 027	1 190	1 147	791	1 848	2 149	415	783	738	3 356	401	866
	2021	2 034	689	931	1 271	1 226	2 100	1 089	665	1 865	2 109	504	866	821	4 253	357	913
	2022	1 179	557	824	1 108	976	2 159	954	640	1 435	1 778	369	496	580	5 577	417	745
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2020	44 432	6 192		27 470	36 201	29 492		21 379	10 747	78 706	22 130		73 404	10 773	29 765	28 617
	2021	35 923	16 865		20 403	64 868	16 992		12 001	13 762	23 945	83 428		54 879	23 158	31 002	43 612
	2022	40 420	21 072		15 946	32 720	44 222		11 482	19 262	13 280	11 257		31 348	13 618	20 017	21 400
Talviaikainen asiakirjavalvonta	2020																
	2021	1 825	1 857	2 063	1 307	1 334	1 864	1 521	1 414	2 225	895	1 003	1 403	1 546	2 072	2 045	1 528
	2022	1 615	1 690	1 844	1 152	1 265	1 759	1 797	1 327	1 905	978	1 027	1 468	1 611	2 231	2 116	1 478
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2020	27 245	13 602		65 781	20 697	66 407	27 037	5 500	19 809	98 791	43 585		25 686	6 332	19 064	28 427
	2021	22 124	10 602		55 993	28 347	129 713	16 269	5 871	19 642	88 355	70 532		12 987	11 866	22 337	32 813
	2022	19 192	33 186		23 718	13 054	79 661	5 442	11 712	17 779	74 943	13 475		12 568	10 137	11 009	16 479
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2020	621															622
	2021	736															736
	2022	729															729
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2020		8 416			305	19 850		2 329		8 377	1 779		784		57	315
	2021	3 203	6 486			264	8 643		1 450		2 183	1 752		622		78	302
	2022	2 754	5 514			316	2 978		1 349		4 101	1 717		565		171	378

Taloudellisuus ELY-keskuksittain kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2020	116	57	228	147	124	185	73	151	126	240	178	196	123	234	302	145
	2021	186	75	276	194	122	214	126	141	136	202	138	247	143	150	237	160
	2022	290	237	636	406	211	341	287	208	204	439	243	415	226	322	1133	301
Sopimusliikenne ja valtionavut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2020	2931	995			3434	1132		3064		864	651		5304		751	2061
	2021	4302	2444			7938	8029		8395		1947	1558		2653		1095	3971
	2022	4583	3093			8214	23427		6670		2075	1119		2538		1835	3990
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2020	657	131	202	258	278	347	364	184	548	582	181	275	191	690	263	268
	2021	510	166	260	342	356	491	394	210	690	712	189	317	227	1015	269	304
	2022	449	201	400	465	424	884	479	340	896	866	220	413	239	1807	293	379
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2020					21											24
	2021					20											25
	2022					25											33
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2020	248	364	153	151	142	197	137	145	177	150	188	422	298	234	377	228
	2021	120	219	69	72	71	86	148	88	95	95	97	209	185	119	320	131
	2022	74	322	132	130	107	140	165	73	115	129	181	354	228	245	280	179
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2020	1361	3499		3221	1186	16411	506	431	102	335	14891		2074			5947
	2021	1850	3913		13889	830	11051	2299	1014	8730		13046		1696		45603	5709
	2022	14227	10046		39293	13595	18169	164661	11729	17965	53914	11667		3012		99333	14953
Eläinvalvonnat, kpl	2020	4314	3142	2828	1908	2361	2495	1180	1050	1594	1089	1197	2044	1321	2187	1576	1825
	2021	5629	4483	4003	2780	2157	4567	2080	1365	2951	1465	1818	2008	1870	1617	2284	2460
	2022	5881	4097	3981	2559	2526	4311	1672	1264	2037	1149	1369	1494	1645	1876	2281	2120
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2020	499	421		377	413	390	327	343	301	301	366		317	252	727	380
	2021	357	398		337	305	405	278	324	271	312	383		368	250	363	340
	2022	349	442		422	277	286	229	364	247	262	343		323	249	335	319
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2020	16051	116430		25307		61381	48807	64448	14203	176114			12087	23209	60106	43247
	2021	23694	94886		88728	85656	35089	112852	42050	21047	317068			15551	14254	22292	47548
	2022	1347	2872		509		2241	1671458	4782	8150	80733	25346		6559	4042		46776
Luonnonsuojeluohjelmientoteutus, ha	2020	2578	2946		2697	510	571	383	2697	97	248	519		50	300	415	394
	2021	2120	1067		13826	5306	406	23779	586	78	339	316		117	142	939	372
	2022	1161	141		716	371	431	1885	1257	2832	561	394		128	47	108	251
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2020				55			29			15			79			46
	2021				102			50			48			146			100
	2022				84			40			34			104			74
Tulvakartoitetutalueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2020	16809	24362		25925	2339	123908	4473	1782	2183	13007	280027		10893	2127	66211	40962
	2021	15163	19653		34988	2239	64815	6967	4492	3217	7956	291675		10903		29642	45948
	2022	19476	54541		21213	4098	63762	7083	3026	2672	6168	49437		13003		31951	21082
Kasvinterveysten ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2020	301	720	724	414	318	380	272	435	686	811	419	745	784	263	208	543
	2021	345	556	729	399	301	247	331	394	423	717	584	622	772	170	384	508
	2022	419	879	1059	512	407	388	436	459	442	553	570	843	630	44	367	601
Erikoiskuljetusluvut	2020					72											81
	2021					70											86
	2022					63											81
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2020	5252	1275	543	739	572	11475	237	333	4637	221	461	478	303	460	817	564
	2021	648	441	540	440	359	668	293	242	574	223	491	560	342	259	442	415
	2022	535	870	562	434	418	391	465	243	699	230	219	206	365	394	377	369
Eläintenmerkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	2020	1591	710	657	322	1068	821	517	759	912	246	728	541	774	498	798	720
	2021	995	922	795	350	1233	970	1292	1061	1030	205	639	923	921	511	955	843
	2022	911	1695	1277	277	1179	2719	746	773	1359	466	439	610	1142	456	1112	866

Tuottavuus ELY-keskuksittain lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2020	4 411	39 612			5 357	15 927		7 315		10 984	5 638		3 379		22 664	12 589
	2021	5 789	12 852			6 615	17 672		6 806		13 615	7 299		3 930		23 100	9 503
	2022	4 907	14 980			6 667	15 768		7 033		14 323	7 567		4 260		22 393	9 507
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2020	2 111	1 650		3 717	3 035	2 266	1 897	2 424	2 923	1 740	1 144		1 880	2 115	1 721	1 920
	2021	2 584	1 963		2 342	3 035	2 456	2 089	1 966	2 878	1 759	1 121		1 726	1 886	1 932	1 938
	2022	2 373	1 961		2 032	2 894	2 628	2 013	2 186	2 404	2 419	1 374		1 634	2 630	1 964	2 015
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 ja v. 2022 peittovalvonnat, kpl	2020	7 301	6 186	6 358	5 708	7 376	6 227	5 263	5 014	7 472	2 984	3 538	5 816	5 822	8 159	5 322	5 671
	2021	4 541	4 167	4 359	3 849	4 300	4 688	3 674	3 476	5 790	1 909	2 682	3 693	3 894	4 803	4 790	3 851
	2022	4 508	4 812	5 209	3 240	3 595	4 863	4 796	3 651	5 371	2 643	2 980	4 297	4 575	5 312	5 154	4 143
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2020	1	2	1	3	2	3	5	6	5	3	10	2	3	6	3	2
	2021	1	2	3	3	2	4	4	5	6	4	9	4	3	5	4	3
	2022	3	2	1	4	6	5	3	3	3	10	2	3	4	1	6	3
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2020	1 587	929	522	636	891	801	601	799	746	744	863	1 637	656	764	883	844
	2021	1 243	1 153	614	933	1 107	1 011	600	789	847	943	898	1 875	721	712	886	932
	2022	803	1 369	675	955	1 053	956	746	932	947	911	902	1 756	696	960	864	932
Yritystukipäätökset	2020				138			752			236			461			373
	2021				1 460			5 934			2 057			4 328			2 683
	2022				8 983			23 852			5 251			15 765			10 873
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2020	2 435	3 589	912	2 058	1 598	1 074	1 150	2 387	1 360	1 332	1 076	2 599	1 655	2 418	1 263	1 634
	2021	2 621	5 363	1 420	1 944	2 031	1 514	1 689	2 776	2 280	1 464	1 733	3 491	1 781	1 849	1 604	2 063
	2022	1 909	4 010	1 014	1 305	2 082	1 539	1 519	2 753	1 718	1 403	1 056	2 229	1 865	3 260	1 519	1 737
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2020	2 791	23 599		37 829	6 342	57 731	166	34 753	493		29 281		5 356	256	872 600	22 006
	2021	1 500	30 802		9 847	14 307	59 408	66	38 120			49 894		8 376	441	1 109 073	33 389
	2022	1 772	41 033		4 626	10 096	61 322	7 529	36 054			109 607		9 607	611	553 732	55 766
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2020	1 590	1 720	970	3 121	1 180	1 849	722	930	474	1 542	1 345	2 318	1 054	1 824	1 170	1 253
	2021	1 980	2 373	1 902	3 325	2 008	2 665	1 165	1 357	802	2 140	1 697	3 501	1 517	1 672	1 368	1 808
	2022	1 183	2 828	1 211	2 330	1 161	2 108	808	981	973	1 743	1 543	1 548	1 291	3 726	1 175	1 458
METSO-toteutus, ha	2020	185	2 913		482	319	312	457	978	435	524	964		525		1 403	802
	2021	261	1 358		1 348	373	457	421	739	824	726	796		263	3 734	67	525
	2022	1 593	738		701	289	451	607	887	4 165	1 419	1 321		655	7 179	145	762
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2020	1 877	575	776	1 866	1 027	1 190	1 147	791	1 848	2 149	415	783	738	3 356	401	866
	2021	2 034	689	931	1 271	1 226	2 100	1 089	665	1 865	2 109	504	866	821	4 253	357	913
	2022	1 179	557	824	1 108	976	2 159	954	640	1 435	1 778	369	496	580	5 577	417	745
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2020	44 432	6 192		27 470	36 201	29 492		21 379	10 747	78 706	22 130		73 404	10 773	29 765	28 617
	2021	35 923	16 865		20 403	64 868	16 992		12 001	13 762	23 945	83 428		54 879	23 158	31 002	43 612
	2022	40 420	21 072		15 946	32 720	44 222		11 482	19 262	13 280	11 257		31 348	13 618	20 017	21 400
Talviaikainen asiakirjavalvonta	2020																
	2021	1 825	1 857	2 063	1 307	1 334	1 864	1 521	1 414	2 225	895	1 003	1 403	1 546	2 072	2 045	1 528
	2022	1 615	1 690	1 844	1 152	1 265	1 759	1 797	1 327	1 905	978	1 027	1 468	1 611	2 231	2 116	1 478
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2020	27 245	13 602		65 781	20 697	66 407	27 037	5 500	19 809	98 791	43 585		25 686	6 332	19 064	28 427
	2021	22 124	10 602		55 993	28 347	129 713	16 269	5 871	19 642	88 355	70 532		12 987	11 866	22 337	32 813
	2022	19 192	33 186		23 718	13 054	79 661	5 442	11 712	17 779	74 943	13 475		12 568	10 137	11 009	16 479
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	2020	621															622
	2021	736															736
	2022	729															729
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2020		8 416			305	19 850		2 329		8 377	1 779		784		57	315
	2021	3 203	6 486			264	8 643		1 450		2 183	1 752		622		78	302
	2022	2 754	5 514			316	2 978		1 349		4 101	1 717		565		171	378

Tuottavuus ELY-keskuksittain lkm/tv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2020	482	836	232	353	457	313	786	387	392	231	281	295	706	294	173	389
	2021	321	623	196	291	448	286	431	416	370	262	413	237	382	373	190	347
	2022	207	241	90	147	278	181	214	296	272	131	229	148	276	213	38	194
Sopimusliikenne ja valtionavut (ostosopimukset, valtion-apupäätökset)	2020	22	67			23	50		39		72	109		32		151	44
	2021	15	31			9	8		12		36	47		28		466	20
	2022	15	30			10	3		13		34	64		29		91	20
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2020	169	430	271	217	215	171	178	272	96	94	299	194	281	104	189	216
	2021	154	344	217	166	166	132	158	248	84	73	274	176	239	60	192	187
	2022	132	316	145	148	136	63	111	157	64	63	248	149	240	33	186	153
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2020					2963											2660
	2021					3139											2614
	2022					2547											2020
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2020	244	196	335	338	409	312	372	386	285	378	327	129	194	294	152	257
	2021	535	333	843	741	801	749	354	590	498	599	627	280	380	516	183	465
	2022	904	243	465	464	566	432	341	764	476	437	324	165	307	210	203	352
Edistetyn peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet(kpl)	2020	53	23		24	69	4	142	151	322	186		4	25		0	11
	2021	32	20		4	105	8	8	62	6		5		42	0	1	12
	2022	4	6		1	4	4	0	4	6	1	6		23	0	1	4
Eläinvalvonnat, kpl	2020	13	19	20	31	23	19	48	62	37	53	48	27	42	34	42	31
	2021	11	15	14	21	27	11	27	47	19	40	34	30	31	35	29	24
	2022	11	16	16	25	24	13	38	50	29	55	45	42	35	35	31	29
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2020	634	676		533	955	543	1252	555	1257	1969	532		945	1026	429	740
	2021	613	610		529	852	528	1415	713	1223	1363	427		947	1086	809	724
	2022	686	893		518	2041	681	1351	581	1427	1552	542		980	941	736	831
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2020	4	1		2	0	1	1	2	5	0	0		5	3	1	2
	2021	3	1		1	1	2	1	2	6	0	0		4	7	3	2
	2022	49	31		69	0	28	0	14	11	7	2		27	19	0	2
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2020	29	133		23	167	132	207	50	849	340	210		3125	281	140	360
	2021	44	174		15	19	196	3	174	805	284	278		1235	548	95	306
	2022	257	833		136	364	174	38	52	87	213	253		1666	1695	664	492
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2020				1238			2362			4880			806			1448
	2021				706			1413			1598			426			702
	2022				1031			1623			2320			710			1054
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2020	4	6		3	40	2	15	150	34	6	2		15	25	2	6
	2021	4	4		2	80	2	10	107	20	10	2		12		3	5
	2022	4	2		3	40	2	11	237	24	11	2		8		3	5
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2020	239	71	79	205	200	154	235	141	72	68	127	84	73	290	254	110
	2021	182	85	77	158	201	245	205	147	116	83	96	105	78	376	155	118
	2022	141	67	55	108	157	166	157	152	126	109	102	77	99	999	176	103
Erikoiskuljetusluvut	2020					883											793
	2021					898											748
	2022					1038											823
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2020	11	47	103	80	95	4	240	194	13	263	124	116	184	160	81	102
	2021	93	148	103	134	162	78	193	267	100	264	125	107	169	219	149	143
	2022	117	76	112	149	142	143	137	262	86	276	280	306	158	166	188	169
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	2020	35	84	89	166	54	62	104	81	60	248	82	110	75	148	77	80
	2021	57	66	79	157	45	64	45	55	58	291	91	67	68	123	72	71
	2022	63	39	54	219	52	19	79	77	44	145	143	115	54	139	63	71

Kokonaisuutena ELY-keskusten taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioidaan säilyneen ennallaan, osin jopa parantuneen edellisestä vuodesta. ELY-keskusten tehtäviä hoidetaan edelleen varsin niukoilla henkilöresursseilla ja tätä kautta tuottavuus näyttäytyy eri tehtävien osalta vähintäänkin hyvänä. ELY-keskusten välisessä vertailussa tulee huomioida, että ELY-keskusten toimintaympäristöt, toimintamallit ja resurssit ovat erilaiset. Lisäksi ELY-keskuksilla on erilaisia keskitettyjä tehtäviä ja erikoistumistehtäviä. Näin ollen myös taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen takana on runsaasti erilaisia muuttujia. Esim. vesirakenteiden hallinnointi on valtakunnallisesti keskitetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen, minkä vuoksi vesirakenteet ovat Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen omaisuudessa. Kustannuslaskennassa huomioitavat muut kustannukset ovat Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa huomattavan suuret verrattuna muihin ELY-keskuksiin ja tämä johtuu osittain vesirakenteiden poistoista, jotka ovat useita miljoonia euroja. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueen suoritteita tarkasteltaessa onkin huomioitava, että niiden kustannuksiin on vyörytysten kautta kohdentunut ko. poistojen kuluja. Vuonna 2022 vesirakenteiden poistojen vyörytystä tarkennettiin toimintayksikön ja toiminnon osalta siten, että vesirakenteiden poistot vyöryvät suoritteelle ”valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu”. Lasketattavan muutoksen takia Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueen suoritteiden kustannukset eivät kaikilta osin ole vertailukelpoisia edellisvuosiin.

Kukin ELY-keskus on laatinut analyysin oman toimintansa taloudellisuudesta ja tuottavuudesta, joiden pohjalta seuraavaa suoritekohtaista analyysia on laadittu.

Tienpidon hankintoihin ja tilauksiin käytetään paljon työaikaa ELY-keskuksissa. Tilausten lukumäärä oli 2 979 ja niiden määrä kasvoi 5,3 % edellisvuodesta. Ao. suoritteiden osalta taloudellisuus ja tuottavuus on pysynyt entisellään edelliseen vuoteen verrattuna. Suoritekohtainen hinta oli 9 507 €/suorite, kun se vuotta aiemmin oli 9 503 €/suorite. Myös tienpidon hankintojen tuottavuus pysyi edellisvuoden tasolla. Tienpidon hankintojen tilausten määrä on useiden ELY-keskusten analyysien perusteella normaalien vuosivaihtelujen rajoissa. Etelä-Pohjanmaalla tuottavuus on jonkin verran laskenut parin vuoden takaisesta tilanteesta, mihin vaikuttavat uudet rekrytoinnit sekä laskevassa suunnassa ollut rahoitus, joka näkyy myös suoritemäärässä. Pohjois-Suomen pitkät etäisyydet nostavat suoritteiden yksikköhintaa Lapin ELY-keskuksen osalta verrattuna eteläisempiin ELY-keskuksiin. Tienpidon hankintojen tuottavuuteen vaikuttaa mm. vastuu suuritöisistä hoito- ja päällystysurakoista. Näistä syistä hankintojen tilausten määrään perustuva taloudellisuus ei ole kaikilta osin vertailukelpoinen ELY-keskusten välillä.

Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet -suoritteiden taloudellisuus ja tuottavuus olivat edellisvuoden tasoa, eikä suoritteiden määrässä (4 370 kpl) ollut merkittävää eroa vuoteen 2021. Ympäristölupavalvonta on ELY-keskusten ympäristövastuualueella eniten henkilötyövuosia ja palkkakustannuksia sitova avainsuorite ja siihen käytettiin vuonna 2022 127 henkilötyövuotta.

Ympäristöluvanvaraisten laitosten valvontojen määrä oli suurin, 887 kappaletta, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa, jossa myös suoritteiden taloudellisuus ja tuottavuus oli muihin ELY-keskuksiin nähden keskimääräistä parempaa tasoa. Tätä voidaan perustella lupakohteiden suurella määrällä ja tehokkailla toimintamalleilla. Samaan tuottavuustasoon ja seuraavaksi parhaaseen taloudellisuuteen ylsi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, jossa valvontakohteiden määrä oli myös keskimääräistä suurempi. Useat ELY-keskukset näkevät koronapandemian aikaan käyttöön otetun hybridimallin, jossa tarkastuksia tehdään osittain etänä sähköisiä järjestelmiä hyödyntäen, tehostaneen toimintaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa ympäristöluvanvaraisten laitosten/ valvontakohteiden taloudellisuus pysyi melko samana kuin aiempina vuosina. Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa oli Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen jälkeen eniten valvontakohteita, 711 kpl. Taloudellisuus oli ELY-keskuksista kolmanneksi paras, huolimatta siitä, että Varsinais-Suomessa merkittävä osa valvontakohteista on määräaikaistarkastusten ja raporttien suhteen paljon työllistäviä ns. direktiivilaitoksia, kuten isoja teollisuuslaitoksia. Toiminta on siis hyvin tehokasta. Koronapandemian aikana kehitettyjä uusia toimintatapoja, kuten määräaikaistarkastusten tekemistä osin etä- ja osin läsnä tarkastuksina, on jatkettu, mikä on tehostanut toimintaa ja säästänyt matka-aikaa ja -kuluja. Toiminta on viime vuosina ollut tuottavuudeltaan tasaista, valvontakohteiden määrä ei vaihtele suuresti vuosittain, eikä ELY-keskuksessa siihen voida vaikuttaa (rajat lainsäädännössä).

Uudenmaan ELY-keskuksessa ympäristönsuojelulain mukaista valvontaa on toteutettu valvontasuunnitelman mukaisesti. ELY-keskuksen alueella on suhteellisen paljon direktiivilaitoksia, joiden valvonta vaatii huomattavan paljon työaikaa. Työmäärä ei selviä pelkästään suoritemääriä tarkastelemalla, vaan huomioon tulisi ottaa myös valvottavien

laitosten valvontaluokka ja toimialat, jotka kertovat valvonnan ja sen vaatiman työmäärän tason. Ympäristövalvontaa kuormittaa Uudellamaalla lisäksi reaktiivisen valvonnan suuri osuus (yleisöilmoituksia koetusta haitasta tuli vuonna 2022 ennätysmäärä, yli 300 kpl) sekä ennakoivalvontaan liittyvät neuvottelut toiminnanharjoittajien ja viranomaiskumppaneiden kanssa.

Hämeen ELY-keskuksessa ympäristöluvanvaraisten valvontakohteiden kulut suoritetta kohti laskettuina pienenevät huomattavasti jo toisena vuonna peräkkäin. Kohteiden lukumäärä oli hieman edellisvuotta suurempi, jolloin tuottavuus parani. Tähän on osaltaan vaikuttanut valvonnan suorittaminen koronavuosien tapaan etäyhteyksiä hyödyntäen. Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmaan sisältyvää YSL:n mukaista valvontaohjelmaa pystyttiin toteuttamaan vain 91-prosenttisesti vajavaisten resurssien vuoksi. Valvonnan työpanosta jouduttiin ohjaamaan myös paljon aikaa vaatineisiin rikosprosesseihin perusvalvonnan sijaan.

Kaakkois-Suomessa valvottavien laitosten määrä on pysynyt varsin tasaisena. Laitosvalvonta toteutui 99 % valvontaohjelman mukaisesta tavoitteesta. Valvontaan on vakiintunut koronapandemian aikana opittu hybridivalvonta.

Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 ja v. 2022 peltovalvonnat, kpl taloudellisuus ja tuottavuus säilyivät samalla tasolla edelliseen vuoteen nähden. Suoritteiden lukumäärässä oli hienoista nousua.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa maatalouden suoritteiden yksikkökustannukset nousivat koko tilan valvonnoissa vuonna 2022 4 812 euron suuruisiksi verrattuna vuoteen 2021, jolloin kustannukset olivat 4 167 euroa. Suoritekustannusten nousu johtui paljolti siitä, että valvonnoissa on keskitytty isoihin kohteisiin (tiloihin), joissa työmäärä on huomattavasti suurempi kuin pienemmissä kohteissa. Lisäksi valvontahavainnot niin pelto- kuin eläinvalvonnan puolella ja niiden aiheuttamat jälkityöt työllistivät vuonna 2022 aiempaa enemmän. Lisäksi CAP 27 valmistelu on työllistänyt huomattavasti ja vienyt työaikaa.

Satakunnan ELY-keskuksessa maataloustukien valvonnassa peltovalvonnan tuottavuus heikkeni hieman vuodesta 2021 (2021:13 kpl/hvt, 2022: 12 kpl/hvt). ELY-keskusten keskiarvosta jäätin myös hieman, mitä selittää valvottavien tilojen keskiarvoa suurempi pinta-ala Satakunnassa. Myös erikoiskasviviljelyn kasvulohkojen myötä tuleva mittaamistarve heikentäneet tuottavuutta.

Hämeen ELY-keskuksen peltovalvonnan hyviin tuottavuuslukuihin on vaikuttanut kevään 2022 rekrytointivaikeudet, jolloin ei pystytty rekrytoimaan riittävästi henkilöstöä. Kesän lopulliset valvontamäärät jäivät kuitenkin ennakoitua pienemmiksi, jolloin tehtävistä selvittiin myös ennakoitua pienemmällä henkilöstöllä. Keskimääräistä alhaisemmat tuottavuusluvut ovat pääasiassa tehtävissä, joihin on jouduttu kouluttamaan uusia työntekijöitä.

Pirkanmaan ELY-keskuksessa maatilavalvontojen valvontavelvoite on ollut tavanomaista pienempi korona-aikana. Määräaikaista tarkastajia on palkattu valvontakaudelle tavanomaista vähemmän, tosin jonkin verran resursseissa on huomioitu mahdollinen henkilöstön sairastumisuhka kiireisimpään valvonta-aikaan. Korona-ajan rajoitteista ja henkilöstön sairasteluista huolimatta tarkastukset ja valvonnat saatiin tehtyä tarkastuskohteissa pelto- ja eläinvalvonnoissa ja kasvintarkastussektorilla.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa valvonnat ja tarkastukset toteutettiin 100 %:sti.

Etelä-Savossa maaseutupalvelutehtävissä avainsuoritteiden toteutuminen on varsin vakiintuneella tasolla. Kuten Pirkanmaalla, myös Etelä-Savossa valvontatehtävissä noudatettiin edelleen Covid-19 epidemian myötä supistettua valvontavelvoitetta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa peltovalvonnoissa taloudellisuus- ja tuottavuusluku oli parempi kuin ELY-keskuksissa keskimäärin. Valvontojen tuottavuus on kuitenkin hienoisesti laskenut viime vuodesta, mihin valvontojen vaihtelevalla otoskoolla on vaikutuksensa. Valvottavia tiloja on Etelä-Pohjanmaalla runsaasti, mikä edellyttää joka tapauksessa tehokkaita toimintamalleja.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen peltovalvonnoissa taloudellisuus- ja tuottavuusluku oli keskitasolla valtakunnallisesti. Tuottavuus on kuitenkin aavistuksen laskenut viime vuodesta. Tätä selittää mm. valvontojen normaalia pienempi määrä.

Myös Kainuun ELY-keskuksen peltovalvontojen kustannukset olivat vakiintuneella tasolla. Kainuussa pääosa valvontatyöstä tehdään omalla väellä ja lisäksi pyritään tarjoamaan työmahdollisuus harjoittelijalle, vaikka se vaikuttaa pienessä ELY-keskuksessa heikentävästi etenkin peltovalvontojen laskennalliseen tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.

Lapin ELY-keskuksessa kirjattujen suoritteiden yksikkökustannukset, jotka liittyvät peltoalavalvontaan, ylittävät valtakunnallisen keskiarvon. Tämä selittyy pääosin sillä, että vuonna 2022 tehtiin huomattavan paljon uuteen valvonnan monitorointimalliin liittyviä kasvustotarkkailuja eli kierrettiin viikoittain laajaa lenkkiä useamman kunnan alueella.

Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm taloudellisuus ja tuottavuus heikkenivät hienoisesti edelliseen vuoteen verrattuna.

Satakunnan ELY-keskuksessa suoritteiden lukumäärä nousi yli kaksinkertaiseksi ja tuottavuus (lkm/htv) lähes kolminkertaiseksi vuoteen 2021 verrattuna. Toiminta on ollut kaikkia muita ELY-keskuksia taloudellisempaa ja tuottavampaa.

Hämeen ELY-keskukseen työvoimapaalveluiden hankintaan rekrytoitiin vuoden 2022 aikana kaksi uutta henkilöä, jonka seurauksena htv määrä nousi vuoteen 2021 verrattuna. Työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijapäivien lukumäärä lisääntyi edellisvuoteen verrattuna noin 8 %, jota voi pitää normaalina suorituksena, kun huomioidaan uusien henkilöiden perehtyminen haasteelliseen tehtävään ja toisen henkilön vaihtuminen loppuvuodesta.

Etelä-Savon ELY-keskuksessa tuottavuus on noussut. Hankintayksikössä toimintaa on tehostanut hankinta-asiantuntijoiden tehtäväkuvien selkeyttäminen eri hankintojen osalta ja lisäksi on muodostettu tiimit yhdessä TE-Toimiston ja Mikkelin seudun ja Savonlinnan kuntakokeilujen kanssa.

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijapäivien lukumäärä lisääntyi myös hieman. Vuosittainen suoritelmäärä vaihtelee erilaisista syistä johtuen. Vuonna 2022 työvoimapaalveluiden hankintatehtävissä tapahtui henkilövaihdoksia ja tehtävissä aloitti uusia hankinta-asiantuntijoita. Ottaen huomioon uusien henkilöiden perehtyminen vaativaan ja haasteelliseen tehtävään, on hankittujen opiskelijatyöpäivien määrä kohtuullisen hyvä. Työvoimapaalvelujen hankintojen osalta painopiste vuonna 2022 oli räätälöidyissä hankintaratkaisuisissa. Yrityskohtaisiin rekrytointikoulutuksiin panostettiin paljon ja valmennuspalvelujen puolella pyrittiin löytämään ratkaisuja yksilöllisiin työnhaun ja ammatillisen kehittymisen haasteisiin.

Myös Pohjanmaan ELY-keskuksessa suoritteiden tuottavuus (lkm/htv) parantui. Vuonna 2022 21 682 kpl/htv ja vuonna 2021 19 363 kpl/htv. Tuottavuus kasvoi, sillä poissaolojen vuoksi toimintaa jouduttiin priorisoimaan ja töissä oleva henkilöstö jousti hoitamalla myös poissaolevien työtehtävät.

Kainuussa työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijapäivien lukumäärä kasvoi vuonna 2022 verrattuna edellisvuoteen. Suurin opiskelijapäivien kasvu tapahtui kotoutumiskoulutuksessa, jota suunnattiin merkittävässä määrin ukrainalaisille pakolaisille määrärahan näin sallieessa. Pieneltä osalta opiskelijapäivien määrän kasvua selittää työvoimakoulutusten markkinoinnin tehostaminen, jonka avulla koulutuksia on saatu paremmin käynnistymään sekä hieman virkistynyt yhteishankintakoulutusten kysyntä. Työvoimakoulutuksen hankintaan on ollut käytettävissä lähes koko v. 2022 ajan noin 0,5 htv:tä vähemmän verrattuna normaalitilanteeseen johtuen henkilöstövaihdoksiin liittyvistä sijaisuusjärjestelyistä.

Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätösten suoritelmäärät nousivat valtakunnallisesti 6,6 % vuodesta 2021, mutta vuoden 2020 tasolle ei vielä kukaan päästy.

Satakunnassa hanke- ja yritystukien maksupäätösten lukumäärä lisääntyi selvästi viime vuodesta. Valtakunnan keskiarvoihin verrattuna hanke- ja yritystukien maksupäätösten tuottavuus on Satakunnassa merkittävästi valtakunnallista keskiarvoa korkeampi.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa maksatustehtäviä hoitava henkilöstö on uusiutunut voimakkaasti kahtena edellisenä vuonna, mikä näkyy jonkin verran heikentyneenä työn tuottavuutena sekä pitkittyneinä käsittelyaikoina.

Yritystukipäätösten suoritelmäärä laski valtakunnallisesti 74 % vuodesta 2021, minkä seurauksena myös sekä taloudellisuus että tuottavuus laskivat selvästi. Yritystukipäätösten käsittely on keskitetty valtakunnallisesti neljään ELY-keskukseen (Hämeen, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksiin) ja taloudellisuuden ja tuottavuuden merkittävä lasku edellisvuodesta koski kaikkia neljää ELY-keskusta. Vertailuvuoden 2020 alhaisia suoritekohtaisia kustannuksia selittää se, että ELY-keskuksissa tehtiin ao. vuonna, koronapandemiasta johtuen, yritystukipäätöksiä poikkeuksellisen paljon ns. massapäätösinä.

Maaseudun hanketukipäätösten taloudellisuus ja tuottavuus nousivat edellisestä vuodesta. Maaseudun hanketukipäätösten määrä valtakunnallisesti kasvoi 32 % vertailuvuodesta 2021.

Satakunnan ELY-keskuksessa ohjelmakauden päätyminen näkyi aktiivisuutena rahoitushauissa, jolloin rahoituspäätösten suoritteiden määrä maaseudun hanketuissa kasvoi selvästi. Valtakunnan keskiarvoihin verrattuna hanketukipäätösten tuottavuus on Satakunnassa valtakunnallista keskiarvoa korkeampi.

Pohjois-Savossa hanketukipäätösten tuottavuus on keskiarvoa alhaisempi. Tätä selittää mm. se, että viimeisen vuoden rahamäärät ohjattiin pääasiallisesti yritystukiin ja toimintaympäristön muutoksista johtuen hanketoiminnassa rahoittajan rooli oli hyvin pitkälti jatkopäätöksien tekemistä, kun aiemmin rahoitetut hankkeet eivät edenneet esitettyjen suunnitelmien mukaisesti.

Kainuun ELY-keskuksessa maaseudun hanketukipäätösten korkeampia yksikkökustannuksia selittää se, että määrärahoja oli käytössä edellisiä vuosia vähemmän.

Valtion vesioikeudellisten lupien, joiden velvoitteista on huolehdittu, kappalemäärässä (489 kpl) ei ollut juurikaan muutosta edelliseen vuoteen. Sen sijaan suoritekohtaiset kulut nousivat ja taloudellisuus laski selvästi. Tähän vaikuttaa edellä kuvattu laskentatavan muutos. Vuonna 2022 vesirakenteiden poistojen vyörytystä tarkennettiin toimintayksikön ja toiminnon osalta siten, että vesirakenteiden poistot vyöryvät suoritteelle ”valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu”. Laskentatavan muutoksen takia kustannukset eivät kaikilta osin ole vertailukelpoisia edellisvuosiin.

Toinen huomionarvoinen seikka on, että Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjanpidon kuluissa näkyvät kaikkien ELY-keskusten vesistö rakenteiden omaisuuden vuosipoistot sekä valtakunnalliset perusparannusten kustannukset ja keskitettyjen tehtävien resurssit. Koska suoritteissa on huomioitu vain Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen vesioikeudelliset luvat, eivät laskelmat anna todellista kuvaa tilanteesta.

Etelä-Savon ELY-keskuksessa valtion vesioikeudellisia lupia koskevien velvoitteiden hoitamisessa on kohdistettu vuonna 2022 merkittävästi voimavaroja hankesuunnitteluun, mikä heijastuu mitatun tuottavuusluvun laskuna. Samansuuntaisen muutoksen voi havaita myös vesistöjen säännöstelyn kehittämisessä ja käyttökelpoisuuden parantamisessa, joihin on kohdennettu voimavaroja osin erillismäärärahoituksen turvin.

Maaseudun yritystukipäätösten valtakunnallinen suoritemäärä oli 2 398 kpl, mikä oli 31,8 % enemmän kuin viime vuonna. Yritystuissa oli käytettävissä elpymistukea, jota esim. Satakunnassa haettiin valtakunnallisestikin hyvin aktiivisesti. Tämä johti osaltaan rahoituspäätösten suoritteiden määrän kasvuun yritystuissa. Valtakunnan keskiarvoihin verrattuna yritystukipäätösten tuottavuus on Satakunnassa valtakunnallista keskiarvoa korkeampi.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa maaseudun yritystukipäätösten suoritekohtaiset kustannukset ovat nousseet 2020 (1 720 €), 2021 (2 373 €), 2022 (2 828 €) johtuen hakemusten vähäisemmästä määrästä. Heikommasta laadusta johtuen myös kielteisten yritystukien määrä on ollut vuonna 2022 suurempi. Rahaa on ollut myös vähemmän käytettävissä vuodelle 2022, joka myös on vaikuttanut päätösten määrään ja nostanut sitä kautta yksikkökustannuksia.

Etelä-Pohjanmaalla maaseudun yritystukipäätösten osalta taloudellisuus ja tuottavuus oli heikompi kuin maassa keskimäärin, vaikkakin luvuissa näkyi hienoinen muutos parempaan. Ohjelmakauden vaihtuminen ja suhdannenäkymien epävarmuus vaikuttivat ao. tilanteeseen.

Kainuun ELY-keskuksessa maaseudun yritystukien yksikkökustannukset nousivat, koska määrärahoja oli käytössä edellisiä vuosia vähemmän.

Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätöksiä tehtiin ELY-keskuksissa 4017 kappaletta, joka oli 28,1 % enemmän kuin vuonna 2021.

Satakunnassa rahoituspäätösten suoritemäärä kasvoi jonkin verran. Maatilojen aloitus- ja investointitukien tukipäätösten tuottavuus oli valtakunnallisessa keskiarvossa, joten maatilainvestointien prosessit ovat Satakunnassa erittäin tehokkaasti ja taloudellisesti toteutettuja.

Etelä-Savossa maaseutupalvelutehtävissä avainsuoritteiden toteutuminen on varsin vakiintuneella tasolla. Maatilojen ja maaseutuyritysten elvytysvaroilla tuettiin runsaasti investointihankkeita.

Pohjois-Pohjanmaan maatalouden investointitukien osalta taloudellisuus ja tuottavuus olivat hyvällä tasolla. Ohjelmakauden vaihtumisen takia tukipäätöksiä tehtiin paljon, vaikkakin maatalouden tuotantorakennusten investoinneissa oli pientä laskua. Epävarma tulevaisuusnäkyminen ja energianhinnan nousu vaikuttivat toisaalta investointihankkeita lisäävästi erityisesti energiainvestoinneissa.

Kainuun ELY-keskuksessa maatilojen aloitus- ja investointitukien hankemäärä oli vuonna 2022 pieni, minkä vuoksi yksikkökustannukset nousivat tavanomaista korkeammiksi.

Lausuntoja YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista annettiin 122 kappaletta, mikä oli 65 % edellisvuotta enemmän. Suoritteiden määrään vaikuttivat mm. tuulivoimahankkeet. Suoritteen taloudellisuus heikkeni muutamissa ELY-keskuksissa, mutta parani useimmissa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa taloudellisuus ja tuottavuus heikentyivät hieman aiempiin vuosiin verrattuna. Tämä johtuu vihreän siirtymän edistämiseen saaduista lisäresursseista, jolloin tehtäviin on saatu pari lähes 100 % YVA-tehtäviä tekevää asiantuntijaa, kun aiemmin YVA-tehtäviä on tehty muiden tehtävien ohella ja välillä jopa ilta- ja viikonlopputöinä, mikä ei näy Kieku -työajanseurannassa. Myös työajan kirjauksia on tarkennettu vastaamaan paremmin ympäristöministeriön ja KEHA-keskuksen ohjeistuksia, eli myös muiden yksiköiden työtunnit YVA-kommenteihin on ohjeistettu merkitsemään YVA-toiminnoille.

Suoritteen yksikkökustannukset laskivat merkittävimmin Etelä-Pohjanmaan ja Pirkanmaan ELY-keskuksissa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa suoritteen taloudellisuus ja tuottavuus perustuvat YVA-hankkeiden runsaaseen määrään (30 kpl) ja niiden tehokkaaseen käsittelyyn ja hyvin toimivien toimintamallien käyttöön. Pirkanmaalla YVA-hankkeiden määrä ja tuottavuus nousivat edellisvuosiin verrattuna, sillä YVA-hankkeita oli vireillä aiempaa enemmän ja tehtävän hoitamiseen käytettiin ruuhkanpurkajia.

Myös Pohjois-Savon ELY-keskuksessa YVA-lausuntojen määrä on merkittävästi lisääntynyt aikaisemmista vuosista samalla, kun tuulivoimahankkeet ovat lisääntyneet Pohjois-Savossa. Tämä kasvu jatkuu edelleen. Samalla suoritekohtaiset kustannukset ovat puolittuneet vuodesta 2020 ja tuottavuus on kasvanut.

Pohjois-Pohjanmaan vahva tuulivoimabuumi näkyy siinä, että YVA-arviointiohjelmasta ja -selostuksista annettujen lausuntojen määrä (22 kpl) nousi kaksinkertaiseksi edellisvuoteen verrattuna. Tehtävään saatiin lisäresursseja, mutta myös toimintamalleja on kehitetty, joten taloudellisuus- ja tuottavuusluvut paranivat.

Kainuussa YVA-ohjelmista ja selostuksista annettujen lausuntojen taloudellisuus ja tuottavuus olivat erittäin hyvällä tasolla verrattuna valtakunnallisiin tuloksiin, mikä johtui resurssoinnista ja hyvästä prosessin hallinnasta.

Lapin ELY-keskuksessa lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista lisääntyivät kuudesta kymmeneen kappaleeseen. Henkilöresurssin pysyessä suurin piirtein samana sekä taloudellisuus että tuottavuus nousivat selvästi. Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta ja perusteltu päätelmä on suorite, joka tehdään, kun hankkeesta vastaava toimittaa asiakirjan yhteysviranomaiselle. Yhteysviranomaisen ei voi vaikuttaa suoritteiden määrään muutoin, kuin antamalla YVA-lain mukaiset lausunnot ja perustellut päätelmät YVA-laissa annetussa määräajassa. Vuonna 2022 Lapin ELY-keskuksessa annettiin etenkin tuulivoima- ja kaivoshankkeista YVA-ohjelmalausuntoja tai perusteltu päätelmä.

Talviaikainen asiakirjavalvonta -suoritteen määrä lisääntyi valtakunnallisesti 11,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Valtakunnallista tasoa parempi tuottavuus oli kuudessa ELY-keskuksessa, Hämeessä, Pirkanmaalla, Pohjois-Savossa, Keski-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla.

Suoritteen yksikkökustannukset olivat korkeimmat Kainuun ja Lapin ELY-keskuksissa. Lapin ELY-keskuksessa Talviaikaisen peltoalavalvonnan merkintöjä kirjasi useampi henkilö talven aikana samalle suoritteelle eikä talviaikana tule esimerkiksi kirjatuksi peltoalavalvontaa.

Suoritteen **Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista** (kpl) taloudellisuus ja tuottavuus paranivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Suoritemäärä nousi 194 kappaleeseen (v. 2021 170 kpl). Suoritekohtaiset kustannukset vähenivät useissa ELY-keskuksissa. Tuottavuus kasvoi merkittävimmin Etelä-Savon ja Pirkanmaan ELY-keskuksissa, joissa suoritemäärä kasvoi, mutta tehtävään kohdistuva htv-määrä väheni.

Palkkaturvahakemusten käsittely on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Käsiteltyjen palkkaturvahakemusten määrän laskeva trendi jatkui edelleen ja hakemusten määrä laski 10,4 % vuoteen 2021 verrattuna, 4336 kappaleeseen (2021: 4 840 kpl). Siitä huolimatta taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta. Palkkaturvaan käytetyt henkilötyövuodet laskivat 15,7 % vuodesta 2021 (42,8 → 36,1). Palkkaturvaan koronapandemian arvioitujen vaikutusten johdosta osoitetut määräaikaiset resurssit päättyivät maaliskuussa 2022. Lisäksi henkilövaihdosten ja viransijaisuuksien täyttämisen rekrytointiviiveet vaikuttivat henkilötyövuosien määrään alentavasti. Käsittelyn tehostamiseksi vuonna 2022 jatkettiin käsittelyprosessin uudistamista ja tietojärjestelmien kehittämistyötä.

Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset, ml. siirto -suoritemäärä on laskenut edellisistä vuosista. Vuonna 2022 tienpidon julkisoikeudellisia lupapäätöksiä tehtiin 5 823 kpl, mikä on 14 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Samalla taloudellisuus ja tuottavuus ovat heikentyneet.

Pirkanmaan ELY-keskukseen keskitettyjen lupien määrät liittyen johtojen ja kaapeleiden sijoittamiseen tiealueelle vähenivät noin 15 % vuoteen 2021 verrattuna. Työluvista lupamäärät vähenivät 10 %.

Lapin ELY-keskuksessa vuonna 2022 varastosiirtopäätöksiä tehtiin 481 kappaletta ja lähisiirtoja 48 kappaletta, kun edellisvuonna 2021 vastaavat määrät olivat 612 varastosiirtoa ja 68 lähisiirtoa. Näin ollen varastosiirtoja tehtiin edellisvuoteen verrattuna 21 % vähemmän ja lähisiirtoja 30 % vähemmän.

Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan vähenemä tienpidon julkisoikeudellisissa lupapäätöksissä selittyy vuoden 2022 osalta yleisellä taloudellisen aktiivisuuden hiipumisella mm. epävarmuustekijöiden lisääntyessä ja kustannustason noustessa.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa tienpidon julkisoikeudellisten lupapäätösten tuottavuus on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Poikkeus lupien määrässä on vuonna 2021. Liikennevastuualueelle siirrettiin vuoden 2020 puolivälissä Poliisilta tien tilapäiseen sulkemiseen liittyvät luvat, jotka liittyvät tapahtumien järjestämiseen. Keski-Suomessa nämä ovat pääsääntöisesti rallitapahtumia. Vuonna 2020 ja alkuvuodesta 2021 korona rajoitti tapahtumien järjestämistä, mutta kesällä 2021 hakemusten määrä kasvoi rajusti. Tapahtumien ja lupien määrä on rauhoittunut vuonna 2022, johon vaikuttanee myös se, että toimintatapaa on hiottu rallijärjestäjien kanssa ja esim. rallien harjoitukset on ohjattu yksityistieverkolle eli maanteiden sulkemispäätöksien määrä vähenee. Näiden lupien käsittely vaatii edelleen asiantuntijalta paljon aikaa ja ne ovat työläitä, mikä näkyy toiminnan tuottavuudessa ja taloudellisuudessa, kun lupien määrä vähenee.

Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten ja lupapäätösten lukumäärissä suoritteiden määrä on pysynyt samalla tasolla viime vuoteen verrattuna. Kulut per suorite ovat valtakunnan tasolla liki kaksinkertaistuneet ja vastaavasti tuottavuus lkm/htv on laskenut. Eri vuosien tietoja vertailtaessa tulee huomioida, että ao. muutoksiin vaikuttaa työajanseurannan toimintakoodiuudistus. Aiemmin luomuvalvonnalle oli kaksi erillistä toimintoa: Luomuvalvonta maksullinen ja Luomuvalvonta maksuton. Uudistuksen myötä nämä yhdistettiin yhdeksi toiminnoksi Luomuvalvonta, ja pakollisella suoritteella erotetaan nykyään maksuton ja maksullinen luomuvalvonta. Taloudellisuuslaskennassa suoritteelle on v. 2022 kohdistettu siis maksulliseen ja maksuttomaan luomuvalvontaan käytetty työaika, kun taas suoritteisiin on laskettu aikaisempien vuosien tapaan vain maksullisen luomuvalvonnan suoritteet. Laskentaa täsmennetään tältä osin v. 2023.

Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset) -suoritteiden lukumäärä oli 628 kpl eli se laski hiukan (3,1 %) verrattuna vuoteen 2021. Taloudellisuus ja tuottavuus ei muuttunut edellisestä vuodesta. Julkisen henkilöliikenteen suoritteiden määrä on vakiintunut pysyvästi aiempia vuosia alemmalle tasolle, koska liikenne hankitaan aiempaa isompina kokonaisuuksina. Hankintojen kestoa jaksotetaan myös optiojärjestelyin. Sopimusliikenteen ja valtion apujen taloudellisuusluvun muutosta selittää vuosittain tehtävien hankintojen erilaisuus. Esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaalla koko sopimusliikenne kilpailutettiin vuonna 2021, ja vuoden 2022 suoritteet muodostuvat pääosin sopimusmuutoksista ja avustuspäätöksistä, joiden määrä suoritteissa on pieni. Joukkoliikenteessä poikkeuksia aiheuttivat nopeasti nousseet kustannukset sekä ukrainalaisten kuljetukset. ELY-keskusten väliset sekä ajalliset erot selittyvät myös erilaisilla kirjaustavoilla. Esimerkiksi polttoainekustannusten noususta johtuvat sopimukseen tehdyt indeksikorotukset aiheuttivat lisätoita ja nostivat näin suoritteiden kustannuksia. Ne eivät kuitenkaan vaikuttaneet suoritemääriin esimerkiksi Kaakkois-Suomen ja Uudenmaan ELY-keskuksissa, sillä niistä ei tehty merkintöjä VALLUun, kun taas ainakin Pohjois-Savon ELY-keskuksen suoritemäärissä kyseiset sopimusmuutokset ovat mukana. Joukkoliikenteen tukeminen puolestaan on jatkunut edelleen aiempaa korkeammalla tasolla koronan aiheuttaman liikenteen vähenemisen vuoksi. Myöskään näistä lippukorvausmenettelyistä ei ole tehty kaikissa ELY-keskuksissa merkintöjä, jotka olisi huomioitu suoritemäärissä.

Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätösten määrä laski 14 % edellisestä vuodesta. Samalla taloudellisuus ja tuottavuus laskivat. Maksupäätösten taloudellisuus parani viime vuoden tavoin ainoastaan Uudenmaan ELY-keskuksessa vertailuvuodesta 2021, kun taas tuottavuus kääntyi laskuun kaikissa ELY-keskuksissa Pohjois-Pohjanmaata lukuun ottamatta.

Vaikka Satakunnassa maatilainvestointien tukipäätöksissä oli edellisvuotta vilkkaampaa, maksupäätösten osalta oli jonkin verran laskua, mitä selittää osaltaan maatilojen investointien toteutumisen viivästyminen johtuen heikosta taloustilanteesta. Toisaalta maksupäätösten tuottavuus oli kuitenkin valtakunnallisen keskiarvon tasolla.

Pirkanmaalla maatilojen ja maaseudun yritysten investointiaktiivisuus on säilynyt hyvällä tasolla kustannuskriisistä ja Ukrainan sodan aiheuttamasta tilanteesta huolimatta. Meneillään olevien investointien toteutuksessa on ilmennyt viiveitä johtuen mm. komponenttipulasta ja taloustilanteen aiheuttamasta maksuvalmiuden heikentymisestä. Tämä on näkynyt myös maksatushakemusten verkkaisena vireille tulona. Hankkeiden toteuttamiseen on haettu myös runsaasti jatkoaikoja.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa maksatustehtäviä hoitava henkilöstö on uusiutunut voimakkaasti kahtena edellisenä vuonna, mikä näkyy jonkin verran heikentyneenä työn tuottavuutena sekä pitkittyneinä käsittelyaikoina.

Asiakaspalautteet/liikenteen asiakaspalvelukeskuksen asiakasyhteydenottojen määrät pienenivät edellisiin vuosiin verrattuna. Myös taloudellisuus ja tuottavuus laskivat. Vuonna 2022 palautteita tuli 59 600 kpl, mikä on 10 675 kpl eli 15,2 % edellisvuotta vähemmän. Urakkaviestien automatisointi, perusteluviestinnän lisääminen, uudet somekanavat ja muu sisällöntuotanto ovat laskeneet selvästi yhteydenottomääriä. Itsepalvelun mahdollisuuksia ovat lisänneet myös Palauteväylän kehittäminen, erilaiset ratkaisupurit ja chat-palvelun virtuaalinen asiakasneuvoja. Lupa-asiakkaiden vahva ohjaus sähköiseen asiointiin sekä huhtikuussa valmistunut TILU-USPA -integraatio vähentävät manuaalisesti tehtävää työtä. Liikenteen asiakaspalvelukeskus on valtakunnallisesti keskitetty Pirkanmaan ELY-keskukseen.

Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit suoritemäärä laski valtakunnallisesti 30 % vuodesta 2021. Sopimusten käsittelyn tuottavuus ja taloudellisuus nousivat ainoastaan Uudenmaan, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksissa.

Edistettyjen peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeiden määrä, 106 kappaletta, oli 32 % vähemmän kuin edellisvuonna. Samalla suoritteiden taloudellisuus ja tuottavuus heikentyivät. Yksikkökustannukset nousivat merkittävimmin Etelä-Savon ELY-keskuksessa, missä suoritemäärä pysyi alhaisena. Pienimmät yksikkökustannukset olivat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa, missä henkilöstö- ja muut kustannukset olivat matalat.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa suoritteiden taloudellisuus laski ja ELY-keskuksen mukaan suoritteiden taloudellisuuteen vaikutti se, että vanhojen kuivatushankkeiden skannaus- ja digitointityöhön käytettiin ELY-keskuksessa paljon resursseja. Digitointityöhön oli palkattu määräaikaista lisähenkilöstöä ja työaika kirjattiin samalle toiminnolle, joka on ao. avainsuoritteiden takana.

Eläinvalvontojen määrässä oli nähtävillä 28,8 % nousua vertailuvuoteen 2021 verrattuna. Vuonna 2022 ELY-keskuksissa tehtiin 743 eläinvalvontaa. Valtakunnallisesti kokonaismäärä nousi siis 166 kpl vuoteen 2021 verrattuna. Myös tuottavuus ja taloudellisuus paranivat. Tuottavuus parani Pirkanmaata lukuunottamatta kaikissa ELY-keskuksissa.

Satakunnan ELY-keskuksessa eläinvalvonnan tuottavuus on vuoteen 2021 verrattuna parantunut hieman (2021: 14 kpl/htv, 2022 16 kpl/htv). ELY-keskusten keskiarvosta kuitenkin jäädään jonkin verran. Vuoden 2022 valvontatunnus oli alueen suurimpia eläintiloja, mikä heikentää taloudellisuutta ja tuottavuutta lukumääräperusteisessa vertailussa.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen eläinvalvonnoissa lisäresursointi näkyy tuottavuuden laskuna verrattuna edellisvuosiin. Myös haasteelliset valvontakohteet vaikuttavat vuositason tuottavuuteen.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmien, joiden toteuttamista on edistetty, määrä 42 kpl oli lähellä vuoden 2021 tasoa (44 kpl). Vesihuoltotehtävät keskitettiin vuoden 2022 alussa Etelä-Savon ELY-keskukseen ja muista ELY-keskuksista siirtyi henkilöitä ko. ELY-keskukseen. Tämän vuoksi ELY-keskuskohtaiset tehtävään kohdentuvat htv-määrät muuttuivat niin, että palkkakustannukset syntyivät suurimmalta osin Etelä-Savon ELY-keskuksessa ja muissa ELY-kes-

kuksissa suoritteiden tuottamiseen ei kohdentunut lainkaan tai ainakaan merkittävää määrää henkilötyötä. Koska suurin osa kustannuksista, henkilöstökulut mukaan lukien, on Etelä-Savon ELY-keskuksessa, mutta suoritteiden lukumäärät esitetään ELY-kohtaisesti, näyttää muiden ELY-keskusten tuottavuus (suoritteiden lukumäärä / htv) parantuneen merkittävästi, vaikka todellisuudessa kokonais htv-määrässä ja suoritteiden määrässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen. Valtakunnan tasolla sekä tuottavuus että taloudellisuus ovat parantuneet edellisestä vuodesta.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen hehtaarimäärä 9 179 ha oli 37 % suurempi kuin vuonna 2021 (6 722 ha). Myös suoritteiden tuottamisen taloudellisuus ja tuottavuus paranivat. **METSO-toteutuksen** hehtaarimäärä taas väheni hieman ollen 7 437 ha (vuonna 2021 8 138 ha) ja sen osalta taloudellisuus ja tuottavuus heikkenivät. Luonnonsuojelun toteutuksessa avainsuoritteiden määrät vaihtelevat vuosittain riippuen annetuista tavoitteista, käytettävissä olevista määrärahoista ja henkilöstöresursseista sekä siitä, minkä kokoisia kiinteistöjä maanomistajat kulloinkin tarjoavat suojeluun. Puun hinnan nousu on vaikuttanut alueista maksettavien korvausten suuruuteen, mikä ei näy suoraan taloudellisuuslaskelmassa, mutta millä on jäljempänä mainittuja epäsuoria vaikutuksia.

Taloudellisinta ja tuottavinta luonnonsuojeluohjelmien toteutus oli Kainuun ELY-keskuksessa. Resurssointi ja prosessit hankinnalle ovat olleet tehokkaita ja hankinnoissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan ostopalveluita esimerkiksi tila-arvioissa.

Varsinais-Suomessa hankintamäärä oli huomattavasti edellisvuotta korkeampi, 3 352 hehtaaria, ja tuottavuus kasvoi. Varsinais-Suomen suoritelmäärän ja tuottavuuden kasvua selittää mm. iso Saaristomeren kohde.

Hämeen ELY-keskuksessa METSO-ohjelman toteutus kasvoi hieman taloudellisuuden ja tuottavuuden pysyessä edellisen vuoden tasolla. Luonnonsuojeluohjelmien toteutus eteni aiempaa paremmin ja hehtaareja saatiin moninkertaisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä näkyi myös selvänä tuottavuuden paranemisena. Määräaikaisen lisäresurssin vaikutus tulokseen oli varsin merkittävä lisä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa METSO-rahoituksella suojeltiin metsiä 540 ha ja HELMI-ohjelman rahoituksella soita 205 ha. Lisäksi suojelun piiriin saatiin luontolahjana 25 ha. Luonnonsuojelun toteutus 770 ha ylitti tavoitteen. METSO-ohjelman tavoitemäärä ja myös toteutuneen suojelun määrä ovat nousseet viime vuosina nykyiselle korkealle tasolle. Taustalla ovat lisääntyneet resurssit ja onnistunut markkinointi.

Etelä-Savon ELY-keskuksessa luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen keskimääräistä korkeampi yksikkökulu johtuu siitä, että on edetty viimeisiin kohteisiin, jotka ovat pinta-alaltaan pieniä ja usein eri tavoin hankalia prosessiltaan. Myös Pohjois-Savon ELY-keskus on toteuttamassa viimeisiä kohteita suojeluohjelmissa. Viimeisten kohteiden läpivienti on varsin vaivalloista ja vie runsaasti aikaa mm. lunastustoimitusten valmistelussa ja pakkorauhoitusten toteuttamisessa. Tehtävät ovat työläämpiä ja näin suoritekohtaiset kulut ovat kasvaneet. Tuottavuus on samalla vähentynyt. Pohjois-Savon ELY-keskus on saavuttanut METSO-tavoitteet ja myös myönnetty rahoitus ja hehtaaritavoitteet ovat laskeneet. Tällä hetkellä voidaan toteuttaa vain kaikista parhaimmat kohteet, joiden seulomiseen ja arviointiin menee huomattavasti enemmän aikaa kuin aiemmin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen osalta tuottavuuslaskelmassa (hehtaarit / htv) näkyy, että tiukentuneen rahoituksen vuoksi METSO-kohteita on jouduttu priorisoimaan entistä tiukemmin ja aikaisempaa isompi osuus kohteista on jouduttu paikatieto- tai maastotarkastelun jälkeen karsimaan, eikä tehty työ näy hehtaarituloksessa. Puun hinnan merkittävä nousu on vaikuttanut neuvotteluita vaikeuttavana ja hidastavana tekijänä. Jossain määrin tuottavuus- ja taloudellisuuslukuihin on vaikuttanut myös vuoden 2022 henkilöstömuutokset perehdytyksineen. Lisäksi loppuvuodelle painottunut ruuhkan purku realisoituu hehtaareina osittain vasta vuonna 2023. Yleisesti ottaen lukuihin vaikuttaa myös korvattavien alueiden hehtaarikohtainen puuston määrä sekä suojeltavien alueiden kiinteistöjen koko ja määrä, joissa on suurta vaihtelua.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen valtakunnallisesti hiukan alhaisempi tuottavuus taas on seurausta toteutettujen kohteiden keskimääräistä pienemmästä tilakoosta.

Luonnonsuojelualueiden hankintamäärät METSO-toteutus mukaan lukien ovat Pohjois-Pohjamaan ELY-keskuksessa pysyneet korkeina. Vuonna 2022 hankintamäärä oli yhteensä 3 036 hehtaaria. Henkilövaihdoksista huolimatta tuottavuus on pysynyt korkeana.

Lapin ELY-keskuksessa luonnonsuojelualueiden toteutusmäärä on noussut 60 hehtaarista 878 hehtaariin. Henkilöresurssin pysyessä suurin piirtein samana sekä taloudellisuus että tuottavuus ovat nousseet merkittävästi. Vuonna 2021 luonnonsuojelualueiden hankintaa valmisteltiin mm. erillisellä vanhojen metsien rahalla ja vuonna

2022 aiempänä vuonna valmisteltuja kohteita saatiin toteutettua. Vuonna 2022 vanhojen metsien rahoituksella työskenteli koko vuoden kaksi ostoneuvottelijaa. Lisäksi määräaikaisen rahoituksen loppuminen vuonna 2022 aktivoi maanomistajia, mikä edisti toteutusta. Myös METSO-toteutus oli tehokasta Lapin ELY-keskuksessa, jossa toteutuksen hehtaarimäärä sekä taloudellisuus ja tuottavuus olivat selvästi ELY-keskusten keskiarvoa paremmat.

Henkilötyöpäivien (osaamisen kehittämispalvelut) lukumäärä nousi 45,8 % vuodesta 2021. Samalla sekä taloudellisuus että tuottavuus paranivat edelliseen vuoteen verrattuna. Osaamisen kehittämispalvelut ovat osa yritystoiminnan kehittämispalveluja. Osaamisen kehittämispalvelut on keskitetty valtakunnallisesti neljälle ELY-keskukselle (Häme, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa).

Erikoiskuljetuslupia myönnettiin 11 156 kpl, mikä on 318 kpl enemmän kuin vuonna 2021. Samalla tuottavuus ja taloudellisuus paranivat edelliseen vuoteen verrattuna. Liikenteen lupapalvelut on keskitetty Pirkanmaan ELY-keskukseseen. Erikoiskuljetuslupamäärien kasvusta huolimatta tulot vähenivät. Tämä johtui siitä, että erikoiskuljetusluvista hyvitetiin laskuja poikkeuksellisen paljon, yli 700 000 euron edestä. Hyvitykset koskivat käyttämättömiä sillanvalvontamaksuja, jotka johtuivat siitä, että asiakkaat olivat hakeneet varmuuden vuoksi lupia, jotka sisälsivät sillanvalvontamaksun, mutta jotka myöhemmin peruttiin, kun kuljetuksen kohdentuminen oli varmistunut. Tuulivoiman rakentamisen lisääntymisen johdosta palvelutaso haluttiin varmistaa sille kohdennetulla lisärahoituksella. Henkilöstökustannuksiin tämä vaikutti kuitenkin vasta joulukuussa, mutta vaikutukset ulottuvat myös vuoden 2023 puolelle.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusten määrä nousi 23 % vuodesta 2021. Myös suoritteen tuottavuus ja taloudellisuus paranivat edelliseen vuoteen verrattuna. Suoritteen tuottaminen oli tuottavinta Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Pohjois-Savon ELY-keskuksissa, joissa luvut olivat selvästi valtakunnallista keskiarvoa paremmat.

Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä on pysytellyt valtakunnallisesti melko samana viime vuoteen verrattuna. Suoritteen tuottavuudessa tai taloudellisuudessa ei ole juurikaan tapahtunut muutosta vuoteen 2021 verrattuna. ELY-keskuksittain joitakin muutoksia on tapahtunut, kuten Keski-Suomen ELY-keskuksessa eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä / htv on pienentynyt puoleen, joka johtunee siitä, että eläintilojen lukumäärä on laskenut.

Vuoden 2021 kustannus- ja henkilötyövuositiedot toimintoryhmittäin

ELY-keskuksen toimintamenojen käyttö oli kertomusvuonna n. 198,2 M€ (v. 2021 185,3 M€; v. 2020 180,8 M€). Lisäystä toimintamenojen käytössä oli n. 12,9 M euroa. Toimintamenoäärärahoilla palkattujen henkilöiden henkilötyövuosimäärä lisääntyi edellisestä vuodesta. Toimintamenoäärärahoilla palkattujen osuus oli vuonna 2022 vajaa 2675 henkilötyövuotta (v. 2021 2 615 htv; v. 2020 2 540 htv). Henkilötyövuodet toimintamenoäärärahoilla kasvoivat kaikilla vastualueilla. ELY-keskukset ja KEHA-keskus saivat vuonna 2022 lisää toimintamenoäärärahaa mm. hankintatehtäviin, rahoituskauden vaihtumiseen, metsitystukiin liittyviin tehtäviin sekä kotoutumisen ja maahanmuuton edistämiseen. Myönnettyistä ao. toimintamenoäärärahoista tullaan maksamaan kuluja myös vuonna 2023.

Toimintamenoäärärahojen lisäksi muulla rahoituksella oli palkattuna yhteensä n. 620 henkilötyövuotta (v. 2021 539 htv; v. 2020 477 htv). Muilla momenteilla palkatut työskentelivät mm. EU-osarahoitteisissa hankkeissa sekä ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tehtävissä. Henkilötyövuosikertymä EU:n elpymis- ja palautumisvälineen (RRF) rahoituksella oli 15,7 henkilöä, josta Suomen Kestävän kasvun ohjelman pilari 1:n osuus oli 14,3 htv (öljylämmityksestä luopuminen) ja pilari 3:n osuus 1,4 htv.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten toimintoryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta toimintoryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista. Kokonaiskustannukset eivät näin ollen sisällä kalanpoikasten/rapujen ostoja eivätkä saariston yhteysalusliikennepalvelujen osto- ja kehittämismenoja. Kokonaiskustannukset eivät myöskään sisällä yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksia.

Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot toimintoryhmittäin vuosilta 2021 ja 2020.

TOIMINTORYHMÄKOHTAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

Toimintoryhmä	2022		2021		2020	
	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	110,0	17416150	99,9	13623173	88,0	14350566
Alueidenkäyttö	130,3	9433787	120,7	8160024	96,5	7069564
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yleishallinnollinen ohjaus	0,0	31	0,0	316	0,0	1068
Elinkeinopolitiikka	68,2	6806098	48,8	4299210	29,9	2726539
Elintarvikkeet	2,8	171868	2,4	147452	1,9	111963
Energiapolitiikka sekä ilmastopolitiikan kansallisen valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittaminen	1,7	139091	0,8	53756	0,0	236
Innovaatio- ja teknologiapolitiikka, yritysten kansainvälistyminen ja tekninen turvallisuus	103,0	7421095	111,8	7823559	141,3	10682919
Kala-, riista- ja porotalous	75,6	11146445	75,9	13346008	76,0	13969632
Kohdentamaton työ	0,0	6390	0,1	32433	0,0	165
Liikenneväylät, satamat ja lentopaikat	282,5	22025893	280,2	20865132	278,8	20089403
Luonnonsuojelu	267,4	32955128	235,5	24687697	196,9	19983072
Maahanmuuttajien kotouttaminen	38,9	3667641	39,9	2981948	51,8	4332797
Maaseudun kehittäminen	278,4	18289392	264,0	17093695	260,5	17083657
Maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinterveys ja hyvinvointi sekä kasvinterveys	63,6	3796488	59,5	3424767	52,2	2987025
Maatalous	236,9	14733553	227,4	13534405	237,0	13753872
Taide, kulttuuri, liikunta ja nuorisotyö	1,2	82508	1,3	87802	1,4	94500
Tie- ja rautatieliikenne, siviili-ilmailu ja vesiliikenne	196,2	14202191	193,4	13597928	183,5	13550893
Tiede, koulutus ja lastenpäivähoito	25,4	1757578	22,3	1867941	17,8	1760714
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	245,2	21573963	269,3	19988996	248,6	18728093
Vesitalous	211,0	41935946	208,4	34350034	202,6	32400417
Ympäristönsuojelu ja ympäristövahinkojen torjunta	547,0	62692405	519,4	58887317	508,9	61098959
Yhteensä	2885	290253642	2781	258853594	2673	254776054

ELY-keskusten kokonaishenkilötyövuosimäärä ELY-keskusten tehtävissä nousi vuoteen 2021 verrattuna. Henkilötyövuodet lisääntyivät mm. alueiden kehittämisen, alueiden käytön, elinkeinopolitiikan, luonnonsuojelun, maaseudun kehittämisen, maatalouden, tieliikenteen ja vesitalouden sekä ympäristönsuojelun ja ympäristövahinkojen torjunnan tehtävissä.

Oman toiminnan kustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimpia kulueriä olivat aiempien vuosien tapaan henkilöstökulut, vuokrat ja palvelujen ostot. Henkilöstökuluja nosti mm. tehtäväkohtaisten palkanosien yleiskorotus 1.6.2022 lukien ja tehtävien hoitoon palkatut lisäresurssit. Lisäresurssija palkattiin mm. uuden TE-asiakaspalvelumallin hankintatehtäviin, rahoituskauden vaihtumisesta (CAP27) johtuviin tehtäviin, öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittelyyn sekä luonnonsuojelun ja ympäristönsuojelun tehtäviin. Palvelujen ostoista suurin osa oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluita.

1.4.1.2 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus TE-toimistoissa

Seuraavissa taulukoissa on esitetty TE-toimistojen taloudellisuus- ja tuottavuustietoja vuodelta 2022 ja vertailutiedot vuosilta 2021 ja 2020. Taulukoissa on esitetty TE-toimistojen taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty 16 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaika TE-toimistoissa vuonna 2022. Suoritteiden määriä koskevia tietoja on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.5 Tuotokset ja laadunhallinta (1.5.1 Suoritteiden määrät).

TE-toimistojen kustannuslaskentaa kehitettiin vuoden 2019 aikana. Tällöin TE-toimistojen toimintoluokitus uudistettiin ja toiminnoille määriteltiin suoritteet. Uudet toiminto- ja suoritekoodit otettiin käyttöön v. 2020 alusta alkaen. Suoritetiedot kerättiin ensimmäisen kerran kustannuslaskentaa varten vuonna 2020, joten vertailutietoa sitä aikaisempiin vuosiin ei esitetä. Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään vuodelta 2022 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset suoritteittain on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista. Kokonaiskustannukset eivät näin ollen sisällä työkyvyn tutkimus- ja arviointipalvelujen ostoja.

Työn tuottavuus on suoritteiden lukumäärän suhde suoritteiden tuottamiseen käytettyihin henkilötyövuosiin (suoritelukumäärä/htv). Taloudellisuuden mittaamisessa lasketaan suoritteiden aikaansaamisessa syntyneet kustannukset, joiden perusteella saadaan laskettua yksikkökustannukset (euroa/suorite).

Vuosilta 2020 – 2022 esitetään myös TE-toimistojen kokonaistuottavuusindeksit. Indeksien laskenta perustuu tehtäväkohtaiseen kustannuslaskentaan ja suoritteina käytetään taloudellisuus- ja tuottavuuslaskennassa kerättyjä suoritteita. Kokonaistuottavuusindeksi lasketaan Tilastokeskuksen ”Julkisen toiminnan tuottavuustilastointi”-laskennan mukaisesti. Tuottavuuden kehitys on indeksoitu käyttäen julkisten menojen hintaindeksiä (valtiontalous menolajeittain) siten, että vuosi 2020 =100.

Kokonaistuottavuusindeksi TE-toimistoittain

TET	v. 2022	v. 2021	v. 2020	Kokonaistuottavuus (muutos 2021 – 2022)
UUD	65,52	70,76	100	92,59
VAR	73,98	85	100	87,03
SAT	78,08	84,32	100	92,6
HÄM	70,43	72,95	100	96,54
PIR	88,8	86,56	100	102,59
KAS	114,68	91,24	100	125,69
ESA	86,84	78,44	100	110,71
POS	89,97	83,89	100	107,25
POK	65,65	71,67	100	91,6
KES	83,69	72,25	100	115,84
EPO	90,86	93,37	100	97,31
POH	66,59	86,75	100	76,76
POP	84,25	88,15	100	95,58
KAI	97,22	95,52	100	101,78
LAP	77,53	75,41	100	102,81

TE-toimistojen htv-määrä lisääntyi merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna lisääntyneiden tehtävien myötä, kun uusi TE-asiakaspalvelumalli (ns. pohjoismainen työvoimapalvelumalli) otettiin käyttöön. Sitä myötä myös oman toiminnan kokonaiskustannukset (brutto) kasvoivat merkittävästi. Tuotettujen avainsuoritteiden määrät lisääntyivät monilta osin vuonna 2022. Kokonaistuottavuus nousi 7 TE-toimistossa ja laski 8 TE-toimistossa edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaistuottavuuden kasvua selittää mm. se, että osan suoritteiden osalta suoritemäärät lisääntyivät merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaistuottavuus oli korkein Kaakkois-Suomen TE-toimiston alueella. Kaakkois-Suomen alue on ainoa ELY-alue, jolla ei ole työllisyyden kuntakoikeilua.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2022 – 2020 TE-toimistoista yhteensä sekä TE-toimistoittain.

Suoritteennimi	2022		2021		2020	
	Taloudellisuuskulut yhteensä/suorite €	Tuottavuus lkm/htv	Taloudellisuuskulut yhteensä/suorite €	Tuottavuus lkm/htv	Taloudellisuuskulut yhteensä/suorite €	Tuottavuus lkm/htv
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	122	501	100	694	77	906
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	95	562	81	614	89	631
Uusi alkanut työnhakujakso	56	963	40	1 319	24	2 747
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	132	455	186	310	219	305
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	151	426	120	654	87	819
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	241	285	216	341	210	323
Toteutuneet AVO-ohjaukerrat	669	87	658	78	609	105
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	4	16 967	3	21 974	2	38 941
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	178	339	206	270	134	467
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	224	324	288	251	181	348
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktointit	30	2 172	25	2 320	33	1 962
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	123	435	132	367	138	406
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	125	456	131	371	121	488
Tehdyt osapäätökset	172	339	205	250	258	196
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	413	187	303	213	212	313
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	89	662	86	663	91	799

Taloudellisuus TE-toimistoittain kulut yhteensä/suorite€

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	2020	62	51	79	136	51	87	96	124	39	70	100	115	73	81	179	77
	2021	83	82	87	136	90	102	128	146	71	83	115	139	101	65	278	100
	2022	103	123	125	142	106	144	135	142	122	100	138	181	113	68	239	122
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	2020	88	77	124	125	67	107	120	75	78	81	52	79	71	165	145	89
	2021	90	53	126	99	74	71	93	53	64	89	43	73	49	90	125	81
	2022	146	68	110	75	99	37	87	38	65	54	36	48	28	63	96	95
Uusi alkanut työnhakujakso	2020	25	13	41	33	31	18	25	24	19	9	12	13	25	29	43	24
	2021	28	60	69	48	59	27	31	28	54	41	16	28	39	47	64	40
	2022	35	84	71	63	90	35	37	32	64	59	20	114	59	44	90	56
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	2020	239	335	408	123	95	1256	214	188	227	148	272	277	144	428	414	219
	2021	159	361	220	170	81	1178	144	165	279	148	253	321	121	370	232	186
	2022	95	278	197	142	75	227	172	156	117	122	259	255	105	197	168	132
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	2020	125	203	142	61	99	20	66	103	129	63	7	139	91	28	190	87
	2021	296	163	117	70	129	24	79	73	137	226	21	128	131	36	112	120
	2022	379	365	196	207	104	19	69	69	175	203	10	214	211	86	133	151
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	2020	699	81	97	443	201	141	212	336	793	73	128	157	160	115	318	210
	2021	500	209	88	323	203	125	206	310	2347	89	106	165	147	175	355	216
	2022	418	84	123	603	218	141	379	349	2917	92	132	138	187	301	400	241
Toteutuneet AVO-ohjaukerrat	2020	585	900	485	691	372	800	713	879	654	464	677	1216	319	744	1282	609
	2021	809	923	559	840	370	825	478	758	828	746	652	778	266	573	747	658
	2022	806	1075	502	717	352	752	372	606	747	850	476	713	526	928	479	669
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0–9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	1	129	3	16	1	5	7	8	12	2	9	3	4	12	7	2
	2021	7	20	6	12	1	5	11	23	12	2	1	3	2	17	4	3
	2022	7	38	5	4	2	5	4	13	8	2	2	2	3	12	4	4
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	2020	114	115	251	128	112	127	221	186	92	98	134	102	103	243	266	134
	2021	185	128	293	257	212	199	373	219	117	188	224	161	191	269	310	206
	2022	153	132	314	190	167	207	180	228	150	162	230	147	184	258	198	178
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	2020	120	143	326	329	273	328	333	182	185	108	416	222	226	134	879	181
	2021	203	294	350	614	507	361	342	183	111	374	327	306	289	125	813	288
	2022	178	210	282	472	257	258	227	102	119	232	161	149	274	292	565	224
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	2020	15	84	19	58	28	58	39	17	47	86	106	38	13	29	67	33
	2021	13	84	21	28	25	56	15	17	39	62	95	31	2	37	31	25
	2022	16	126	20	36	32	53	26	32	67	34	79	19	2	33	36	30
Alkaneet omaehtoisen opiskelunjaksot	2020	110	125	250	139	124	86	126	244	95	82	130	117	220	164	631	138
	2021	100	132	264	200	138	87	110	213	65	86	115	115	187	151	415	132
	2022	85	173	251	105	165	91	135	198	98	87	81	91	213	152	282	123
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	2020	114	118	204	111	147	75	330	184	95	57	64	103	143	120	189	121
	2021	120	153	164	216	150	74	279	110	81	82	43	95	141	85	134	131
	2022	109	131	164	146	170	67	548	87	87	87	87	99	120	80	127	125
Tehdyt osapäätökset	2020	244				204	296							352			258
	2021	192				206	314							176			205
	2022	171				154	228							160			172
Myönteiset/kielteiset starttirahapäätökset	2020	154	170	288	125	99	307	182	256	226	88	287	210	768	164	587	212
	2021	224	39	308	419	214	299	233	856	175	136	516	286	616	236	1010	303
	2022	312	8	391	363	315	321	286	1258	384	219	585	353	890	317	1682	413
Valmennuksissaaloittaneettyönehäijät	2020	323	56	101	131	3	47	116	40	100	49	59	66	28	88	248	91
	2021	131	23	109	179	10	50	44	58	71	72	113	51	48	143	225	86
	2022	102	42	55	131	45	33	84	108	80	94	156	52	75	178	256	89

Tuottavuus TE-toimistoittain lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	2020	1032	1163	997	658	1273	678	797	638	1342	860	689	729	917	783	652	906
	2021	805	671	809	692	881	565	579	519	964	722	641	559	620	950	386	694
	2022	556	466	501	475	637	385	451	449	561	550	461	343	503	922	353	501
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	2020	533	674	533	636	817	596	575	949	713	584	1185	907	773	532	777	631
	2021	490	801	459	622	776	821	499	1006	664	501	1238	835	1013	675	676	614
	2022	345	761	555	780	659	1597	592	1412	756	815	1371	1155	1800	938	758	562
Uusi alkanut työnhakujakso	2020	2888	5712	1561	2336	1592	3062	2587	2679	2690	4392	4995	5356	2412	2060	2604	2747
	2021	1634	1170	861	1197	845	1611	1718	1779	907	1068	3156	2018	1258	1625	1357	1319
	2022	1385	652	863	953	702	1525	1391	1600	707	735	2389	518	828	1285	809	963
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	2020	232	263	300	640	482	55	344	432	312	298	300	298	375	201	275	305
	2021	277	204	327	483	544	43	325	349	258	449	285	222	408	178	359	310
	2022	570	230	339	434	880	249	286	432	468	552	264	250	460	318	442	455
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	2020	417	512	542	1276	853	2659	1461	735	489	1118	9444	524	839	2324	655	819
	2021	281	470	651	1002	649	3094	951	818	391	364	4823	653	493	2504	809	654
	2022	169	195	317	313	780	3009	757	912	292	267	6293	283	262	646	565	426
Tehdyt esittelyt (ml.vuorotteluvapaa)	2020	80	744	667	177	252	425	325	320	75	575	505	527	371	586	387	323
	2021	145	853	743	213	268	455	312	401	25	559	512	412	330	389	346	341
	2022	158	698	497	126	276	395	188	393	20	609	410	504	282	214	219	285
Toteutuneet AVO-ohjaukerrat	2020	97	63	145	125	127	83	101	94	95	111	103	68	203	101	103	105
	2021	52	60	115	76	144	63	129	75	56	64	84	120	221	109	164	78
	2022	58	63	155	105	196	83	457	118	76	72	113	111	128	86	217	87
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	81731	499	25214	5204	100664	10449	11020	10736	4840	24493	8739	26720	14214	6324	17752	38941
	2021	7647	3112	10592	5037	113172	10301	6351	7632	4070	22379	45828	22932	26647	3847	22452	21974
	2022	8125	1786	14373	14535	34592	11244	17321	7372	6770	31689	33179	29399	22172	5544	22506	16967
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	2020	478	464	291	596	442	559	379	379	599	429	448	716	503	345	429	467
	2021	231	1088	213	227	269	317	172	228	434	218	261	369	261	228	283	270
	2022	318	1422	204	311	411	305	303	242	414	307	204	393	318	238	412	339
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	2020	452	482	216	250	171	198	273	534	283	456	128	519	246	490	142	348
	2021	339	306	265	145	128	161	208	363	476	246	154	343	169	439	117	251
	2022	408	525	310	172	314	226	246	586	482	234	294	533	185	270	197	324
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	2020	3262	669	3665	1547	1869	1244	2020	4115	1360	602	915	1920	3937	2178	1879	1962
	2021	3684	576	2907	2115	2404	1351	3559	3731	1691	694	836	1875	21620	1674	2852	2320
	2022	3775	473	3594	1763	2023	1182	2472	4179	1056	1828	1066	3072	35033	1919	2178	2172
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	2020	439	442	260	552	359	637	510	281	544	497	460	592	236	405	181	406
	2021	397	382	230	312	329	548	407	236	567	464	443	488	283	385	204	367
	2022	534	321	255	574	378	642	377	279	486	508	599	604	261	386	268	435
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	2020	423	431	372	685	434	756	264	384	545	721	937	696	349	495	596	488
	2021	320	289	371	281	324	631	184	423	462	476	1179	611	417	669	633	371
	2022	404	431	393	402	392	812	135	598	570	515	1145	568	621	699	797	456
Tehdyt osapäätökset	2020	186				237	209							167			196
	2021	259				277	149							304			250
	2022	310				424	291							366			339
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	2020	287	325	239	630	507	206	403	262	322	549	240	362	268	389	205	313
	2021	197	1299	222	133	245	173	232	151	645	317	166	215	199	251	127	213
	2022	180	8595	208	142	206	192	198	102	229	247	208	164	211	191	73	187
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	2020	201	2836	1103	658	17930	1149	608	1732	562	957	1038	1062	2280	716	454	799
	2021	376	5600	548	316	4582	858	1133	835	653	559	485	1130	1697	432	372	663
	2022	500	2752	1157	426	1416	1516	642	502	630	506	400	1029	792	350	288	662

Taloudellisuuslaskennan mukaan TE-toimistojen suoritteiden tuottamiseen kohdistettiin vuonna 2022 n. 4077 htv:tä (3 597 htv:tä vuonna 2021), kokonaiskustannusten ollessa n. 244,7 M euroa (219,7 M euroa vuonna 2021). Htv-kohdittaiset kustannukset olivat n. 60 000 euroa (n. 61000 euroa vuonna 2021). TE-toimistojen osalta suurimmat resurssit kohdistuivat edellisvuoden tapaan työllistymissuunnitelmien tekoon 1 328 htv:tä (862 htv vuonna 2021) ja työttömyysturvan asiantuntijatehtäviin 643 htv:tä (603,5 htv vuonna 2021).

Lukumääräisesti eniten tuotettiin seuraavia suoritteita: Kotoutumiskoulutuksen (X6) toteutuneet opiskelijatyöpäivät (18825 606 kpl), ammatillisen työvoimakoulutuksen (0–9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät

(2 375 530 kpl), tehdyt työllistymissuunnitelmat (665 303 kpl), tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot (M1-Z9) (361 016 kpl), uusi alkanut työnhakujakso (300 007 kpl) sekä yrityskäynnit ja muut yrityskontaktointit (224698 kpl). Näiden edellä mainittujen suoritteiden sekä valmennuksissa aloittaneiden työnhakijoiden osalta tuottavuus oli suurinta ja yksikkökustannukset olivat alhaisimmat.

TE-toimistojen välisessä vertailussa tulee huomioida, että TE-toimistojen toimintaympäristöt, toimintamallit ja resurssit ovat erilaiset. Näin ollen taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen takana on runsaasti erilaisia muuttajia. Tunnuslukujen kautta pystytään kuitenkin tunnistamaan eroja suoritteiden tuottamisessa ja niiden kautta on myös mahdollista löytää hyviä käytäntöjä ja tarvittaessa tehostaa toimintamalleja. Suoritteiden tuottamisen taloudellisuudessa (yksikkökustannuksissa) on myös suuria eroja eri suoritteiden välillä. Tätä selittää osin suoritteiden tuottamisen prosessi, mitä vaiheita ja mitä asiantuntemusta prosessiin sitoutuu. Kukin TE-toimisto on laatinut analyysin oman toimintansa taloudellisuudesta ja tuottavuudesta, joiden pohjalta seuraavaa analyysia on laadittu.

TE-palvelujen toimintakentän toiminnan analysointi vuodelta 2022 on haastavaa käytössä olevilla taustatiedoilla, koska ELY-alueen kuntakokeilujen ja TE-toimistojen asiakaskunta ja toimintatavat poikkeavat toisistaan merkittävästi ja jotkut tilastot eivät erittele näiden suoritteita toisistaan. Vuositason vertailua haastavat lisäksi poikkeavan suuret henkilöstöresurssin lisäykset, kevätkaudella 2022 käyttöön otettu uusi TE-asiakaspalvelumalli (ns. pohjoismainen työvoimapalvelumalli) sekä koronavuosien poikkeustilan ja kuntakokeiluviranomaisen käynnistymisestä seuranneen uudelleenorganisoinnin näkyminen vertailuvuosissa 2020 – 2021. Vaikka toimintaympäristön muutokset ovat jatkuneet vuodesta 2021, voidaan arvioida, että tehtävien taloudellisuus ja tuottavuus on valtakunnallisesti pysynyt vuonna 2022 melko hyvällä tasolla. Usealla TE-toimistolla kokonaistilanne on mennyt parempaan suuntaan, mihin on suurelta osin ollut vaikuttamassa muun muassa työllisyystilanteen kohentuminen koronavuosien jälkeen.

Uuden TE-asiakaspalvelumallin (ns. pohjoismaisen työvoimapalvelumallin) muutosten vaikutuksia tuottavuus- ja taloudellisuuslukuihin on vielä vaikea arvioida, mutta luvuissa on selvästi havaittavissa palvelumallin positiiviset vaikutukset. Uuden TE-asiakaspalvelumallin palveluprosessissa työnhakija hakee työtä omatoimisesti ja saa työnhakuunsa yksilöllistä tukea entistä aikaisemmassa vaiheessa ja tiiviimmin. Palvelumallissa korostuu erityisesti työnhaun alkuvaiheen tiivis tuki, jota toteutetaan työnhakijan kanssa tehtävien keskustelujen kautta. Keskusteluissa korostuu laadittujen työllistymissuunnitelmien (ml. aktivointi-, monialainen- ja kotoutumissuunnitelma) toteutumisen tuki sekä aktiivinen tarvittaviin palveluihin ohjaus. Uuden henkilöstön perehdyttäminen on vaatinut aikansa ja uuden asiakaspalvelumallin käyttöönotto on edellyttänyt koko henkilöstöltä uuteen malliin perehtymistä ja sen sisäistämistä. Voidaan arvioida, että henkilöstöresurssien ja osaamisen vahvistuessa myös suoritteiden määrässä, palveluihin ohjaamisessa sekä niiden oikea-aikaisessa hyödyntämisessä tapahtuu tulevaisuudessa käänne parempaan.

Tehtyjen työllistymissuunnitelmien suoritemäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, mutta tuottavuus laski. Työllisyysuunnitelmia tehtiin TE-toimistoissa yhteensä 665 303 kappaletta vuonna 2021, mikä on noin 66 673 kappaletta enemmän kuin vuonna 2021. Tuottavuuden laskuun vaikutti uuden TE-asiakaspalvelumallin (ns. pohjoismaisen työvoimapalvelumallin) käyttöönotto toukokuussa 2022 ja siihen liittyneet mittavat rekrytoinnit. Mallin ja siihen liittyvän lainsäädännön sekä soveltamisohjeiden opettelu on vaatinut henkilöstön työaikaa.

Hämeen TE-toimiston arvion mukaan uuden toimintamallin käynnistyessä myös asiakkailta vei enemmän aikaa ottaa uuden mallin mukainen toimintatapa haltuun. Asiakkaat jättivät runsaasti saapumatta sovituille varausajoille, mikä osaltaan aiheutti henkilöstöresurssin tuhlausta ja vajuusta suoritteiden määrässä, sillä vain toteutunut asiakaskäynti tulkitaan suoritteeksi.

Keski-Suomen TE-toimistossa työllistymissuunnitelmien kplmäärät kasvoivat merkittävästi. Suoritemäärän kasvu johtunee siitä, että kuntakokeilujen ja uuden asiakaspalvelumallin lisärekrytointien myötä asiantuntijoiden määrä on kasvanut sekä kuntakokeiluissa että TE-toimistoissa, mikä vastaavasti on mahdollistanut lisääntyneen

palveluvolyymin. Lisäksi uusi asiakaspalvelumalli lisää asiakastyön intensiivisyyttä ja malli on saatu vuoden 2022 kuluessa vietyä verrattain hyvin osaksi päivittäistä työtä.

Tehtyjen työllistymissuunnitelma -suoritteiden osalta täytyy huomata, että kaikissa keskusteluissa ei välttämättä laadita tai päivitetä työllistymissuunnitelmaa, jolloin ei synny mitattavaa suoritettakaan.

Tehtyjen aktivoitumissuunnitelmien määrä on kasvanut merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Myös tuottavuus on kasvanut merkittävästi. Vuonna 2022 tehtyjä aktivointisuunnitelmia tuotettiin 129 972 kappaletta, mikä on n. 67 % enemmän kuin vuonna 2021. Lähes kaikissa TE-toimistoissa tuottavuus ja taloudellisuus paranivat edellisestä vuodesta. Huomattavaa kasvua suoritemäärissä oli Uudenmaan, Pirkanmaan, Pohjois-Karjalan, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistoissa, mikä heijastui myös todella hyviin taloudellisuus- ja tuottavuuslukuihin. Huomioitavaa on se, ettei vertailuvuonna 2021 asiakkaiden suunnitelmia pystytty päivittämään normaalirytmisessä koronapandemian aiheuttamien työllisyysmuutoksien sekä poikkeuslakien vuoksi. Myös vuonna 2021 käynnistyneiden kuntakokeiluiden toiminnan tulokset alkoivat näkymään vasta vuonna 2022. Lisäksi koronan jälkeisen tilanteen normalisoituminen vuonna 2022 näkyi todennäköisesti pitempään työttömänä olleiden asiakkaiden aktivointisuunnitelmien lisääntymisenä.

Tehtyjen työtarjousten tuottavuus laski edelliseen vuoteen verrattuna. Taustalla on mm. ao. suoritemäärien lasku. Verrattuna edelliseen vuoteen laskua oli kaikissa muissa TE-toimistossa paitsi Pirkanmaalla, Pohjois-Savossa, Keski-Suomessa ja Lapissa.

Vaikka tehtyjen työtarjousten määrä on lisääntynyt Keski-Suomessa edellisestä vuodesta, on määrä kuitenkin merkittävästi pienempi kuin vuonna 2020. Keski-Suomen TE-toimiston analyysissä esille nousee, että ennen kuntakokeiluja ja uutta asiakaspalvelumallia työtarjousten määrä oli varsin korkealla tasolla (v. 2020) ja työnvälitys oli TE-toimiston toiminnan erityisenä painopisteenä. Kuntakokeiluihin siirtyi merkittävä osa TE-toimiston työttömistä asiakkaista ja, koska työtarjousten määrä ei ollut kuntakokeilujen toiminnan keskiössä, niiden määrä romahti v. 2021. Käytännössä työn painopiste on siirtynyt työtarjouksista muille tehtäväalueille eli työnhakuvelvoitteen asettamiseen, kasvokkaiseen asiakaspalveluun sekä työnhakukeskustelujen käymiseen asiakkaan kanssa.

Pohjanmaan TE-toimiston arvion mukaan tehtyjen työtarjousten taloudellisuutta heikentää korkea työllisyysaste, jonka takia keskimääräinen työnhakija ei ole usein työstä työhön siirtyvä, vaan mieluummin monialaista palvelua kaipaava. Tämä pidentää työllistymisaikaa ja alentaa toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä nostaa yksittäisten toimenpiteiden kustannusta per henkilö.

Tehtyjen kotoutumissuunnitelmien osalta sekä tuottavuus että taloudellisuus paranivat edellisestä vuodesta. Kotoutumissuunnitelmia tehtiin 33 779 kappaletta, mikä on noin 41 % enemmän kuin vertailuvuonna 2021. Tehtyjen kotoutumissuunnitelmien tuottavuus ja taloudellisuus parani eniten Varsinais-Suomen, Pirkanmaan, Pohjois-Savon, Etelä-Pohjanmaan ja Lapin TE-toimistoissa. Tehtyjen kotoutumissuunnitelmien lukumäärän nousuun on suurissa määrin vaikuttanut maahan saapuneet ukrainaispakolaiset, joita on muihin maahanmuuttajiin verrattuna sijoittunut tasaisemmin eri puolelle Suomea. Lukujen nousuun on myös vaikuttanut normalisoitunut tilanne koronavuosien jälkeen muiden maiden kiintiöpakolaisten ja turvapaikanhakijoiden suhteen.

Työlupien tehtyjen osapäätösten määrä on noussut merkittävästi ja myös tuottavuus on parantunut edellisestä vuodesta. Nousuun ovat vaikuttaneet päätösprosessien systemaattinen valtakunnallinen kehittämistyö ja tiivis yhteistyö esimerkiksi Maahanmuuttoviraston kanssa. Syksyllä 2022 työlupien osapäätösprosessit organisoitiin yhdeksi yhteiseksi valtakunnalliseksi työjonoksi. Osapäätöksiä käsitellään Uudenmaan, Pirkanmaan, Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistojen sijaan nyt valtakunnallisesti. Tämä järjestely on yhtenäistänyt toimintatapoja ja tavoitteenasettelua sekä joustavoittanut työjärjestelyjä muun muassa ruuhkautuneissa tilanteissa.

Vuoden 2022 kustannus- ja henkilötyövuositiedot toimintoryhmittäin

TE-toimistojen toimintamenomäärärahojen käyttö oli kertomusvuonna n. 259,9 milj. euroa (v. 2021 225,2 M€; v. 2020 210,8 M€). Lisäystä toimintamenomäärärahojen käytössä oli n. 34,6 M€ (15 %). TE-toimistoille osoitettiin huomattava määrä lisärahoitusta uuden TE-asiakaspalvelumallin (ns. pohjoismainen työvoimapalvelumalli) käyttöönottoon ja toteuttamiseen. Vuonna 2022 tämä määräraha oli osana TE-toimiston toimintamenomäärärahoja, mutta omalla alatilillään. Määräraha oli Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRF pilari 3) määrärahaa ja sitä käytettiin vajaa 57 milj. euroa vuonna 2022.

TE-toimiston henkilötyövuosimäärä lisääntyi edellisestä vuodesta, ollen 4532 htv (v. 2021 3918 htv).

TE-toimistojen tehtävien toimintoryhmittäiset kustannus- ja henkilötyövuositiedot

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen tehtävien toimintoryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta toimintoryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista. Kokonaiskustannukset eivät näin ollen sisällä työkyvyn tutkimus- ja arviointipalvelujen ostoja.

Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot tehtäväryhmittäin vuosilta 2021 ja 2020.

Toimintoryhmäkohtaiset kustannukset TE-toimistot yhteensä

Toimintoryhmä	2022		2021		2020	
	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnanliittojen yhteistoiminta-alueet	1	43 106	0	6 284	0	26811
Elinkeinopolitiikka	112	7 433 272	103	5 930 258	104	6 628 532
Kohdentamaton työ	1	583 739	0	286 902	0	20 139
Maahanmuuttajien kotouttaminen	1	148 444	4	263 185	18	1 699 771
Tiede, koulutus ja lastenpäivähoito	0	5852	0	14090	0	11 444
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	4 835	293 536 557	4 190	253 574 172	3679	237 764 510
Yhteensä	4 951	301 750 971	4 297	260 074 891	3801	246 151 207

Henkilötyövuodet ja kokonaiskustannukset lisääntyivät edellisestä vuodesta. TE-toimistoille osoitettiin huomattava määrä lisärahoitusta uuden TE-asiakaspalvelumallin (ns. pohjoismainen työvoimapalvelumalli) käyttöönottoon ja toteuttamiseen. Näin ollen työpanos ja henkilötyövuodet lisääntyivät elinkeinopolitiikan ja varsinkin työllisyyden hoidon ja julkisen työvoimapalvelun tehtävissä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty henkilötyövuosi- ja kustannustiedot TE-toimistojen tehtävistä toiminnoittain. Taulukkoon on poimittu toiminnot, joita on tehty vähintään 1 htv vuonna 2022 – 2020.

TOIMINTOKOHTAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ. AJANJAKSO 1.1 – 31.12.2022 (+ vertailutieto v. 2021 ja v. 2020) Toiminnot vyörytettyinä (> 1 htv vv. 2020-)

Toiminto	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset
Työllistämissuunnitelma	1 328	81 022 474	862	60 074 435	805	56 192 193
Työttömyysturvatehtävät	643	34 151 763	603	29 893 461	584	32 910 944
Henkilöasiakkaan tieto- ja neuvontapalvelut	528	28 346 560	486	24 422 775	364	22 196 574
Työnhakijan alkupalvelut	312	16 861 141	235	12 476 207	251	16 483 344
Monialainen työllistymissuunnitelma ja aktivointisuunnitelma	286	17 122 752	251	14 468 154	246	16 492 367
Työnvälityspalvelut henkilöasiakkaille	279	17 915 743	233	18 232 081	206	14 712 363
Rekrytointipalvelut työnantajille	206	14 129 756	227	16 721 296	188	12 820 168
Ammatinvalinta ja uraohj.	199	11 591 772	248	12 691 126	206	13 122 341
Toiminnan kehittäminen, kokeilut ja pilotit	192	15 257 259	189	13 809 854	78	6 346 472
Ammatillisten työvoimakoulutusten koordinointi	140	8 837 747	135	8 548 213	117	7 620 070
Palkkatuki ja velvoitetöyöllistäminen	128	7 739 638	137	7 650 948	117	7 320 539
Kotoutumissuunnitelma	104	7 558 499	96	6 912 323	78	4 958 041
Yritysneuvonta	103	6 840 624	100	5 820 144	101	6 497 947
Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella	81	4 338 461	110	5 329 362	110	6 162 113
Työ- ja koulutuskokeilut	67	3 824 785	83	4 019 505	68	4 012 920
Työntekijän työluvut	65	3 766 512	68	3 473 272	67	3 359 591
TE-live	62	5 436 574	9	777 547		
Starttiraha	53	4 102 134	64	4 109 279	55	3 646 319
Kansainvälinen työnvälitys ja työvoiman liikkuvuus	46	3 592 800	46	2 928 472	37	2 428 471
Valmennuspalveluiden koordinointi	45	2 620 381	39	2 198 808	35	2 517 189
Kotoutumiskoulutusten koordinointi	24	1 406 827	23	1 240 914	23	1 413 351
TE-palvelujen tulosohejaus- ja kehittäminen	21	1 604 524	10	726 648	12	823 085
Työvoima- ja yrityspalveluiden hankinta, kilpailutus ja seuranta	14	901 887	11	646 564	11	715 013
Yritystoiminnan kehittämispalvelut	8	529 127	17	988 437	15	1 026 637
Työllisyyspoliit.avustus	7	477 505	9	573 576	7	466 137
Osaamisen kehittämisen koordinointi ja suunnittelu	4	185 181				
Alueelliset maahanmuuttajapalvelut	1	148 444	4	263 185	18	1 699 771
Kohdentamaton työ	1	583 739				
TeamFinland -toiminta	1	63 373	2	95 601	2	92 195
Yhteensä	4 949	300 957 983	4 296	259 092 185	3 800	246 036 156

1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

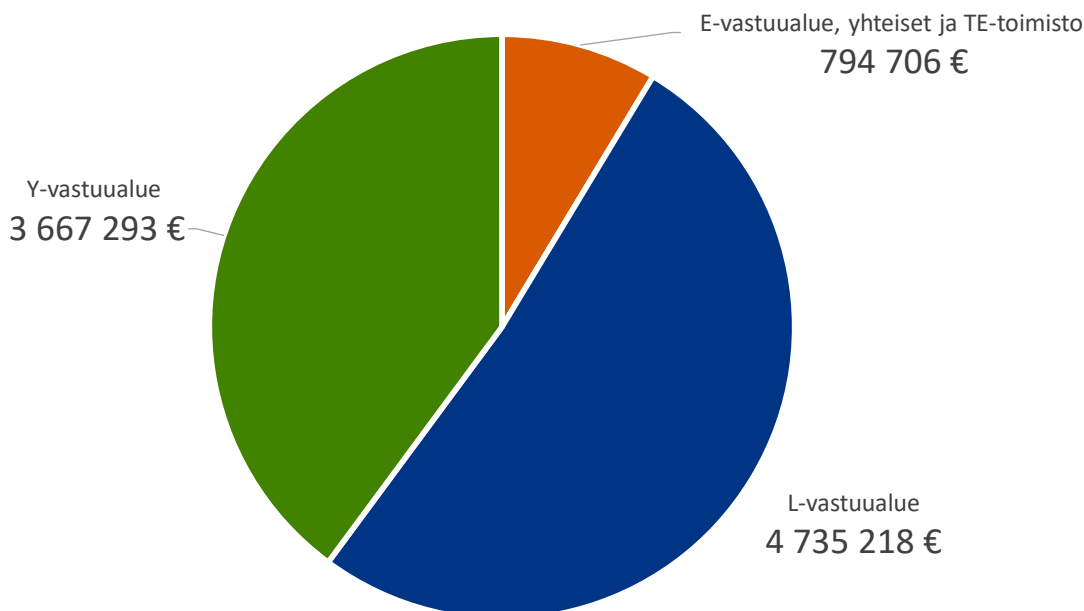
Maksullisen toiminnan tuloksesta ja kannattavuudesta on laadittu analyysit ELY-keskuksittain. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Pääosa maksullisen toiminnan tuotoista, noin 9,2 milj. euroa, muodostui maksuperustelain mukaisista julkisoi-keudellisista suoritteista. Kokonaistuotot pysyivät miltei edellisvuoden tasolla, kasvua oli noin 100 000 euroa (1 %) vuoteen 2021 verrattuna.

Vuonna 2022 maksuperustelain mukaisten liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tuotot olivat noin 11 400 euroa. Maksuperustelain mukaisista muista suoritteista ja erityislakien perusteella määrättävistä maksuista tai hinnoiteltavista suoritteista ei kuitenkaan laadita kustannusvastaavuuslaskelmia, koska näiden osa-alueiden tuotot jäävät alle 1 milj. euron rajan.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot jakautuivat vastuualueittain alla olevan kaavion mukaisesti. Luvut on avattu tarkemmin tekstiosiossa.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot 2022

E-vastuualueen osuus oli 9 % kokonaistuotoista. E-vastuualueen tuotoista iso osa koostui kalastuksen valvontaan ja kalastuslain toimeenpanoon liittyvistä maksuista ja päätöksistä. Näistä tuotoista suurin osa kertyi Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta Kalatalouspalvelut-yksikön toiminnasta (noin 196 000 euroa). Suurin osa E-vastuualueen kokonaistuotoista, lähes 541 000 euroa (68 %), koostui TE-toimistojen tuloista Maahanmuuttovirastolta (=Migri) eli oleskeluluvan osapäätöksistä. Lupien käsittely on keskitetty Uudenmaan, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksiin.

L-vastuualueen tuotot, 4,7 milj. euroa, olivat noin 51 % kokonaistuotoista, ja ne muodostuivat pääasiassa erilaisista liikenteen lupapalveluista, erikoiskuljetuksista sekä siirtoajoneuvokäsittelystä. L-vastuualueen tuottojen ja kulujen jakaantumisessa näkyy toimintojen keskittäminen valtakunnallisesti kirjanpitoyksikön sisällä. Pirkanmaan ELY-keskukseen on keskitetty erikoiskuljetusluvut sekä palvelukohteiden opastusluvut, tienvarsimainosten poikkeusluvut ja luvat kaapelien, johtojen ja putkien sijoittamiseen. Valtaosa (96 %) koko L-vastuualueen tuotoista kertyi juuri Pirkanmaalta. Siirtoajoneuvot on valtakunnallisesti keskitetty Lapin ELY-keskukseen. Niiden tuotot olivat 89 000 euroa ja laskua oli yli 29 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Varastosiiroja tehtiin edellisvuoteen verraten 21 % vähemmän ja lähisiirtoja 30 % vähemmän. Tuotoissa tapahtunut noin 24 %:n lasku selittyy valtaosin ajoneuvojen siirtojen määrällisellä laskulla. Lisäksi tulojen euromäärään vaikuttavat suurten ajoneuvojen siirrot, joissa siirto laskutetaan asiakkailta toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Etuajo-oikeudet lautoille on keskitetty Varsinais-Suomen ELY-keskukseen, jossa tuotot pysyivät samalla tasolla kuin edellisvuonna. Tuotot voivat vaihdella vuosittain johtuen mm. Hailuodon etuajo-oikeuslupien neljän vuoden uusimisen syklistä.

Y-vastuualueen tuotot olivat yhteensä lähes 3,7 milj. euroa, noin 40 % kokonaistuotoista, ja ne koostuivat pääosin ympäristö- ja luonnonsuojelulain mukaisista erilaisista päätöksistä, tarkastuksista, valvontamaksuista sekä ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -lausunnoista. Tuottojen vuosittainen määrä on riippuvainen alueilla olevien valvontakohteiden muutoksista ja uusien hankkeiden määrästä ja suuruudesta. Y-vastuualueen tuottoja kertyi eniten Varsinais-Suomen (16 %), Uudenmaan (14 %) ja Etelä-Pohjanmaan (14 %) ja Pohjois-Pohjanmaan (11 %) ELY-keskuksista.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoissa tapahtui muutoksia edellisvuosiin verrattuna. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuotot vastuualueittain vuosina 2020–2022.

Muutos vuosina 2020 – 2022

	2020	2021	2022	Muutos % vv. 2021 – 2022
E-vastuualue, yhteiset, TE-toimisto*	347 550	411 663	794 706	93 %
L-vastuualue	4 439 470	5 260 550	4 735 218	-10 %
Y-vastuualue	3 294 833	3 404 837	3 667 293	8 %
Yhteensä	8 081 853	9 077 050	9 197 216	1,3 %

*Sis.Migri-tuloja 540 666 euroa v. 2022

E-vastuualueen tuotot kasvoivat jopa 93 % edellisvuoteen verrattuna, mikä selittyy Migriltä saatujen tulojen 148 prosentin kasvulla vuoteen 2021 nähden. Näiden tulojen kasvuun vaikutti osaltaan, että vuoden 2021 tuloista 109 000 euroa kirjattiin vuodelle 2022, koska niistä ei saatu tietoa ennen vuoden 2021 kirjanpidon sulkeutumista. Tähän kiinnitettiin huomiota vuonna 2022, ja tuotot saatiin kirjattua tarkemmin oikealle vuodelle niin, että ainoastaan joulukuun 2022 tuotot siirtyvät vuodelle 2023. Lisäksi tuotot E-vastuualueella koostuvat pitkälti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikön toiminnasta. Kaikilla kaupallista kalastusta meri- ja sisävesialueilla harjoittavilla on rekisteröintivelvollisuus, ja rekisteröintitehtävä on keskitetty valtakunnallisesti Varsinais-Suomeen. Rekisteröinti-tuotot vuodelta 2021 olivat 13 600 euroa ja vuonna 2022 vastaavasti 66 700 euroa. Tuotot kasvoivat merkittävästi eli yli 53 000 euroa. Kaupallisten kalastajien rekisteröinti on voimassa kolme vuotta kerrallaan. Vuonna 2022 merkittävä osa rekisteröinneistä uusittiin, minkä vuoksi myös tuotot kasvoivat edellisestä vuodesta.

Suomessa Varsinais-Suomen ELY-keskus tarkastaa Euroopan unionin alueelle tuotavien kalastustuotteiden saalistodistukset ja jalostusilmoitukset sekä vastaa Suomesta kolmansiin maihin (EU:n ulkopuolelle) vietävien kalastustuote-erien saalistodistusten varmentamisesta. Vuoden 2021 osalta saalistodistukset tuottivat 103 800 euroa ja vuonna 2022 vastaavasti 73 300 euroa. Laskutus väheni edelliseen tilikauteen verrattuna yli 29 %. Vuosien väliset erot johtuvat osaltaan siitä, paljonko muun muassa tuontikalaa syödään, ja siitä, ryhtyykö joku maahantuoja tuomaan näitä kalatuotteita EU:n sisäisenä tuontina, jolloin tuonti-ilmoitusten käsittely tehdään muualla EU:ssa kuin Suomessa Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa. Osittain laskutusten määrän vuosittainen vaihtelu selittyy myös sillä, että vuodenvaihteen ilmoitusten käsittelyä koskevat laskutukset kohdentuvat eri varainhoitovuosille.

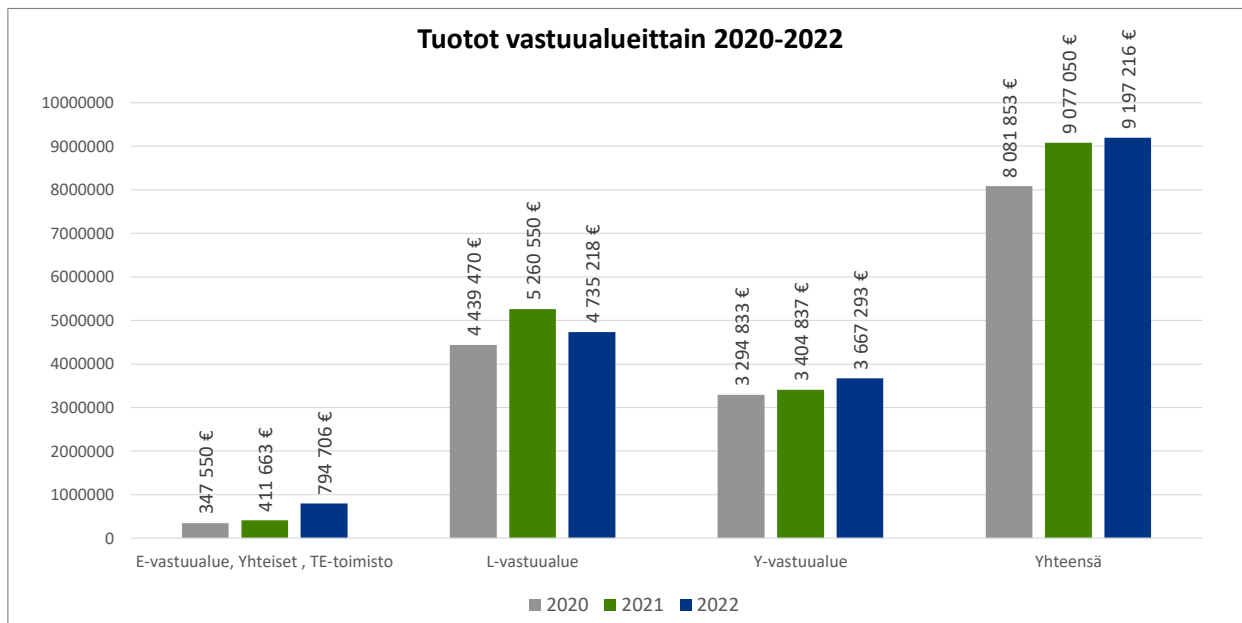
L-vastuualueen tuotot olivat yhteensä noin 4,7 miljoonaa euroa ja ne pienenevät 10 % edellisvuoteen 2021 verrattuna. Valtaosa (96 %) L-vastuualueen tuotoista kertyy Pirkanmaalta, ja kokonaistuottojen laskuun vaikuttikin tuottojen väheneminen Pirkanmaan L-vastuualueella lähes 500 000 eurolla (10 %). Liikennevastuualueen tuotot laskivat lähes kaikkien nimikkeiden osalta. Keskitetyt lupapalvelut -yksikön tuotot laskivat

15 %. Eniten laskua oli johtojen ja kaapeleiden sijoittamisessa tiealueelle. Erikoiskuljetuslupatuotot laskivat hieman. Liikennevastuualueen tulojen väheneminen johtui ensisijaisesti annettujen lupien määrän vähenemisestä. Johtojen ja kaapeleiden sijoittamisessa tiealueelle lupien määrät vähenivät noin 15 % vuoteen 2021 verrattuna. Työluissa lupamäärät vähenivät 10 %. Sen sijaan erikoiskuljetuslupien määrä lisääntyi tuottojen vähenemisestä huolimatta. Muiden luparyhmien lupamäärät vähenivät, mutta niissä lasku ei ollut ihan yhtä suurta kuin työluissa tai johtojen ja kaapeleiden sijoittamisessa tiealueelle. Erikoiskuljetuslupamäärät kasvoivat hieman, mutta tulot eivät vastaavassa suhteessa. Erikoiskuljetusluvista hyvitetiin laskuja poikkeuksellisen paljon, yli 700 000 euron edestä. Hyvitykset koskivat käyttämättömiä sillanvalvontamaksuja eli asiakkaat ovat hakeneet varmuuden vuoksi lupia, jotka sisältävät sillanvalvontamaksun, jotka on myöhemmin peruttu, kun kuljetuksen kohdentuminen on varmistunut.

Y-vastuualueen kokonaistuotot nousivat 8 % edellisvuoteen verrattuna. ELY-keskuksissa tuotot koostuvat pitkälti ympäristönsuojelun valvontamaksuista. Tuottojen kasvuun vaikutti muun muassa se, että koronatilanteen vuoksi osa vuodelle 2021 ohjelmoiduista valvontakäynneistä toteutui vasta vuonna 2022. Ympäristönsuojelun ilmoitusten, valvontamaksujen ja YVA-selvityksiin liittyvien tuottojen erot selittyvät pääosin tavanomaisella vuotuisella vaihtelulla. Julkisoikeudellisten päätösten ja lausuntojen määrä vaihtelee vuosittain, sillä valvonta perustuu riskinarvioinnin perusteella tehtyyn valvontaluokitukseen. Ilmoitusten käsittelymääriin ja YVA-maksuihin ei voida käytännössä itse vaikuttaa, koska niitä tulee vireille hankkeiden mukaan ja hankkeiden määrät vaihtelevat luonnollisesti vuosittain. Vuonna 2022 YVA-hankkeita on ollut huomattavasti enemmän kuin vuonna 2021. Esimerkiksi Pohjois-Savon

ELY-keskuksen alueella lisäys vireille tulleiden YVA-hankkeiden määrässä selittyi suurelta osin teollisen kokoluokan tuulivoimarakentamisen voimakkaasta lisääntymisestä maakunnan alueella, sillä yli 10 voimalan tuulivoimahankkeet edellyttävät YVA-menettelyn suorittamista. Myös Kainuun ja Lapin ELY-keskusten alueella tuulivoima- ja kaivoshankkeiden kasvu lisäsi YVA-maksutuottoja.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty tuotot vastuualueittain vuosina 2020–2022.

Kokonaiskustannukset lähes 10,5 milj. euroa kasvoivat miljoonalla eurolla edellisvuodesta. Suurin osa kustannuksista syntyi henkilöstökuluista (57 %), tukitoimintojen kustannuksista (28 %) sekä palvelujen ostoista (15 %).

Kokonaiskustannusten kasvuun vaikutti henkilökustannusten kasvu liki miljoonalla eurolla. Maksullisen toiminnan kokonaiskustannuksista suurin osa muodostuu juuri henkilöstökustannuksista. Suurimmat henkilöstökulut syntyvät Pirkanmaan ELY-keskuksessa, yli 2,3 milj. euroa, mikä on 39 % kaikista henkilöstökuluista. Suurin osa henkilöstökulujen kasvusta tapahtuikin juuri Pirkanmaan ELY-keskuksessa, jossa henkilöstökustannukset kasvoivat yli 450 000 euroa (24 %) viime vuodesta. Vaikka liikenteen lupapalveluja on keskitetty Pirkanmaan ELY-keskukseen, myös muissa ELY-keskuksissa tehdään keskitettyihin lupiin liittyvää työtä (mm. valta-, kanta- ja vilkkaiden seututeiden liittymälupapäätökset, suoja-alueiden rakentamisen poikkeamispäätöksiä sekä tien tilapäiseen sulkemiseen liittyvät päätökset). Aiempina vuosina on koettu ongelmalliseksi, että tämä työ ei näy Pirkanmaan ELY-keskuksen laskelmassa, sillä kustannukset ovat muissa ELY-keskuksissa jääneet kohdentamatta suoritteille johtuen mm. työn sirpaleisuudesta. Vuonna 2022 otettiin käyttöön uusi tapa, jossa muiden ELY-keskusten keskitettyihin lupapalveluihin kohdentuva työ otettiin mukaan laskennallisesti. Henkilöstökulujen noususta noin 200 000 euroa johtuu tästä muutoksesta. Lisäksi TE-toimiston henkilöstökulut kasvoivat, koska työluopien osalta vaatavuustasot nousivat vuoden 2022 aikana TE-toimistojen siirtyessä työluopahakemusten käsittelyssä valtakunnalliseen työjonoon. Työluopahakemusten käsittely kasvatti TE-toimistojen henkilöstökustannuksia valtakunnallisestikin. Lisäksi ELY-keskusten henkilöstökustannusten kasvua selittää tarkentunut työajan kohdentaminen maksullisille suoritteille.

Palvelujen ostoissa ei tapahtunut merkittävää muutosta, sillä ne vähenivät noin 115 000 euroa (7 %) edellisvuodesta. Myös palvelujen ostoja kertyy eniten Pirkanmaan ELY-keskukselle, lähes 1,4 milj. euroa, mikä on 89 % kaikista palvelujen ostoista. Pirkanmaan ELY-keskuksen palvelujen ostoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Lupapalvelujen ostopalvelut laskivat hieman. Tilu- ja Lelu-järjestelmien kustannukset nousivat noin 55 000 eurolla, kun taas alueurakoiden kustannukset laskivat 37 000 eurolla.

Julkisoikeudellisten päätösten ja lausuntojen määrä vaihtelee vuosittain, ja on vaikea ennakoida, missä määrin asiakkaat julkisoikeudellisia lupia ja päätöksiä hakevat. Tavoitetta maksullisen toiminnan myyntituotoille on näin ollen haastavaa asettaa. Vuonna 2022 julkisoikeudellisille suoritteille oli kuitenkin asetettu tavoitteeksi 100 %:n kustannusvastaavuus.

Valtakunnallinen kustannusvastaavuus vuonna 2022 oli 88 %, ja se vaihteli ELY-keskuksittain 41 ja 228 %:n välillä. Pienimmät kustannusvastaavuusprosentit ovat Uudenmaan (41 %) ja Kaakkois-Suomen (43 %) ELY-keskuksissa. Suurimmat kustannusvastaavuusprosentit löytyivät Satakunnan (157 %) ja Pohjanmaan (228 %) ELY-keskuksista. Satakunnassa ja Pohjanmaalla maksullinen toiminta on kuitenkin hyvin vähäistä, joten pieni määrä tuottoja tai kustannuksia antaa suhteettoman korkean kustannusvastaavuusprosentin.

Edellisvuosina ELY-keskuksissa on nähty korkeita kustannusvastaavuusprosentteja, sillä Kieku-järjestelmän aiheuttamien työaikojen kirjausongelmien vuoksi työaikaa on jäänyt kirjaamatta maksullisen toiminnan suoritteille. Tuntikirjausten oikeellisuuteen kiinnitetyn huomion myötä laskelmat onkin saatu useissa ELY-keskuksissa tuottamaan täsmällisempiä tietoja. Tämä on huomattu muun muassa maksullisen toiminnan kasvaneina henkilöstökustannuksina ja täten pienempinä kustannusvastaavuusprosentteina. ELY-keskuksissa on kuitenkin edelleen huomattu puutteita työajan kirjauksissa maksullisille suoritteille, joten jatkossakin täytyy seurata tarkasti tuntikirjausten oikeellisuutta maksullisessa toiminnassa sekä menojen kohdistumista tuottoihin.

Kustannusvastaavuusprosentit ovat pienentyneet vuoden 2021 ja 2022 aikana kaikissa niissä ELY-keskuksissa, joihin on keskitetty oleskeluluvan osapäätösten käsittely (Migri): Uusimaa, Pirkanmaa, Pohjois-Pohjanmaa ja Kaakkois-Suomi. Esimerkiksi Uudenmaan kustannusvastaavuus vuonna 2020 oli 108 prosenttia, vuonna 2021 42 prosenttia ja vuonna 2022 41 prosenttia. Tämä johtuu siitä, että työajan kirjaaminen kyseiselle maksulliselle suoritteelle aloitettiin vuonna 2021, mikä nosti huomattavasti henkilöstökuluja. Henkilöstökulut ovat kasvaneet edelleen vuoden 2022 aikana. Myös Kaakkois-Suomessa kustannusvastaavuusprosentti on pienentynyt huomattavasti, vuoden 2020 161 prosentista vuodelle 2021 54 prosenttiin ja edelleen vuodelle 2022 43 prosenttiin, merkittävästi lisääntyneiden henkilöstökulujen myötä. Työlupien osapäätöksen tekeminen edellyttää paljon taustaselvityksiä, jotta päätös voidaan tehdä. Työajasta valtaosa kuluu selvitystyöhön, joten henkilöstökulut nousevat suhteellisen korkeiksi suhteessa osapäätöksistä saatuihin tuottoihin. Koska oleskelulupien käsittelystä saadut tuotot 541 000 euroa olivat huomattavasti pienemmät kuin kustannukset 1 557 000 euroa, pienensi se ko. ELY-keskusten lisäksi myös valtakunnallista kustannusvastaavuutta. Kustannusvastaavuusprosentin muutos valtakunnallisella tasolla oli 7 prosenttiyksikköä (88 % v. 2022, 95 % v. 2021 ja 111 % v. 2020).

Seuraavaksi esitetään taulukko maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ELY-keskuksittain. Edellä olevassa tekstissä on avattu taulukon sisältö.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus, kirjanpitoyksikkö 380. MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA. Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Vuosi 2022 toteutuma	Vuosi 2022 tavoite	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2020 toteutuma	
TUOTOT																				
Maksullisen toiminnan tuotot																				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	761 291	856 835	240	201 821	5 043 571	245 761	65 991	210 014	117 169	157 738	516 833	790	531 186	165 078	322 900	9 197 216	8 500 000	9 077 050	8 081 853	
Maksullisen toiminnan muut tuotot	-138	-366	0	0	-170	0	0	-155	-80	-590	-920	0	0	0	-13 851	-16 269		-73 517	-48 596	
Tuotot yhteensä	761 154	856 469	240	201 821	5 043 401	245 761	65 991	209 859	117 089	157 148	515 913	790	531 186	165 078	309 049	9 180 948	8 500 000	9 003 533	8 033 257	
KOKONAISKUSTANNUKSET																				
Erilliskustannukset																				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	243	4 488	0	0	88	443	124	0	241	591	892	38	823	103	1 440	9 513		5 051	2 893	
Henkilöstökustannukset	1 141 059	486 492	93	115 356	2 340 394	339 320	59 704	121 250	71 266	125 952	339 354	309	515 239	74 352	227 741	5 957 881		4 967 913	3 676 843	
Vuokrat	0	1 163	0	37	602	0	0	0	0	0	55	0	0	37	2 448	4 340		2 837	1 416	
Palvelujen ostot	3 818	7 206	0	161	1 390 380	100	0	34 160	325	9 276	12 518	0	1 857	85	102 115	1 562 002		1 676 743	1 910 390	
Muut erilliskustannukset	151	8 093	0	1 051	50	425	203	474	363	712	1 966	0	2 028	297	2 757	18 569		15 058	22 178	
Erilliskustannukset yhteensä	1 145 271	507 441	93	116 604	3 731 514	340 288	60 030	155 884	72 195	136 531	354 786	347	519 948	74 873	336 500	7 552 305	6 500 000	6 667 602	5 613 720	
Osuus yhteiskustannuksista																				
Tukitoimintojen kustannukset																				
Poistot																				
Korot																				
Muut yhteiskustannukset	692 506	274 850	60	66 794	981 586	227 301	29 564	58 782	28 274	64 764	101 202	0	297 744	33 168	78 680	2 935 275	2 000 000	2 803 312	1 602 264	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	692 506	274 850	60	66 794	981 586	227 301	29 564	58 782	28 274	64 764	101 202	0	297 744	33 168	78 680	2 935 275	2 000 000	2 803 312	1 602 264	
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 837 777	782 291	153	183 398	4 713 100	567 589	89 595	214 665	100 469	201 295	455 988	347	817 692	108 042	415 180	10 487 580	8 500 000	9 470 914	7 215 984	
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot-kustannukset)	-1 076 623	74 178	87	18 423	330 300	-321 827	-23 603	-4 807	16 620	-44 147	59 925	443	-286 506	57 036	-106 131	-1 306 632	0	-467 381	817 273	
Kustannusvastaavuus-%	41 %	109 %	157 %	110 %	107 %	43 %	74 %	98 %	117 %	78 %	113 %	228 %	65 %	153 %	74 %	88 %	100 %	95 %	111 %	
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-1 076 623	74 178	87	18 423	330 300	-321 827	-23 603	-4 807	16 620	-44 147	59 925	443	-286 506	57 036	-106 131	-1 306 632	0	-467 381	817 273	
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																				

1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Tämä analyysi on laadittu ELY-keskus kohtaisten kustannusvastaavuuslaskelma-analyyysien pohjalta. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on tuotettu keskitetysti KEHA-keskuksessa. Vuonna 2022 oli käytössä Kieku työajan hallinta- ja kirjanpitojärjestelmä. Laskelmassa esitetään ELY-keskusten yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot ja kustannukset KEHA-keskuksen oman Kustannusvastaavuuslaskelmien laatiminen vuodelta 2022-ohjeen mukaisesti. Valtiokonttori on hyväksynyt KEHA-keskuksen oman ohjeen, joka on tarkempi kuin Valtiokonttorin ohje. Tiedot tarvitaan ELY-keskuksittain ja näin myös toimintamalli jatkuu samanlaisena varmistaen laskelmien vertailtavuuden. Tämän vuoden laskelmiin otettiin mukaan kaikki talousarviotilit, jolloin saatiin esitettyä yhteisrahoitteisten hankkeiden kokonaisrahoitus.

Yhteisrahoitteinen toiminta sisältää ELY-keskuksen itse toteuttamien hankkeiden eli F-projektien (pois lukien teknisen tuen projektit) sekä Liikenne ja infrastruktuuri ja Ympäristö ja luonnonvarat -vastualueiden yhteisrahoitteisten hankkeiden tuotot ja kustannukset. Y-vastualueen yhteisrahoitteisille hankkeille määriteltiin perusteet TEM:n asettamassa työryhmässä vuonna 2012. Liikennevastualueen yhteisrahoitteisiin hankkeisiin eivät sisälly Liikenneviraston tilinpäätökseen sisältyvät yhteisrahoitteiset investointihankkeet. Lisäksi laskelma sisältää muita erikseen yhteisrahoitteisiksi sovittuja hankkeita.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 8,2 milj. euroa. Tuotot ovat kasvaneet edellisestä vuodesta 0,2 milj. euroa, kasvua on kymmenellä ELY-keskuksella ja vähennystä viidellä ELY-keskuksella.

Tuottojen kasvu näkyy erityisesti Hämeen, Etelä-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskuksilla yhteensä 1,5 milj. euroa. Pienempää kasvua on myös muissa ELY-keskuksissa. Tuottojen lasku näkyy erityisesti Kaakkois-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen ELY-keskuksissa, joissa laskua on yhteensä 1,7 milj. euroa. KEHA-keskuksella on alkanut v. 2022 yhteisrahoitteinen hanke Ympäristöministeriön kanssa, josta tuottoja kertyi 0,1 milj. euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaiskustannukset olivat 8,8 milj. euroa ja ne ovat lisääntyneet 0,1 milj. euroa verrattuna edellisvuoteen. Vaikka hankkeita on päättynyt, niin kustannusten nousu selittyy myös uusien ESR-hankkeiden alkamisella ja yleensäkin hankkeiden toiminnan normalisoitumisella koronarajoitusten poistuttua. KEHA-keskuksen yhteisrahoitteisessa hankkeessa on kustannuksia yhtä paljon kuin tuottoja, yhteiskustannuksia ei KEHA-keskukselle kohdistu. Erilliskustannukset ovat pysyneet lähes ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen. Erilliskustannusten muutokset ovat ELY-keskuksittain verrannollisia ko. ELY-keskuksen tuottoihin.

ELY-keskusten yhteisrahoitteisten hankkeiden talousarvialouden ulkopuolisia yhteisrahoittajia ovat Euroopan Unionin rakennerahastot (ESR, EAKR, INTERREG, AMIF), puiteohjelmat ja muu suora rahoitus sekä yleishyödylliset yhdistykset, kunnat ja kuntayhtymät ja osin myös yritykset.

ELY-keskusten yhteisrahoitteiset itse toteuttamat ESR-hankkeet (F-projektit) ovat yrittäjyyttä ja työelämää, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä sekä maahanmuuttajien kotoutumista tukevia palveluita, työvoimapolitiittisia toimenpiteitä sekä ympäristön hyvinvointia edistäviä yhteistyöprojekteja. Näissä hankkeissa tehdään asiantuntija- ja kehittämistyötä, joka tukee ja täydentää ELY-keskusten ja TE-toimistojen perustoimintaa mm. ennakointiin, strategiseen suunnitteluun, tiedotukseen ja viestintään liittyvissä asioissa. Hankkeilla edistetään digitaalisia palveluita sekä toimintatapoja (esim. koulutusmateriaalit ja verkko-ohjaus) tavoitteena parempi asiakaspalvelu ja tehokkaampi toiminta.

Ympäristöministeriön kanssa yhteisrahoitteisia hankkeita ovat v.2022 alkaneet KEHA-keskuksen Yleinen avustus-järjestelmän kehittäminen avustusten, korvausten ja tukimaksujen sähköistämiseen. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa alkoi Kasvihuonetuotannon ympäristövaikutukset -hanke sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa Maameri-hanke.

Työterveyslaitoksen rahoituksella toteutettiin TyöElämä 2030-ohjelmaa yhdeksässä ELY-keskuksessa. Hankkeissa kehitetään verkoston työelämäosaamista, yhteistyötä ja vaikuttavuutta sekä digitalisaation kytkeytymistä työhyvinvointiin ja tuottavuuteen.

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa on alkanut v.2021 Hiilineutraali Pohjois-Savo-hanke, joka on ilmastotyön koordinaatiohanke. Hankkeen rahoittaa Euroopan aluekehitysrahasto ja Pohjois-Savon liiton kehittämisrahasto. Myös Etelä-Savossa on alkanut v.2021 Hiilineutraali Etelä-Savo -hanke, joka saa rahoituksen Etelä-Savon maakuntaliitolta sekä rakennerahasto-ohjelmasta. Hankkeen tavoitteena on maakunnan ilmastotiekartta ja polku vähähiilisyteen.

Life-hankkeiden osalta ELY-keskuksissa on edelleen käynnissä aikaisempina vuosina alkaneita hankkeita Hydrologia Life (vuoden 2023 loppuun) sekä Liito-orava Life, Canemure Life sekä CoastNet Life, jotka jatkuvat vuoteen 2025 asti. Freshabit Life IP-hankkeeseen osallistui seitsemän ELY-keskusta, ja hanke on päättynyt elokuussa vuonna 2022. Etelä-Savon ELY-keskuksessa on alkanut v.2021 Our Saimaa Seal LIFE-hanke, joka päättyy vuonna 2026. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus alkoi v.2022 osatoimijana Jyväskylän yliopiston koordinoimassa Life Reviews hankkeessa, jossa ELY-keskuksen tavoitteena on parantaa jokihelmisimpukoiden elinolosuhteita Isojoen alueella.

ENI CBC Kolarctic, Karelia CBC, Pohjoinen Periferia ja Arktis sekä SEFR CBC -ohjelmista rahoitetaan

ELY-keskuksissa käynnissä olevia hankkeita yhteistyössä eri valtioiden kanssa. Hankkeet tukevat mm. vesistö-, ilmasto- ja virkistyshankkeita, sekä ympäristötietoisuutta. EU-ohjelma Interreg Pohjoinen tukee rajat ylittävää yhteistyötä Pohjois-Suomessa, -Ruotsissa ja -Norjassa sekä saamelaisalueilla. ELY-keskukset toteuttavat yhteistyössä eri toimijoiden kanssa useita Interreg-hankkeita, jotka tukevat mm. ilmasto- ja merialueiden kehittämistä sekä ympäristötietoisuutta. Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa alkoi v.2022 uusi Interreg hanke PA Nutri (EU:n Itämeri strategian Nutri politiikka-alue). Yhteistyö liikennepuolen CBC-rahoitteisten maanteiden kunnossapitohankkeiden osalta on keskeytynyt Venäjän kanssa v.2022.

Omarahoitusosuus oli kirjanpitoyksikkötasolla 87 %, lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 1 %. Omarahoitusosuus vaihteli ELY-keskuksittain 58 % ja 100 %:n välillä. ELY-keskusten itse toteuttamissa hankkeissa kustannusvastaavuus on yleisesti alhainen (alle 100 %). Pääosa käynnissä olleista projekteista oli luonteeltaan yleishyödyllisiä vaikutuksia tavoittelevia kehittämisprojekteja, jolloin tulorahoitusta projekteille ei kerry.

Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu varsinaisesti tulostavoitetta, mutta talousarviossa on merkitty aikaisempien vuosien toteutumien perusteella tuottojen tulostavoitteeksi 11 milj. euroa.

Seuraavaksi esitetään taulukko Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ELY-keskuksittain. Edellä olevassa tekstissä on avattu taulukon sisältö.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus, Kirjanpitoyksikkö 380 YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA (LASKELMA OMARAHOITUSOSUUDESTA)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	KEHA	Vuosi 2022 toteutuma	Vuosi 2022 tavoite	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2020 toteutuma
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT																				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	230 577	328 741	42 625	758 939	178 300	6 620	457 251	176 562	238 283	525 540	186 379	21 142	130 325	281 688	640 567	71 606	4 275 145	8 000 000	4 711 645	7 421 079
EU:lta saatu rahoitus	0	1 596 565	0	0	0	12 885	37 875	0	88 291	110 475	50 178	0	0	0	0	0	1 896 269		1 916 671	1 961 078
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	26 484	664	0	0	0	0	0	0	0	0	27 147		197 528	151 542
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	12 648	8 970	0	57 228	121 619	92 945	71 067	92 360	509	0	919 389	36 118	4 536	76 209	409 721	74 962	1 978 282	3 000 000	1 140 867	720 367
Tuotot yhteensä	243 225	1 934 276	42 625	816 166	299 919	112 450	592 677	269 586	327 083	636 015	1 155 947	57 260	134 861	357 897	1 050 288	146 568	8 176 843	11 000 000	7 966 710	10 254 066
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset																				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	854	6 472	0	1 043	541	419	1 050	201	26 097	1 298	8 637	137	0	319	7 902	117	55 085		165 428	55 770
Henkilöstökustannukset	171 382	1 315 459	1 174	373 012	211 059	104 281	558 667	210 935	203 086	295 731	470 279	70 279	120 070	248 920	645 224	35 531	5 035 089		5 000 155	5 934 146
Vuokrat	2 744	1 921	0	107	1 127	100	291	531	1 422	0	2 330	0	856	65	10 039	0	21 533		17 399	27 176
Palvelujen ostot	43 920	564 130	33 429	365 719	217 121	36 148	76 495	65 575	96 848	282 905	421 623	2 320	18 661	134 013	293 369	34 589	2 686 866		2 596 585	3 653 773
Muut erilliskustannukset	13 407	79 248	8 023	95 900	51 175	12 835	23 499	19 113	29 114	84 038	345 642	976	11 399	20 562	85 884	76 331	957 146		864 574	996 962
Erilliskustannukset yhteensä	232 307	1 967 230	42 625	835 782	481 022	153 783	660 002	296 355	356 566	663 972	1 248 511	73 712	150 987	403 879	1 042 418	146 568	8 755 719		8 644 140	10 667 827
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus																				
Tukitoimintojen kustannukset																				
Poistot																				
Korot																				
Muut yhteiskustannukset	62 006	106 121	155	56 174	35 412	21 350	53 608	16 800	27 585	42 384	94 572	10 947	15 950	28 057	85 701	0	656 821		646 765	831 836
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	62 006	106 121	155	56 174	35 412	21 350	53 608	16 800	27 585	42 384	94 572	10 947	15 950	28 057	85 701	0	656 821		646 765	831 836
Kokonaiskustannukset yhteensä	294 313	2 073 351	42 780	891 956	516 434	175 133	713 609	313 155	384 152	706 356	1 343 083	84 658	166 937	431 936	1 128 118	146 568	9 412 540	12 000 000	9 290 905	11 499 663
OMARAHOITUSOSUUS (Tuotot - Kustannukset)	-51 088	-139 076	-155	-75 790	-216 515	-62 683	-120 932	-43 569	-57 069	-70 341	-187 137	-27 398	-32 075	-74 039	-77 831	0	-1 235 697	-1 000 000	-1 324 195	-1 245 596
Omarahoitusosuus %	83 %	93 %	100 %	92 %	58 %	64 %	83 %	86 %	85 %	90 %	86 %	68 %	81 %	83 %	93 %	100 %	87 %	92 %	86 %	89 %

1.5. Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät

1.5.1.1 ELY-keskusten suoritteiden määrät

Alla olevassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten avainsuoritteiden lukumäärät vuosilta 2020 – 2022 ELY-keskuksista yhteensä. Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaika ELY-keskuksissa vuosina 2020 – 2022. Tiedot avainsuoritteiden lukumääristä esitetään v. 2022 niiden suoritteiden osalta, joista suoritettiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2021 ja 2020.

ELY-keskusten avainsuoritteet. Ajanjakso 1.1. – 31.12.2022 (+ vertailutieto v. 2021 ja v. 2020). Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen ELY-keskuksissa on käytetty eniten työaika

Suoritteen nimi	Suoritteiden lkm 2022	Suoritteiden lkm 2021	Suoritteiden lkm 2020
Tienpidon hankintojen tilaustenmäärä	2979	2830	2840
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	4370	4495	4626
Kokotilanvalvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 ja v. 2022 peltoalavalvonnat, kpl	1647	1546	1586
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	2464482	2562892	2764724
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	5018	4707	5291
Yritystukipäätökset	496	1904	23424
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2265	1717	2278
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	489	484	479
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2398	1819	2429
METSO-toteutus, ha	7437	8138	5783
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	4017	3136	3316
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	122	74	58
Talviaikainen asiakirjavalvonta	1566	1401	
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	194	170	165
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	4336	4840	5781
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvonsiirto	5823	6774	6108
Luomutuotanto nvalvonnantarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	6364	6303	7299
Sopimusliikenne ja valtionavut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	628	648	763
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	4581	5329	5857
Asiakaspalvelut (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	59600	70275	68700
Ympäristösopimukset (sekä vanhat erityistukisopimukset), geenipankkitoimenpiteet, luonnonmukainen tuotanto ja ei-tuotannolliset investoinnit kpl	10241	14639	7709
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	106	155	120
Eläinvalvonnat, kpl	743	577	685
Seurantaohjelmanmukaiset näytteet, kpl	19727	19650	17886
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	42	44	44
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	9179	6722	7073
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm	18478	12671	28133
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	78	86	107
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten taikartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	1685	1798	1275
Erikoiskuljetusluvut	11156	10838	10251
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2060	1673	900
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnantarkastusten lukumäärä, kpl	686	698	553

Kaiken kaikkiaan ELY-keskusten tuottamat suoritemäärät laskivat hienoisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin lasku (-74 %) edellisvuoteen verrattuna oli yritystukipäätösten määrässä. Osan suoritteista osalta suoritemäärät taas kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Suurin kasvu (+65 %) oli YVA-lausuntojen määrässä.

Yritystukipäätösten käsittely on valtakunnallisesti keskitetty neljään ELY-keskukseen: Hämeen, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksiin. Vertailuvuoden 2020 korkea suoritemäärä selittää se, että ELY-keskuksissa tehtiin ao. vuonna, koronapandemiasta johtuen, yritystukipäätöksiä poikkeuksellisen paljon ns. massapäätöksiä.

Maaseudun hanketukipäätösten, maaseudun yritystukipäätösten sekä maatilojen aloitus- ja investointitukipäätösten määrät lisääntyivät merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Syynä oli ohjelmakauden vaihtuminen ja lisääntyneet määrärahat. Maatilojen ja maaseutuyritysten investointihankkeita tuettiin mm. koronan jälkeisillä elvytysvaroilla.

Lausunnot YVA-arviointiohjelmista suoritemäärä kasvoi edellisestä vuodesta. Suoritteiden määrän kasvuun vaikuttivat mm. lisääntyneet tuulivoimahankkeet.

Ympäristösopimusten ja ei tuotannollisten investointien suoritteiden määrä laski edellisestä vuodesta, mutta oli huomattavasti v. 2020 tasoa korkeampi.

Eläinvalvontojen määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Suoritemäärän kasvu johtuu osaltaan eläinvalvontaan suunnatuista lisäresursseista.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen (ha) suoritemäärät kasvoivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuodesta 2020 suojeluohjelmien toteutusluvussa on mukana myös uuden HELMI-ohjelman soidensuojelukohteet. Luonnonsuojelun toteutuksessa avainsuoritteiden määrät vaihtelevat vuosittain riippuen annetuista tavoitteista, käytettävissä olevista määrärahoista ja henkilöstöresursseista sekä siitä, minkä kokoisia kiinteistöjä maanomistajat kulloinkin tarjoavat suojeluun.

Avainsuoritteiden määrien vaihteluita on analysoitu myös tilinpäätöksen luvussa 1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät ELY-keskuksittain.

Avainsuoritteiden määrät ELY-keskuksittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2020	589	432			273	227		280		231	229		417		162	2840
	2021	617	430			260	231		257		228	210		427		170	2830
	2022	711	406			252	262		272		236	215		440		185	2979
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2020	419	723		214	283	249	134	216	120	295	1016		510	130	317	4626
	2021	401	711		211	280	244	114	223	129	289	946		505	123	319	4495
	2022	414	711		216	280	242	113	217	129	240	887		482	121	318	4370
Kokotilanvalvonnat (pinta-alatuet), kpl v.2021 ja v.2022 peltovalvonnat, kpl	2020	102	179	112	101	99	98	79	113	66	105	180	134	142	27	49	1586
	2021	104	176	104	103	101	94	76	112	62	103	182	130	137	24	38	1546
	2022	113	177	96	130	140	96	74	120	69	96	193	134	137	26	46	1647
Työvoimakoulutuksen hankitut opiskelijapäivät, lkm	2020	1113144	233204	128954	114053	225716	154849	48943	59894	69193	154349	45919	124372	154880	45704	91550	2764724
	2021	1098022	194875	91465	115371	230970	143044	47848	89903	58430	105358	46152	88688	140836	29271	82659	2562892
	2022	923947	188930	223737	124713	58229	107607	143299	91247	70465	38013	148496	89987	91778	117528	46506	2464482
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2020	280	274	407	344	318	256	341	295	444	451	518	317	562	190	294	5291
	2021	243	256	374	283	282	230	321	294	368	331	463	292	512	193	265	4707
	2022	258	234	434	338	313	279	275	334	369	355	460	350	529	186	304	5018
Yritystukipäätökset	2020				9500			2658			7878			3388			23424
	2021				743			227			660			274			1904
	2022				109			72			226			89			496
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2020	127	95	224	154	140	158	119	92	155	180	263	132	222	72	145	2278
	2021	96	61	150	140	115	127	75	70	86	148	155	108	199	74	113	1717
	2022	108	96	219	249	143	131	100	81	123	165	281	150	204	81	134	2265
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2020	2	7		1	11	7	5	9	2	0	199		199	34	3	479
	2021	2	7		1	11	7	5	9	0	0	200		199	40	3	484
	2022	2	7		1	11	7	5	9	0	0	205		199	40	3	489
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2020	159	162	172	83	155	75	155	193	364	127	172	121	285	78	128	2429
	2021	118	128	104	76	108	67	101	133	227	94	147	100	217	76	123	1819
	2022	155	121	163	124	228	85	167	202	193	118	171	192	262	63	154	2398
METSO-toteutus, ha	2020	857	706		410	428	560	551	395	300	401	563		575	0	37	5783
	2021	750	724		421	486	498	483	355	148	302	703		1788	49	1431	8138
	2022	548	1069		459	601	540	389	188	142	272	606		986	28	1608	7437
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2020	127	457	203	131	168	110	92	214	88	86	526	338	384	40	352	3316
	2021	100	384	185	173	154	74	94	236	85	83	431	352	349	26	410	3136
	2022	133	526	205	223	232	71	121	265	112	99	612	512	499	36	371	4017
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2020	8	15		2	3	3	0	2	1	1	9		6	3	5	58
	2021	13	8		3	2	4	0	3	1	3	16		11	4	6	74
	2022	10	10		3	8	2	0	6	2	8	30		22	11	10	122
Talviaikainen asiakirjavalvonta	2020																
	2021	93	142	79	109	117	85	66	99	58	79	175	123	124	20	32	1401
	2022	107	171	92	124	135	90	67	112	66	88	190	133	132	21	38	1566
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2020	10	8		4	14	6	8	9	17	2	30		42	9	6	165
	2021	9	8		4	14	5	8	10	17	2	36		42	9	6	170
	2022	8	7		4	20	6	15	9	17	2	46		42	9	9	194
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2020	5781															5781
	2021	4840															4840
	2022	4336															4336
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvonsiirto	2020		8			5168	2		20		10	22		25		853	6108
	2021	25	13			5968	6		42		35	28		36		621	6774
	2022	34	24			5175	10		41		26	28		38		447	5823

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteen- sä
Luomutuotannon valv. tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2020	514	674	273	417	688	415	452	634	636	327	650	596	785	155	83	7299
	2021	307	626	272	378	619	356	324	585	528	257	611	560	687	128	65	6303
	2022	583	618	249	355	609	337	326	546	491	221	660	528	661	106	74	6364
Sopimusliikenne ja valtionavut (ostosopimukset, valtion-apupäätökset)	2020	99	124			33	52		180		48	130		52		45	763
	2021	117	100			23	20		119		46	101		66		56	648
	2022	90	95			30	8		141		42	144		48		30	628
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2020	238	684	370	298	359	208	198	451	213	203	871	664	678	74	348	5857
	2021	219	656	326	285	324	175	181	408	167	162	813	638	602	50	323	5329
	2022	168	582	267	253	283	110	156	333	142	136	687	542	560	36	326	4581
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2020					68700											68700
	2021					70275											70275
	2022					59600											59600
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2020	473	870	287	435	697	439	530	747	556	397	590	572	779	163	174	7709
	2021	1100	1626	536	944	1418	835	830	1261	1044	716	1184	1198	1372	264	311	14639
	2022	725	1226	368	655	962	584	588	927	679	556	838	749	926	173	285	10241
Edistetyn peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2020	7	20		2	4	10	1	3	8	1	25		39	0	0	120
	2021	8	20		2	5	10	1	4	4	0	33		67	0	1	155
	2022	7	22		2	4	10	1	5	4	2	35		13	0	1	106
Eläinvalvonnat, kpl	2020	24	49	35	42	43	34	49	75	43	40	74	53	87	14	23	685
	2021	20	39	27	34	48	23	32	68	29	32	64	57	68	17	19	577
	2022	20	48	29	38	46	25	49	80	42	51	97	89	88	17	24	743
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2020	1700	1820		907	1252	1567	1298	1167	1432	1925	1970		1013	1042	793	17886
	2021	2100	1872		1033	1163	1548	1394	1405	1542	1583	1910		1039	1114	1947	19650
	2022	2100	1768		794	1343	1817	1184	1253	1554	1777	1900		1138	1064	2035	19727
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamis- ta on edistetty, kpl	2020	10	2		6	0	2	2	1	3	1	0		8	8	1	44
	2021	8	3		2	3	2	1	3	3	1	0		8	8	2	44
	2022	9	3		2	0	4	1	2	3	1	1		8	8	0	42
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2020	37	419		44	161	184	395	86	807	508	627		3654	76	75	7073
	2021	54	539		24	20	328	5	262	918	378	1035		2348	751	60	6722
	2022	306	2283		183	190	230	51	54	85	280	826		2050	1763	878	9179
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämisspalvelut), lkm	2020				8671			3465			12646			3351			28133
	2021				4632			1669			5018			1352			12671
	2022				5712			1667			8777			2322			18478
Tulvakartoitetut alueet, joillae distetty tulvariskien hallintaa, kpl	2020	7	7		3	13	3	2	7	5	1	10		32	11	6	107
	2021	6	6		3	14	3	2	7	5	2	10		22	0	6	86
	2022	5	5		3	14	3	2	7	5	1	10		17	0	6	78
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoit- uskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2020	61	16	103	104	120	48	91	41	50	63	140	289	96	18	35	1275
	2021	41	10	142	182	187	73	106	116	85	97	191	372	116	29	51	1798
	2022	65	9	123	134	175	29	117	131	33	110	190	344	140	26	59	1685
Erikoiskuljetusluvut	2020					10251											10251
	2021					10838											10838
	2022					11156											11156
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2020	8	49	74	44	72	3	99	96	6	80	78	92	154	27	18	900
	2021	85	194	98	105	141	77	111	188	73	103	116	100	182	52	48	1673
	2022	106	109	99	108	134	133	85	201	59	123	292	311	191	39	70	2060
Eläintenmerkinnän ja rekisteröinnin valvonnantarkastus- ten lukumäärä, kpl	2020	28	54	36	48	37	35	47	44	31	25	46	39	51	12	20	553
	2021	37	47	41	77	44	35	25	48	63	34	66	46	92	12	31	698
	2022	19	32	25	101	40	21	32	65	52	42	85	58	77	12	25	686

1.5.1.2 TE-toimistojen suoritteiden määrät

Alla olevassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen avainsuoritteiden lukumäärät vuodelta 2022 ja vertailutieto vuosilta 2021 ja 2020 TE-toimistoista yhteensä. Avainsuoritteina on esitetty 16 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa TE-toimistoissa vuonna 2022. Tiedot avainsuoritteiden lukumääristä esitetään v. 2022 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa.

TE-toimistojen kustannuslaskentaa kehitettiin vuoden 2019 aikana. Tällöin TE-toimistojen toimintoluokitus uudistettiin ja toiminnoille määriteltiin suoritteet. Uudet toiminto- ja suoritekoodit otettiin käyttöön v. 2020 alusta alkaen. Suoritetiedot kerättiin ensimmäisen kerran kustannuslaskentaa varten vuonna 2020, joten vertailutietoa sitä aikaisempiin vuosiin ei esitetä.

TE-toimistojen avainsuoritteet Ajanjakso 1.1. – 31.12.2022 (+ vertailutieto v. 2021 ja v. 2020) Avainsuoritteina on esitetty n. 15 suoritetta, joiden tuottamiseen TE-toimistoissa on käytetty eniten työaikaa

Suoritteennimi	Suoritteiden lkm 2022	Suoritteiden lkm 2021	Suoritteiden lkm 2020
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	665303	598630	729859
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	361016	370431	368546
Uusi alkanut työnhakujakso	300007	310300	688052
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	129972	77828	75137
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	118524	152303	168309
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	58681	77438	60939
Toteutuneet AVO-ohjaukset	17321	19286	21562
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0–9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2375530	2960123	4542028
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	43556	37095	54741
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	33779	24014	27333
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	224698	232713	198895
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	35373	40462	44532
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	30680	30786	33067
Tehdyt osapäätökset	21910	16902	13026
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	9939	13558	17223
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	29485	25611	27621

Tuotettujen avainsuoritteiden määrät lisääntyivät monilta osin vuonna 2022. Lukumääräisesti eniten tuotettiin seuraavia suoritteita: Kotoutumiskoulutuksen (X6) toteutuneet opiskelijatyöpäivät (18825 606 kpl), ammatillisen työvoimakoulutuksen (0–9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät (2375 530 kpl), tehdyt työllistymissuunnitelmat (665 303 kpl), tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot (M1-Z9) (361 016 kpl), uusi alkanut työnhakujakso (300007 kpl) sekä yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit (224698 kpl).

Avainsuoritteiden määrien lisääntyminen selittyy pitkälti sillä, että TE-toimistojen henkilöstömäärä lisääntyi merkittävästi vuoden 2022 aikana. Myös työllisyystilanne on kohentunut koronavuosien jälkeen.

TE-toimistojen toimintaan kohdistuneet isot muutokset näkyvät myös avainsuoritteiden määrissä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 näkyi vahvasti myös TE-toimistojen toiminnassa. Kevätkaudella 2022 otettiin käyttöön uusi TE-asiakaspalvelumalli (ns. pohjoismainen työvoimapalvelumalli). Vertailuvuosien 2021 ja 2020 luvuissa taas näkyy koronavuosien poikkeustila sekä kuntakokeiluviranomaisen käynnistymisestä seurannut uudelleenorganisointumisen.

Tehyjen työllistymissuunnitelmien määrä kasvoi edellisestä vuodesta, vaikka v. 2020 tasolle ei päästyäkään. Suoritemäärän kasvu johtunee siitä, että kuntakokeilujen ja uuden asiakaspalvelumallin lisärekrytointien myötä asiantuntijoiden määrä on kasvanut sekä kuntakokeiluissa että TE-toimistoissa, mikä vastaavasti on mahdollistanut lisääntyneen palveluvolyymien.

Tehtyjen aktivoitumissuunnitelmien määrät lisääntyivät merkittävästi (67 %) edellisiin vuosiin verrattuna. Suorite-määrien kasvu selittyy pitkälti ao. toimintaan kohdennetuilla lisäresursseilla. Myös vuonna 2021 käynnistyneiden kuntakokeiluiden toiminnan tulokset alkoivat näkymään vasta vuonna 2022. Lisäksi koronan jälkeisen tilanteen nor-malisoituminen vuonna 2022 näkyi todennäköisesti pitempään työttömänä olleiden asiakkaiden aktivointisuunni-telmien lisääntymisenä.

Tehtyjen työtarjousten määrä on vähentynyt edellisistä vuosista. Keski-Suomen TE-toimiston analyysissä esille nou-see, että ennen kuntakokeiluja ja uutta asiakaspalvelumallia työtarjousten määrä oli varsin korkealla tasolla (v. 2020) ja työnvälitys oli TE-toimiston toiminnan erityisenä painopisteenä. Kuntakokeiluihin siirtyi merkittävä osa TE-toimis-ton työttömistä asiakkaista ja, koska työtarjousten määrä ei ollut kuntakokeilujen toiminnan keskiössä, niiden määrä romahti v. 2021. Käytännössä työn painopiste on siirtynyt työtarjouksista muille tehtäväalueille eli työnhakuvelvoit-teen asettamiseen, kasvokkaiseen asiakaspalveluun sekä työnhakukeskustelujen käymiseen asiakkaan kanssa.

Tehdyt kotoutumissuunnitelmat lisääntyivät merkittävästi (41 %) edellisestä vuodesta. Tehtyjen kotoutumissuunni-telmien lukumäärän kasvuun on suurissa määrin vaikuttanut maahan saapuneet ukrainaispakolaiset, joita on muihin maahanmuuttajiin verrattuna sijoittunut tasaisemmin eri puolelle Suomea. Lukujen nousuun on myös vaikuttanut normalisoitunut tilanne koronavuosien jälkeen muiden maiden kiintiöpakolaisten ja turvapaikanhakijoiden suhteen.

Avainsuoritteiden määrän vaihteluita on analysoitu myös tilinpäätöksen luvussa 1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät TE-toimistoittain.

Avainsuoritteiden määrät TE-toimistoittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	2020	202 669	80 366	29 709	46 821	60 343	53 749	16 536	28 073	38 446	36 526	23 401	22 922	53 905	14 319	22 074	729 859
	2021	164 851	61 185	25 079	31 788	53 915	54 231	15 892	24 272	29 739	27 429	18 628	20 559	41 751	13 241	16 070	598 630
	2022	192 270	52 588	29 642	37 178	59 958	51 836	17 435	30 390	26 027	39 046	21 242	16 455	55 404	15 160	20 672	665 303
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	2020	136 693	27 559	11 513	23 864	40 768	16 558	8 531	13 497	7 805	21 158	10 479	9 749	24 500	3 259	12 613	368 546
	2021	140 356	28 459	10 542	22 362	42 459	18 654	7 729	13 841	8 451	18 717	9 899	9 336	24 740	3 105	11 781	370 431
	2022	129 212	29 743	12 134	23 035	39 907	20 648	7 261	13 051	8 777	20 149	8 375	9 550	25 200	3 183	10 791	361 016
Uusi alkanut työnhakujakso	2020	229 239	64 731	24 853	44 309	62 951	36 622	15 307	26 577	17 113	33 592	22 227	28 341	51 647	6 623	23 920	688 052
	2021	98 483	26 938	11 608	19 329	30 633	16 840	6 846	13 263	8 404	17 361	10 283	10 495	23 817	3 854	12 146	310 300
	2022	90 868	25 333	11 994	19 622	29 473	16 769	6 926	12 437	8 748	17 302	10 050	9 959	24 717	4 077	11 732	300 007
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	2020	10 583	3 854	3 137	5 626	17 738	1 625	2 444	4 110	2 747	5 258	3 150	2 459	8 931	1 342	2 133	75 137
	2021	10 864	4 065	3 636	4 113	18 606	1 418	2 574	3 666	3 154	6 657	2 987	2 419	10 209	1 333	2 127	77 828
	2022	27 805	6 582	4 358	4 896	28 496	7 283	2 929	4 766	5 983	11 620	3 689	2 296	14 265	2 234	2 770	129 972
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	2020	29 683	7 960	5 363	14 514	19 160	20 168	7 454	10 526	1 485	11 426	14 408	5 552	10 750	4 705	5 155	168 309
	2021	22 505	9 082	6 670	14 000	19 758	22 197	5 503	12 022	1 539	3 300	12 097	8 037	8 171	2 761	4 661	152 303
	2022	14 838	5 586	3 515	7 507	19 896	18 727	4 870	12 792	1 184	4 825	7 314	4 590	6 301	1 510	5 069	118 524
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	2020	3 886	7 701	7 854	2 344	3 978	3 048	2 051	5 835	427	3 680	5 057	4 398	5 776	1 844	3 060	60 939
	2021	6 442	6 410	10 551	3 776	6 507	3 791	2 319	6 758	265	4 188	6 497	5 532	8 599	1 529	4 274	77 438
	2022	7 463	5 151	6 956	2 533	5 054	3 244	1 666	4 266	148	3 936	4 767	4 164	5 287	977	3 069	58 681
Toteutuneet AVO-ohjaukerrat	2020	6 314	1 284	1 421	1 214	2 915	907	668	958	706	1 469	589	331	1 771	359	656	21 562
	2021	5 369	1 051	1 303	1 224	2 656	964	589	1 052	508	841	579	303	1 975	406	466	19 286
	2022	5 690	1 042	1 348	1 055	2 431	895	524	820	450	500	565	327	995	269	410	17 321
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	2 344 438	4 284	189 429	36 681	1 152 767	78 994	24 277	64 843	19 640	230 522	28 689	154 950	89 718	17 325	105 471	4 542 028
	2021	218 254	18 582	109 489	49 636	1 282 593	96 664	25 632	50 524	26 867	304 192	341 362	158 820	134 117	12 299	131 092	2 960 123
	2022	227 241	15 037	120 945	130 421	423 478	119 400	67 028	66 232	56 025	424 157	278 698	175 259	113 351	17 278	140 980	2 375 530
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	2020	11 351	5 284	1 801	4 098	4 953	4 008	2 342	1 962	3 310	4 334	1 714	2 043	3 990	1 416	2 135	54 741
	2021	7 121	3 437	1 485	2 855	3 828	2 662	1 516	1 526	2 313	2 692	1 230	1 357	2 746	846	1 481	37 095
	2022	9 139	4 386	1 543	3 399	4 480	3 033	1 586	1 557	2 512	3 153	1 532	1 342	3 180	997	1 717	43 556
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	2020	14 561	2 150	426	1 243	1 179	1 205	310	681	530	1 301	328	1 067	1 525	366	461	27 333
	2021	11 913	1 851	428	1 392	1 220	1 147	274	744	543	956	316	958	1 357	393	522	24 014
	2022	14 816	3 141	705	1 875	2 018	1 871	565	1 142	818	2 179	576	1 186	1 604	381	902	33 779
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	2020	70 695	8 544	7 292	8 796	21 466	10 843	3 269	11 188	7 394	4 803	6 762	6 754	21 084	3 775	6 230	198 895
	2021	82 366	8 007	6 723	12 439	26 350	12 945	3 977	12 921	9 027	5 322	6 196	6 739	27 215	4 271	8 215	232 713
	2022	79 283	8 751	6 159	13 381	24 478	14 112	3 445	11 308	9 688	5 534	6 181	6 306	24 193	4 672	7 207	224 698
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	2020	16 225	4 085	1 204	2 455	4 249	2 396	965	1 475	1 713	2 827	793	2 092	2 705	405	943	44 532
	2021	14 628	3 734	981	2 197	4 022	2 119	946	1 424	1 521	2 518	751	1 946	2 301	387	987	40 462
	2022	13 915	3 048	759	1 764	3 255	1 879	806	1 148	1 228	2 144	692	1 590	1 941	387	817	35 373
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	2020	8 332	2 529	1 726	3 965	2 834	2 550	615	1 124	1 594	1 993	1 290	1 443	1 764	594	714	33 067
	2021	7 288	2 260	1 595	3 608	2 851	2 138	614	1 309	1 492	1 738	1 302	1 449	1 792	692	658	30 786
	2022	7 523	2 214	1 568	3 774	2 457	2 156	633	1 399	1 545	1 841	1 225	1 378	1 764	605	598	30 680
Tehdyt osapäätökset	2020	6 056				3 319	1 606							2 045			13 026
	2021	8 160				3 913	1 742							3 087			16 902
	2022	10 238				5 808	2 487							3 377			21 910
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	2020	6 376	1 601	547	894	2 228	783	368	584	422	820	409	610	794	94	693	17 223
	2021	5 008	1 245	436	737	1 772	609	247	457	292	573	348	433	727	96	578	13 558
	2022	3 620	848	295	555	1 463	463	186	319	229	422	226	300	516	94	403	9 939
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	2020	2 678	2 670	559	2 481	3 391	2 758	663	2 494	595	1 945	1 538	1 510	2 418	485	1 436	27 621
	2021	4 577	3 271	542	1 405	2 361	2 712	921	1 617	440	1 451	965	1 775	1 082	340	2 152	25 611
	2022	6 885	4 347	804	1 904	2 309	3 256	949	1 600	348	1 527	824	1 666	974	239	1 853	29 485
Kotoutumiskoulutuksen toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	11 045 823		292 559	260 656	392 282	1 208 415	86 238	104 205	141 944	308 382	169 490	196 838	77 142	14 238	297 107	14 595 319
	2021	14 890 239	526 600	498 597	866 083	363 665	1 200 060	122 291	77 557	133 636	494 693	238 230	379 203	106 583	59 952	253 246	20 210 635
	2022	13 483 675	732 547	179 245	665 649	1 036 738	1 013 046	141 477	25 906	287 819	386 228	0	420 297	157 909	72 227	222 843	18 825 606

1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

1.5.2.1 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Vuoden 2022 aikana ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen asiakastyytyväisyyttä mitattiin palvelutyytyväisyyskyselyjen avulla. Arvioitavia palvelukokonaisuuksia olivat rahoitus-, maksatus, lupa- ja valvontapalvelut sekä yritysten kehittämispalvelut.

Valtakunnallisten tulosten aikaansaamiseksi ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kyselyiden tulokset yhdistettiin palveluittain. Palvelutyytyväisyyskyselyyn saatiin vuonna 2022 yhteensä 4 430 vastausta (vuonna 2021 3 888 kpl.). Vastausmäärä on jonkin verran noussut edellisvuodesta.

Rahoituspalveluita koskevien palautteiden osuus oli 17 %, maksatuspalvelujen 60 %, lupapalveluiden 2 %, valvontapalveluiden 11 % sekä yrityksen kehittämispalvelujen 10 % kaikista vastauksista. Maksatuspalveluihin kohdistuvien palautteiden kokonaismäärä kasvoi v. 2022 huomattavasti muutamien uusien palvelumuotojen tullessa KEHA-keskuksen maksatusyksikön kyselyn piiriin.

Valtakunnallisten yhteenvetotulosten (helmikuu 2023) mukaan ELY-keskusten asiakkailta saamien ”palvelu kokonaisuudessaan” tyytyväisyysarvosanojen valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2022 oli kaikkien palveluiden osalta 4,29 (4,35 / 2021), mitä voidaan pitää erinomaisena (asteikko 1 – 5). Kokonaistyytyväisyyden keskiarvo on hivenen laskenut vuoden 2021 vertailukelpoiseen tulokseen verrattuna.

Valtakunnalliset keskiarvot ovat palveluittain seuraavat:

Palvelu	2022	2021	2020
Rahoitus	4,28	4,20	4,35
Maksatus	4,24	4,43	4,34
Luvat	4,57	4,49	4,52
Valvonta	4,41	4,36	4,37
Yritysten kehittämispalvelut, analyysi ja konsultointi	4,47	4,38	4,41
Yritysten kehittämispalvelut, koulutus	4,07	4,29	4,23
Kaikki palvelut	4,29	4,35	4,36

Rahoituspalveluiden osalta kokonaistyytyväisyyden keskiarvo on noussut hieman 4,28 (4,20 / 2021). Erityisen tyytyväisiä palvelun osatekijöistä asiakkaan olivat rahoituspalvelun asiantuntemukseen ja ystävällisyyteen. Myös tyytyväisyys asian käsittelyn nopeuteen on parantunut jonkin verran 3,98 (3,80 / 2021).

Maksatuspalveluiden kokonaistyytyväisyys on laskenut aiempaan nähden 4,24 (4,43 / 2021). Tyytyväisyys maksatuspalvelujen palvelun ystävällisyyteen on edelleen korkealla tasolla. Sen sijaan tyytyväisyys maksatuksen käsittelyn nopeuteen on laskenut huomattavasti. Maksatuspalveluihin sisältyvät KEHA-keskuksen hoitamat maksatustehtävät ja ELY-keskuksissa tehtävät maksatustehtävät.

Lupapalveluiden kokonaistyytyväisyys on edelleen hieman noussut edellisvuosienkin korkeaan tasoon nähden 4,57 (4,49 / 2021). Lupapalveluiden asiakkaat olivat edellisvuosien tapaan hyvin tyytyväisiä palvelun eri osatekijöihin läpileikkaavasti.

Valvontapalvelujen osalta kokonaistyytyväisyys on hieman noussut 4,41 (4,36 / 2021). Muutokset edellisvuoteen ovat muiden tyytyväisyyden osatekijöiden osalta pieniä. Valvontapalvelujen asiakkaat olivat hyvin tyytyväisiä koettuun ystävällisyyteen ja palvelun asiantuntemukseen, myös tyytyväisyys asian käsittelyn nopeuteen oli hiukan parantunut.

Osana ELY-keskusten palvelutyytyväisyyskyselyä selvitettiin myös asiakkaiden näkemyksiä yritysten kehittämispalveluista (analyysi ja konsultointi, koulutus). Vuoden 2022 Analyysi- ja konsultointipalvelun kokonaistyytyväisyys nousi hieman edellisvuoden hyvästä tasosta 4,47 (4,38 / 2020). Sen sijaan kokonaistyytyväisyys koulutuspalveluihin laski arvoon 4,07 (4,29 / 2021). Koulutuspalvelujen osalta kyselyyn saatu vastausmäärä jäi pieneksi.

Taulukossa on esitetty ELY-keskusten asiakkailta saamat kaikkien palvelujen kokonaistyytyväisyysarviot vuonna 2022 sekä kokonaisvastausmäärät v. 2022 (vertailuarvona kokonaistyytyväisyys v. 2020 – 2021).

ELY-keskus	Vastausmäärä (N) 2022	Palvelu kokonaisuudessaan 2022	Palvelu kokonaisuudessaan 2021	Palvelu kokonaisuudessaan 2020
Etelä-Pohjanmaa	169	4,56	4,52	4,50
Etelä-Savo	98	4,26	4,26	4,48
Häme	237	4,32	3,99	4,13
Kaakkois-Suomi	114	4,50	4,35	4,37
Kainuu	58	4,30	4,44	4,37
Keski-Suomi	211	4,27	4,31	4,35
Lappi	123	4,29	4,42	4,50
Pirkanmaa	98	4,08	4,34	4,38
Pohjanmaa	160	4,48	4,55	4,48
Pohjois-Karjala	93	4,40	4,53	4,51
Pohjois-Pohjanmaa	265	4,43	4,45	4,45
Pohjois-Savo	63	4,26	4,03	4,39
Satakunta	102	4,57	4,57	4,59
Uusimaa	104	4,18	4,22	4,32
Varsinais-Suomi	118	4,42	4,34	4,44
KEHA-keskus	1859	4,16	4,36	4,26
Koulutus- ja analyysi ja konsultointi	462	4,44	4,37	4,34
Liikenteen ja tienpidon luvat	96	4,59	4,51	4,52

Palvelutyytyväisyyskyselyjen piirissä ovat osa ELY-keskusten tarjoamista (n. 30 kpl) rahoitus-, maksatus-, lupa- ja valvontapalveluista, yrityksen kehittämisspalvelut sekä KEHA-keskuksen maksatuspalvelut. Kyselyjen vastaajamäärissä ja niiden painottumisessa eri palveluihin on huomattavia eroja ELY-keskusten välillä.

1.5.2.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

TE-toimistojen asiakaspalautteiden kerääminen toteutetaan jatkuvana, osittain automatisoituna kyselynä neljä kertaa vuodessa (URA-, Webropol- ja QlikView-järjestelmiä käyttäen). Nykyinen kvartaaleittainen tiedonkeruujärjestelmä ja raportointi on otettu täysimääräisesti tuotantokäyttöön vuoden 2018 aikana. Kysely kohdistetaan kaikille TE-toimistoissa asioinneille työnantaja- ja työnhakija-asiakkaille.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnantaja-asiakkaiden arvioima kokonaistyytyväisyys palveluun (kysymys: ”Olemmeko palvelleet teitä hyvin?”, asteikko 1 – 5) vuosilta 2018 – 2022. Työnantaja-asiakkaiden kyselyn käytettävissä olevan tulosaineiston vastaajamäärä vuonna 2022 oli 1 025 vastaajaa. Vastausmäärässä oli kasvua 39 % edellisvuoteen verrattuna.

Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 – 5)

TE-toimisto	2022	2021	2020	2019	2018
Uusimaa	4,11	3,89	4,22	3,93	3,91
Varsinais-Suomi	4,03	4,26	4,35	4,40	4,30
Satakunta	4,53	4,22	4,32	3,86	4,05
Häme	3,95	4,19	4,08	4,13	4,02
Pirkanmaa	3,75	4,37	4,20	4,12	4,08
Kaakkois-Suomi	4,02	4,32	4,52	3,71	3,85
Etelä-Savo	4,18	4,10	4,45	4,13	3,97
Pohjois-Savo	4,40	3,90	4,20	3,78	4,19
Pohjois-Karjala	4,15	4,03	4,47	4,00	3,94
Keski-Suomi	4,05	4,03	4,27	3,91	3,87
Etelä-Pohjanmaa	4,16	4,30	4,32	3,97	4,43
Pohjanmaa	4,05	3,93	4,60	4,42	4,17
Pohjois-Pohjanmaa	3,99	4,22	4,18	3,99	4,27
Kainuu	4,71	4,06	4,57	4,24	4,18
Lappi	3,81	3,73	4,29	4,28	4,10
Koko maa	4,06	4,07	4,28	4,03	4,05

Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo v. 2022 koko maan osalta oli 4,06, mikä on lähes sama tulos edellisvuonna (4,07). Lukuun ottamatta poikkeusvuotta 2020, on vuoden 2022 tulos kokonaistyytyväisyyden osalta linjassa aiempaan mittaushistoriaan.

Merkittävimmin valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella vuonna 2022 kokonaistyytyväisyydessä oltiin Kainuun, Satakunnan, ja Pohjois-Savon TE-toimistojen alueilla. Vastaavasti keskiarvoa merkittävästi heikoimmat työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyysarviot olivat Pirkanmaan ja Lapin TE-toimistojen alueilla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys palveluun (kysymys: ”Palvelu on ollut kokonaisuutena hyvää.”, asteikko 1 – 5) vuosilta 2018 – 2022. Työnhakija-asiakkaiden vastausaineiston muodostavan palvelutyytyväisyyskyselyihin saatujen vastausten määrä vuonna 2022 oli yhteensä 12 584 vastausta. Vastausmäärä kasvoi 33 % edellisvuoteen verrattuna.

Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 – 5)

TE-toimisto	2022	2021	2020	2019	2018
Uusimaa	4,15	4,03	4,17	3,85	3,69
Varsinais-Suomi	4,21	4,02	4,27	3,92	3,85
Satakunta	4,42	4,38	4,51	4,23	4,09
Häme	4,17	4,11	4,28	3,96	3,82
Pirkanmaa	4,15	4,00	4,11	3,73	3,53
Kaakkois-Suomi	4,21	4,16	4,42	4,02	3,86
Etelä-Savo	4,29	4,24	4,38	3,94	3,79
Pohjois-Savo	4,36	4,17	4,33	3,89	3,62
Pohjois-Karjala	4,36	4,35	4,50	4,27	4,15
Keski-Suomi	4,15	4,09	4,19	3,79	3,67
Etelä-Pohjanmaa	4,30	4,05	4,34	3,99	3,87
Pohjanmaa	4,08	4,20	4,34	4,13	3,89
Pohjois-Pohjanmaa	4,13	4,06	4,22	4,00	3,81
Kainuu	4,59	4,03	4,44	4,31	4,11
Lappi	4,25	4,15	4,30	3,99	3,89
Koko maa	4,20	4,08	4,24	3,92	3,76

Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo vuonna 2022 koko maan osalta oli 4,20, missä on merkittävää parannusta edellisvuoteen (4,08) verrattuna. Ylipäänsä kokonaistyytyväisyyden kehitys on ollut positiivista koko tarkastelujaksolla vuodesta 2018 alkaen. Vain vuosi 2020 näyttäytyy tulossarjassa kehityskulusta poikkeavana erityisvuotena.

Merkittävin kokonaistyytyväisyyden nousu on tapahtunut vuonna 2022 Kainuun TE-toimistossa. Myös laajemmin tarkasteltuna kaikissa muissa paitsi yhdessä TE-toimistossa kokonaistyytyväisyys nousi. Parhaimmat kokonaistyytyväisyysarvosanat työnhakija-asiakkaat antoivat Kainuun ja Satakunnan TE-toimistojen alueilla. Heikoin keskiarvosta merkittävästi eroava arvio oli Pohjanmaan TE-toimiston alueella.

Koko maan osalta työnhakija-asiakkaat ovat erityisesti TE-toimistojen antaman palvelun ystävällisyyteen tyytyväisiä (4,57, vuonna 2021 4,39). Asioiden käsittelyn nopeuteen ollaan myös tyytyväisiä (4,13, vuonna 2021 4,05). Asiakkaiden saaman palvelun koettu hyödyllisyys saa arvion 3,95 ja asiainn helppous 4,10 (vuonna 2021 3,95).

Uuden asiakaspalvelumallin (pohjoismaisen työvoimapalvelumallin) käyttöönoton (toukokuun alusta 2022) jälkeen kokonaistyytyväisyyden voidaan todeta parantuneen. Uuteen asiakaspalvelumalliin erityisesti liitettävien arviointikohteiden, ”Koen hyötyneni keskustelusta TE-palvelujen asiantuntijan kanssa suunnitelmani laatimiseksi ja toteuttamiseksi” tyytyväisyysarvion nousu (4,00 vuonna 2022, edellisvuonna 3,84) ja ”Saamani palvelu on ollut hyödyllistä” nousu (3,95 vuonna 2022, edellisvuonna 3,89), paranemiset kertovat näiltä osin onnistumisista TE-toimistojen palveluissa asiakkaan näkökulmasta. Tulosten paraneminen on havaittavissa myös vertailemalla alkuvuotta ja loppuvuotta (2022) keskenään, mikä vahvistaa käsitystä uuden asiakaspalvelumallin positiivisesta vaikutuksesta työnhakija-asiakkaiden tyytyväisyyteen.

Vuosikvartaalista 3 / 2021 alkaen kysely on lähetetty vain TE-toimistoissa asioineille asiakkaille. Työllisyyden kuntakokeilujen asiakkaiden tyytyväisyyttä on mitattu erillisin kyselyin ja mittarein.

1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

TE2024 -uudistuksen valmistelu

Toimintakertomusvuonna jatkettiin virkamiestyönä TE2024 -uudistuksen valmistelua. Uudistuksessa pääosa TE-toimistojen tehtävistä, TE-palveluihin liittyvät hankintatehtävät ELY-keskusten E-vastualueilta sekä TE-palvelujen maksatustehtävät ja TE-palveluihin liittyvät henkilöstö- ja taloushallinnon, asianhallinnan ja virastopalvelujen tehtävät KEHA-keskuksesta siirtyvät kuntiin 1.1.2025. Uudistusta koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle toimintakertomusvuoden syksyllä. Valmistelutyössä henkilöstöä ja muutosvalmennusta koskeva asiakokonaisuus oli KEHA-keskuksen henkilöstö ja lakipalvelut -yksikön vetovastuulla. Muutoksen valmistelu edellytti yhteistyötä niin kuntaliiton, kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n kuin muidenkin kuntasektorin toimijoiden kanssa. Toimintakertomusvuonna toteutettiin uudistukseen liittyen muutosvalmennusta mm. TE-toimistojen johtajille ja palvelujohtajille. Valtakunnallisen muutosvalmennuksen suunnittelu käynnistyi marraskuussa henkilöstö ja lakipalvelut -yksikön vetovastuulla.

Työllisyyden kuntakokeilut henkilöstöhallinnon näkökulmasta

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen toteutusaikaa on päätetty jatkaa 31.12.2024 saakka. Kertomusvuoden syksyllä toteutettiin tähän liittyen valtakunnalliset yt-neuvottelut, jotka merkitsivät yhteensä noin 1 100 henkilötyövuotta vastaavan TE-toimiston henkilömäärän siirtämistä kokeiluun osallistuvien kuntien työnjohdon alle ajalle 1.7.2023 – 31.12.2024. Henkilöstön laajamittainen siirtäminen edellyttää laajaa suostumus- ja päätöksentekoprosessia henkilötasolla sekä muutoksia henkilötietojärjestelmässä siirtyvän henkilöstön osalta. Prosessi jatkuu vielä alkuvuonna 2023.

Valmentavan työote otettiin käyttöön

Valmentava työote otettiin käyttöön vuoden 2022 kehityskeskusteluissa. Valmentavan työotteen käyttöönotolla tavoitellaan johtamisen, esihenkilötyön ja työyhteisön kehittämistä. Keskeisenä tekijänä on jatkuva vuorovaikutus johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön välillä. Vuoden aikana järjestettiin useita koulutuksia, joissa tavoitteena oli jatkuvan keskustelun sekä palautteen antamisen ja saamisen opettelu ja merkintä Osaava-järjestelmään. Valmentavan

työotteen vakiinnuttaminen ja Osaava-järjestelmän käytön laajentaminen jatkuu virastokokonaisuudessa edelleen vuonna 2023. Tavoitteena on toimintakulttuurin muutos, jossa korostuu yhdessä tekeminen ja henkilöstön osallistaminen.

Työkykyjohtaminen, työhyvinvointi ja työsuojelu edelleen vahvasti esillä

Työkykyjohtamista virastokokonaisuudessa edistettiin vahvistamalla työkyvyn aktiivisen tuen toimintakäytäntöjä. Työkykyjohtamisen tueksi järjestettiin esihenkilöille infoja ja sparrausta sekä korostettiin matalan kynnyksen yhteydenpitoa työterveyshuoltoon. Samalla vakiinnutettiin työkykyneuvottelut ennaltaehkäiseväksi työkäytännöksi työterveyshuollon kanssa.

Työhyvinvoinnin ajankohtaispäivä toteutettiin 11.10.2022 teemalla Hyvinvointi läsnätyössä, etätyössä ja hybridi-työssä. Webinaarissa oli asiantuntijapuheenvuoroina ”Monipaikkainen työ, alueellinen läsnäolo ja julkisen hallinnon yhteiset työympäristöt”, ”Työyhteisön rakenteiden muutos ja mielen hyvinvointi” sekä ”Kognitiivinen ergonomia ja aivojen hyvinvointi”.

Koko virastokokonaisuuden henkilöstölle tarkoitettua Terve arki haltuun -kampanjaa jatkettiin teemoilla stressin hallinta ja palautustaidot työelämässä, liikunnan lisääminen arjen tueksi, uni ja unettomuus, keskittymiskyvyn suojaaminen – irti multitaskuamisesta, vaihtuvat työpisteet ja ergonomia, ajatuksesta käytäntöön – miten ajatukset vaikuttavat toimintaamme ja miten niitä johtaa, rentoudesta kiinni pitäminen kiireen keskellä ja psykologinen turvallisuus.

Työsuojelun puolella järjestettiin valtakunnallisia infoja mm maalittamisesta, työn psykososiaalisen kuormituksen hallitsemisesta ja aivotyöstä. Lisäksi virastokokonaisuuden työsuojelutoimijoille järjestettiin myös työsuojelun kehittämisspäivät 24. – 25.8.2022.

1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö

ELY-keskusten tulostavoitteena henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen osalta vuoden 2022 tulossopimuksissa oli, että ”ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet”.

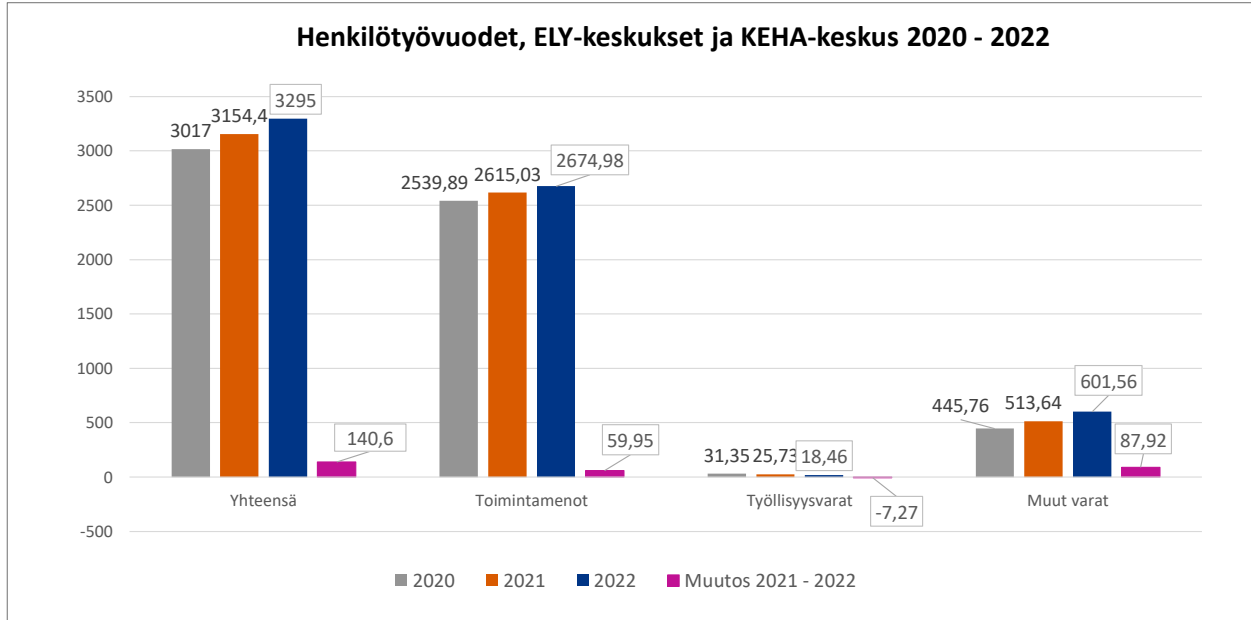
Kukin ELY-keskus sopi lisäksi tulossopimuksessaan konkreettisista toimenpiteistä valtion konsernitason yhteisesti hyväksytyjen HR-teemojen toteuttamiseksi. Teemat ovat 1) Osaamisen kehittäminen/uudistaminen, 2) Liikkuvuuden edistäminen ja 3) Valtion työnantajakuvan edistäminen.

Mittarina oli henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi. Tavoitetaso ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tulossopimuksissa oli >3,6 (TA). Tavoitetaso ylitettiin kaikissa virastoissa.

1.6.1.1 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

Henkilötyövuosien määrä

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kokonaishenkilötyövuosikertymä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 140,6 henkilötyövuodella (+ 4.4 %).

Toimintamenot:

Toimintamäärärahoilla palkatun henkilöstön henkilötyövuosikertymä nousi 59,9 henkilötyövuodella (+ 2,3 %). Muutos selittyy pääosin toimintavuodelle myönnettyillä lisämäärärahoilla. Lisäksi myönnettiin mm. hankintatehtäviin, rahoituskauden vaihtumiseen, metsitystukiin liittyviin tehtäviin ja kotoutumisen ja maahanmuuton edistämiseen. Vuoden 2022 määrärahaossa ei ollut tasoleikkauksia, jotka olisivat kohdistuneet henkilöstömenoihin.

KEHA-keskuksen toimintamenohenkilötyövuosista 40,6 (+8,0) henkilötyövuotta kohdistui TE-toimistojen toimintamomentille tehtävissä, jotka liittyvät kiinteästi TE-toimistojen toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Muut varat, pl. työllisyysvarat:

Henkilötyövuodet muilla varoilla lisääntyivät 87,9 henkilötyövuodella (17,1 %). Muilla kuin toimintamenoilla palkattujen osuus oli 16,3 %:a kokonaishenkilötyövuosimäärästä (+ 1,9 %-yksikköä). Henkilötyövuodet jakautuivat seuraavasti, suluissa muutos vuoteen 2021 verrattuna: Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yritystoiminnan kehittämispalvelut, yhteisrahoitteiset hankkeet ja yhteistoiminnan hankkeet 286,3 htv (+ 19,6 htv), Ympäristöministeriön hallinnonala 204,2 htv (+ 34,7 htv) ja Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala 78,6 htv (+ 10,6 htv). Henkilötyövuosikertymä EU:n elpymis- ja palautumisvälineen (RFF) rahoituksella oli 15,7 henkilötyövuotta, josta Suomen Kestävän kasvun ohjelman pilari 1:n osuus oli 14,3 htv (öljylämmityksestä luopuminen) ja pilari 3:n osuus 1,4 htv.

Työllisyysvarat:

Työllisyysvaroilla palkattujen osuus henkilötyövuosista väheni edelleen. Muutos vuonna 2022 oli -7,3 htv. Työllisyysvaroin palkattuja oli vuoden aikana kuudessa (-3) ELY-keskuksessa sekä KEHA-keskuksessa. Työllistettyjä oli eniten Uudenmaan ELY-keskuksessa (10,1 htv) ja KEHA-keskuksessa (3,41 htv).

Henkilötyövuosien kehitys, ELY-keskusten vastualueet ja yhteiset yksiköt

Vastuualue	2020			2021			2022			Muutos 2021 – 2022		
	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä
E-vastuualue	674,5	168,3	842,8	695,1	155,6	850,8	720,4	162,5	883,0	25,3	6,9	32,2
L-vastuualue	391,7	5,5	397,2	410,9	2,5	413,4	417,9	1,4	419,3	7,0	-1,1	5,9
Y-vastuualue	681,2	197,4	878,6	691,2	256,3	947,5	716,2	297,9	1014,1	25,0	41,6	66,6
Muut ELY-keskuksen sisäiset yksiköt	208,1	95,6	303,7	210,4	114,4	324,8	197,9	131,6	329,5	-12,5	17,3	4,8
Keha ja TE-Aspa	584,4	10,4	594,8	606,1	10,6	616,8	622,6	26,6	649,2	16,4	16,0	32,4
Yhteensä	2539,9	477,1	3017,0	2613,8	539,4	3153,1	2675,0	620,0	3295,0	61,2	80,6	141,9

Henkilötyövuosikertymä toimintamäärärahoilla kasvoi kaikilla vastualueilla. Määrä aleni ELY-keskusten rahoitus ja maksatusyksiköissä sekä TE-asiakaspalvelukeskuksessa, kun koronatukien käsittelyyn ja neuvontatehtäviin myönnettyillä lisäresursseilla palkatun henkilöstön määrä väheni. Ympäristövastuualueilla muiden varojen käytön kasvu jakautui monelle erillisrahoitetulle tehtävälle ja hankkeelle.

Henkilötyövuosimäärä kasvoi kaikissa ELY-keskuksissa, lukuun ottamatta Satakunnan ELY-keskusta, sekä hallinnollisesti Etelä-Savon ELY-keskukseen kuuluvaa TE-asiakaspalvelukeskusta.

Henkilötyövuodet vuonna 2022, ELY-keskukset ja KEHA-keskus	Toimintamenot	Työllisyys- varat	Muut varat	Yhteensä	Muutos, htv:t yhteensä 2021–2022
Uusimaa	241,57	10,07	29,56	281,2	3,7
Varsinais-Suomi	232,48	1,03	62,59	296,1	18,2
Satakunta	38,8	0	6,7	45,5	-0,9
Häme	109,72	0,32	47,86	157,9	3,8
Pirkanmaa	213,42	0,95	42,93	257,3	16,9
Kaakkois-Suomi	152,41	0	20,39	172,8	3,0
Etelä-Savo	97,7	1,5	57,95	157,2	20,4
Pohjois-Savo	130,34	0	27,96	158,3	12,6
Pohjois-Karjala	70,66	0	19,94	90,6	0,6
Keski-Suomi	159	0	50,5	209,5	0,6
Etelä-Pohjanmaa	180,23	0	67,47	247,7	9,9
Pohjanmaa	59,84	0	8,36	68,2	0,9
Pohjois-Pohjanmaa	155,14	1,18	76,98	233,3	4,0
Kainuu	55,31	0	20,29	75,6	1,9
Lappi	155,79	0	38,91	194,7	12,0
TE-asiakaspalvelukeskus	91,55	0	0	91,6	-1,1
Keha-keskus	531,02	3,41	23,17	557,6	34,1
Yhteensä	2 675,0	18,5	601,6	3 295,0	140,6

Suurimmat muutokset:

Varsinais-Suomen henkilötyövuosimäärä kasvoi osoitettujen lisätehtävien ja lisäresurssien johdosta edelliseen toimintakertomusvuoteen verrattaessa. Pääosa henkilötyövuosilisäyksestä kohdentui Y-vastuualueelle, mutta myös E-vastuualueen ja L-vastuualueen henkilötyövuosien määrä nousi jonkin verran.

Pirkanmaan ELY-keskuksen henkilötyövuosikertymä lisääntyi erillisrahoitettujen tehtävien vuoksi (öljylämmityksestä luopuminen ym.). Henkilöstön kokonaismäärä on lisääntynyt erityisesti Y-vastuualueella.

Etelä-Savon ELY-keskukseen perustettiin 1.1.2022 vesihuoltopalvelut -yksikkö, joka keskitetysti hoitaa vesihuoltopalveluihin liittyvät tehtävät valtakunnallisesti. Yksikön vahvuus on 20 henkilöä, he ovat sijoittuneet fyysisesti eri ELY-keskuksiin ympäri Suomen.

KEHA-keskuksessa henkilöstöresursseja lisättiin erityisesti tieto- ja viestintäyksikössä, toiminnan kehittämissyksikössä, maksatusyksikössä sekä johdon tuessa. Resurssilisäykset liittyivät TE-palvelujen kehittämis- ja tukitehtäviin, TE-digi-hankkeeseen, pientalojen öljylämmityksestä luopumisen maksatustehtäviin, toiminnan digitalisointiin sekä tulevien muutoshankkeiden valmisteluun.

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 77 henkilöä suurempi (+ 2,3 %), kuin vuotta aikaisemmin.

Henkilöstömäärä on kasvanut ELY-keskuksille ja KEHA-keskukselle osoitettujen tehtävien ja lisämäärärahojen vuoksi. Muutos on ollut merkittävintä ympäristövastuualueilla.

Henkilöstön määrä 2020–2022, ELY-keskukset ja KEHA-keskus

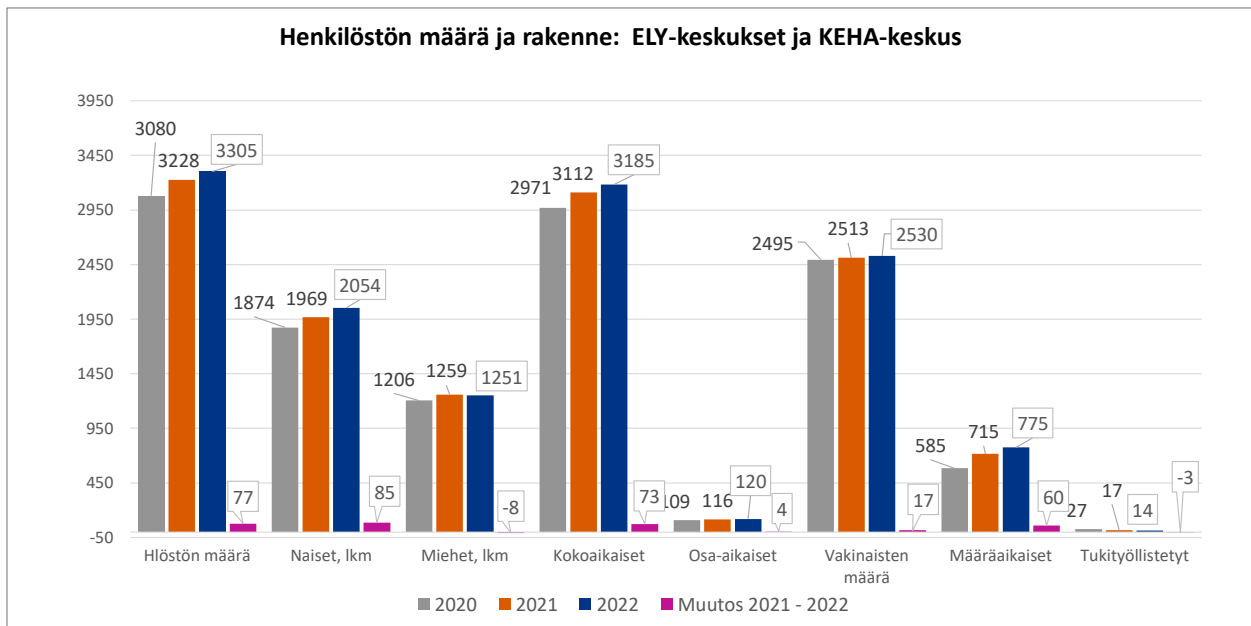
ELY-keskus	2020	2021	2022	Muutos 2021–2022, lkm.	Muutos 2021–2022, %
Uudenmaan ELY-keskus	276	276	280	4	1,4 %
Varsinais-Suomen ELY-keskus	272	286	305	19	6,2 %
Satakunnan ELY-keskus	44	45	44	-1	-2,3 %
Hämeen ELY-keskus	153	156	159	3	1,9 %
Pirkanmaan ELY-keskus	236	257	266	9	3,4 %
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	171	168	168	0	0,0 %
Etelä-Savon ELY-keskus *)	227	237	255	18	7,1 %
Pohjois-Savon ELY-keskus	137	148	155	7	4,5 %
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	82	89	86	-3	-3,5 %
Keski-Suomen ELY-keskus	207	210	203	-7	-3,4 %
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	225	246	246	0	0,0 %
Pohjanmaan ELY-keskus	66	72	68	-4	-5,9 %
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	219	228	226	-2	-0,9 %
Kainuun ELY-keskus	66	75	77	2	2,6 %
Lapin ELY-keskus	176	192	193	1	0,5 %
Keha-keskus	523	543	574	31	5,4 %
Yhteensä	3080	3228	3305	77	2,3 %

*) ml. TE-asiakaspalvelukeskus
Henkilöstömäärät ko. vuoden lopussa.

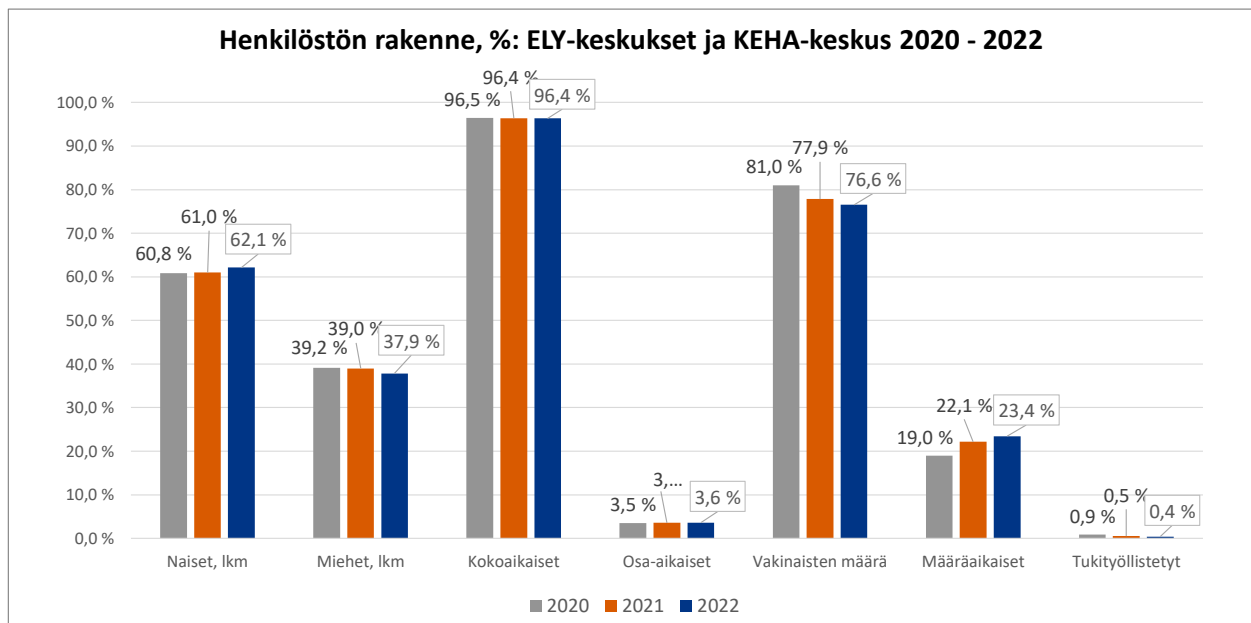
Henkilöstörakenne

Merkittävin muutos henkilöstörakenteessa on, että tehtäviin myönnetyt kertaluonteiset lisäresurssit näkyvät määräraikaisen henkilöstön osuuden 1,3 prosenttiyksikön kasvuna (+ 60 henkilöä). Uuden henkilöstön palkkaaminen on myös nostanut kokoaikatyötä tekevien määrää. Merkittävää oli myös, että henkilömäärän kasvu nosti naisten määrää (+85 hlöä) ja suhteellista osuutta henkilökunnasta (+1,1 %-yksikköä).

Seuraavissa kaavakuvissa on esitetty ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen henkilöstön määrää ja rakennetta koskevia tietoja vv. 2020 – 2022.

Määräaikaisen henkilöstön osuus, 23,4 %, oli korkeampi, kuin koko valtionhallinnossa (17,9 %) ja osa-aikaisessa palvelussuhteessa olevien osuus, 3,6 %, oli alhaisempi kuin valtiolla keskimäärin (5,1 %).

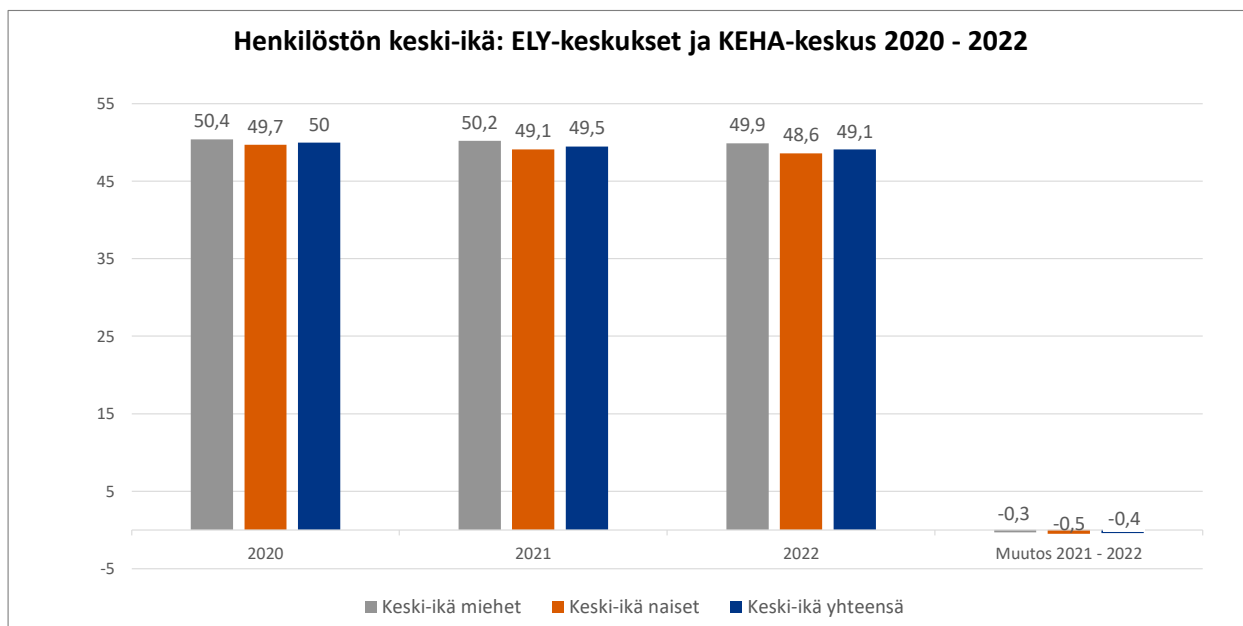

Valtiolla naisten osuus henkilökunnasta oli keskimäärin 50,8 % ja miesten osuus 49,2 %. ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa naisten osuus henkilökunnasta oli huomattavasti korkeampi (62,1 %). Naisten osuudet eri henkilöstöryhmissä olivat: johto 20,0 % (ei muutosta), esimiehet 44,7 % (-0,8 %) ja asiantuntijat 54,8 % (+2,4 %).

Johto- ja esimiestehtävissä toimivien osuus oli yhteensä vain 5,3 %:a henkilökunnasta (ei muutosta), kun se valtionhallinnossa keskimäärin oli 12,0 %. Asiantuntijatehtävissä toimivien osuus, 55,5 % (muutos +0,6 %-yksikköä) on taas huomattavasti korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin (43,1 %).

Työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön osuus henkilökunnasta oli erittäin pieni, vain 0,4 %. Eniten työllistettyjä oli Uudenmaan ELY-keskuksessa (6) sekä KEHA-keskuksessa (3). Kymmenessä ELY-keskuksessa ei ollut lainkaan työllisyysvaroilla palkattuja henkilöitä vuoden lopussa.

Henkilöstön keski-ikä

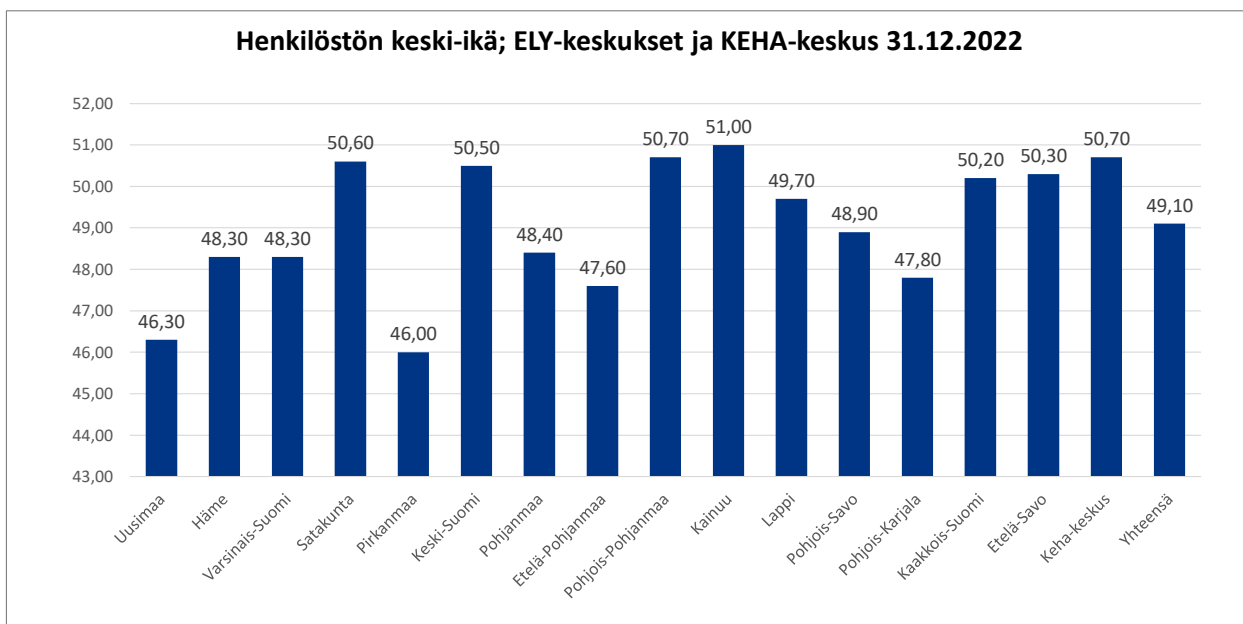

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

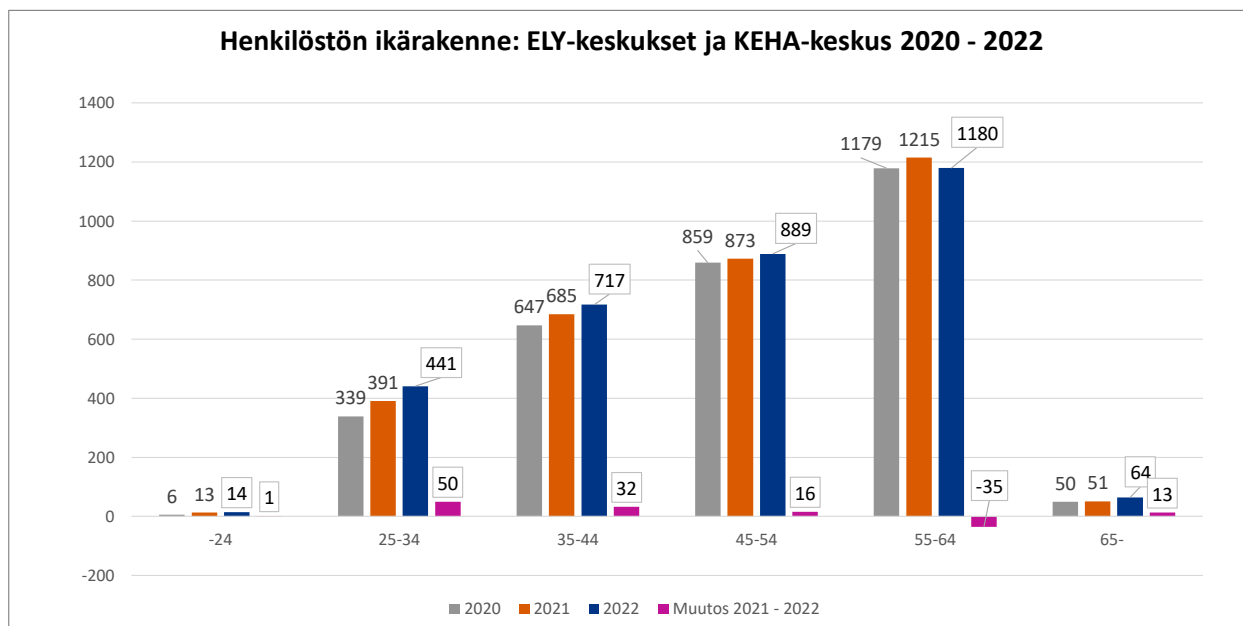
Henkilöstön keski-ikä aleni 0,4 vuodella. Henkilöstön vaihtuvuudella on vaikutusta keski-ikään ja sen muutoksiin. Varsinkin tulovaihtuvuus ja eläköityminen alentavat keski-ikää. Sekä naisten että miesten keski-ikä aleni vuoteen 2021 verrattuna. Naisten keski-ikä muutos oli suurempi (-0,5 vuotta) ja ero sukupuolten välillä kasvoi 1,3 vuoteen vuoteen. Koko henkilöstön keski-ikä oli 49,1 vuotta, mikä on 3,6 vuotta korkeampi, kuin koko valtionhallinnossa keskimäärin (45,5 vuotta).

Virastotasolla koko henkilöstön keski-ikä aleni kymmenessä ELY-keskuksessa sekä KEHA-keskuksessa. Muutos oli suurinta Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa, -1,7 vuotta. Kainuun ELY-keskuksen henkilöstön keski-ikä nousi tasan yhdellä vuodella. Keha-keskuksessa keski-ikä aleni 0,8 vuodella.

Korkein keski-ikä oli Kainuun ELY-keskuksessa, 51,0 vuotta ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa 50,7 vuotta. Keha-keskuksessa koko henkilöstön keski-ikä aleni edelliseen vuoteen verrattuna 0,8 vuodella ja oli 50,7 vuotta. Alhaisin keski-ikä oli Pirkanmaan ELY-keskuksessa, 46,0 vuotta ja Uudenmaan ELY-keskuksessa, 46,3.

Henkilöstön ikäjakauma, henkilömäärät ikäryhmittäin

Viime vuosien kehitystrendi, jonka mukaan henkilömäärä kasvaa tulovaihtuvuuden takia eniten ikäryhmissä 25–34 vuotta ja 35–44 vuotta jatkui myös vuonna 2022. Uusi ilmiö vuonna 2022 oli henkilömäärän merkittävä nousu ikäryhmässä 65 -. Muutos oli 13 henkilöä (25,5 %).

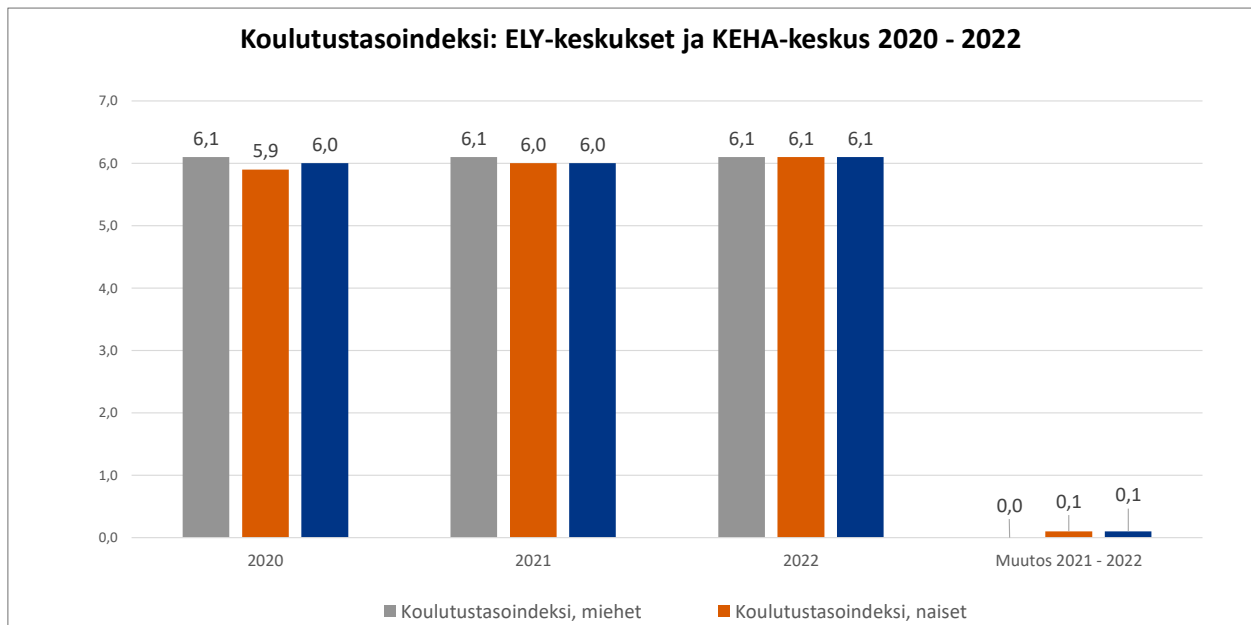
Alle 25-vuotiaiden henkilöiden osuus on edelleen hyvin pieni muihin ikäryhmiin verrattuna. Vähintään 45 vuotta täyttäneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 64,5 % (muutos -1,8 %-yksikköä), mikä on 11,9 %-yksikköä korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (52,6 %).

Henkilöstön koulutustasoindeksi

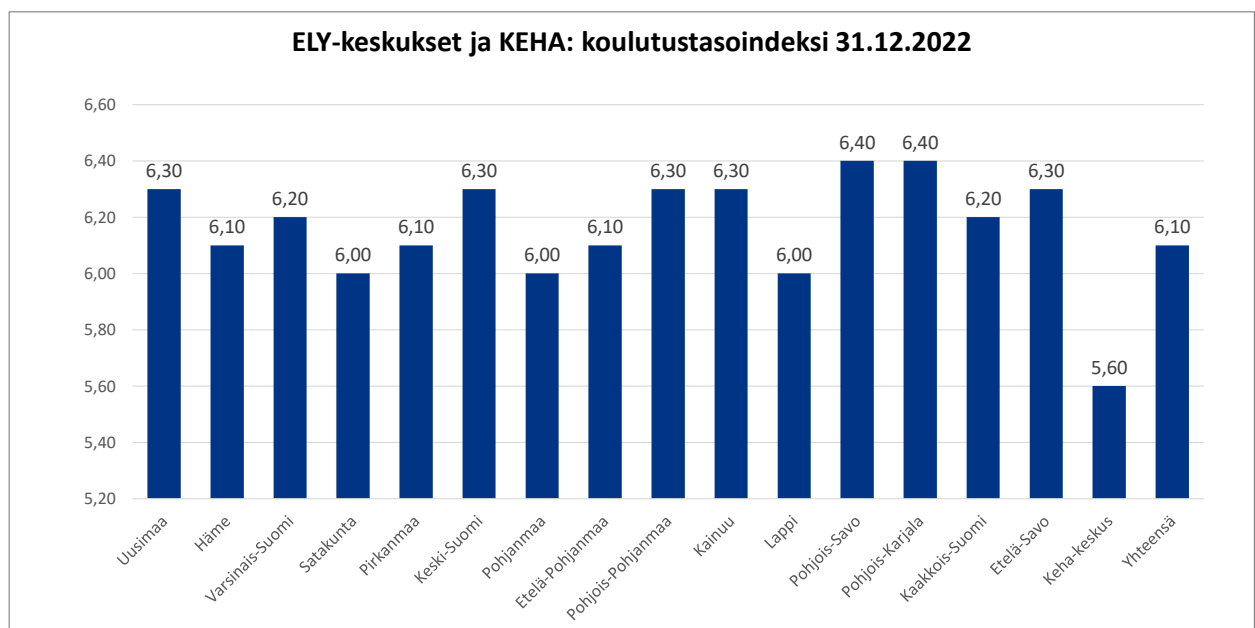
ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen koulutustasoindeksi oli 6,1. Naisten indeksitaso nousi yhdellä kymmenyksellä ja oli samalla tasolla, kuin miehillä. Koko valtionhallinnossa koulutustasoindeksi oli 5,5.

Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 75,0 % (+ 2,9 %-yksikköä), mikä voidaan pitää varsin korkeana. Ylemmän korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä, 49,9 % (muutos +2,3 %-yksikköä), on 12,2 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (37,7 %).

Virastokohtaiset muutokset olivat vähäisiä, viidessä ELY-keskuksessa ei tapahtunut muutosta lainkaan. Indeksit vaihteli ELY-keskuksissa 6,0 ja 6,4 välillä. Keha-keskuksen koulutustaso (5,6) on tehtäväaranteen takia alaisempi kuin ELY-keskuksissa.

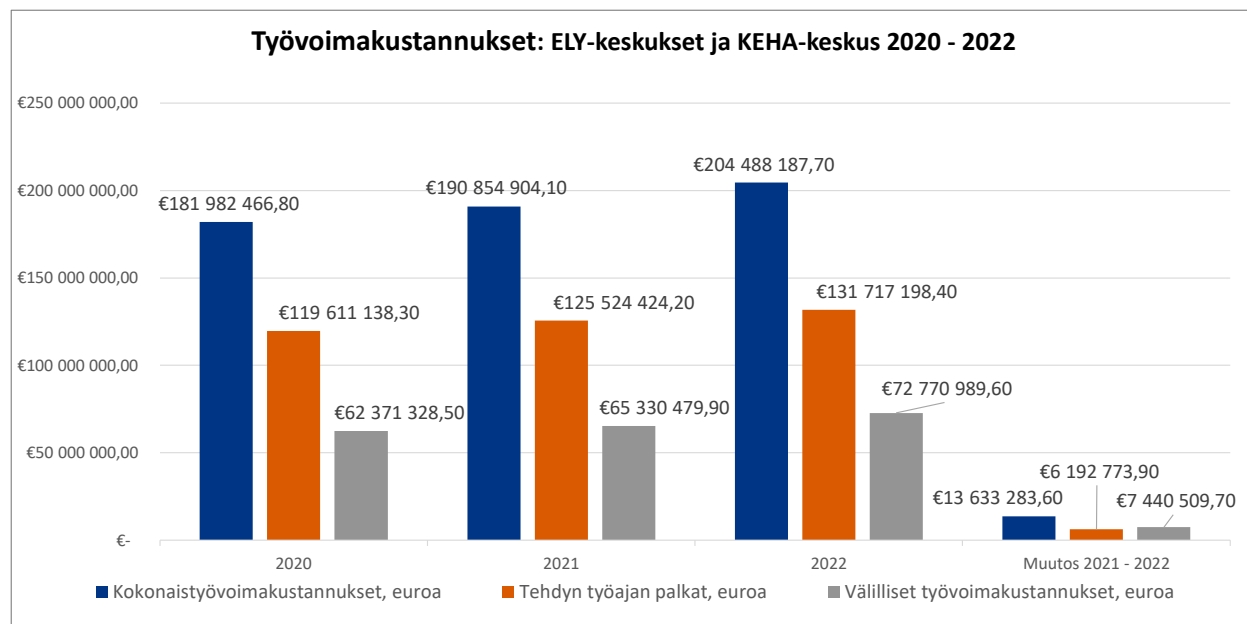

Koulutustasoindeksi on keskiarvo henkilöiden koulutusasteesta, jossa 1 = alempi perusaste, 2 = ylempi perusaste, 3,5 = keskiaste, 5 = alin korkea-aste, 6 = alempi korkeakouluaste, 7 = ylempi korkeakouluaste, 8 = tutkijakoulutus.

ELY-keskusten ja Keha-keskuksen työvoimakustannukset

Alla olevassa kaaviossa esitetään ELY-keskusten ja KEHA-keskusten työvoimakustannuksia vuosina 2020–2022 sekä muutokset 2021–2022.

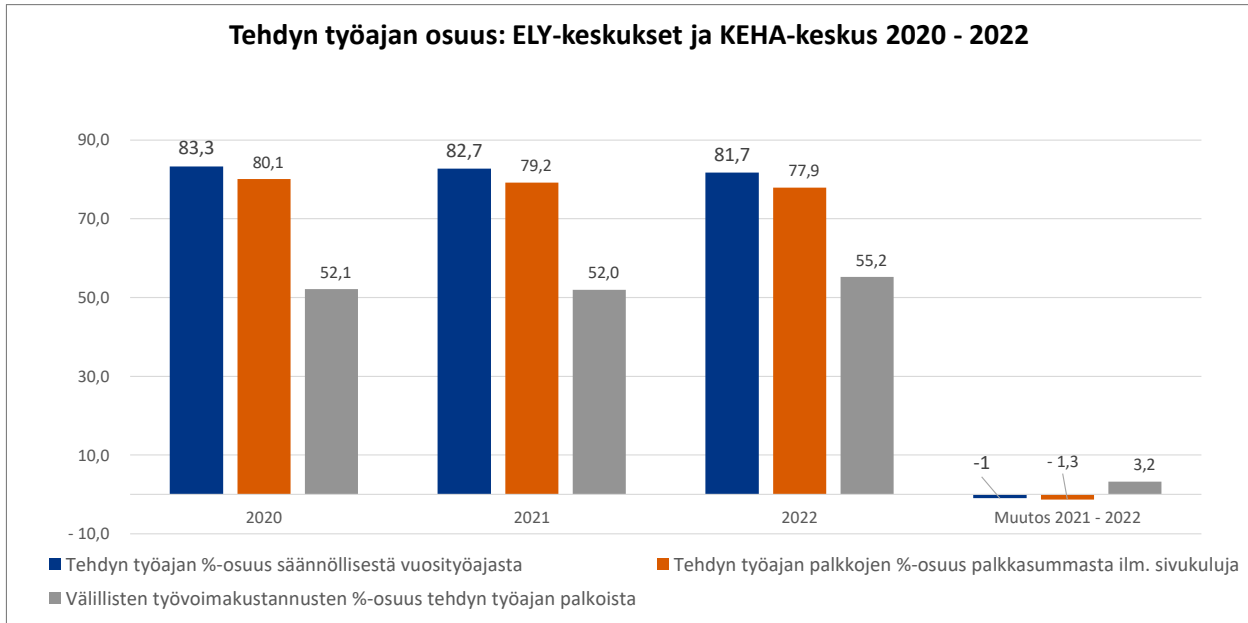
Tehdyn työajan palkat lasketaan vähentämällä kokonaispalkkasummasta välilliset palkat. Välilliset palkat koostuvat lomarahasta, vuosiloma-ajan palkoista, äitiys- ja vanhempainloma-ajan palkoista (lapsen syntymä ja hoito), sairausajan palkoista (ml. tapaturma-poissaolot), muista palkallisista vapaista, reservin kertausharjoitusten ajan palkoista, koulutusajan palkoista, arkipyhien palkoista sekä ammattiyhdistystoimintaan, yhteistoimintaan, työsuojelun yhteistoimintaan ja virkistystoimintaan käytetyn työajan palkoista. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät: välilliset palkat, sosiaaliturvan kustannukset ja muut välilliset työvoimakustannukset. Muita välillisiä työvoimakustannuksia ovat: kustannukset virka- ja suojaavuista, vapaista matkoista, koulutuksesta, työsuojelusta, väestönsuojelusta, terveyden- ja sairaudenhoitopalveluista, työpaikkaruokailusta, virkistys- ja sosiaalitoiminnasta ja muista kustannuksista.

Kokonaistyövoimakustannukset nousivat 13,6 miljoonalla eurolla (7,1 %). Työvoimakustannusten nousu johtui henkilötyövuosimäärän 4,4 %:n kasvusta (140,6 htv) sekä virkaehtosopimuksen mukaisesta 2,0 %:n yleiskorotuksesta 1.6.2022 lukien. Palkkausten tarkistuksiin myönnettiin 2836 000 euroa toimintamenojärärahmomentille.

Välilliset työvoimakustannukset nousivat suhteellisesti enemmän (11,4 %), kuin kokonaistyövoimakustannukset. Niiden osuus työvoimakustannuksista, 35,6 % (muutos +1,4 %-yksikköä), on valtionhallinnon keskitasoa (35,8 %). Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan kustannuksista, 55,2 %, on myös valtionhallinnon keskitasoa (55,9 %).

Henkilötyövuoden hinta (työvoimakustannukset euroa/henkilötyövuosi) oli 62 063 euroa (+ 1 560 €). Henkilötyövuoden hinta sisältää sekä palkkasumman että välilliset työvoimakustannukset henkilötyövuotta kohden.

Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta sekä työvoimakustannusten %-osuudet palkkasummasta

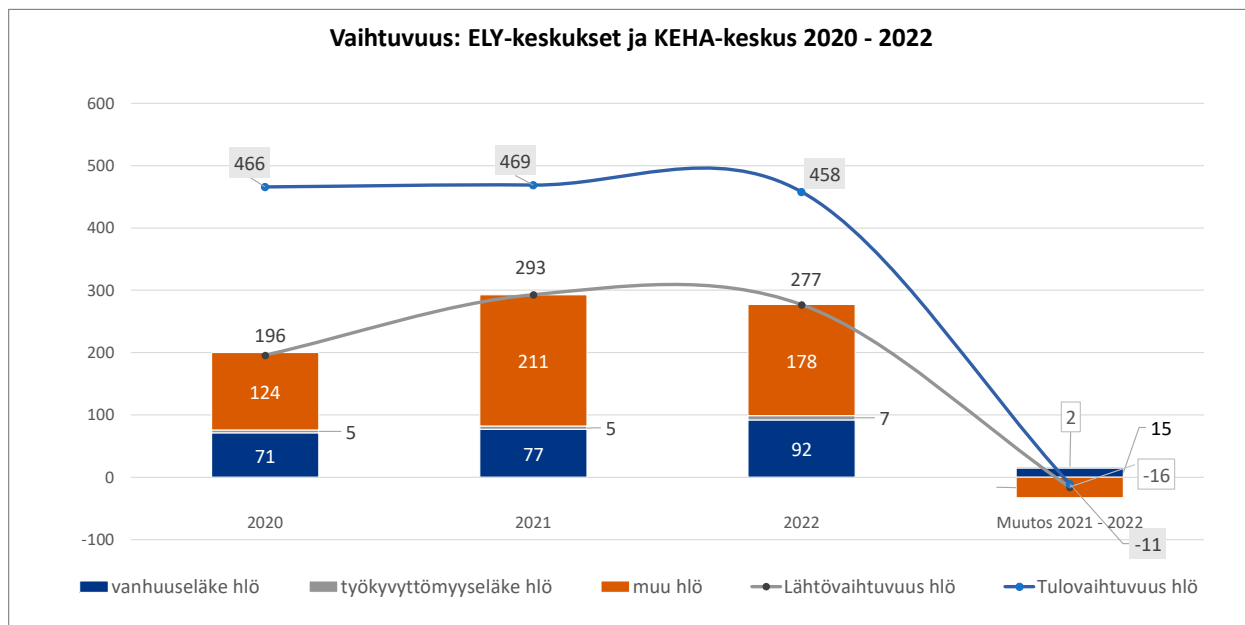
Tehty vuosityöaika lasketaan vähentämällä säännöllisestä vuosityöajasta koulutukseen käytetty työaika ja ei tehty vuosityöaika, eli 1. Vuosiloma, 2. Lapsen syntymä ja hoito (äitiysloma), 3. Sairaus, 4. Tapaturmat, 5. Muut palkalliset vapaat, 6. Arkipyhät, 7. Ammattiyhdistys- ja yhteistoiminta sekä 8. Virkistystoiminta.

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli ELY-keskuksissa ja Keha-keskuksessa 81,7 %, mikä oli 1,0 prosenttiyksikköä alhaisempi, kuin vuonna 2021. Tehdyn vuosityöajan %-osuus oli 0,9 %-yksikköä korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin (80,8 %).

Merkittävimmät ei tehdyn työajan osuudet säännöllisestä vuosityöajasta olivat vuosilomat, 14,1 % (ei muutosta) sekä sairauspoissaolot 3,1 % (+0,9 %). Henkilöstökoulutukseen käytettiin 0,3 % (ei muutosta) vuosityöajasta. Muutos vuoteen 2021 verrattuna johtuu siis pääosin sairauspoissaolopäivien määrän noususta. ELY-keskusten tehty työaika vaihteli Satakunnan ELY-keskuksen 79,7 %:n ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 83,9 %:n välillä. Tehdyn työajan osuus Keha-keskuksessa oli 81,1 % (-0,5 %-yksikköä).

Tulo- ja lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö, pl. työllisyysvaroilla palkatut

Lähtövaihtuvuus väheni 16 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna ja oli yhteensä 277 henkilöä. Lähtövaihtuvuus oli 8,6 %:a vuoden 2021 lopun henkilömäärästä. Lähtövaihtuvuus oli suurinta Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa (15,7 %) ja vähäisintä Pohjanmaan ELY-keskuksessa (5,6 %). ELY-keskuksilla ja KEHA-keskuksella on voimassa olevat määrälliset henkilöstösuunnitelmat vuosille 2021–2026. Henkilöstösuunnitelmia ylläpidetään säännöllisesti ja rekrytoinnit toteutetaan suunnitelmien perusteella. Laadulliseen henkilöstösuunnitteluun kuuluvien ryhmäkohtaisten osaamiskeskustelujen avulla varaudutaan toisaalta osaamisen poistumaan ja toisaalta ennakoimaan tulevia osaamistarpeita, joita voidaan huomioida rekrytoinneissa.

Tulovaihtuvuus, palvelukseen otettujen uusien henkilöiden ja palkattomalta virkavapaalta palanneiden henkilöiden lukumäärä. Lähtövaihtuvuus, muu hlö: siirtynyt toisen työnantajan palvelukseen, vuorotteluvapaalle tai palkattomalle virkavapaalle, muu tai tuntematon erosyy.

Tulovaihtuvuus, 458 henkilöä (14,3 % henkilömäärästä), oli kuten edellisinä vuosina huomattavasti suurempi, kuin lähtövaihtuvuus, 277 henkilöä (8,6 %). Henkilömäärän muutos vuoden lopussa, pois lukien työllisyysvaroin palkatut vuoden lopussa oli 31.12.2021 verrattuna 77 henkilöä. Ero verrattuna laskennalliseen nettovaihtuvuuteen (181 henkilöä) johtuu siitä, että tulovaihtuvuuteen sisältyvät rekrytointien lisäksi myös erilaiset vuoden aikana alkaneet ja päättyneet lyhytkestoiset palvelussuhteet.

Ulkoisten henkilöstörekrytointien määrä vuoden aikana oli Tahti -järjestelmän tietojen mukaan 395 (muutos -13) ja hakijoita per rekrytointi oli keskimäärin 17,7 (-1,8).

Vaihtuvuus, osuus henkilöstöstä: ELY-keskukset ja KEHA-keskus 2020-2022	2020	2021	2022
Eläkkeelle siirtyneiden %-osuus	2,5 %	2,5 %	2,9 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärä %-osuus	6,8 %	9,6 %	8,6 %
Tulovaihtuvuus %-osuus	16,1 %	15,4 %	14,3 %

Lähtö- ja tulovaihtuvuusprosentit lasketaan suhteuttamalla eläkkeelle jääneiden, työpaikkaa vaihtaneiden sekä muista syistä eronneiden ja palvelukseen tulleiden henkilöiden lukumäärät tarkasteltavana vuonna edellisen vuoden lopun henkilöstön lukumäärään.

Vanhuuseläkkeelle siirtyi yhteensä 92 henkilöä, mikä on 15 henkilöä enemmän, kuin vuonna 2021. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi yhteensä seitsemän henkilöä. Tapauksia oli kaksi enemmän kuin vuosina 2020 ja 2021. Eläköitymisaste yhteensä oli 2,9 % (+0,4 %-yksikköä).

1.6.1.2 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen työhyvinvointi

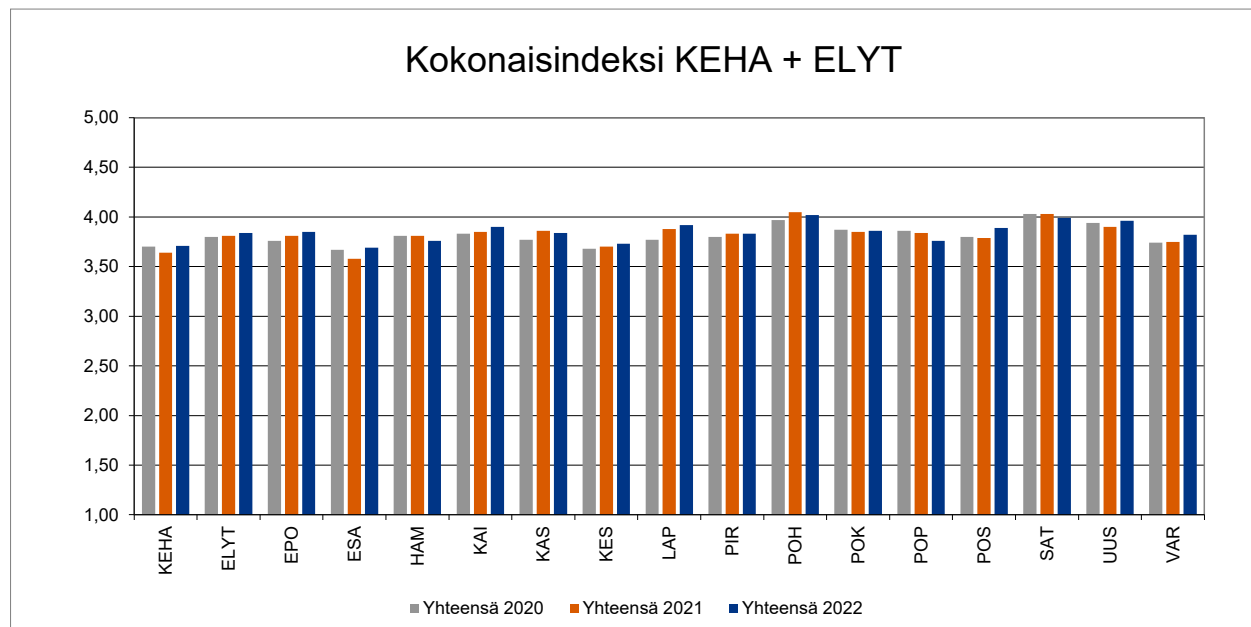
Työtyytyväisyyskysely (VM Baro) toteutettiin 19.9. – 7.10.2022 välisenä aikana. Vastausprosentti ELY-keskuksissa oli 80,7, mikä oli 1,6 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin vuonna 2021 (79,1 %). Vastausaktiivisuus parani myös KEHA-keskuksessa, jossa vastausprosentti oli 82,0 % kun se vuonna 2020 oli 78,7 %. Barometriin vastasi 2 291 henkilöä ELY-keskuksissa ja 460 henkilöä KEHA-keskuksessa.

Työtyytyväisyyskyselyn (VM Baro) indeksit

VM Baro -indeksit (ELY-keskukset ja KEHA-keskus 2020 – 2022)	ELY/KEHA 2020	ELY/KEHA 2021	ELY/KEHA 2022	Valtionhallinto 2022
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,80/3,72	3,81/3,64	3,84/3,71	3,68
i.1 Oma työ	4,04/3,89	4,05/3,79	4,05/3,89	3,92
i.2 Työyhteisön oikeudenmukaisuus	4,13/3,95	4,16/3,94	4,21/4,00	4,12
i.3 Esimiestyö	4,00/3,92	4,00/3,80	4,02/3,97	3,96
i.4 Johtaminen	3,58/3,35	3,59/3,32	3,59/3,38	3,19
i.5 Palkkaus	3,04/2,95	3,07/2,92	3,12/2,85	3,03
i.6 Sisäinen työnantajakuva	-	-	4,2/4,06	4,14
Johtajuusindeksi (JO)	3,70/3,61	3,71/3,54	3,74/3,64	3,57
Innovointikyvykkyyksindeksi (IN)	3,92/3,79	3,93/3,71	3,95/3,82	3,80
Työyhteisöindeksi (TY)	4,04/3,96	4,05/3,94	4,10/4,01	3,99

Kokonaistyytyväisyys eli työtyytyväisyys yhteensä ja kaikki osaindeksit nousivat hieman tai olivat samalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen ELY-keskuksissa. KEHA-keskuksessa kaikki indeksit, paitsi palkkausindeksi (i.5) nousivat vuoden 2021 tuloksiin verrattuna. Kaikki indeksit ovat ELY-keskuksissa keskimäärin korkeammat, kuin valtionhallinnossa keskimäärin. Suurin ero on uuden johtamisindeksin (i.4) toteumaluvuissa. KEHA-keskuksen tulokset ovat kokonaisuutena valtionhallinnon keskitasoa.

Työtyytyväisyyskyselyn (VM Baro) kokonaisindeksi 2020–2022

	KEHA	ELYT	EPO	ESA	HAM	KAI	KAS	KES	LAP	PIR	POH	POK	POP	POS	SAT	UUS	VAR
Yhteensä 2020	3,70	3,80	3,76	3,67	3,81	3,83	3,77	3,68	3,77	3,80	3,97	3,87	3,86	3,80	4,03	3,94	3,74
Yhteensä 2021	3,64	3,81	3,81	3,58	3,81	3,85	3,86	3,70	3,88	3,83	4,05	3,85	3,84	3,79	4,03	3,90	3,75
Yhteensä 2022	3,71	3,84	3,85	3,69	3,76	3,90	3,84	3,73	3,92	3,83	4,02	3,86	3,76	3,89	3,99	3,96	3,82

Vuodelle 2022 asetettu tavoite, kokonaistyytyväisyys >3,6, saavutettiin kaikissa ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa. Kokonaistyytyväisyysindeksi vaihteli ELY-keskuksissa Pohjanmaan ELY-keskuksen 4,02 ja Etelä-Savon ELY-keskuksen 3,69 välillä.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolotapausten määrä nousi merkittävästi, eli 85,3 %:lla ja sairauspoissaolopäivien määrä nousi 2,2 työpäivällä 7,7 työpäivään per henkilötyövuosi. Muutoksen suuruuteen vaikuttaa se, että poissaolojen ja poissaolopäivien määrä olivat koronapandemian aikana olleet huomattavasti pienempiä vuosina 2020 ja 2021. Sairauspoissaolopäivien määrä vuonna 2022 oli 2,0 työpäivää pienempi, kuin valtiolla keskimäärin (9,7 työp/htv).

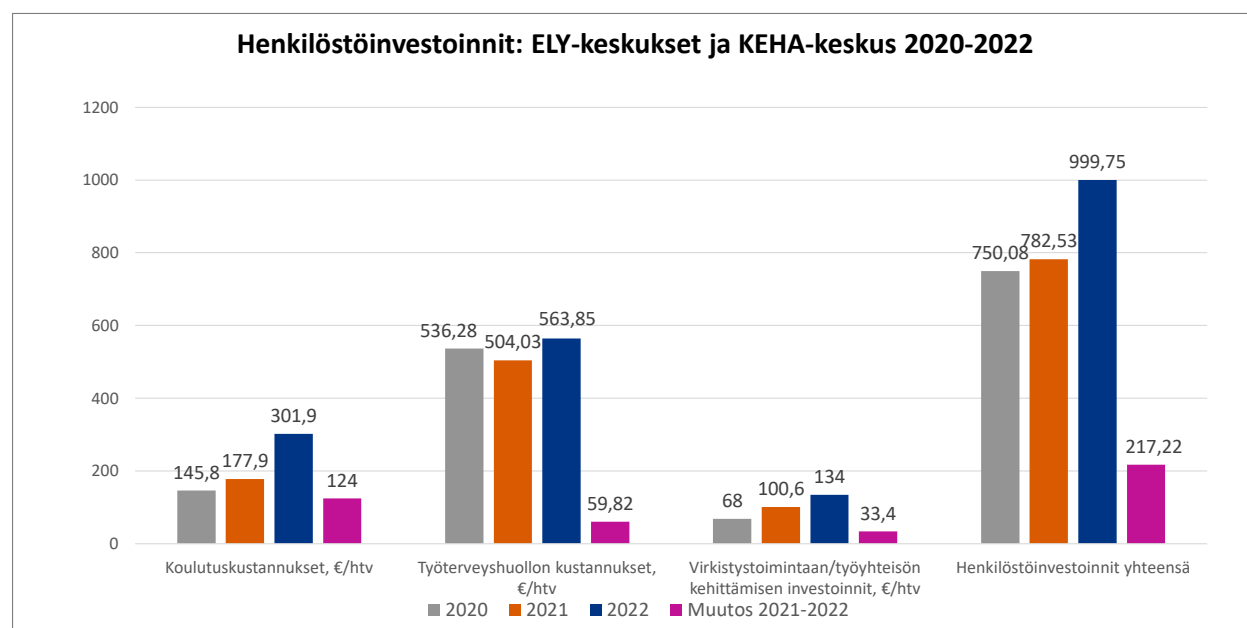
Poissaolomäärien kasvu koskee lyhyitä ja 4–60 työpäivän pituisia poissaoloja, joiden määrä nousi vuoden aikana, kun etätösuositukset poistettiin. Muutoksen myötä sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto lyheni 4,6 työpäivään (5,8 tpv/tapaus vuonna 2021).

Terveysprosentti, eli ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän prosenttiosuus henkilöstöstä oli 36,4 %. Muutos vuoteen 2021 verrattuna, -22,9 %-yksikköä, oli merkittävä. Kehitys oli vastaavan kaltainen koko valtionhallinnossa, jossa keskimääräinen terveysprosentti oli 30,5 % (-19,6 %).

Sairauspoissaolot (ELY-keskukset ja KEHA-keskus)	2020	2021	2022	Muutos 2021 – 2022
Sairauspoissaolot yht. (työpv)	17047	17518	25417	7899
Sairauspoissaolot, työpäivä / htv	5,7	5,6	7,7	2,2
1 – 3 päivän sairauslomataapaukset	2425	2219	4025	1806
1 – 3 pv tapaukset/htv	0,8	0,7	1,2	0,52
1 – 3 pv tapausten -% osuus	74,6 %	74,0 %	72,4 %	-1,5 %
4 – 60 päivän sairauslomataapaukset	794	747	1501	754
61 – 130 päivän sairauslomataapaukset	23	17	22	5
yli 130 päivän sairauslomataapaukset	7	17	10	-7
Sairauspoissaolotapaukset yhteensä	3249	3000	5558	2558
Tapaukset yht/htv	1,1	1,0	1,7	0,7

1.6.1.3 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstön työtyytyväisyyden ja työkuoron edistämiseen, henkilöstökoulutukseen ja henkilöstön kehittämiseen sekä työterveyshuoltoon tehdyillä henkilöstöinvestoinneilla pyritään varmistamaan se, että henkilöstön tila tukee organisaation toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista.

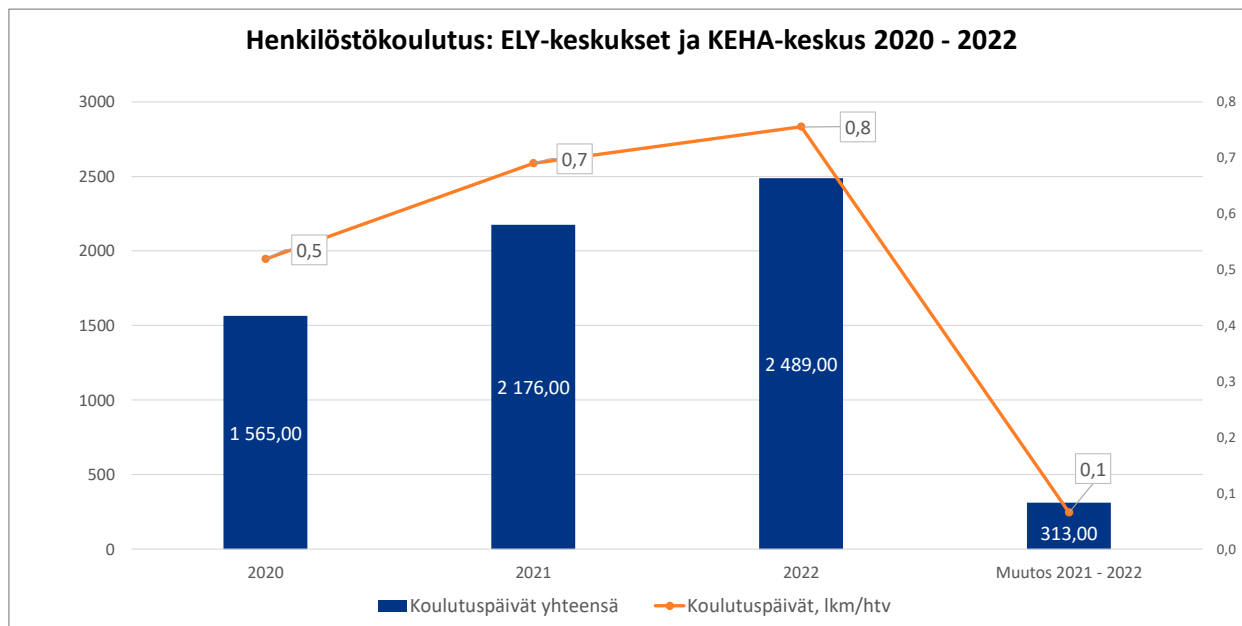

Koulutus- ja virkistystoiminnan kustannukset / htv nousivat edellisen vuoden tasosta, kun koulutusta ja henkilöstötilaisuuksia voitiin järjestää vapaammin koronarajoitusten jälkeen. Henkilöstöinvestoinnit yhteensä kasvoivat 27,7 prosentilla vuoteen 2021 verrattuna.

Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty Keha-keskuksen antamalla ohjeella. Yhteisen ohjeen mukaan kulttuuri- ja liikuntaseteleitä on käytettävissä ePassi -sovelluksessa 28 kappaletta/vuosi á viisi euroa henkilöä kohden 50 %:n omavastuulla. Virastojen omien liikunta-, hyvinvointi- virkistys- ja kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja tapahtumiin osallistumiseen myönnettiin lisäksi 50 euroa/henkilö.

Keha-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Kuvassa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannukset / htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Työterveyshuollon kustannukset nousivat 11,9 prosentilla edellisvuoden tasosta.

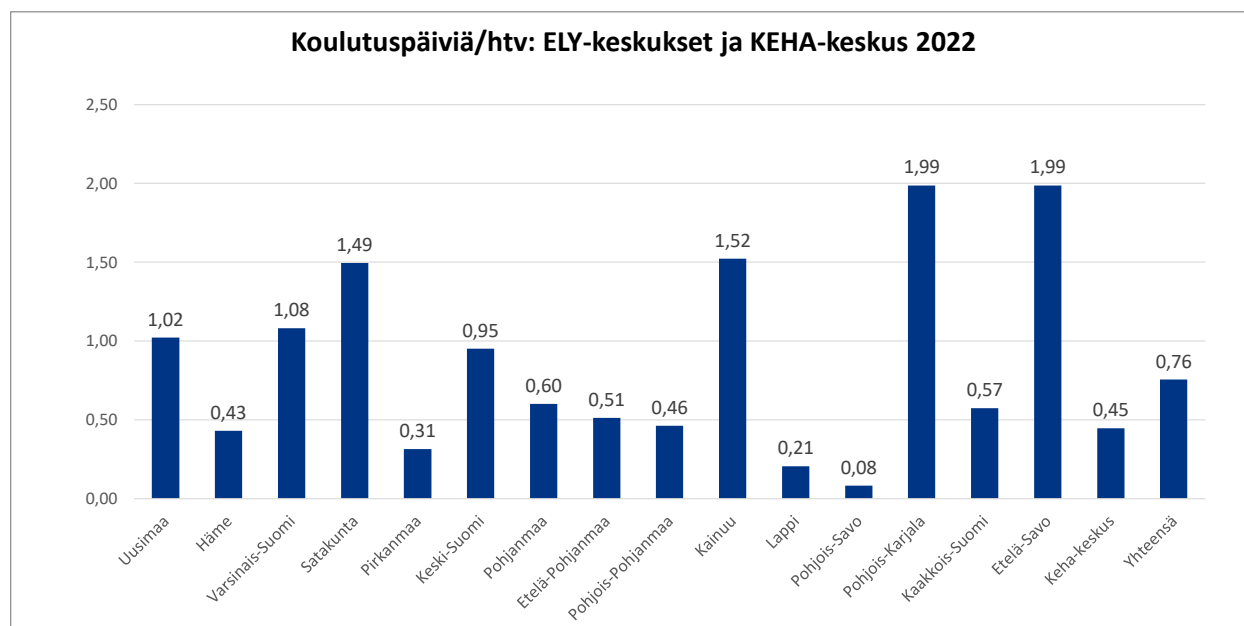
Henkilöstökoulutus

Rekisteröityjen henkilöstökoulutuspäivien määrä nousi 313 päivällä (+14,4 %) vuoteen 2021 verrattuna. Koulutuspäiviä/henkilötyövuosi oli 0,8 pv. Vuoden 2021 aikana siirryttiin menettelyyn, jossa kaikki henkilöstökoulutukseen osallistuminen ilmoitetaan henkilöstökoulutuksena. Aikaisemmin substanssiin liittyvä henkilökoulutus kohdennettiin työajan kohdentamisessa ko. substanssitehtävälle.

Koulutuspäivien määrä per henkilötyövuosi on merkittävästi alhaisempi, kuin koko valtionhallinnossa, 6,0 kpv/htv. Koulutuspäivien vähäisyyteen vaikuttavat itseopiskelu sekä erilaiset lyhytkestoiset koulutus- ja valmennusmuodot, jotka eivät kerrytä koulutuspäiviä samalla tavalla, kuin perinteinen henkilöstökoulutus.

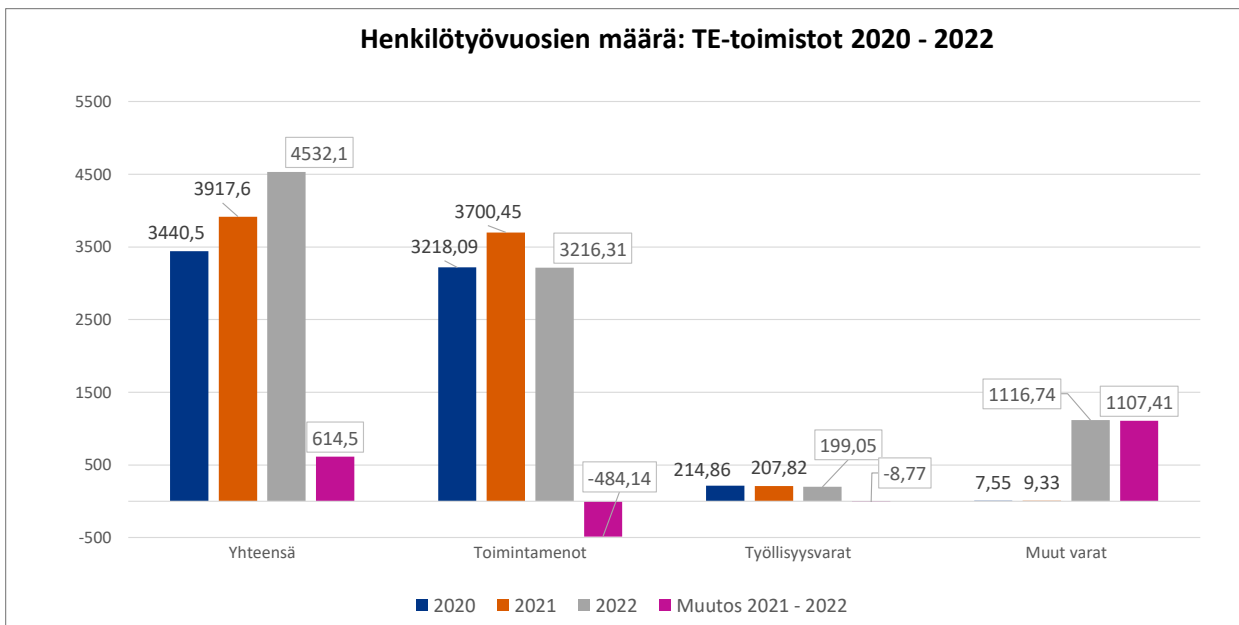
Vuoden aikana henkilöstökoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus vuoden lopun henkilöstöstä kasvoi 3,4 %-yksiköllä, mutta oli edelleen ainoastaan 17,9 %. Koulutuksen laajuus koko valtionhallinnossa keskimäärin oli vastaavasti 26,8 %. Rekisteröidyt koulutuspäivät/henkilötyövuosi vaihtelivat ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa 0,1 ja 2,0 koulutuspäivän välillä.

1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö

1.6.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

Seuraavassa kuvassa on esitetty TE-toimistojen henkilötyövuosien määrä 2020–2022 sekä muutos 2021–2022. TE-toimistojen kokonaishenkilötyövuosikertymä kasvoi 15,7 prosentilla (614,5 htv).

Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin käyttöönottoon osoitettiin 1200 henkilötyövuotta vastaavat pysyvät lisäresurssit 1.1.2022 lukien. Määräraha oli vuonna 2022 talousarviotilin momentilla 32.01.03.2 (TE-toimistojen toimintamenot/pohjoismainen työvoimapalvelumalli (RRF pilari 3), siirtomääräraha 2 v). Määrärahalla voitiin palkata henkilöstöä vakituisiin palvelussuhteisiin. Määrärahat myönnetään vuodesta 2023 lukien osana varsinaista toimintamäärärahaa. Henkilötyövuosikertymä ko. määrärahalla tilastoidaan poikkeavan talousarviotilin takia luokkaan ”muut varat”, jossa se näkyy 1107,4 henkilötyövuoden kasvuna vuonna 2022. Rekrytointitoimet uudella määrärahalla voitiin aloittaa loppuvuodesta 2021, niin että aloitus oli 1.1.2022. Osa rekrytoinneista tehtiin vuoden 2022 alkuvuoden aikana, minkä vuoksi 1200 henkilötyövuotta ei toteutunut toimintavuoden aikana. Toimintamenoilla palkatun henkilöstön 484,1 henkilötyövuoden vähenemä 2021 verrattuna johtuu pääosin koronapandemian aiheuttaman lisääntyneen palvelutarpeeseen palkatun määräaikaisen henkilöstön asteittaisena vähenemisenä. Työllisyysmäärärahoilla palkatun henkilöstön henkilötyövuosikertymä väheni 8,8 henkilötyövuodella.

Henkilötyövuosien määrä kasvoi kaikissa TE-toimistoissa. Muutos oli lukumääräisesti suurin Uudenmaan TE-toimistossa, jonka henkilötyövuosimäärä kasvoi 249 henkilötyövuodella.

Henkilötyövuodet vuonna 2022, TE-toimistot	Toimintamenot	Työllisyysvarat	Muut varat	Yhteensä	Muutos, htv:t yhteensä 2021–2022
Uudenmaan TE-toimisto	1143,43	44,76	353,81	1542,0	249,0
Varsinais-Suomen TE-toimisto	220,54	26,25	94,21	341,0	52,9
Satakunnan TE-toimisto	132,47	5,96	40,57	179,0	26,9
Hämeen TE-toimisto	215,93	8,09	68,88	292,9	39,8
Pirkanmaan TE-toimisto	250,27	36,5	122,63	409,4	24,2
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	191,41	11,63	73,86	276,9	24,4
Etelä-Savon TE-toimisto	71,88	3,03	31,49	106,4	5,2
Pohjois-Savon TE-toimisto	132,08	6,65	43,87	182,6	4,5
Pohjois-Karjalan TE-toimisto	102,56	7,66	37,98	148,2	23,2
Keski-Suomen TE-toimisto	171,34	17,27	59,79	248,4	46,5
Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto	93,05	3,35	28	124,4	15,2
Pohjanmaan TE-toimisto	104,68	5,71	34,21	144,6	18,8
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto	216,33	19,47	78,2	314,0	52,1
Kainuun TE-toimisto	49,82	0	12,78	62,6	8,5
Lapin TE-toimisto	120,52	2,72	36,46	159,7	23,3
Yhteensä	3216,3	199,1	1116,7	4532,1	614,5

Henkilöstön määrä

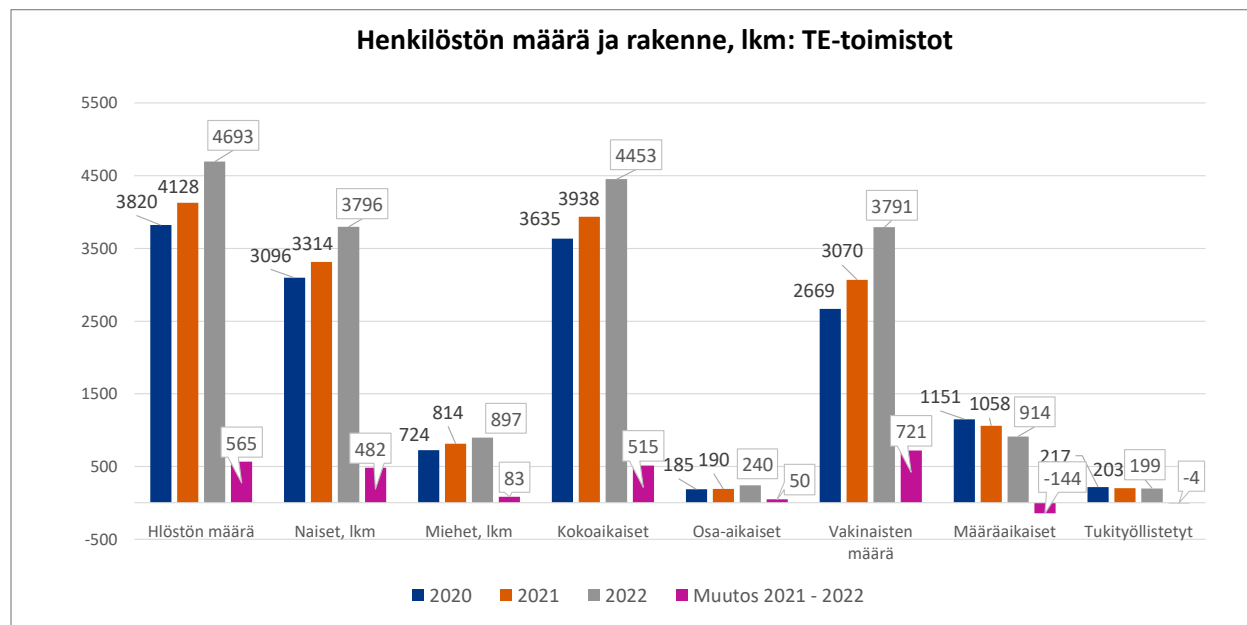
Henkilöstön määrän muutos TE-toimistoissa verrattuna vuoden 2021 lopun tilanteeseen oli 565 henkilöä (+12,0 %).

Henkilöstön määrä 2020–2022, TE-toimistot	2020	2021	2022	Muutos 2021–2022	Muutos 2021–2022, %
Uudenmaan TE-toimisto	1226	1484	1559	75	4,8 %
Varsinais-Suomen TE-toimisto	281	295	369	74	20,1 %
Satakunnan TE-toimisto	155	155	182	27	14,8 %
Hämeen TE-toimisto	232	261	318	57	17,9 %
Pirkanmaan TE-toimisto	385	378	428	50	11,7 %
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	240	251	269	18	6,7 %
Etelä-Savon TE-toimisto	104	95	110	15	13,6 %
Pohjois-Savon TE-toimisto	184	182	191	9	4,7 %
Pohjois-Karjalan TE-toimisto	109	129	159	30	18,9 %
Keski-Suomen TE-toimisto	198	205	274	69	25,2 %
Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto	103	110	125	15	12,0 %
Pohjanmaan TE-toimisto	124	128	155	27	17,4 %
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto	274	262	324	62	19,1 %
Kainuun TE-toimisto	61	58	66	8	12,1 %
Lapin TE-toimisto	144	135	164	29	17,7 %
Yhteensä	3820	4128	4693	565	12,0 %

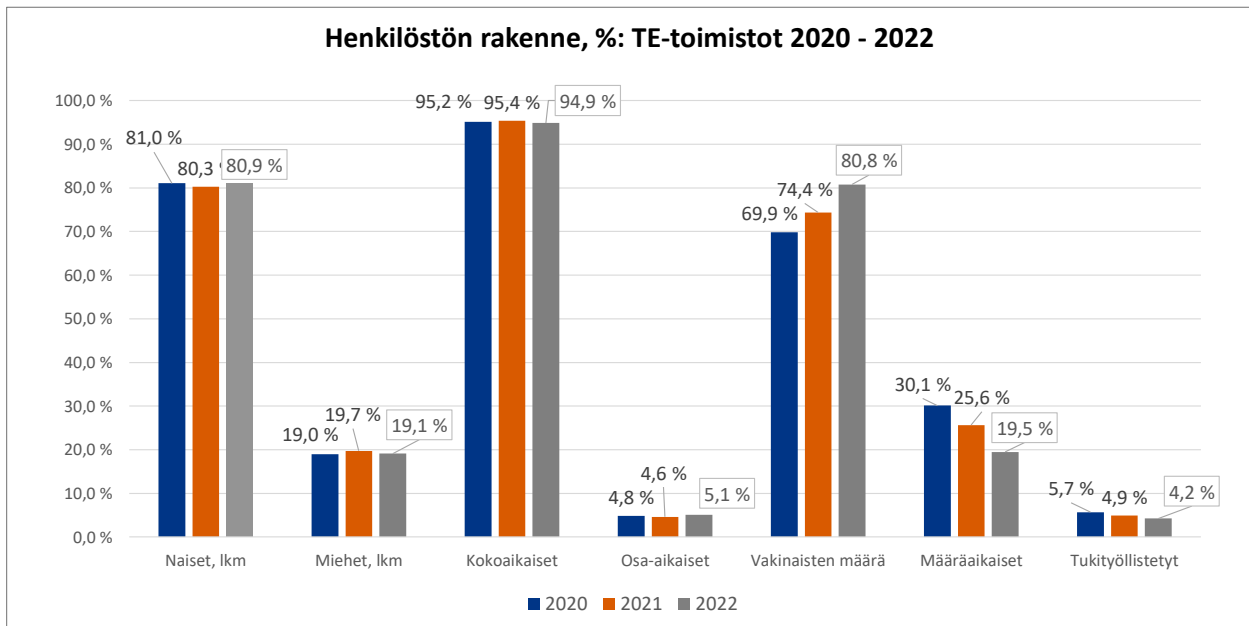
Henkilöstömäärät ko. vuoden lopussa.

Henkilöstön rakenne

Henkilöstömäärän huomattava kasvu näkyy seuraavassa kuvassa määrällisenä kasvuna niin naisten ja miesten, koko- ja osa-aikaisten kuin vakituisten ja määräaikaisten lukumäärissä. Ainoastaan työllisyysvaroilla palkattujen lukumäärä väheni.

Vaikka henkilöstömäärä kasvoi merkittävästi, oli kasvun vaikutukset eri suhdelukuihin verraten pieni.

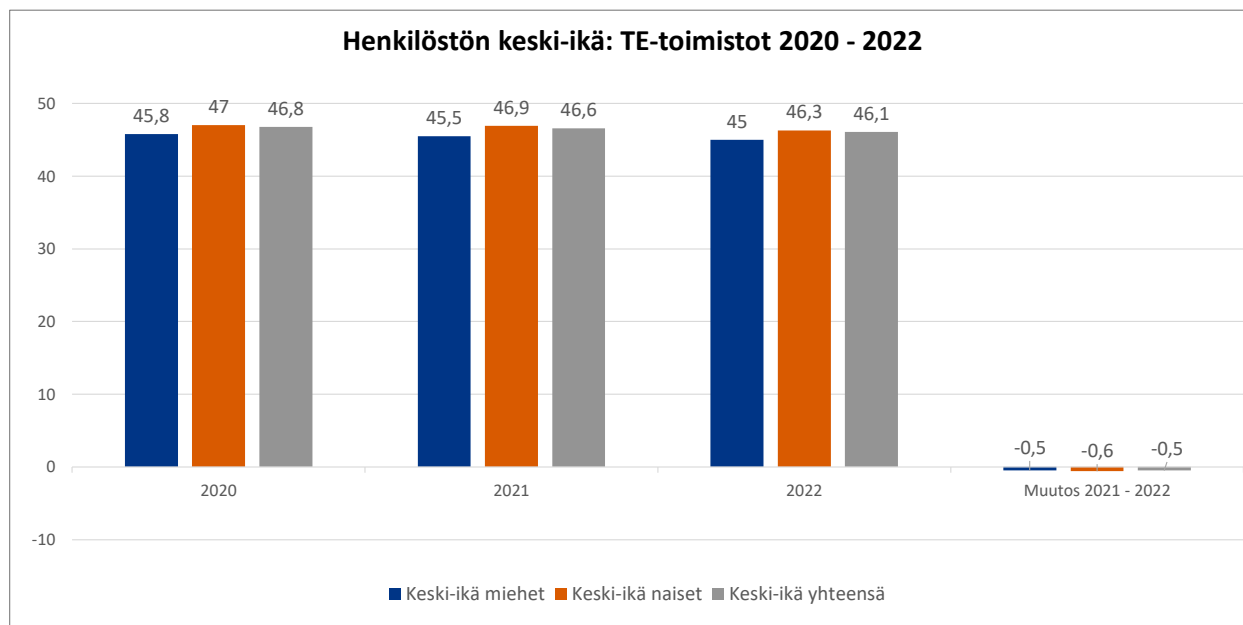
Merkittävin muutos oli, että määräaikaisten osuus henkilökunnasta laski 6,1 %-yksiköllä ja oli 19,5 %:a kokonaishenkilömäärästä. Määräaikaisten osuus on enää vain hieman korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (17,9 %). Ilman työllisyysvaroin palkattuja ja harjoittelijoita osuus oli 14,7 % (valtionhallinto 17,3 %).

TE-toimistojen henkilöstön sukupuolirakenne muuttui vain vähän ja on huomattavasti naisvaltaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin, jossa naisia ja miehiä on lähes yhtä paljon. Naisten osuus henkilökunnasta oli 80,9 % (+ 0,6 %-yksikköä). Naisten osuudet eri henkilöstöryhmissä olivat: johto 81,8 % (+6,8 %-yksikköä), esimiehet 73,9 % (-0,1 %) ja asiantuntijat 80,6 % (+1,0 %). Sukupuolijakauma vaihtelee paljon eri TE-toimistoissa, naisten osuus henkilökunnasta oli korkein Satakunnan TE-toimistossa (87,4 %) ja alhaisin Pohjois-Karjalan TE-toimistoissa (74,2 %).

Johto- ja esimiestehtävissä toimivien osuus henkilökunnasta oli yhteensä vain 5,0 % (-0,5 %-yksikköä), kun se valtionhallinnossa keskimäärin oli 12,0 %. Lähes koko muu henkilöstö toimi asiantuntijatehtävissä. Osa-aikatyössä olevien henkilöiden % -osuus, 5,1 % (+0,5 %-yksikköä), on samalla tasolla, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (5,1 %). Osa-aikatyössä olevien lukumäärä kasvoi 50 henkilöllä.

Työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön osuus väheni neljällä henkilöllä ja osuus henkilömäärästä vuoden lopussa oli 4,2 %. Henkilötyövuosiintiö työllistämiseksi TE-toimistoihin oli sama kuin aikaisemmin, 250 henkilötyövuotta. Osa työllisyysvaroilla palkattujen henkilöstä valittiin pohjoismaisen työvoimapalvelumallin käyttöönottoon myönnettyllä lisämäärärahalla perustettuihin virkoihin.

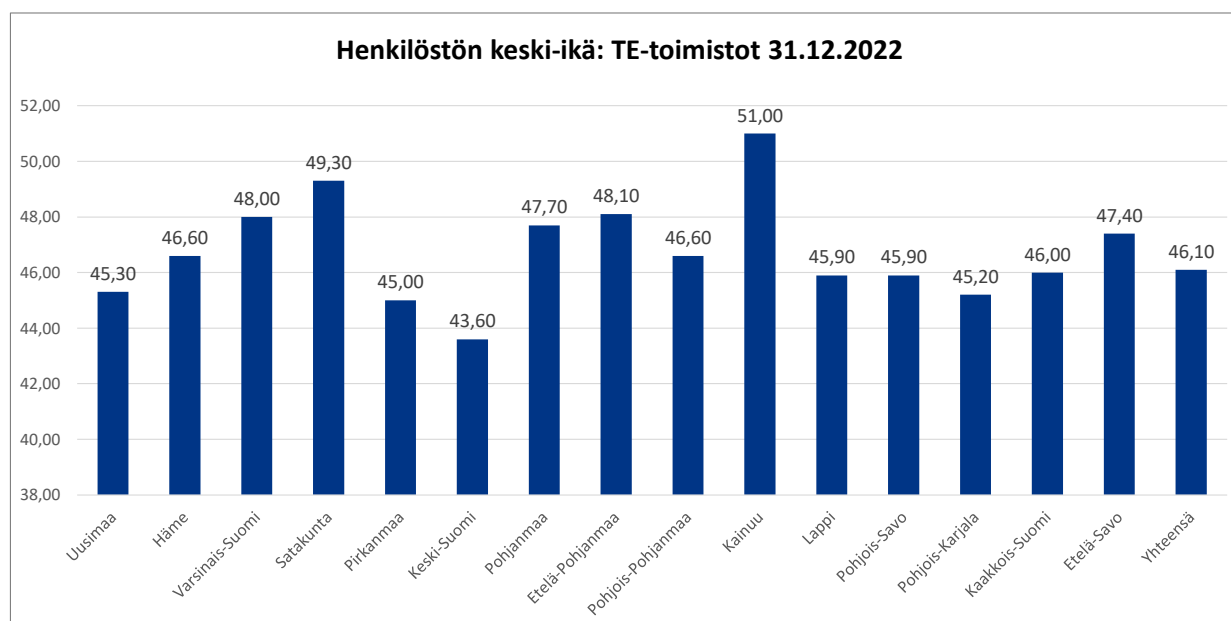
Henkilöstön keski-ikä

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

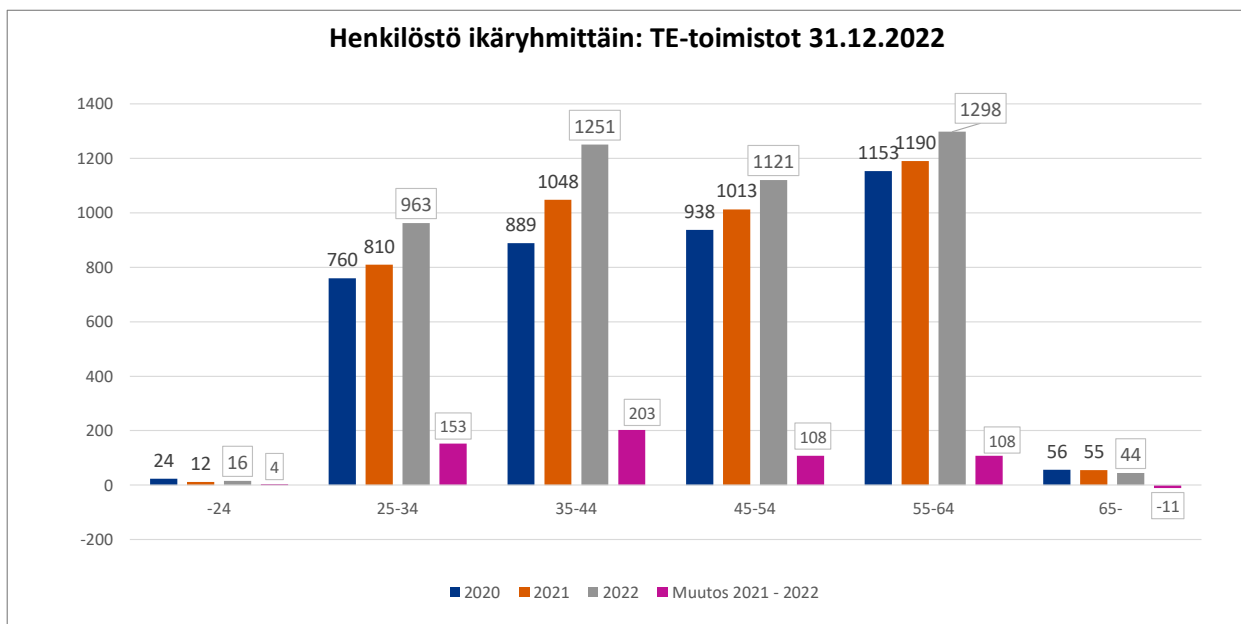
Henkilöstön keski-ikä aleni noin puolella vuodella. Muutos oli samansuuruinen molemmissa sukupuoliryhmissä. Sukupuolten välinen ero keski-ikässä TE-toimistoissa keskimäärin aleni 1,3 vuoteen. Merkittävin syy keski-ikäen alenemiseen on huomattava tulovaihtuvuus.

Koko henkilöstön keski-ikä, 46,1 vuotta oli puoli vuotta korkeampi kuin koko valtionhallinnon henkilöstön keski-ikä (45,6 vuotta). Henkilöstön keski-ikä oli korkein Kainuun TE-toimistossa (51,0 vuotta). Muissa TE-toimistoissa keski-ikä oli alle 50 vuotta. Henkilöstön keski-ikä oli matalin Keski-Suomen TE-toimistossa (43,6 vuotta) ja Pirkanmaan TE-toimistossa (45,0 vuotta). Vähintään 45-vuotiaiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 52,5 % (-2,2 %-yksikköä).

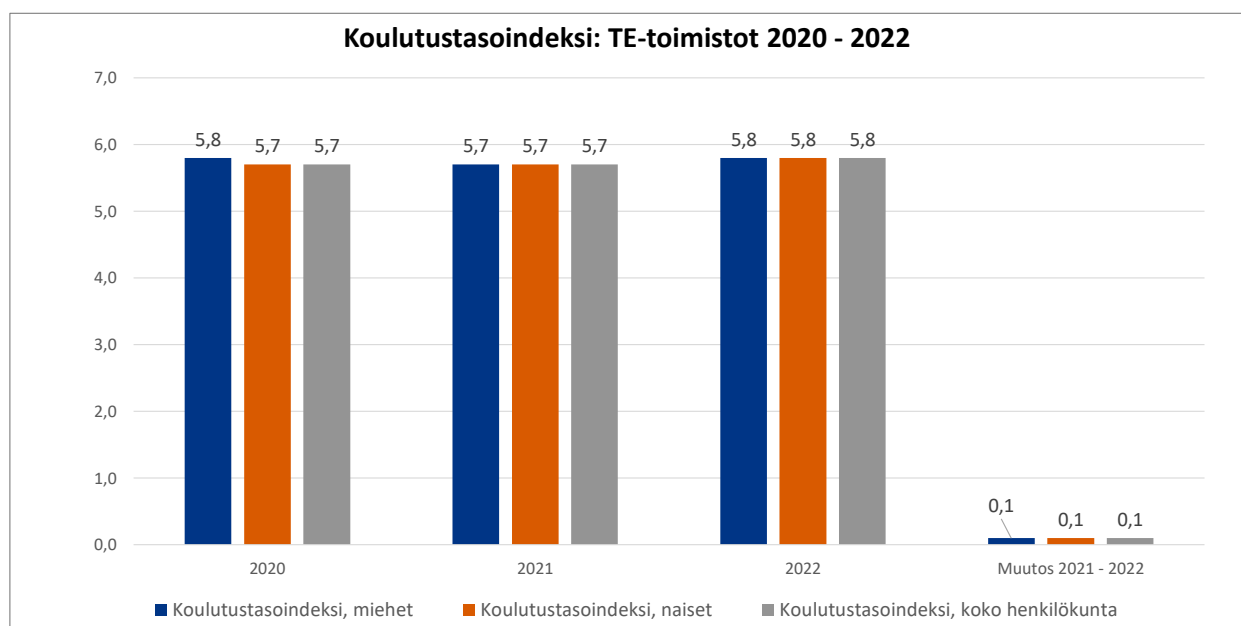
Henkilöstön ikäjakauma, henkilömäärät ikäryhmittäin

Henkilömäärä kasvoi tulovaihtuvuuden takia kaikissa ikäryhmissä paitsi yli 65-vuotiaiden ryhmässä, jonka henkilömäärä väheni 11 henkilöllä. Henkilömäärä kasvoi eniten ikäryhmissä 25–34 ja 35–44 vuotta, mikä vaikuttaa henkilöstön keski-ian laskuun. Alle 25 -vuotiaiden määrä on pienestä noususta huolimatta edelleen erittäin pieni.

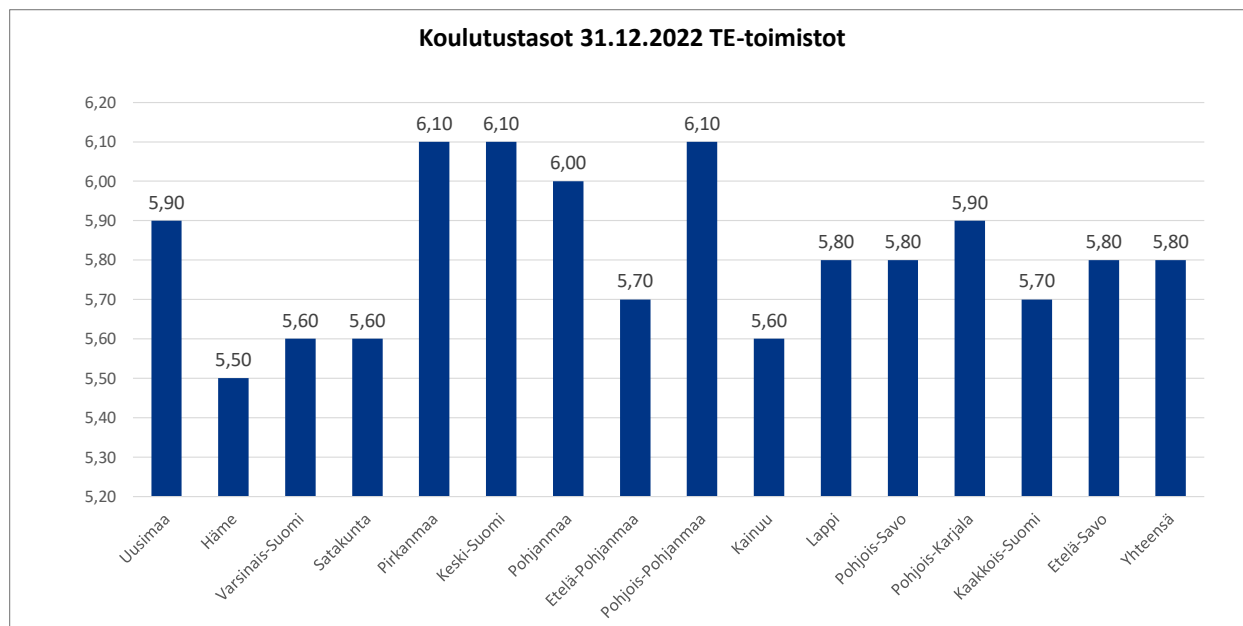

Henkilöstön koulutustasoindeksi

Koulutustasoindeksissä ei tapahtunut muuta muutosta, kuin että miesten koulutustasoindeksi nousi 0,1 yksiköllä. Koulutustaso, 5,8, on 0,3 yksikköä korkeampi TE-toimistoissa, kuin valtiolla keskimäärin (5,4). Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden osuus henkilökunnasta nousi 4,1 %-yksiköllä ja oli 72,3 % (koko valtionhallinnossa 59,5 %). Ylemmän korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 36,3 %, mikä on 1,4 %-yksikköä alle valtionhallinnon keskitason.

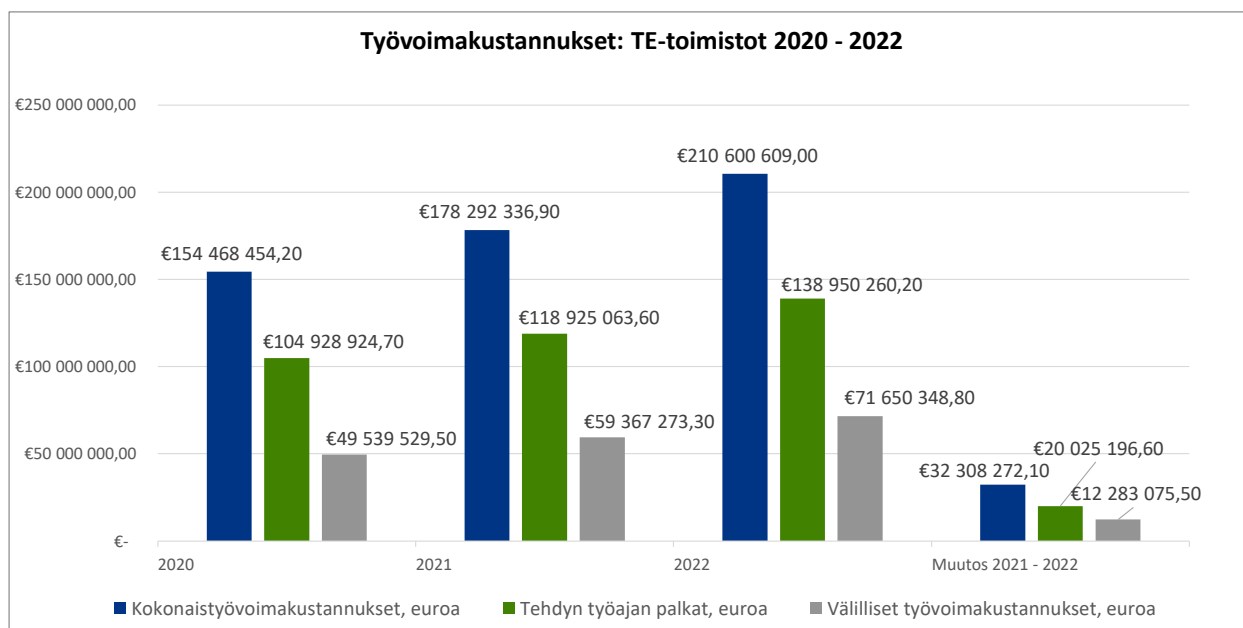

Koulutustasoindeksi vaihtelee varsin paljon TE-toimistojen välillä, vaihteluväli 31.12.2022 tilanteen mukaan oli 5,5–6,1. Yksittäistä selittävää tekijää vaihtelulle ei ole. Mahdollisia syitä ovat ikärakenne, henkilöstön vaihtuvuus ja korkeammin koulutetun työvoiman työmarkkinatilanne.

Työvoimakustannukset

TE-toimistojen kokonaistyövoimakustannukset nousivat 32,3 miljoonalla eurolla (+ 18,1 %).

Tehdyn työajan palkat lasketaan vähentämällä kokonaispalkkasummasta välilliset palkat. **Välilliset palkat** koostuvat lomarahasta, vuosiloma-ajan palkoista, vanhempainloma-ajan palkoista (lapsen syntymä ja hoito), sairausajan palkoista (ml. tapaturmapoissaolot), muista palkallisista vapaista, reservin kertausharjoitusten ajan palkoista, koulutusajan palkoista, arkipyhien palkoista sekä ammattiyhdistystoimintaan, yhteistoimintaan, työsuojelun yhteistoimintaan ja virkistystoimintaan käytetyn työajan palkoista. **Välilliset työvoimakustannukset** sisältävät: välilliset palkat, sosiaaliturvan kustannukset ja muut välilliset työvoimakustannukset. **Muita välillisiä työvoimakustannuksia** ovat: kustannukset virka- ja suojapuvuista, vapaista matkoista, koulutuksesta, työsuojelusta, väestönsuojelusta, terveyden- ja sairaudenhoitopalveluista, työpaikkaruokailusta, virkistys- ja sosiaali-toiminnasta ja muista kustannuksista.

Työvoimakustannusten nousu johtuu sekä henkilötyövuosimäärän 614,5 henkilötyövuoden (15,7 %) kasvun lisäksi voimassa olleen virkaehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista, jotka olivat 2,0 prosentin yleiskorotus 1.6.2022 lukien. Palkkausten tarkastuksiin myönnettiin 3 646000 euroa toimintamenomomentille.

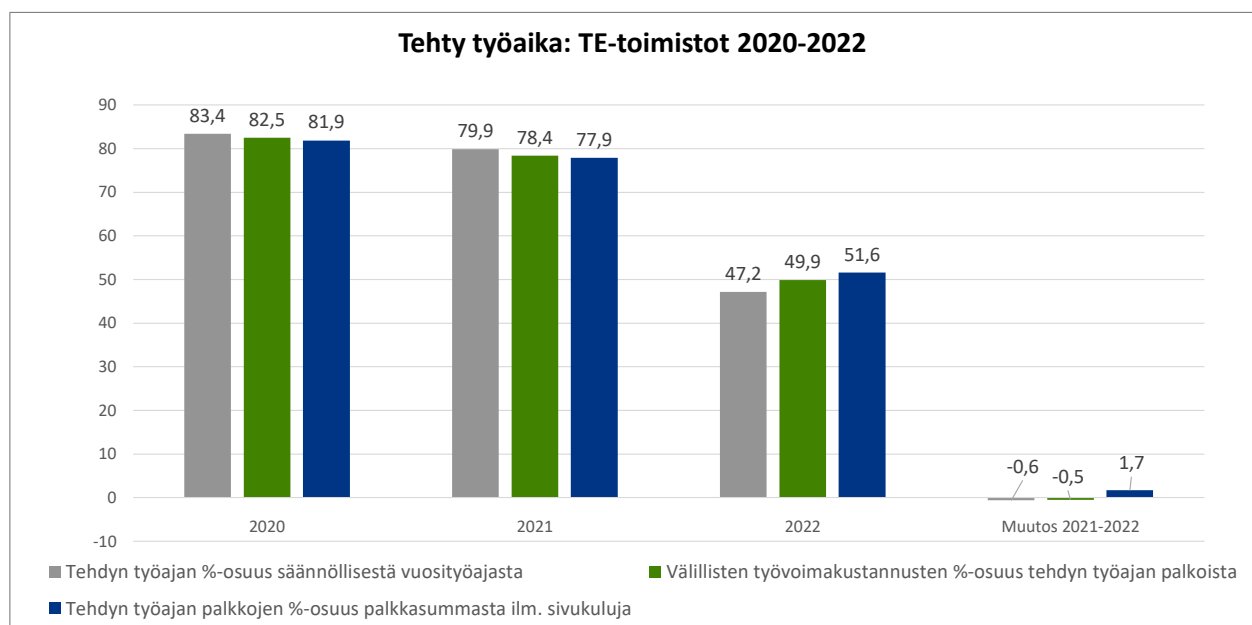
Välillisten työvoimakustannusten 12,3 miljoonan euron nousu (20,8 %) on suhteellisesti korkeampi, kuin kokonais-työvoimakustannusten nousu. Tämän johtune välillisten palkkojen osuuden kasvusta, johtuen erityisesti sairauspoissaolopäivien kasvusta.

Henkilötyövuoden hinta (työvoimakustannukset euroa/henkilötyövuosi) oli 46 469 euroa (+ 956 euroa). Henkilötyövuoden hinta sisältää sekä palkkasumman että välilliset työvoimakustannukset henkilötyövuotta kohden.

Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta sekä työvoimakustannusten %-osuudet palkkasummasta

Tehdyn työajan osuus, 81,9 % vuosityöajasta laski 0,6 %-yksiköllä. Syitä muutokseen ovat vuosiloma- ja sairauspoissaolopäivien kasvu. Tulovaihtuvuus oli suurta, mikä näkyy vuosiloma-ajan osuudessa ei-tehdystä vuosityöajasta, kun uusina työntekijöinä tulleilla ei ollut täyttä lomaoikeutta. Vuosiloma-ajan osuus ei-tehdystä työajasta oli tasan kaksi prosenttiyksikköä alhaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin. Koko valtionhallinnon tehdyn vuosityöajan osuuden keskiarvo oli 80,8 % (- 1,2 %-yksikköä).

Merkittävimmät ei tehdyn työajan osuudet säännöllisestä vuosityöajasta olivat vuosilomat, 11,2 % (muutos -0,8 %-yksikköä) sekä sairauspoissaolot, 5,2 % (+ 1,7 %). Henkilöstökoulutukseen käytettiin 0,5 % (+ 0,1 %) vuosityöajasta.

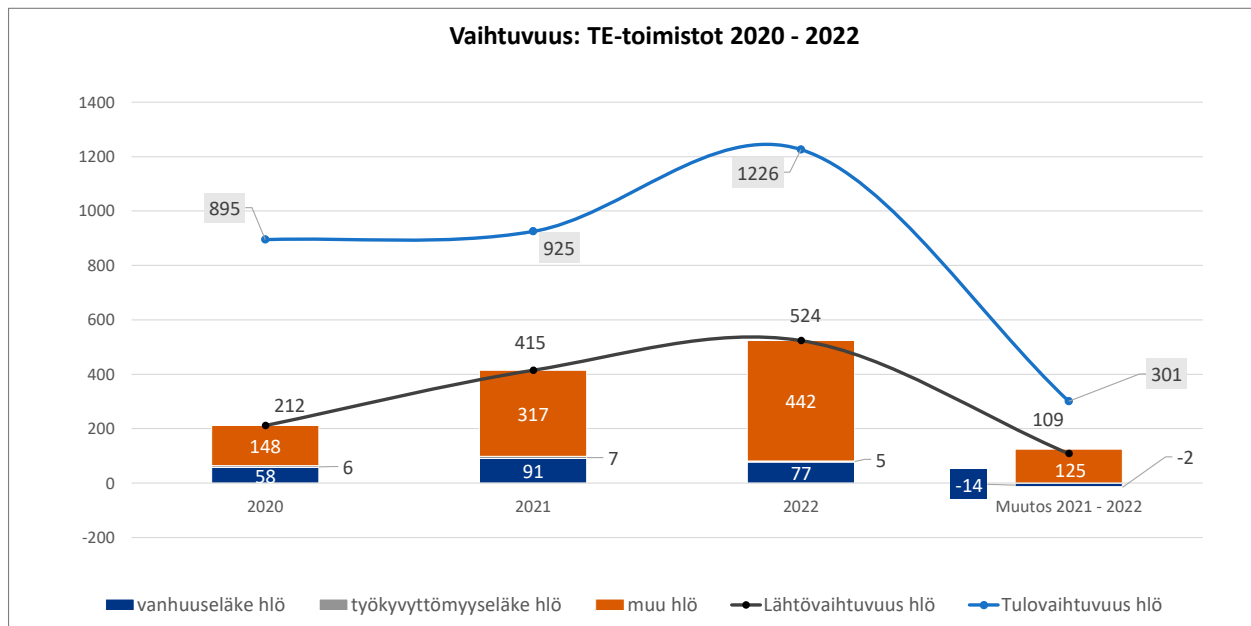
Tehty vuosityöaika lasketaan vähentämällä säännöllisestä vuosityöajasta koulutukseen käytetty työaika ja ei tehty vuosityöaika, eli 1. Vuosiloma, 2. Lapsen syntymä ja hoito (äitiysloma), 3. Sairaus, 4. Tapaturmat, 5. Muut palkalliset vapaat, 6. Arkipyhät, 7. Ammattiyhdistys- ja yhteistoiminta sekä 8. Virkistystoiminta.

Tehdyn työajan osuus vaihteli Pohjois-Savon TE-toimiston 78,4 %:n ja Satakunnan TE-toimiston 83,8 %:n välillä.

Lähtövaihtuvuus, vakainainen ja määräaikainen henkilöstö, pl. työllisyysvaroilla palkatut

TE-toimistoihin tuli vuonna 1226 uutta henkilöä vuoden 2022 aikana. Tulovaihtuvuus kasvoi 301 henkilöllä ja vuoden aikana palvelukseen otettujen uusien henkilöiden lukumäärän %-osuus edellisen vuoden lopun henkilöstöstä, oli 31,2 %. Tulovaihtuvuus oli ylivoimaisesti suurinta Uudenmaan TE-toimistossa, 334 henkilöä. Muiden TE-toimistojen tulovaihtuvuus vaihteli 20–125 henkilön välillä.

Ulkoisten henkilöstörekrytointien määrä vuoden aikana oli Tahti -järjestelmän tietojen mukaan 688 (-512) ja hakijoita oli keskimäärin 21,3 per rekrytointi (ei muutosta).

Lähtövaihtuvuus laski merkittävästi ja oli vain 109 henkilöä. Eniten väheni syynä ”muu vaihtuvuus”, josta suurin osa johtuu siirtymisestä toisen työnantajan palvelukseen tai määräaikaisten sopimusten päättymisestä. Suurin syy muutokseen on todennäköisesti määräaikaisessa palvelussuhteessa olleen henkilöstön palkkaaminen pohjoismaisen työvoimapalvelumalliin myönnettyillä lisäresursseilla.

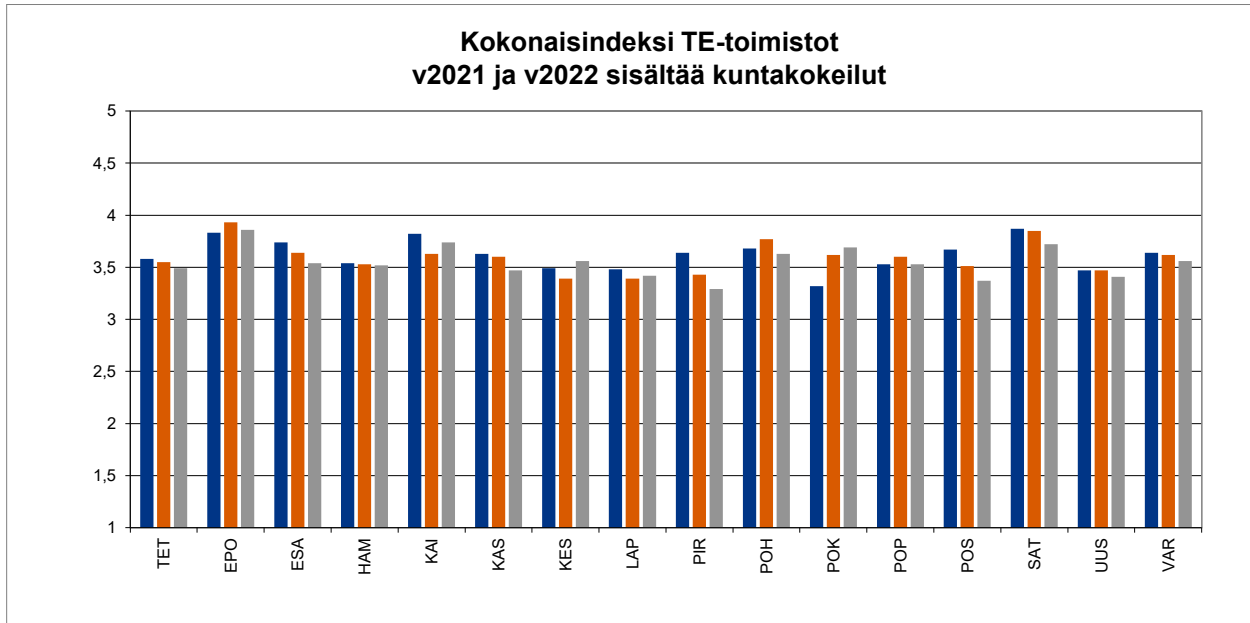
Eniten palvelussuhteita päättyi muusta syystä Uudenmaan TE-toimistossa, 165 palvelussuhdetta ja Pirkanmaan TE-toimistossa, 55 palvelussuhdetta. Vähiten palvelussuhteita päättyi muusta syystä Kainuun TE-toimistossa, seitsemän palvelussuhdetta ja Pohjanmaan TE-toimistossa, kahdeksan palvelussuhdetta. Vanhuuseläkkeelle jäi 77 henkilöä, eli 14 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2021 ja työkyvyttömyyseläkkeelle jäi viisi henkilöä (-2).

Vaihtuvuus, osuus henkilöstöstä: TE-toimistot	2020	2021	2022
Eläkkeelle siirtyneiden %-osuus	2,0 %	2,5 %	2,0 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus	0,2 %	0,2 %	0,1 %
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärä %-osuus	7,1 %	11,6 %	11,6 %
Tulovaihtuvuus %-osuus	30,1 %	25,8 %	31,2 %

1.6.2.2 TE-toimistojen työhyvinvointi

Työtyytyväisyyskyselyn (VMBaro) vastausaktiivisuus TE-toimistoissa nousi merkittävästi ja vastausprosentti oli 72,3 % (+ 5,9 %-yksikköä). Vastausprosentti oli kuitenkin paljon alhaisempi, kuin ELY-keskuksissa (80,7 %) ja KEHA-keskuksessa (82,0 %). Kahden suuren TE-toimiston, eli Pirkanmaan ja Uudenmaan TE-toimiston alhaiset vastausprosentit (60,3 % ja 65,9 %) vaikuttavat merkittävästi kokonaiskeskiarvoon. Muissa TE-toimistoissa vastausprosentti oli 71,4–85,8 %. Barometriin vastasi yhteensä 3 370 henkilöä TE-toimistoissa (2021: 2 702 henkilöä).

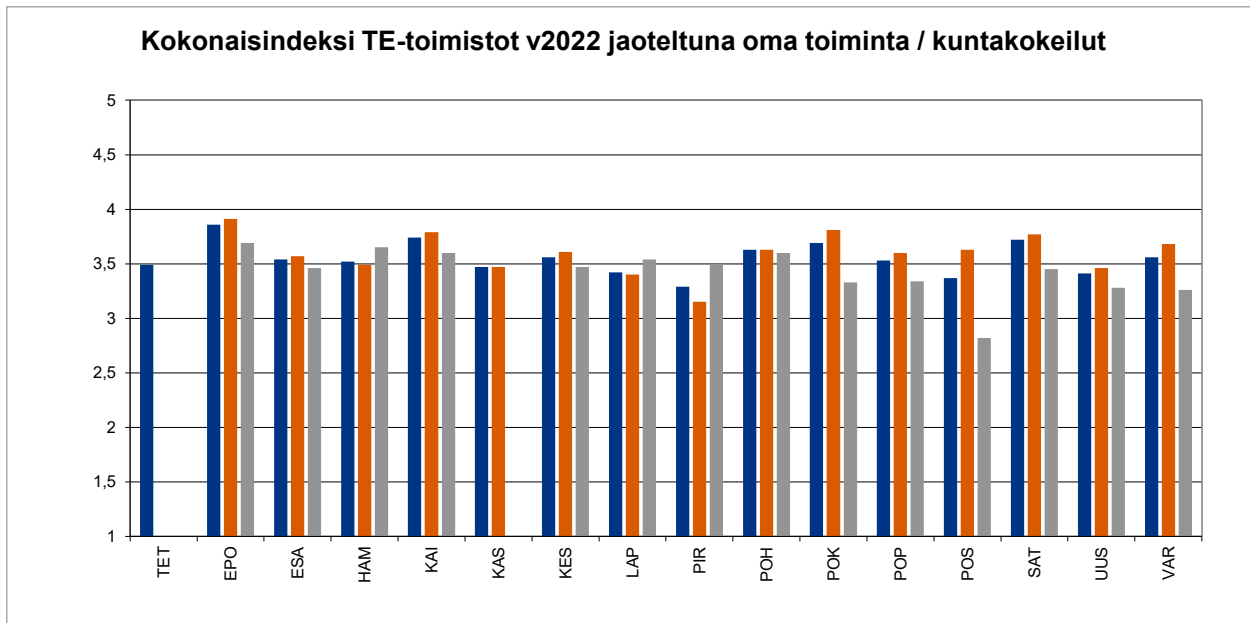
Työtyytyväisyyskyselyn kokonaisindeksi

	TET	EPO	ESA	HAM	KAI	KAS	KES	LAP	PIR	POH	POK	POP	POS	SAT	UUS	VAR
Yhteensä 2020	3,58	3,83	3,74	3,54	3,82	3,63	3,49	3,48	3,64	3,68	3,32	3,53	3,67	3,87	3,47	3,64
Yhteensä 2021	3,55	3,93	3,64	3,53	3,63	3,60	3,39	3,39	3,43	3,77	3,62	3,60	3,51	3,85	3,47	3,62
Yhteensä 2022	3,49	3,86	3,54	3,52	3,74	3,47	3,56	3,42	3,29	3,63	3,69	3,53	3,37	3,72	3,41	3,56

Kokonaisindeksin taso, sisältäen kuntakokeilut vuosina 2021 ja 2022, vaihteli Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston 3,86 ja Pirkanmaan TE-toimiston 3,29 välillä. TE-toimistojen kokonaisindeksin keskiarvo aleni hieman (-0,06). Talousarvion tavoiteluku, >3,5, saavutettiin kymmenessä TE-toimistossa.

Kuntakokeiluissa, joissa henkilöstö kuuluu hallinnollisesti TE-toimistoon, mutta on kuntien työnjohdon alla, oli TE-toimistoa alempi indekstitaso kymmenellä alueella ja korkeampi neljällä alueella. Kaakkois-Suomen TE-toimiston alueella ei ole kuntakokeilua.

	TET	EPO	ESA	HAM	KAI	KAS	KES	LAP	PIR	POH	POK	POP	POS	SAT	UUS	VAR
TE-toimiston koko kysely	3,49	3,86	3,54	3,52	3,74	3,47	3,56	3,42	3,29	3,63	3,69	3,53	3,37	3,72	3,41	3,56
TE-toimiston oma toiminta		3,91	3,57	3,49	3,79	3,47	3,61	3,40	3,15	3,63	3,81	3,60	3,63	3,77	3,46	3,68
Kuntakokeilut		3,69	3,46	3,65	3,60		3,47	3,54	3,49	3,60	3,33	3,34	2,82	3,45	3,28	3,26

Työyhteistyön oikeudenmukaisuusindeksi (i.2) sekä Esimiestyöindeksi (i.3) nousivat vuoden 2022 kyselyssä, ja Palkkausindeksissä (i.5) ei tapahtunut muutosta. Muut osaindeksit ja kokonaistyytyväisyysindeksi laskivat hieman. Kaikki indeksit ovat alle valtionhallinnon keskitason.

VM Baron indeksit (TE-toimisto)	TE-toimistot 2020	TE-toimistot 2021	TE-toimistot 2022	Valtionhallinto 2022
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,58	3,55	3,49	3,68
i.1 Oma työ	3,85	3,80	3,68	3,92
i.2 Työyhteisön oikeudenmukaisuus	4,01	4,04	4,10	4,12
i.3 Esimiestyö	3,77	3,80	3,83	3,96
i.4 Johtaminen	3,19	3,02	2,87	3,19
i.5 Palkkaus	2,69	2,75	2,75	3,03
i.6 Sisäinen työnantajakuva			3,95	4,14
Johtajuusindeksi (JO)	3,44	3,43	3,40	3,57
Innovointikyvykkyyssindeksi (IN)	3,74	3,73	3,63	3,80
Työyhteisöindeksi (TY)	3,89	3,88	3,89	3,99

Sairauspoissaolot

TE-toimistojen sairauspoissaolot lisääntyivät keskimäärin 3,1 työpäivällä (31,3 %) henkilötyövuotta kohti 13,0 työpäivään/htv. Poissaolojen määrä henkilötyövuotta kohti on, kuten aikaisemmin merkittävästi korkeampi, kuin ELY-keskuksissa ja Keha -keskuksessa keskimäärin (7,7 työpäivä/htv). Määrä on myös huomattavasti korkeampi kuin valtionhallinnossa keskimäärin (9,7 työpäivä/htv).

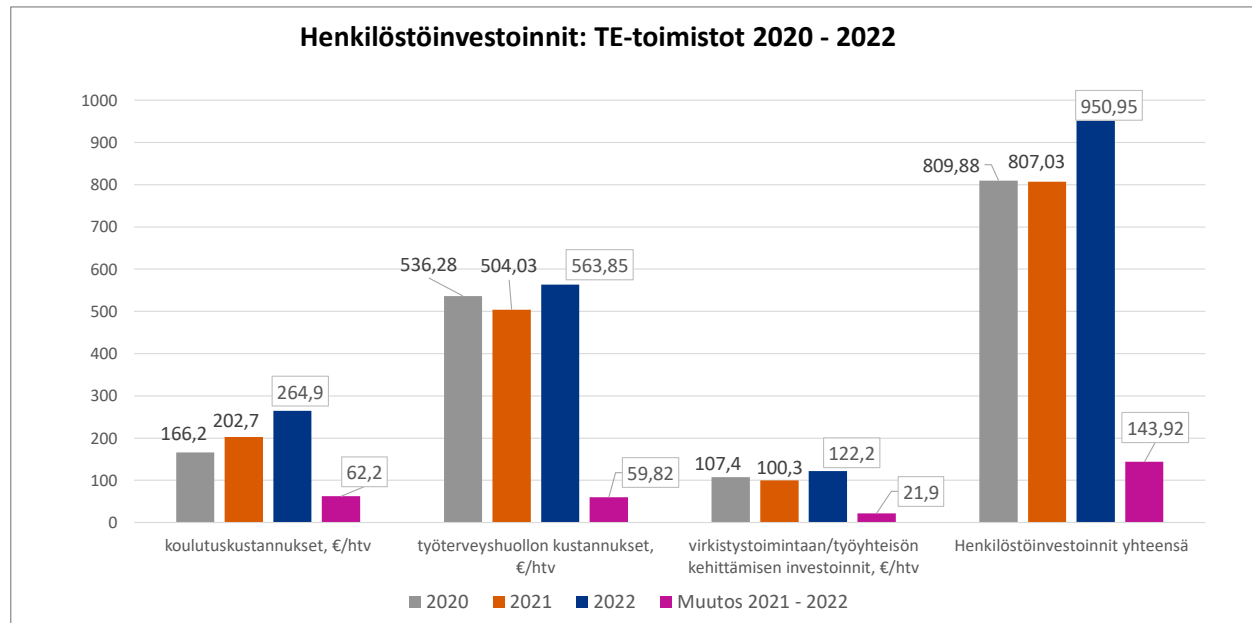
Sairauspoissaolot (TE-toimistot)	2020	2021	2022	Muutos 2021 – 2022
Sairauspoissaolot yht. (työpäivä)	30334	38743	58774	20031
Sairauspoissaolot, työpäivä / htv	8,8	9,9	13,0	3,1
1 – 3 päivän sairauslomataapaukset	4269	4695	8081	3386
1 – 3 pv tapaukset/htv	1,2	1,2	1,8	0,6
1 – 3 pv tapausten %-osuus	73,3 %	71,4 %	68,7 %	-2,7 %
4 – 60 päivän sairauslomataapaukset	1508	1794	3604	1810
61 – 130 päivän sairauslomataapaukset	38	71	58	-13
yli 130 päivän sairauslomataapaukset	12	16	27	11
Sairauspoissaolotapaukset yhteensä	5827	6576	11770	5194
Tapaukset yht/htv	1,7	1,7	2,6	0,9

Sairauspoissaolopäivien määrä (työpäivä/htv) vaihtelivat eri TE-toimistoissa 8,1 ja 19,1 työpäivän välillä. Sairauspoissaolotapausten määrä nousi peräti 79 %:lla ja tapaukset henkilötyövuotta kohti kasvoi 0,9 poissaolokerralla. Sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto lyheni 5,2 päivästä 5,0 päivään, mikä johtui siitä, että lyhytkestoisten poissaolojen määrä kasvoi suhteellisesti enemmän.

Terveysprosentti, ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän %-osuus laski merkittävästi. Terveysprosentti 2022 oli 27,0 %, kun se vuonna 2021 oli 49,1 % (muutos -22,1 %-yksikköä). Luku oli hieman alempi, kuin koko valtionhallinnon keskitaso (30,5 %).

1.6.2.3 TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit

TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit, 950,95 €/htv, nousivat 17,8 %:lla vuoden 2021 tasosta.

Henkilöstön koulutuskustannukset, 264,9 €/htv, jotka pääosin muodostuvat koulutukseen käytetyn työajan palkasta, nousivat 30,7 %:lla. Kustannukset ovat huomattavasti pienemmät, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (996,0 €/htv).

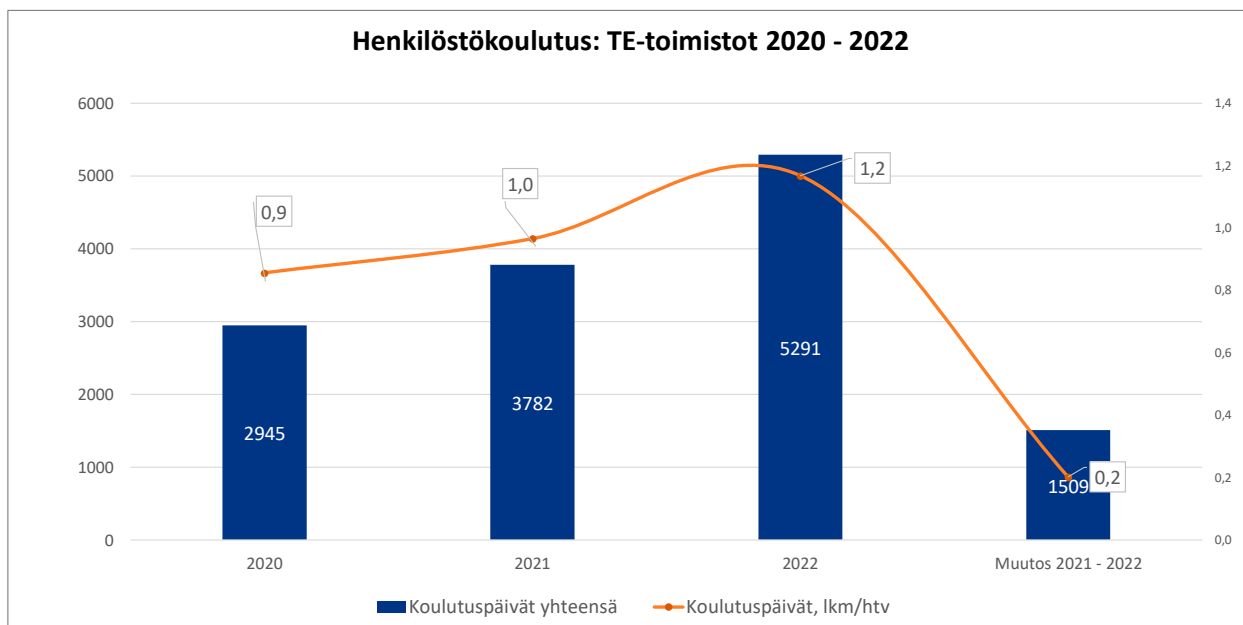
Keha-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Taulukossa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannukset / htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Laskennalliset työterveyshuollon kustannukset / htv olivat TE-toimistoissa keskimäärin 563,85 €/htv. Kustannukset / htv nousivat 11,9 prosentilla edellisen vuoden tasosta (2021: 504,03 €/htv). Koko valtionhallinnon keskitaso oli 520,8 €/htv.

Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty Keha-keskuksen antamalla ELY-keskuksia, TE-toimistoja ja KEHA-keskusta koskevalla ohjeella. Virkestystoiminnan kustannukset nousivat (21,8 %), kun henkilöstötilaisuuksia voitiin järjestää ilman koronapandemiasta johtuvia rajoituksia.

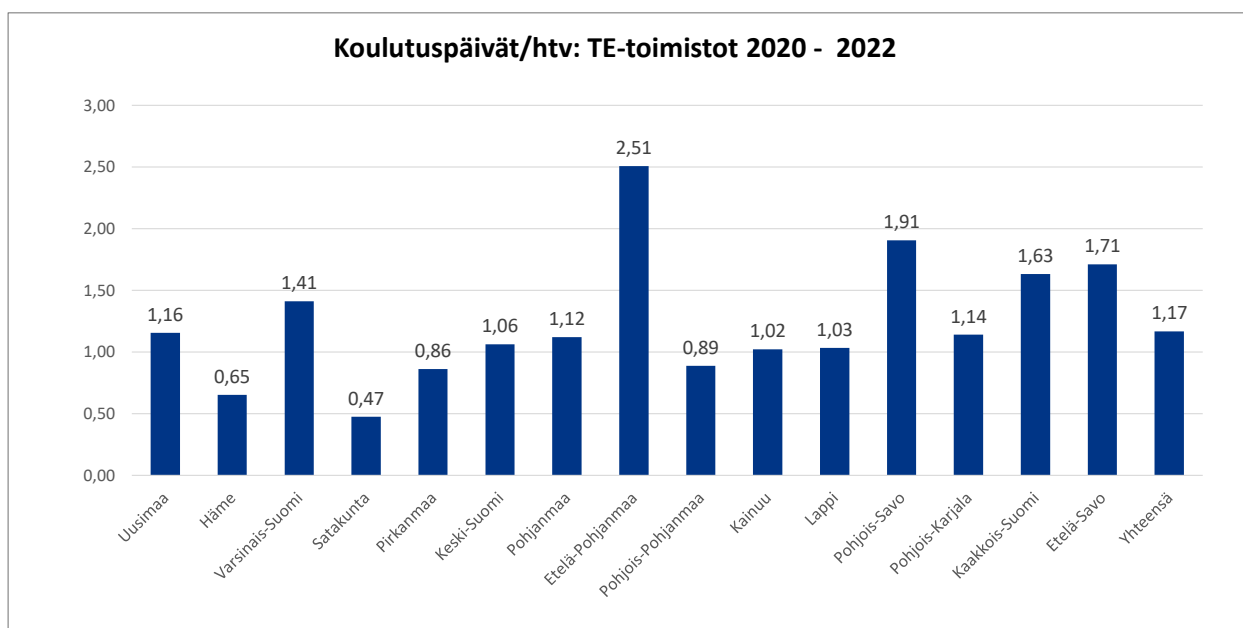
Henkilöstökoulutus

Rekisteröityjä henkilöstökoulutuspäiviä oli huomattavasti enemmän, kuin vuonna 2021 (+39,9 %). Koulutuspäivien määrä henkilötyövuotta kohti oli 1,3 (+0,3). Vuoden 2021 aikana siirryttiin menettelyyn, jossa kaikki henkilöstökoulutukseen osallistuminen ilmoitetaan henkilöstökoulutuksena. Aikaisemmin substanssiin liittyvä henkilökoulutus kohdennettiin työajan kohdentamisessa ko. substanssitehtävälle. Muutoksen tavoitteena on, että saadaan raportoitua henkilöstön koulutukseen käytetty työaika oikein ja vertailukelpoisella tavalla muuhun valtionhallintoon verrattuna. Uusi ohjeistus julkaistiin kesäkuussa 2021.

Koulutuspäiviä per henkilötyövuosi, 1,3 pv/htv, oli enemmän, kuin ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa keskimäärin (0,8 pv/htv) mutta vähemmän kuin valtionhallinnossa keskimäärin (2,3 pv/htv). Vuoden aikana henkilöstökoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus vuoden lopun henkilöstöstä oli 33,7 % (+ 14,2 %-yksikköä), mikä on korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (26,8 %).

Rekisteröityjen koulutuspäivien määrissä oli suuria vaihteluja TE-toimistojen välillä. Eniten rekisteröityjä henkilöstökoulutuspäiviä per henkilötyövuosi oli Etelä-Pohjanmaan TE-toimistossa (2,5 kpv/htv) ja vähiten Satakunnan TE-toimistossa (0,5 kpv/htv).

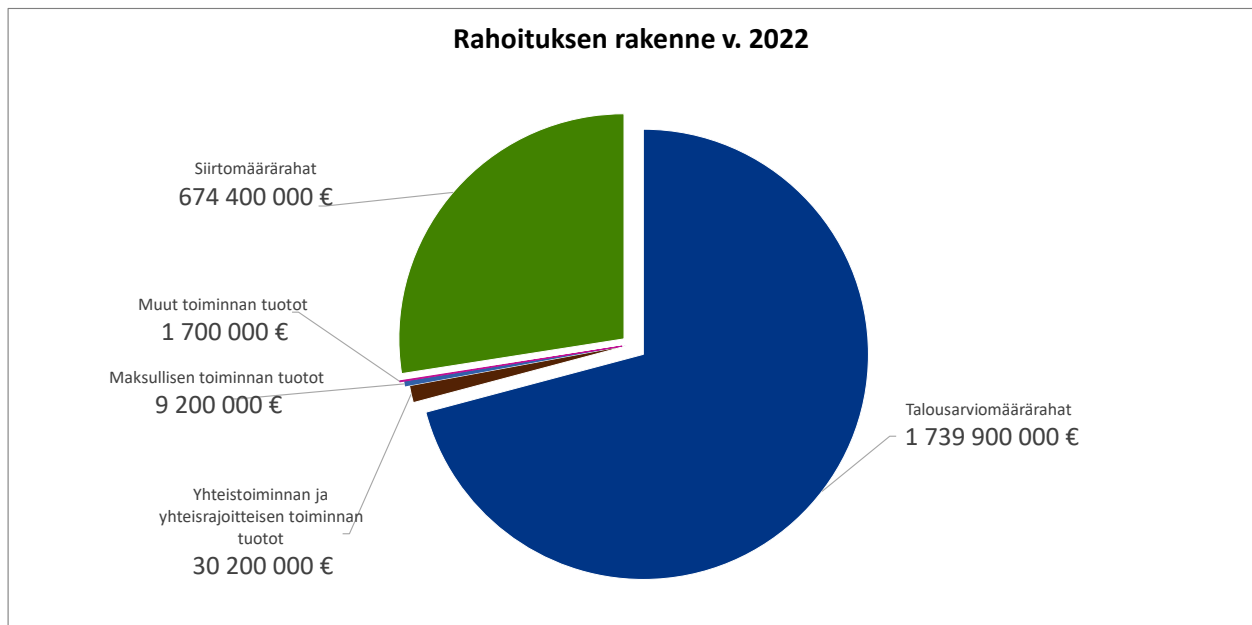

1.7. Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Vuonna 2022 ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen toiminnan rahoitus muodostui vuoden 2022 valtion talousarviossa ja lisätalousarvioissa myönnettyistä määrärahoista 1 739,9 milj. €, edelliseltä vuodelta siirtyneistä määrärahoista 674,4 milj. € sekä maksullisen, yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan sekä muun toiminnan tuotoista yhteensä 41,1 milj. €.

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen rahoituksen rakenne vuonna 2022 on esitetty seuraavassa kaaviossa.

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen muodostama kirjanpitoyksikkö saa valtion talousarviossa ja mahdollisissa lisätalousarvioissa rahoituksensa yhdeksältä eri hallinnonalalta. Talousarviomäärärahat jakautuvat arviomäärärahoihin ja siirtomäärärahoihin. Arviomääräraha perustuu arvioon myöntövuoden toiminnan kustannusten määrästä ja se on käytettävä talousarviovuoden aikana, mahdollinen käyttämättä jäävä rahoitus on palautettava kyseiselle ministeriölle. Siirtomäärärahaa on talousarviokirjanpidontilistä (momentti) riippuen mahdollista käyttää talousarviovuoden (n) ja sitä seuraavien (n+1, n+2) vuosien aikana.

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen rahoitus hallinnaloittain vuonna 2022 on esitetty seuraavassa taulukossa.

Talousarvion hallinnonala	Talousarvio 2022 TA ja LTA:t	Edellisiltä vuosilta siirtyneet
24. Ulkoministeriön hallinnonala	388 000	17 000,33
25. Oikeusministeriön hallinnonala	159 786	116 413,97
26. Sisäministeriön hallinnonala	4 047 820	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	30 486	123 175,00
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	76 732 853	89 766 298,34
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	101 965 000	69 412 606,28
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 219 700 365	373 021 542,20
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	222 236 232	622 143,47
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	114 623 677	141 343 920,74
Talousarviorahoitus yhteensä	1 739 884 219	674 423 100,33

Pääosa kirjanpitoyksikön vuoden 2022 rahoituksesta osoitettiin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokasta 32. Luvun 32.30. Työllisyys ja yrittäjyys momenteilta rahoitettiin julkisia työvoima- ja yrityspalveluita, joissa suurimmat rahoituskohteet olivat palkkatuki ja starttiraha, työvoimakoulutuksen hankinta sekä kokeilut ja valmennukset. Lukuun 32.30. sisältyy myös arviomääräraha EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin. Luvun 32.01. Hallinto rahoitus kohdistui pääosin TE-toimistojen, ELY-keskusten ja KEHA-keskusten toiminnasta aiheutuviin menoihin, suurimpana eränä henkilöstökulut. Luvun 32.50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen rahoitus kohdistui arviomäärärahana valtion korvauksiin kotouttamisesta, joista suurimpana muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalan pääluokan 33. rahoitus kohdistui suurimmalta osin luvun 33.20. Työtömyysturva momenteilta palkkatukeen ja starttirahaan sekä valtion korvauksiin kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan pääluokan 31. suurimmat yksittäiset rahoitusosuudet olivat osoitettu luvun 31.20. Liikenteen ja viestinnän palvelut momentilta julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostoihin ja kehittämiseen sekä luvun 31.10. Liikenne- ja viestintäverkot momentilta yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuviin kulutusmenoihin. Suuri erä rahoituksesta osoitettiin myös saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostoihin ja kehittämiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan pääluokan 30. luvusta suurin rahoitusosuus kohdistui lukuun 30.40. Luonnonvaratalous. Rahoituksesta suurin erä kohdistui elinkeinokalatalouden edistämiseen, josta katettiin kansallisia toimenpiteitä sekä EMKR-hankkeiden EU:n ja kansallisen rahoituksen rahoitusosuuksia. Luvusta 30.40. rahoitusta kohdistui myös vesivarojen käytön ja hoidon menoihin, luonnonvara- ja biotalouden edistämiseen sekä vesi- ja kalataloushankkeiden tukemiseen.

Ympäristöministeriön hallinnonalan pääluokan 35. rahoituksesta suurimmat rahoituserät kohdistuivat luvun 35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu momentilta katettaviin luonnonsuojelun alueiden hankinta- ja korvausmenoihin sekä luvun 35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi rahoitettaviin avustuksiin.

KEHA-keskus kirjanpitoyksiköllä oli vuonna 2022 käytössä EU:n elpymis- ja palautumistukiväliseen (RRF) määrärahoja yhteensä 118,6 milj. €, josta käytettiin 77,7 milj. € ja vuodelle 2023 näistä siirtyi 40,9 milj. €. Määrärahat jakautuivat hallinnonaloittain seuraavasti: Maa- ja metsätalousministeriö 2,1 milj. €, Työ- ja elinkeinoministeriö 85,0 milj. € ja Ympäristöministeriö 31,5 milj. €. Ao. rahoituksen käytöstä on kerrottu enemmän kappaleessa 1.3.18.

Talousarvion momenttikohtainen rahoitus esitetään toimintakertomuksen kohdassa 2 Talousarvion toteumalaskelma ja siihen liittyvä analyysi kohdassa 1.7.2 Talousarvion toteutuminen.

Maksullista toimintaa on kuvattu ja analysoitu toimintakertomuksen kohdassa 1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus ja yhteisrahoitteista toimintaa kohdassa 1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.

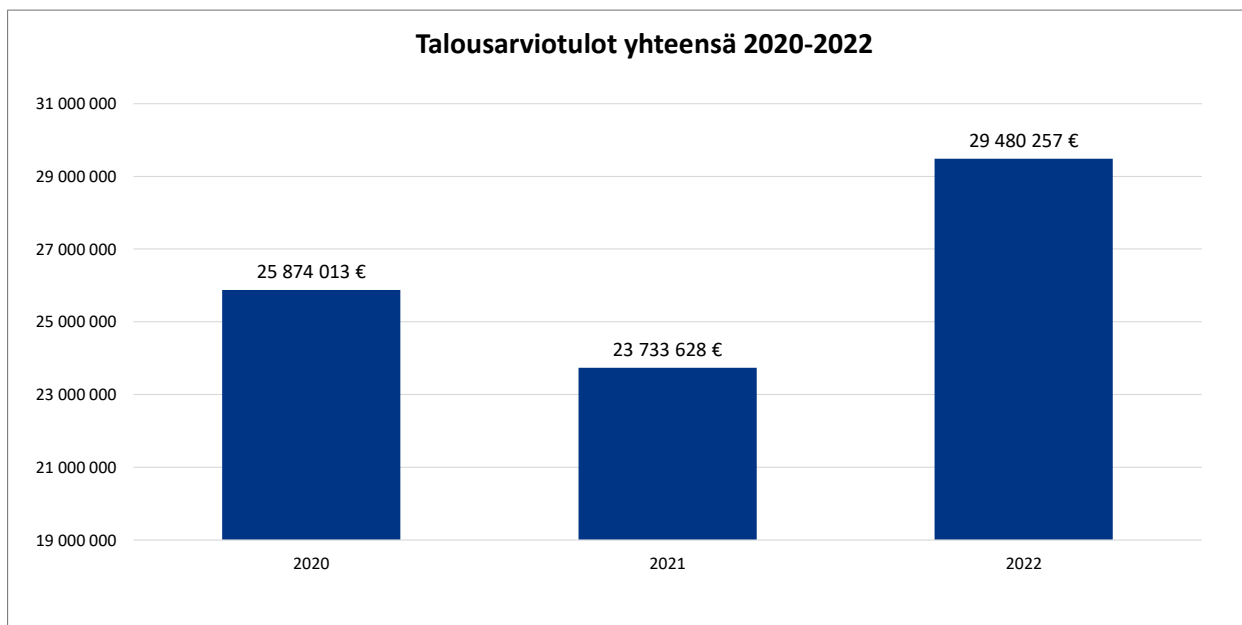
Vuonna 2022 muihin toiminnan tuottoihin sisältyi talousarvion ulkopuolisia tuottoja yhteensä 118 399 €. Tämä rahoitus muodostui Ruotsin ja Suomen valtiosopimukseen perustuvista Rajajokikomission maksuista Lapin ELY-keskuksen kalatalousyksikölle ja UPM Oyj:n Keski-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle suorittamasta maksusta vaellusesteiden poistamiseksi.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Kunkin ELY-keskuksen talousarvion toteutumisesta on laadittu analyysi, joiden perusteella tämä analyysi on laadittu.

Talousarvion tulotileille vuonna 2022 kertyi 29,5 milj. euroa, mikä oli 24 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin osa tuloista, 29,4 milj. euroa oli sekalaisia tuloja. Lisäys johtui pääosin siitä, että siirrettyjä määrärahoja peruutettiin 12,3 milj. euroa, joka on 249 % enemmän kuin vuonna 2021.

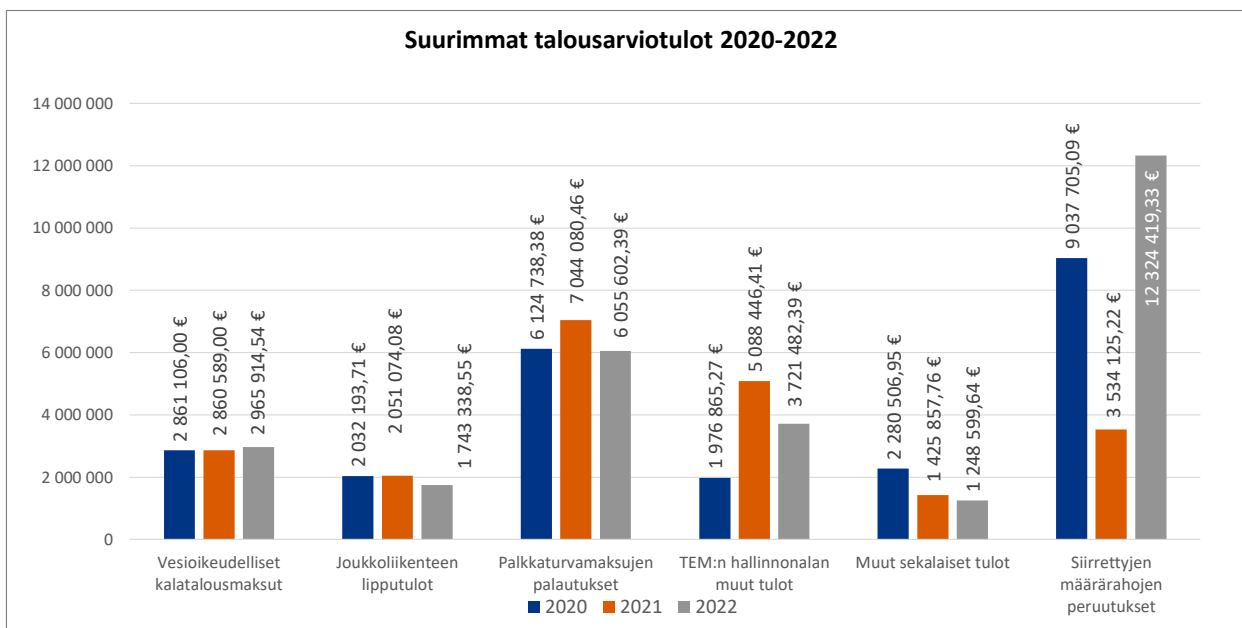
Siirrettyjen määrärahojen peruutuksista 2,0 milj. euroa kohdistui momenttiin 4.20.30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet.

Joukkoliikenteen lipputulot olivat 1,7 milj. euroa, mikä oli 15 % eli 307 736 euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Alhaisia lipputuloja selittää joukkoliikenteen matkustajamäärien normaalia pienempi määrä johtuen koronapandemiasta aiheutuneen etätö- ja -opiskelun lisääntymisestä. Tämä luonnollisesti vaikutti myös ELY-keskusten ostaman joukkoliikenteen lipputuloihin. Vuonna 2022 ei ollut enää ELY-Walattia käytössä.

Työ- ja elinkeinoministeriön muut tulot olivat 3,7 milj. euroa, joka on 27 % vähemmän eli 1,4 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Talousarviotulot koostuvat sekalaisista tuloista, joukkoliikenteen lipputuloista, Kaveri-velvoitemaksuista, kalastuskiintiömaksuista ja yhteistoiminnan korvauksista, teknisen tuen ja oman tuotannon arvonlisäverotuotoista. Osa tuloista koostui perusteettomasti tai liikaa maksettujen tukien takaisin perinnästä, palautuksista sekä niistä kertyneistä korkosaatavista.

Tulojen kehitys vuosina 2020–2022, (yli milj. euroa).

ELY-keskusten vuoden 2022 talousarviomäärärahat olivat kirjanpitoyksikön kirjanpidossa yhteensä 1 740 milj. euroa. Tämä on 9 % enemmän kuin vuonna 2021.

Talousarviovuoden määrärahojen lisäksi KEHA-keskuksella, ELY-keskuksilla ja TE-toimistoilla oli käytettävissä noin 674 milj. euroa edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja. Käytettävissä oli talousarviovuonna ja edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja yhteensä 2 414 milj. euroa. Vuodelle 2022 siirtyi noin 638 milj. euroa, josta talousarviovuoden määrärahojen osuus oli noin 554 milj. euroa. Vuodelta 2021 myönnettyjä arviomäärärahoja jäi käyttämättä 42 milj. euroa, pääasiassa Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloilla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty käytettävissä olleet talousarviovuoden määrärahat.

Käytettävissä olleet talousarviovuoden määrärahat:

	Hallinnonala	v.2022	% kaikista määrärahoista
24	Ulkoministeriön hallinnonala	388 000	0,02 %
25	Oikeusministeriön hallinnonala	159 786	0,01 %
26	Sisäministeriön hallinnonala	4 047 820	0,23 %
28	Valtiovarainministeriön hallinnonala	30 486	0,00 %
30	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	76 732 853	4,41 %
31	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	101 965 000	5,86 %
32	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 219 700 365	70,10 %
33	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	222 236 232	12,77 %
35	Ympäristöministeriön hallinnonala	114 623 677	6,59 %
	Yhteensä:	1 739 884 219	100 %

Suurimmat käytettävissä olleet siirtomäärärahat on esitetty seuraavassa taulukossa (yli milj. euroa). Prosenttiluku taulukossa kertoo, kuinka monta prosenttia varainhoitovuonna käytettävissä olleista määrärahoista siirtyi varainhoitovuodelle 2023.

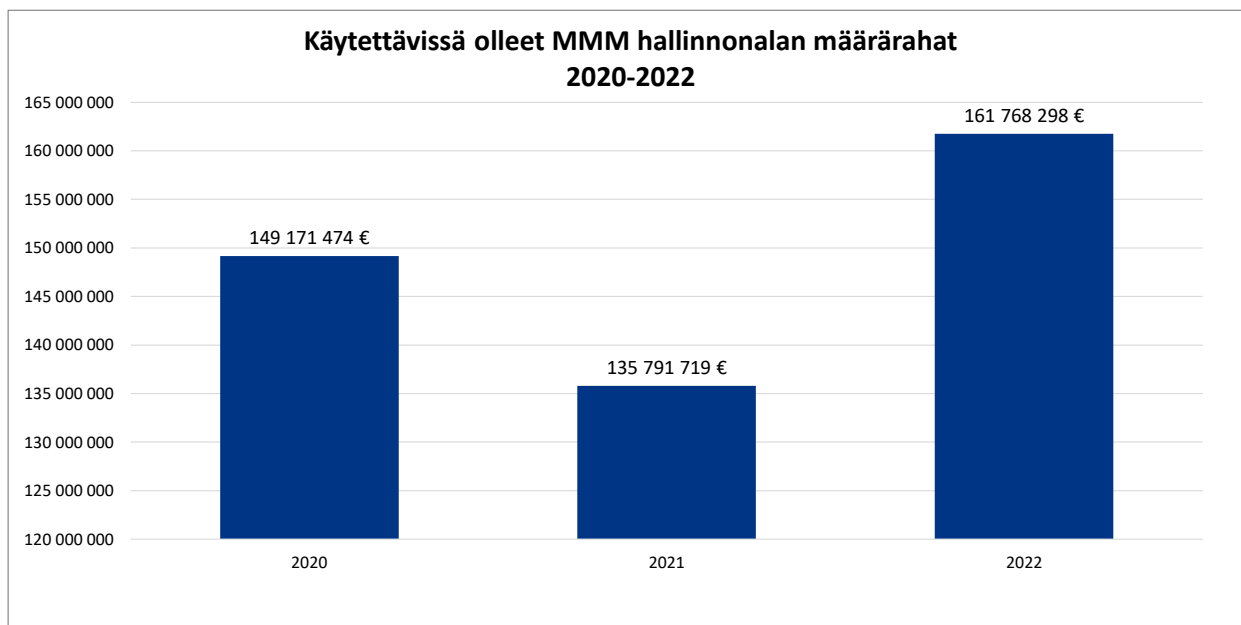
Momentti			Käytettävissä v. 2022	Siirretty seuraavalle vuodelle	%
SM	26.01.26.	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	4047 820,00	3953 027,64	98
MMM	30.10.40.	Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (sr 3v)	14 417 729,39	10 902 313,46	76
	30.40.20.	Kalakannan hoitovelvoitteet (sr 3 v)	7 589474,84	4 697 023,56	62
	30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (netto) (sr 3v)	23 190 801,90	8474 671,16	37
	30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (sr 3v)	11 000 007,52	7 509 001,63	68
	30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (sr 3v)	28 993 611,38	12 829 784,56	44
	30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (sr 3v)	8940 144,25	2 157 222,73	24
	30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (sr 3v)	62 051 484,83	35 451 751,00	57
LVM	31.10.31.(*)	Valtionavustus yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen (s.r 3v)	73 028 920,57	53 892 048,57	74
	31.20.55.(*)	Joukko liikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (sr 3v)	73 130 258,65	29 030 946,08	40
	31.20.54.	Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen (sr 3v)	25 218 427,06	1065 067,85	4
TEM	32.01.02.	2v)	228 200 985,99	30 44 7 886, 73	13
	32.01.03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (netto) (sr 2v)	234 120 031,26	30 915 883,26	13
	32.30.51	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (sr 2v)	522 100 040,99	238 976 770,81	46
YM	35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (sr 3v)	1087 662,00	320487,06	29
	35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (sr 3v)	28 087 677,12	12 453 514,68	44
	35.10.22.	Eräät ympäristömenot (sr 3v)	23 260 354,51	12 549 785,57	54
	35.10.61.	Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen (sr 3v)	40 294 595,00	16 038 447,82	40
	35.10.63.	Luonnonsuojelualuiden hankinta- ja korvausmenot (sr 3v)	82 483 277,17	22 788 304,18	28
	35.20.56.	Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (sr 3v)	75 468 098,84	46 477 598,84	62

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan momentilla 24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö oli edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien käytettävissä 405 000 euroa. Määräraha on myönnetty hankkeelle Itämeri-yhteistyöllä ilmastokestävyyttä – tulva- ja kuivuusriskien hallinta. Määrärahasta käytettiin noin 19 % ja vuodelle 2023 siirrettiin 316 602 euroa.

Oikeusministeriön hallinnonalan momentin määrärahaa 25.01.01.oikeusministeriön toimintamenot oli käytettävissä edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien 267 329 euroa. Määrärahasta käytettiin 61 %, joka on 162 913 euroa ja vuodelle 2023 siirtyi 104 416 euroa.

Sisäministeriön hallinnonalan momentin määrärahaa 26.01.26 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (AMIF erillismäärärahat) oli käytettävissä 4 047 820 euroa vuonna 2022.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 162 milj. euroa, joista käytettiin 44 % eli 70,6 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 53 % eli 85,3 milj. euroa. Määrärahoja peruutettiin 4 % eli 5,8 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 76,7 milj. euroa ja lisäystä oli 78 % vuoteen 2021 verrattuna, jolloin määrärahoja osoitettiin 43 milj. euroa. Määrärahoja oli käytettävissä yhteensä 26 milj. euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna:

Talousarviovuonna osoitettujen määrärahojen lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna selittää etenkin momentin 30.40.62. Elinkeinokalatalouden edistäminen määrärahojen lisäys 20,9 milj. eurolla. Euroopan meri- kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) määrärahoja (30.40.62.1. ja 30.40.62.2.) osoitettiin yhteensä 20,8 milj. euroa, kun vuonna 2021 Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) määrärahoja (30.40.62.4. ja 30.40.62.5.) osoitettiin yhteensä 7,3 milj. euroa. Lisäksi kalatalouden huoltovarmuuden turvaamiseen osoitettiin 5 milj. euroa vuonna 2022.

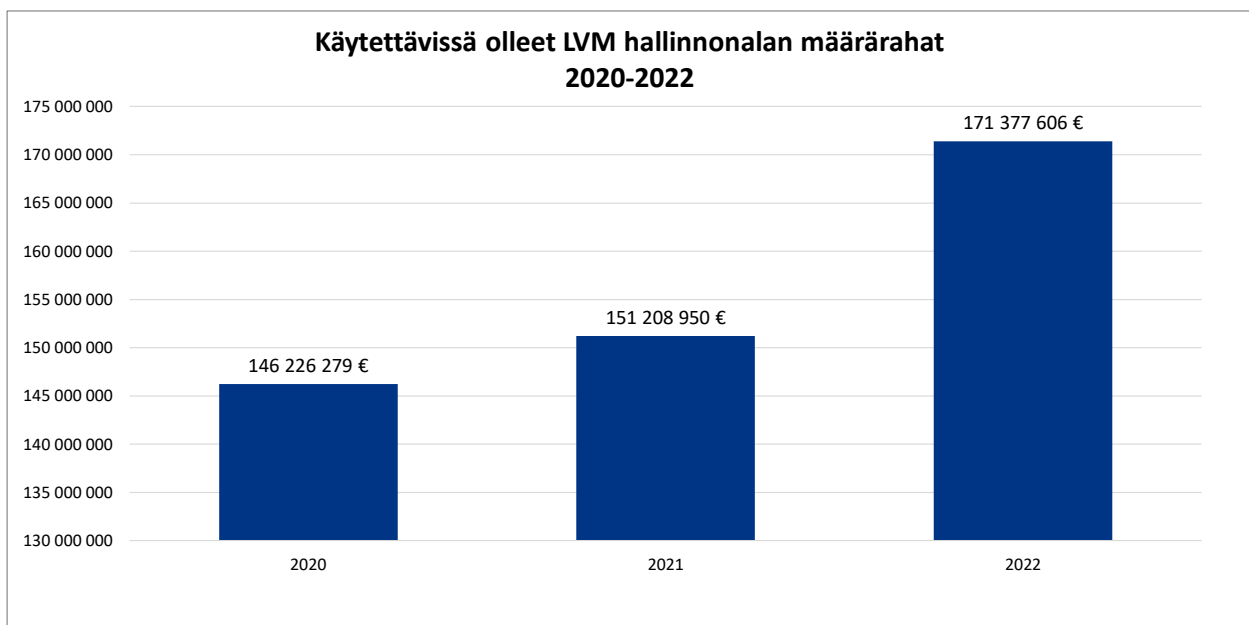
Talousarviovuoden EMKR määrärahassa (30.40.62.4. 2,2 milj. euroa) ei ollut käyttöä ja raha siirtyi kokonaisuudessaan seuraavalle vuodelle, sillä käyttö kohdistui vuodelta 2020 siirtyneisiin määrärahoihin. Vuoden 2022 määrärahan siirtymiseen kokonaisuudessaan seuraavalle vuodelle on vaikuttanut EMKR-tukikauden päättymisen lähestyminen, minkä vuoksi myönnettyjen tukien ja siten myös maksatusten määrä on selvästi vähentynyt. Toisaalta hankkeet ovat toteutuneet odotettua hitaammin, joten maksatukset ovat keskittyneet ohjelmakauden loppupuolelle. Lisäksi varoja on palautunut joistakin toteutumattomista hankkeista ja varoja kohdennettiin uusilla tukipäätöksillä uusiin hankkeisiin. Hankkeiden toteutumiseen suunniteltua pienempinä ovat vaikuttaneet myös mm. Covid-19-pandemia ja Ukrainan tilanne. Myös talousarviovuoden EMKVR määrärahat siirtyivät kokonaisuudessaan seuraavalle vuodelle, koska ohjelman toteutus ei talousarviovuoden aikana vielä päässyt käyntiin ja Euroopan komissio hyväksyi Suomen ohjelman vasta elokuussa 2022. Kokonaisuudessaan momentin 30.40.62. määrärahoja oli käytettävissä 62,1 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 35,5 milj. euroa.

Maatalouden aloittamis- ja investointiavustuksiin momentille 30.10.40. osoitettiin talousarviovuonna 7 milj. euroa, mikä on 3 milj. euroa (77 %) enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Määrärahan käyttö kohdistui kokonaisuudessaan vuosilta 2020–2021 siirtyneisiin rahoihin ja koko 7 milj. euroa siirrettiin vuodelle 2023. Kaikkinaensa momentin määrärahaa oli käytettävissä 14,4 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 10,9 milj. euroa.

Vesivarojen käytön ja hoidon menoihin momentille 30.40.21. osoitettiin talousarviovuonna määrärahoja 10,5 milj. euroa, mikä on 2 milj. euroa (24 %) enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Momentin 30.40.21.1 määrärahaa myönnettiin ELY-keskuksille 10,1 milj. euroa luonnonvaratalouden tehtävistä aiheutuviin menoihin lisäksi 235000 euroa ELY-keskusten vesitaloustehtäville vuonna 2022 asetettujen tulostavoitteiden toteuttamiseen. Momentin määrärahaa osoitettiin talousarviovuonna myös vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelmaan (RRF Pilari3, 30.40.21.2) 140000 euroa ja rahoja käytettiin 43 981 euroa palkka- ja matkakuluihin. Momentin 30.40.21 talousarviovuoden määrärahaa siirtyi seuraavalle vuodelle 7 milj. euroa ja siirtyvää määrärahaa on sidottu muun muassa loppuvuodesta 2022 määrällisen henkilöstön palkkaukseen. Kokonaisuudessaan määrärahaa oli 23,2 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 8,5 milj. euroa.

Vesi- ja kalataloushankkeiden tukemiseen momentille 30.40.31. osoitettiin 9,1 milj. euroa, mikä on 2,6 milj. euroa (39 %) enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Tuettavien hankkeiden määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Momentin 30.40.31.1 talousarviovuoden 2022 määrärahaa myönnettiin ELY-keskuksille 5,4 milj. euroa luonnonvaratalouden tehtävistä aiheutuviin menoihin lisäksi Lohi Iijokeen -hankkeeseen 157000 euroa, maa- ja metsätalousministeriön Nousu-ohjelman toteuttamiseen 820000 euroa, ELY-keskuksen vesitaloustehtäville vuonna 2022 asetettujen tulostavoitteiden toteuttamiseen 35000 euroa sekä lisäyksenä vesitalouden riskienhallinta-, kunnostus-, kehittämis- ja kokeiluhankkeisiin 742000 euroa. Talousarviovuoden määrärahoja käytettiin 575 239 euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 8,5 milj. euroa. Määrärahan käytön kasvua edelliseen vuoteen verrattuna selittää muun muassa NOUSU-ohjelma, jossa avustettiin vaelluskalakantojen elvyttämistoimenpiteitä. Momentin määrärahaa osoitettiin talousarviovuonna myös vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelmaan (RRF Pilari3, 30.40.31.2) 2 milj. euroa ja määrärahaa käytettiin 30000 euroa YA-järjestelmän kehittämiseen. Kokonaisuudessaan määrärahoja oli vesi- ja kalataloushankkeiden tukemiseen 29 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 12,8 milj. euroa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 171 milj. euroa, joista käytettiin 51 % eli 87,3 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 49 % eli 84 milj. euroa. Määrärahoja peruutettiin 41 867 euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 102 milj. euroa, ja lisäystä oli 24 % vuoteen 2021 verrattuna, jolloin määrärahoja osoitettiin 82 milj. euroa. Käytettävissä olleita määrärahoja oli yhteensä 20,2 milj. euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna:

Talousarviovuoden määrärahojen lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna selittää etenkin momentin 31.20.55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen määrärahojen lisäys 11,7 milj. eurolla (35 %). Talousarviovuonna momentin määräraha 44,8 milj. euroa osoitettiin kokonaisuudessaan alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin ja kehittämiseen (31.20.55.02.). Eroa edelliseen vuoteen selittää I ja II lisätalousarviossa osoitetut 5 milj. ja 7,5 milj. euroa. I LTA lisäyksellä mm. tuettiin suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen lipputulomenetyksiä ja turvattiin harvaan asuttujen seutujen välttämättömimmät kulkuyhteydet covid-19-pandemiatilanteessa. II LTA lisäyksellä muun muassa tuettiin suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennettä, korvattiin alueel-

lisen ja paikallisen liikenteen ostoilla ja kehittämisellä koronatilanteen takia alentuneiden matkustajamäärien lippu-
tulomenetyksiä, korvattiin ELY-keskusten markkinaehtoista liikennettä korvaavia liikennehankintoja sekä korvattiin
linja-autoliikenteen nousseita liikennöintikustannuksia. Talousarviovuoden määrärahoja siirrettiin seuraavalle vuo-
delle 26 milj. euroa. Momentin 31.20.55. määrärahaa oli käytettävissä talousarviovuonna yhteensä 73,1 milj. euroa
ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 29 milj. euroa.

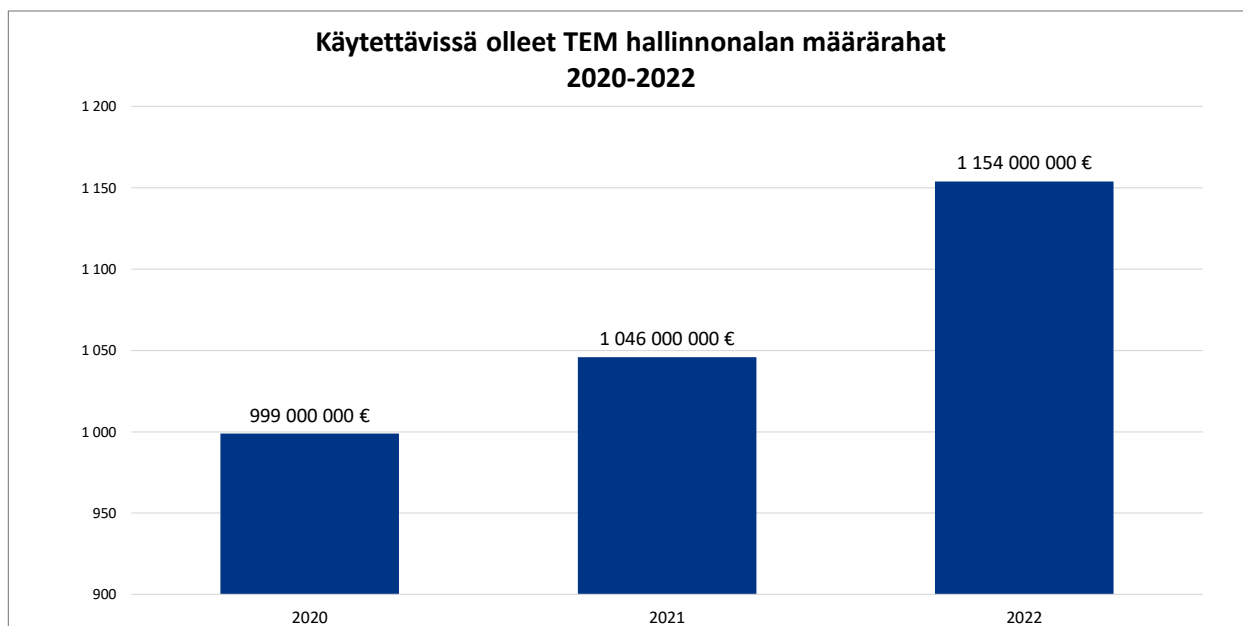
Talousarviovuonna alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin ja kehittämiseen osoitetun määrärahan käyttö kas-
voi edelliseen vuoteen verrattuna 5,5 % johtuen muun muassa polttoaineiden poikkeuksellisesta hintojen noususta
keväästä 2022 lähtien. Liikenteen ostosopimuksiin tehtiin Traficomien ohjeistuksen mukaisesti lisäindeksitarkistuk-
sia kattamaan palveluntuottajien kohonneita kustannuksia ja kunnille myönnettävissä valtionavustuksissa pyrittiin
korkeampiin avustusprosentteihin. Kuntien hankkimissa liikenteen ostoissa kustannukset olivat nousseet sekä ko-
ronasta että polttoaineiden hintojen noususta johtuen. Pitkään jatkunut polttoaineen hinnannousu, nopea ja voi-
makas kustannustason nousu sekä markkinoiden epävakaus vaativat vuoden aikana toimia alueellisen ja paikallisen
liikenteen jatkumisen turvaamiseksi. Markkinaehtoisesti järjestetty liikenne on palautunut osittain, mutta edelleen
ELY-keskukset hankkivat korvaavaa liikennettä sekä maakunnan sisällä että pitkänmatkan liikenteessä.

Talousarviovuoden määrärahaa momentilla 31.10.31.3. Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheu-
tuvat kulutusmenot oli käytettävissä 36,8 milj. euroa, mikä oli 7 milj. euroa enemmän (23,5 %) edellisvuoteen ver-
rattuna. Eroa edelliseen vuoteen selittää II lisätalousarviossa osoitettu 10 milj. euron lisäys yksityistieavustuksiin
huoltovarmuuden ja kotimaisen puun saatavuuden varmistamiseksi. Määrärahaa yksityisten teiden kunnossapidon
ja parantamisen tukemiseen käytetään tasa-arvoisen liikkumisen turvaamiseen sekä pysyvän asutuksen ja elinkei-
noelämän tarvitsemien teiden avustamiseen. Valtionavustuspäätöksiä tehtiin muun muassa teiden perusparannus-
hankkeisiin sekä siltojen peruskorjauksiin ja uudelleenrakennukseen. Momentin määrärahaa siirrettiin seuraavalle
vuodelle 33,9 milj. euroa. Kokonaisuudessaan momentin määrärahaa oli käytettävissä 73 milj. euroa ja seuraavalle
vuodelle siirrettiin 53,9 milj. euroa.

Hankkeita saatiin käyntiin edellisvuotta enemmän Covid-19-pandemian laannuttua. ELY-keskukset järjestivät tie-
kunnille kuntakohtaisia infotilaisuuksia avustusten hakemisesta yksityisteiden perusparannukseen ja siltojen uusi-
miseen tai korjaamiseen tietoisuuden lisäämiseksi. Valtioneuvosto antoi 8.12.2022 yksityistieasetuksen väliaikaisen
muutoksen enimmäisavustusprosenttien korotuksesta vuosille 2023–2025, mikä tulee edelleen nostamaan hake-
musmääriä. Toisaalta nopea ja voimakas kustannustason nousu ja epävakaa markkinatilanne näkyi myös yksityistie-
avustushankkeissa. Käynnissä olevien hankkeiden valmistumista viivästyttivät ongelmat materiaalien ja urakoitsijoi-
den saatavuudessa ja vuoden aikana jouduttiin myöntämään hankkeille lisäaikaa ja lisärahoitusta.

Momentin 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen määrärahaa oli käytettävissä 20,4 milj.
euroa, mikä oli 1,3 milj. euroa (6,5 %) enemmän edellisvuoteen verrattuna. Momentin määrärahaa oli kokonaisu-
udessaan käytettävissä 25,2 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 1,1 milj. euroa. Määrärahaa siirtyi aiempia
vuosia selkeästi vähemmän (4,8 milj. euroa vuonna 2021) mm. kustannustason nousun ja suurten laiturikorjausten
takia.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 1 154 milj. euroa, josta käytettiin 69 %, 797 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja myönnettiin 1 219 milj. euroa, mikä oli 6 % enemmän kuin vuonna 2022. Talousarviovuoden määrärahoista käytettiin 862 milj. euroa eli 70 % ja vuodelle 2023 siirrettiin 350 milj. euroa.

Vuonna 2020 käytettävissä oli 999 milj.
Vuonna 2021 käytettävissä oli 1 046 milj.
Vuonna 2022 käytettävissä oli 1154 milj.

Työllisyyden hoitoon tarkoitettuja määrärahoja, edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien, talousarviolilla 32.30.51. oli yhteensä 522 milj. euroa. Vuonna 2022 määrärahaa käytettiin 283 milj. euroa joka oli 10 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021, jolloin käyttö oli 272 milj. euroa.

Määrärahojen käyttö	2021	2022	ero
32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	272517912,64	283033375,38	10515462,74
32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	4162245,33	5102641,89	940396,56
32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	19200663,05	23699825,16	4499162,11
32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	103272791,26	104556216,69	1 283 425,43
32.30.51.06. Palkkatuki ja starttiraha (KPY)	94375855,18	108209701,94	13833846,76
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	6846978,99	6541421,06	-305557,93
32.30.51.08. Työllisyyspoliittinen avustus (KPY)	9780645,14	9174715,16	-605929,98
32.30.51.09. Korvaukset (KPY)	553907,34	720956,83	-167049,49
32.30.51.10. Vakuutusurva (KPY)	531 343,11	456685,29	-74657,82
32.30.51.11. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta (KPY)	24 250 865,80	16053602,98	-8197262,82
32.30.51.12. Yksityiset työnvälityspalvelut ja pilotit (KPY)	19 024 809,80	7764287,81	-11260521,99
32.30.51.13 Rekrytointitukikokeilu (KPY)	0,00	753320,57	753320,57

Momentilta **32.30.51.** siirrettiin 238 milj. euroa vuodelle 2023.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan työttömyysetuusrahoituksen (33.20.50 ja 33.20.52) käyttöä jatkettiin myös vuonna 2022. Kokeilut ja valmennukset (32.30.51.02), valmennuspalveluiden sekä Palkkatuki ja starttiraha (32.30.51.06) käytön kasvuun vaikuttaa koronarajoitusten poistuminen ja taloustilanteen paraneminen sekä palvelujen aktiivisempi käyttö TE-toimistoissa ja kuntakokeilussa.

Yritystoiminnan kehittämisspalvelujen hankinta (32.30.51.11) määrärahaa oli käytettävissä 4,8 milj. vähemmän ja Yksityiset työnvälityspalvelut ja pilotit (32.30.51.12) määrärahaa oli käytettävissä 9 milj. vähemmän kuin vuonna 2021.

Momentin **32.50.30**. Valtion korvaukset kotouttamisesta arviomäärärahan käyttö oli 120 milj. euroa. Momentilta maksetaan paluumuuttajien kustannuksia, laskennallisia korvauksia pakolaisista sekä muita pakolaisista aiheutuvia kuntakorvauksia. Talousarviotilin käyttö pieni 5,53 % edellisvuoteen verrattuna.

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen sekä TE-toimistojen toimintamäärärahojen talousarviotilit olivat nettobudjetoituja.

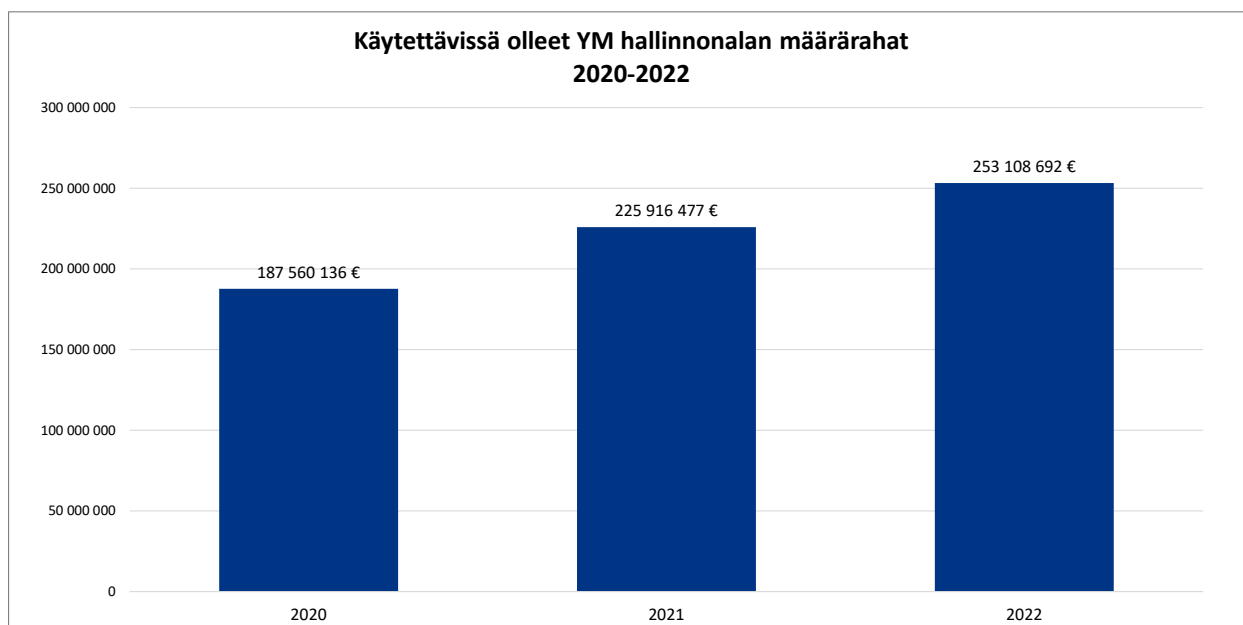
Taulukossa on määrärahojen kehitys varainhoitovuosina 2021 – 2022.

Toimintamenot	Talousarvio vuosi 2022	Siirrynyt vuodelta 2021	Yhteensä käytettävissä		Määrärahojen muutos %	Käyttö		Kulujen muutos %	Siirretty vuodelle 2023	%
			2022	2021		2022	2021			
ELY ja KEHA 32.01.02.1	194006 713	34194 273	228200 985	214854 519	6,2 %	197753099	184711650	7,0 %	30447886	13,34 %
TE-toimistot 32.01.03.1	194676 471	39443 560	234120031	254588 799	-8,0 %	203204148	225240 165	9,78 %	30915 883	13,21 %

Momentilla 32.01.02.1. ELY- ja KEHA-keskuksen toimintamenoja oli yhteensä käytettävissä 228 milj. euroa, josta käytettiin 86,66 % 197 milj. euroa ja siirrettiin 13,34 % 30 milj. euroa seuraavalle vuodelle. Suurimman osan toimintamenoista muodostavat edelleen henkilöstökustannukset. Yleinen hintatason nousu näkyy myös määrärahojen käytössä.

Momentilla 32.01.03.1. TE-toimistojen toimintamenot oli käytettävissä 234 milj. euroa, josta käytettiin 86,79 %, 203 milj. euroa ja siirrettiin 13,21 %, 30 milj. euroa seuraavalle vuodelle. Toimintamenojen käyttö kasvoi 9,78 % edellisvuoteen. Suurimman osan toimintamenoista muodostavat edelleen henkilöstökustannukset. Yleinen hintatason nousu näkyy myös määrärahojen käytössä.

Ympäristöministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 253,1 milj. euroa, josta käytettiin 55 % eli 140,0 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 12 %. Seuraaville varainhoituvuosille siirrettiin 44 % eli 110,8 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 114,6 milj. euroa, joka oli 10 % enemmän kuin vuonna 2021 (104,1 milj. euroa).

Ympäristöministeriön talousarviotilin 35.10.21. (Eräät luonnonsuojelun menot) määrärahaa oli käytettävissä 28,1 milj. euroa, josta käytettiin 48 % eli 13,6 milj. euroa. ELY-keskuksille myönnettiin määrärahaa Helmi-elinympäristö-ohjelmaan, jonka tarkoitus on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta. Ohjelmalla suojellaan, kunnostetaan ja hoidetaan etenkin soiden, lintukosteikkojen, perinnebiotooppien ja metsien sekä vesi- ja rantaluonnon kohteita sekä parannetaan uhanalaisten luontotyyppien ja lajien suojelutasoa. Myönnetyllä määrärahalla ELY-keskukset pystyivät rekrytoimaan useita uusia henkilöitä toteuttamaan HELMI-elinympäristöohjelmaa, johon liittyy mm. alueiden ja luonto- ja eliöstötyyppien inventointeja sekä alueiden kunnostustoimenpiteitä.

Momentilla 35.10.63.1. Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuneet menot määrärahaa oli käytettävissä 82,5 milj. euroa, josta käytettiin 72 % eli 59,6 milj. euroa. Määrärahaa myönnettiin ELY-keskuksille luonnonsuojeluun varattujen Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaan (METSO) valittujen alueiden hankintojen kauppahintoihin sekä rauhoituskorvausten ja määrärahaisten suojelusopimusten maksuun. METSO-ohjelman luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmäärärahoja suunnataan erityisesti eteläisimmän Suomen ELY-keskuksiin, joissa metsiensuojelun puutteet ovat suurimmat. Valtio voi neuvotella suojelun toteuttamisesta vain sen mukaisesti mitä ELY-keskuksella on määrärahavaltuutta olemassa eli myönnettyä määrärahaa tulee olla aina reilusti jäljellä. Määrärahapyyntöjä, joita toteutuksessa tehdään useamman kerran vuodessa, toimitetaan tämän vuoksi etupainotteisesti, jotta rauhoituksista ja maahankinnoista voidaan neuvotella sekä tehdä päätöksiä.

Määrärahojen lisääntymiseen vaikutti momentin 35.20.56. määrärahat koskien avustuksia asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi. Öljylämmityksestä luopumisavustuksessa on kyse ympärivuotisessa asuinkäytössä olevien pientalojen omistajille tarjolla olevasta valtionavustuksesta öljylämmityksen poistamiseen ja korvaamiseen muilla lämmitysmuodoilla. Avustusta voidaan myöntää hankkeille, joiden kustannukset ovat syntyneet 1.6.2020 jälkeen. Pientalojen omistajat voivat hakea avustusta niin kauan, kuin siihen osoitetut määrärahat riittävät.

Vuonna 2022 öljylämmityksestä luopumisen avustuksiin oli käytettävissä 75,5 milj. euroa, josta 40 milj. euroa oli talousarviovuoden 2022 määrärahaa ja 35,5 milj. euroa edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa. Määräraha eroteltiin alajaottelulla 35.20.56. Avustus on osa koronapandemian johdosta toteutettavaa kestävästä elvytyksestä ja Suomen hallituksen sekä EU:n ilmastotavoitteiden mukainen konkreettinen toimenpide.

Valtuudet varainhoitovuonna

Uusia valtuuksia oli käytettävissä varainhoitovuonna 455 milj. euroa ja uusittuja valtuuksia 195 milj. euroa, yhteensä 649 milj. euroa. Varainhoitovuoden valtuuksien käyttö oli 233 milj. euroa ja käyttämättä jäi 416 milj. euroa.

Momentin 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen valtuutta oli käytettävissä yhteensä 48,6 milj. euroa. Valtuuden käyttö oli 36,1 milj. euroa ja käyttämättä jäi 12,4 milj. euroa. Valtuutta on käytetty kolmen palvelusopimuksen sopimiseen vuosille 2023–2029.

Momentin 32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen myöntämisvaltuutta oli käytettävissä yhteensä 13,5 milj. euroa. Valtuuden käyttö oli 9,5 milj. euroa ja käyttämättä jäi 4 milj. euroa. Muutoksena edelliseen vuoteen myöntämisvaltuuksia oli kaksi, momentin 32.30.42.1 Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen valtuus 6 milj. euroa sekä momentin 32.30.42.2 Kasvun kiihdyttämisohjelman toimeenpano (RRF pilari3) valtuus 4,5 milj. euroa, joista jälkimmäinen myönnettiin kiintiönä ja käyttö oli 2,6 milj. euroa. Näiden lisäksi käytettiin vuoden 2021 III lisätalousarviossa kiintiönä turvetoimialan yritysten uuden liiketoiminnan kehittämishankkeisiin myönnettäviin yritysten kehittämisasiavustuksiin myönnettyä valtuutta 141288 euroa.

Momentin 32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut uutta valtuutta oli käytettävissä 57,4 milj. euroa ja käyttämättä jäänyt valtuus ei ole uusittavissa. Valtuuden käyttö oli 38,6 milj. euroa ja käyttämättä jäi 18,8 milj. euroa. Valtuus myönnetään ELY-keskuksille työvoimakoulutuksen hankintaan. Myöntämisvaltuuden käyttö kasvoi edellisvuoteen verrattuna johtuen siitä, että joitain koulutuksia ei saatu covid-19-pandemian aiheuttaman osallistujapuuteen vuoksi toteutettua täysimääräisesti vuonna 2022, jolloin osa volyymistä siirrettiin vuodelle 2023.

Momentin 32.30.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepoliittikan ja muihin koheesiopoliittikan ohjelmiin myöntämisvaltuutta oli käytettävissä yhteensä 530 milj. euroa. Valtuuden käyttö oli 149 milj. euroa ja käyttämättä jäi 381 milj. euroa. Valtuuden käyttö väheni vuoden 2021 tilanteesta, mikä oli ennätysvuosi mm. REACT EU- elpymisvaltuuden johdosta. Muutoksena edelliseen vuoteen, käytössä oli vanhan ohjelmakauden 2014–2020 Kestävä kasvua ja työtä sekä uuden ohjelmakauden 2021–2027 Uudistuva ja osaava Suomi valtuutta.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Kunakin ELY-keskuksen tuotto- ja kululaskelmasta on laadittu analyysi. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Vuoden 2022 tuotto- ja kululaskelma osoittaa 1 681 milj. euron kulujäämää, joka on n. 207 milj. euroa (14 %) edellisvuoden kulujäämää suurempi. **Toiminnan tuotot** olivat yhteensä 41,6 milj. euroa. Tuotot vähentyivät noin 0,6 milj. euroa (1,5 %) vuodesta 2021.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 9,2 milj. euroa. Tuotot lisääntyivät noin 0,2 milj. euroa (2 %) vuodesta 2021. Pääosin tuotot koostuivat maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista.

Näitä ovat mm. liikenteeseen ja tienpitoon liittyvät luvat, kalastuslakeihin perustuvat lausunnot ja kaupallisen kalastuksen rekisteröintimaksut sekä ympäristönsuojelun valvontamaksut. Ympäristövastuualueen osalta tuotot koostuivat lähinnä ympäristölupavalvonnan tuloista. Valvontatulot vaihtelevat vuosittain riippuen toteutettavasta valvontaohjelmasta. Useiden ELY-keskusten osalta tuottojen nousu johtui lähinnä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) -lausuntojen määrän noususta. Koronatilanteen vuoksi osa vuodelle 2021 ohjelmoiduista valvontakäynneistä toteutui vasta vuonna 2022.

Pirkanmaan ELY-keskukseen on keskitetty liikenteen lupia sekä erikoiskuljetus- ja keskitetyt lupapalvelut -yksiköiden tuottoja. Ne muodostivat maksullisen toiminnan tuotoista noin 5 milj. euroa. Vähäinen tuottojen lasku johtui lupien määrän vähenemisestä. Luvat johtojen ja kaapeleiden sijoittamiseen tiealueelle vähenivät noin 15 % edellisvuoteen verrattuna ja työlupien lupamäärät noin 10 %.

Maksullisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus, jossa on myös esitetty laskelma julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuudesta.

Muut toiminnan tuotot olivat 31,9 milj. euroa eli vähentyivät noin 1 milj. euroa (2,8 %) vuodesta 2021. Tuotot koostuivat pääasiassa ELY-keskusten yhteistoiminnan kustannusten korvauksista 22,0 milj. euroa (69 %). Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) hankkeiden toteutumiseen suunniteltua pienempinä ovat vaikuttaneet myös mm. koronaepidemia ja Ukrainan tilanne. Yhteistoiminnan kustannusten korvausten määrän vaihteluun vaikuttaa vuosittain käynnissä olevien projektien määrä.

Tuotoista 8,2 milj. euroa (25,6 %) koostui yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista. Useiden yhteisrahoitteisten hankkeiden päättyminen pienensi tuottoja vuonna 2022. Laaja Freshabit Life –hanke päättyi niin Etelä-Savon, Keski-Suomen, Lapin, Pohjois-Karjalan kuin Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella päättyi useita hankkeita mm. Imatra-Svetogorsk –kevyenliikenteen hanke, RiverGo ja Sevira –hankkeet. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen useissa hankkeissa tehty yhteistyö Venäjän kanssa päättyi Venäjän aloittaessa hyökkäyssodan Ukrainassa.

Yhteisrahoitteisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus, jossa on myös esitetty laskelma yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudesta.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 615 milj. euroa. Kulut lisääntyivät 65,7 milj. euroa (11,97 %) vuodesta 2021. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot olivat yhteensä 8,4 milj. euroa. Kasvua oli edelliseen vuoteen noin 0,5 milj. euroa (6 %), josta suurin yksittäinen kuluerä muodostuu sähkön hinnan noususta.

Henkilöstökulut olivat yhteensä 416,1 milj. euroa. Kulut kasvoivat 44,9 milj. euroa (12,1 %) vuodesta 2021. Varainhoitovuonna kasvua aiheutti tehtäväkohtaisten palkanosien yleiskorotus (2 %) 1.6.2022 lukien. Lisäksi työ- ja elinkeinotoimistoissa otettiin 1.5.2022 käyttöön uusi TE-asiakaspalvelumalli (ns.pohjoismainen työvoimapalvelumalli (POMA)), joka lisäsi huomattavasti henkilöstökulujen määrää.

Pirkanmaan ELY-keskuksessa hoidetaan keskitetysti öljylämmityksen vaihtajien avustushakemukset, joiden käsittelyyn tehtiin lisärekrytointeja. Uudenmaan ELY-keskuksessa henkilöstökuluja lisäsi Osallisena-hanke, joka on ollut käynnissä koko toimintakertomusvuoden. ELY-keskusten ympäristövastuualueilla henkilöstökuluja lisäsi myös erillismäärärahoilla palkattujen henkilöiden määrän kasvu.

Palvelujen ostot olivat yhteensä 157 milj. euroa. Kustannukset lisääntyivät 20,7 milj. euroa (15,2 %) vuodesta 2021. Palvelujen ostoista 71,6 milj. euroa (45,5 %) maksettiin keskitetysti KEHA-keskuksesta. Näistä suurin osa oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluja (31,2 milj. euroa). Varsinais-Suomen ELY-keskus järjestää ja hankkii valtakunnallisesti saariston yhteysalusliikenteen palvelut. Näiden ostojen ja kehittämisen kuluja on yhteensä noin 13,7 milj. euroa (12,5 milj. euroa vuonna 2021). Muiden palveluiden ostojen kustannukset sisältävät myös liikenne ja infrastruktuuri -vastualueen kustannuksina yhdeksän laiturin investoinnin kuluja 5,3 milj. euroa. Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa kustannusten nousua selittää myös Kipsi-hankkeen toiminnan laajeneminen Varsinais-Suomen maakuntien lisäksi Itä-Uudellemaalle, Satakuntaan, Hämeeseen, Kaakkois-Suomeen, Pirkanmaalle sekä Pohjanmaan maakuntiin. Useammassa ELY-keskuksessa käynnissä oleva Helmi-elinympäristöohjelma on saatu hyvin käyntiin, ja sen myötä myös palvelujen ostot ovat lisääntyneet.

Muut kulut olivat yhteensä 6 milj. euroa. Kulut nousivat edellisvuodesta 2,3 milj. euroa eli 60,2 %. Matkakulujen osuus tästä oli noin 4 milj. euroa. Vuodesta 2021 kulut kasvoivat 117,5 %. Koronarajoitusten poistaminen lisäsi matkustamista sekä kotimaassa että ulkomailla. Vuoden 2022 aikana on myös tehty aiemmin rästiin jääneitä maasto- ja laitostarkastuskäyntejä.

Rahoitustuotot tilikaudelta olivat noin 0,9 milj. euroa, ja ne vähenivät 5,6 % edellisestä vuodesta. Palkkaturvan hoito on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Rahoitustuotot koostuivat suurelta osin palkkaturvamaksujen palautusten koroista. Lisäksi tukien takaisinperinnöistä ja palautuksista kertyy korkotuottoja.

Satunnaiset tuotot olivat yhteensä 3,6 milj. euroa ja ne pienivät 28 milj. euroa edellisvuodesta. Muutokseen vaikutti vuoden 2021 TE-digi -hankkeen ohjelmistomenojen (28,5 milj. euroa) jälkiaktivointi käyttöomaisuuteen. Satunnaisiin tuottoihin sisältyy myös perintönä saatuja luonnonsuojelualueita ja vaihtomaita. Valtion perintöjen määrät vaihtelevat vuosittain.

Siirtotalouden kulut tilikaudelta olivat 1 082 milj. euroa. Vuonna 2021 kulut olivat 974,8 milj. euroa. Kulut kasvoivat noin 11 % edellisestä vuodesta. Kulut jakautuvat pääosin siirtotalouden kuluihin elinkeinoelämälle (335,4 milj. euroa), paikallishallinnolle (316,1 milj. euroa), kotitalouksille (254,2 milj. euroa), voittoa tavoittelemattomille yhteisöille (157,8 milj. euroa) ja valtionhallinnolle (18,5 milj. euroa).

Elinkeinoelämälle maksettiin yhteensä 46,7 milj. euroa (16,2 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa maksettiin tukea turvetuotantokoneiden romutukseen 27,7 milj. euroa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa suurin kasvu (3,3 milj. euroa) oli maaseutuyksikön hallitusohjelman mukaisissa kokonaan kansallisiin biokaasu- ja lannankäsittelyinvestointeihin myönnettyissä avustuksissa ja ravinteiden kierrätyksen kärkihankkeessa (1,2 milj. euroa). Pohjois-Savon ELY-keskuksessa kasvua oli 55 % edellisvuodesta. Kulut kertyvät suurimmaksi osaksi Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tukien maksuista elinkeinoelämälle ja joukkoliikenteen kuluista. Kustannusten nousua selittää myös maksettujen palkkatuki- ja starttirahojen määrän kasvu.

Paikallishallinnolle maksetut kustannukset lisääntyivät edellisestä vuodesta 23,5 milj. euroa (8 %). Kunnille maksetuista kuluista pääosa oli käyttötalouden kuluja, jotka muodostuvat mm. työttömien työllistämiseen liittyvistä kustannuksista, valtion korvauksista kunnille paluumuuttajien kustannuksiin, pakolaisten kotoutukseen ja erityiskustannusten korvauksiin liittyvistä kustannuksista sekä joukkoliikenteen palveluiden ostoon ja kehittämiseen liittyvistä kustannuksista. Pahimman koronatilanteen jälkeen palkkatuki, starttiraha ja kuntouttava toiminta ovat palautumassa normaaleille tasoilleen. Pakolaisista maksettaviin korvauksiin on vaikuttanut myös Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen määräaikainen valtakunnallinen valtionavustustehtävä maa- ja metsätalouden vesienhallinnassa nostaa kulujen määrää vuosina 2021–2024.

Kotitalouksille maksetut siirtotalouden kulut lisääntyivät edellisestä vuodesta 11,4 milj. euroa (4,7 %). Kulut koostuvat suurelta osin työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimien menoista. Pirkanmaan ELY-keskuksessa maksettiin avustuksia 29 milj. euroa asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseen. Avustus laajeni syksyllä 2022 kattamaan myös maakaasulämmitysjärjestelmän vaihdon. Myönteisiä päätöksiä öljylämmityksen korvaamiseksi tehtiin kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna.

Uudenmaan ELY-keskuksessa palkkaturvan kulut nousivat 5 milj. euroa edellisestä vuodesta. Maksettavan palkkaturvan määrä vaihtelee vuosittain koska palkkaturvaa maksetaan hakemusten perusteella.

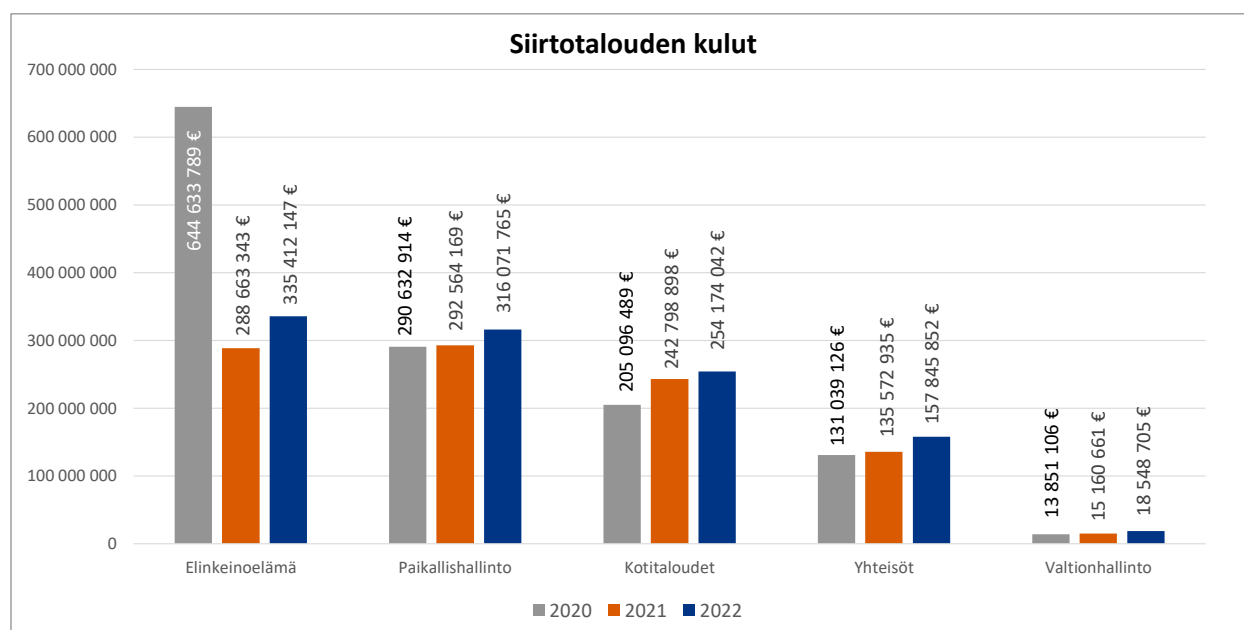
Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa maksettiin rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvauksia 1,2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021.

Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille maksetut kulut lisääntyivät 22,3 milj. euroa (16,4 %) vuodesta 2021. Palkkatukea maksettiin tilikaudella 7,7 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna.

Lapin ELY-keskuksessa kulut nousivat 3,4 milj. euroa. Kustannusten nousuun vaikuttivat korvaukset vesialueiden omistajille, Nousu-ohjelman sekä Harvaan asuttujen alueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittäminen (HAMA) -hankkeet. Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa kulut nousivat 3 milj. euroa. Tästä 1,9 milj. euroa aiheutui Euroopan meri- ja kalatalousrahaston hankkeista sekä muun kalatalouden edistämisen avustuksista. Liikennevastualueen osalta nousua oli yksityistieavustuksissa. Valtionhallinnolle maksetut siirtotalouden kulut lisääntyivät edellisestä vuodesta 3,4 milj. euroa (22,4 %).

Etelä-Savon ELY-keskuksesta yliopistoille maksettavat kulut nousivat 1,1 milj. euroa vuodesta 2021. Myös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa oli nousua edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 milj. euroa. Nousu selittyy normaalina vuosittaisena vaihteluna.

Seuraavassa pylväskaaviossa esitetty yllä mainittujen siirtotalouden kulujen jakautuminen saajasektoreittain vuosilta 2020 – 2022.

1.7.4 Tase

Tämä analyysi perustuu ELY-keskusten laatimiin analyyseihin omien taseidensa toteumasta vuodelta 2022. Analyysiä tehtäessä on huomioitu taselaskelmassa kirjanpitoyksikkötasolla esitettävät erät.

Kansallisuusomaisuuden arvo ELY-keskuksissa oli 38,4 milj. euroa (vuonna 2021 arvo 34,1 milj. euroa). Kirjanpitoyksikkötasolla kansallisuusomaisuuden määrä lisääntyi 4,3 milj. euroa (13 %). Kansallisuusomaisuus muodostui luonnonsuojelutarkoitukseen hankituista maa- ja vesialueista. Uudenmaan ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten kansallisuusomaisuuden määrä väheni ympäristöministeriön päätöksellä siirtää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuja alueita Metsähallituksen hallintaan. Suurimmat omaisuuden hankinnat tehtiin Pohjois-Savon, Kaakkois-Suomen, Pohjois-Karjalan sekä Etelä-Pohjanmaan alueilla. Muiden ELY-keskusten kansallisuusomaisuuden määrä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla.

Käyttöomaisuuden määrä kertomusvuonna oli 110 milj. euroa, nousua edelliseen vuoteen verrattuna 7,5 milj. euroa (7 %). Käyttöomaisuudesta 45,6 milj. euroa (41 %) muodostui rakenteista, joista suurimpana vesirakenteet, joiden arvo vuonna 2022 oli 43,3 milj. euroa. Keskeneräisten rakenteiden arvo taseessa vuonna 2022 oli 9,2 milj. euroa ja nousua edellisestä vuodesta oli 1,7 milj. euroa (23 %). Varsinais-Suomessa oli vuonna 2022 käynnissä yhdeksän laiturihanketta (vuonna 2021 seitsemän laiturihanketta) ja aktivoitavia menoja syntyi 5,3 milj. euroa.

Vaihto-omaisuus sisältää 10,9 milj. euroa vaihtomaa-alueita, mitkä ovat siirtyneet ELY-keskusten omaisuuteen perintönä tai luonnonsuojelun alueiden hankintaan liittyvien kauppojen yhteydessä. Vaihtomaiden luovutus Metsähallitukselle pienentää taseessa vaihto-omaisuuden määrää. Vaihtomaiden arvo taseessa kirjanpitoyksikkötasolla

laski vuoteen 2021 verrattuna 1,7 milj. euroa. Suurin vaihtelu maa-alueiden arvossa kirjattiin Etelä-Pohjanmaalla (laskua 0,7 milj. euroa).

Lyhytaikaisten saamisten kokonaismäärä toimintakertomuskaudella oli 20,1 milj. euroa. Vuodesta 2021 niiden määrä oli pienentynyt 1,3 milj. euroa (6 %). Myyntisaamiset ilmoitetaan kirjanpitoyksikkötasolla, eikä niitä analysoida ELY-keskuksittain.

Siirtosaamisten määrä väheni 0,5 milj. euroa. Summa muodostuu muun muassa Ruokaviraston teknisen tuen sekä muiden projektien menoista, joista ei ole tehty maksatushakemusta vuodelta 2022. Saamisten määrä vaihtelee vuosittain riippuen käynnissä olevien projektien määrästä, rahoitusrakenteesta ja vaiheesta.

Muut lyhytaikaiset saamiset kasvoivat 0,7 milj. euroa (8 %). Kasvuun vaikuttivat mm. oman tuotannon hankkeiden määrän kasvaminen sekä teknisen tuen maksatushakemusten viivästyminen. Suurin kasvu saamisissa oli Keski-Suomessa.

Vieras pääoma kirjanpitoyksikkötasolla on 200 milj. euroa. Vieras pääoma lisääntyi edellisvuoteen verrattuna 29 milj. euroa (17 %). Saatujen ennakoiden määrä väheni 0,6 milj. euroa. Saatujen ennakkomaksujen vähentymiseen vaikuttivat mm. useiden projektien ennakoiden tuloutus eri ELYissä.

Ostovelat ilmoitetaan kirjanpitoyksikkötasolla, joten niitä ei analysoida ELY-keskuksittain. Muut lyhytaikaiset velat vuodelta 2022 ovat 27 milj. euroa. Nousua edelliseen vuoteen verrattuna on 4 milj. euroa (17 %). Muut lyhytaikaiset velat koostuvat päätyneelle tilikaudelle kuuluvista ja sen aikana arviomäärärahasta maksamatta jääneistä menoista (siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvät velat) kuten rakennusperinnön hoitoavustuksista ja työvoimakoulutushankinnoista sekä valmennuksista.

1.8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) vastasi vuonna 2022 kirjanpitoyksikön hallinnollisista tehtävistä. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa oman virastonsa osalta kunkin ELY-keskuksen ja TE-toimiston johto sekä KEHA-keskuksen osalta KEHA-keskuksen johto.

Vuoden 2022 kehittämiskohteet olivat uuden riskienhallintapolitiikan ja -työkalun käyttöönoton tukeminen kaikissa virastoissa sekä toiminnan laaja arviointi. Toisena kehittämiskohteena oli valmentavan työotteen laaja käyttöönotto kehityskeskusteluissa sekä jatkuvaan keskusteluun kannustaminen. Kolmantena kehittämiskohteena oli henkilöstön työssäjaksaminen erityisesti etätyöaikana sekä ns. normaaliin palattaessa. Kehittämiskohteet pystyttiin toteuttamaan hyvin. Riskienhallinnan työkalun sekä kehityskeskusteluiden dokumentointiin käytettävän Osaavan käyttöä harjoiteltiin onnistuneesti. Pandemia päättyi ja siirryttiin hybridityöskentelyyn.

Viraston oma ilmoituskanava oli edelleen käytössä. Vuonna 2022 tehtiin sopimus Webropolin kanssa valtion hallinnon yhteisen ilmoituskanavan käyttöönotosta vuoden 2023 alkupuolella. Virastoilla on ollut lisäksi omia kehittämiskohteita liittyen mm. johtamiseen, henkilöstön jaksamiseen, osaamisen vahvistamiseen (erityisesti ilmastososiaaminen) sekä modernien työtapojen kehittämiseen.

Vuosi 2022 oli edelleen poikkeava monessa suhteessa. Pandemia päättyi, siirryttiin hybridityöskentelyyn, mikä koettiin hyväksi työntekomalliksi. Tuloksellisuus säilyi hyvänä myös uudessa työntekomallissa. Henkilöstökyselyt osoittivat, että henkilöstö oli pääosin tyytyväistä. Samoin asiakkaiden antamat palautteet säilyivät hyvällä tasolla. Virastojen valmius- ja varautumistoimintaa kehitettiin vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Ukrainan kriisin pitkittyminen lisäsi merkittävästi viranomaisten keskinäistä yhteistyötä ja kotouttamiseen liittyviä tehtäviä. TE-palveluita kehitettiin vastaamaan paremmin ukrainalaisten sotapakolaisten tarpeita. Ukrainan sodan vaikutukset heijastuivat myös energian ja sähkön saantiin. TE-toimistoissa otettiin uusi asiakaspalvelumalli käyttöön, minkä myötä lisättiin toimistojen rahoitusta ja rekrytoitiin uutta henkilöstöä. Tilanne edellytti vahvaa panostamista etenkin henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja henkilöstön työssäjaksamisen tukitoimiin sekä hyvää toimiston vastuualueiden sisäistä yhteistyötä ja viestintää.

Vuoden 2023 painopisteiksi nousivat:

- uuteen strategiakauteen valmistautuminen
- riskienhallinnan vakiinnuttaminen osaksi virastojen johtamista
- henkilöstön jaksaminen ja muutoksessa tukeminen painottuen henkilöstöön, joita koskee TE-palveluiden siirto kuntiin

Kirjanpitoyksikön sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä on arvioitu käyttämällä REGO-riskienhallintatyökalun avulla toteutettua riskianalyysiä sekä henkilöstö- ja palvelutyytyväisyyskyselyiden tuloksia. Lisäksi hyödynnettiin ulkoisen tarkastuksen havaintoja. Arvioinnin perusteella todetaan, että kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asettamat tavoitteet.

1.9. Arvioinnit

ELY-keskukset, TE-toimistot ja KEHA-keskus ovat toteuttaneet päivitetyn riskienhallintapolitiikan mukaisesti johdon laajan riskiarvioinnin ja työturvallisuuslain mukaisen työn riskien arvioinnin. Arvioinneissa käytettiin ensimmäistä kertaa sähköistä REGO-riskienhallintatyökalua, jonka avulla voidaan tunnistaa riskejä, arvioida riskien todennäköisyyttä ja vaikuttavuutta, määritellä riskeille hallintatoimet sekä määritellä hallintatoimille vastuutahot.

Työn vaarojen arvioinneissa painottuivat psykososiaaliset kuormitustekijät, mutta myös useita tapaturman vaaroihin ja fyysiseen kuormittumiseen löytyviä riskejä tunnistettiin virastoissa.

Johdon laajassa riskiarvioinnissa esille nousivat mm. varautumiseen, kyberturvaan ja henkilöstön jaksamiseen liittyvät riskit. Huomiota kiinnitettiin jatkuviin organisaatiouudistuksiin ja työvoimapalvelujen siirtämiseen kuntiin vuoden 2025 alusta lukien.

Keväällä 2022 valmistui valtion aluehallinnon virastorakenteen ja tehtävienjaon selvityshankkeen loppuraportti, jossa esitettiin erilaisia muutosvaihtoehtoja poliittisen päätöksenteon tueksi. Selvityshanke esitti neljää vaihtoehtoista mallia: kehittämisen nykyrakenteen pohjalta, aluehallinnon virastojen koon kasvattaminen ja tehtäväjakojen selkeyttäminen, aluehallinnon virastojen yhdistäminen valtakunnallisiksi virastoiksi sekä tehtävien siirtäminen keskushallinnon hallinnonalakohtaisiin ja/tai monialaisiin virastoihin. [Linkki selvityshankkeen loppuraporttiin \(valtioneuvosto.fi\)](#)

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen ensimmäinen yhteinen vastuullisuusraportti laadittiin Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisesti. Vastuullisuusraportissa peilattiin virastojen toimintaa ja niiden vaikuttavuutta viiden keskeiseksi nähdyn YK:n Agenda 2020 tavoitteiden kautta. [Linkki vastuullisuusraporttiin \(doria.fi\):](#)

1.10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot

ELY-keskusten toimittamien tietojen mukaan ELY-keskukset tekivät vuonna 2022 poliisille 21 (26/2021) tutkintapyyntöä. Tutkintapyyntöt koskivat pääasiassa epäiltyjä ympäristönsuojelu-, luonnonsuojelu- ja vesilain mukaisia rikoksia/rikkomuksia, sekä muutamaa avustuspetosta koskevaa tutkintapyyntöä. Uudenmaan ELY-keskuksen valtakunnallisessa palkkaturva ja oikeudellinen tuki -yksikössä tehtiin 59 (75/2021) tutkintapyyntöä koskien velallisen rikoksia. Palkkaturvan osalta on vaadittu vahingonkorvausta yhteensä 45 kpl (1 480 290 euroa).

Esitutkinnassa olevia asioita sekä ja/tai väärinkäytösasioihin liittyviä asianomistaja- tai asiantuntijanlausuntoja annettiin yhteensä 105 (48/2021) tapauksessa. Nämä liittyivät mm. ympäristönsuojelu-, jäte- ja luonnonsuojelulain valvonta-asioihin. KEHA-keskuksessa oli selvittelyssä maksuaikakorttien (374,73 euroa) ja virkapuhelinten (540,51 euroa) väärinkäyttötapaukset. Summiltaan nämä olivat suhteellisen pieniä, eikä niiden kohdalla ollut havaittavissa toistuvuutta. Kyse oli suurelta osin tahattomista väärinkäytöistä. Jokainen virhekäyttö on selvitetty ja toimenpiteisiin (takaisinperintä ja virkamiesoikeudelliset seuraukset) on ryhdytty. Oikeudenkäynteihin ELY-keskukset osallistuivat asianomistajana tai todistajana 39 (27/2021) asiassa. Suurin osa koski ympäristörikkomuksia.

Hallintopakkoapäätöksiä tehtiin vuoden 2022 aikana 28 ja ne koskivat pääasiassa ympäristönsuojelulain, jätelain ja luonnonsuojelulain mukaisia tapauksia. Muita hallintopakkoasioita oli 3.

1.10.2 Takaisinperintätiedot ja EU-rahoituksen liittyvät sääntöjenvastaisuudet

EU-osarahoitteisten tukien osalta ELY-keskukset tekivät vuoden aikana yhteensä 4 sääntöjenvastaisuusilmoitusta. Sisäinen tarkastuksen resurssivajeen vuosi takaisinperintätietoja ei ole kerätty keskitetysti. Tiedot on pyydetty ELY-keskuksilta, joten ne perustuvat ELY-keskusten itse keräämiin tietoihin. EU-osarahoitteisten tukien takaisinperintäpäätösten määrä laski hieman edellisvuoden 551 päätöksestä 500 päätökseen vuonna 2022. Takaisinperittävä euromäärä laski ja oli n. 2,2 miljoonaa euroa. Perityksi saatiin vuoden aikana noin 1,1 miljoonaa euroa, mikä on n. 50 % takaisinperittävästä summasta. Takaisin perittävä summa oli suurin Euroopan maaseuturahastosta (EMR) osarahoitettujen tukien osalta, yhteensä n. 1,4 miljoonaa euroa, mikä on huomattavasti vähemmän, kuin edellisvuoden noin 2,2 miljoonaa euroa. Maaseuturahoituksesta tehtyjä takaisinperintäpäätöksiä oli kuitenkin enemmän (500) kuin edellisvuonna (457).

EU takaisinperinnät rahastoittain 2022

EU-osarahoitteiset (kaikki ELY-keskukset)	Päätökset, kpl	Takaisinperittävä määrä €	Perityksi saatu €
Euroopan sosiaalirahasto, ESR	85	117 722	86 580
Euroopan aluekehitysrahasto, EAKR	43	707 431	211 537
Euroopan maaseuturahasto, EMR, investoinnit ja kehittäminen	86	1 178 356	609 472
Euroopan maaseuturahasto, EMR, ympäristösopimus	286	224 346	202 669
YHTEENSÄ	500	2 227 855	1 110 258

Kansallisten tukien ja avustusten takaisinperintäpäätöksiä tehtiin vuoden aikana 737 kappaletta (512/2021), mikä johtui lähinnä yrityksen kehittämisavustuksen (ns. koronatuki) omaehtoisen palauttamisen päätöksistä ja takaisinperinnästä. Myös takaisinperittävä määrä nousi ollen 6 268 001 euroa. Perityksi saatiin 3 666 662 euroa, mikä on 58 % koko takaisinperittävästä summasta. Palkkatukeen ja starttirahaan liittyviä takaisinperintäpäätöksiä oli vain 26 kappaletta, ja niiden takaisinperittävä summa oli yhteensä 63 255 euroa.

Kansallinen, takaisinperinnät tukimuodoittain 2022

Kaikki ELY-keskukset ja KEHA-keskus	Päätökset, kpl	Takaisinperittävä määrä €	Perityksi saatu €
Palkkatuki	14	49 509	11 057
Starttiraha	12	13 746	8 631
Korvaukset	0	0	0
EMK:n perinnät	13	84 630	92 065
Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (koronatuet)	662	5 899 709	3 388 579
Maatalouden rakennetuki, mm, nuoren viljelijän aloitustuki	20	275 227	249 524
Kuivatuslaki	1	1 403	1 403
Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuet	14	38 461	33 632
Turvetuotantokoneiden romutustuki	1	1 600	1 600
Kasvihuonetuet	10	41 330	37 260
Erityisympäristötuki	9	6 560	48
YHTEENSÄ	737	6 268 001	3 666 662

Kaikkiaan EU-osarahoitteisia ja kansallisia tukia saatiin perityksi vuoden aikana noin 4 776 923 euroa, mikä on takaisinperittävästä summasta n. 56 %. Kansallisten tukien osalta poikkeuksellisen suuri määrä selittyy yritysten kehittämisavustusten takaisinperinnästä ja omaehtoisesta palauttamisesta ja sitä myötä tuen maksamisen keskeyttämisestä.

2. Talousarvion toteutumalaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2022	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	109 347,93	108 085	108 085,49	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	109 347,93	108 085	108 085,49	0,00	100
12.	Sekalaiset tulot	23 624 280,56	29 262 918	29 372 171,48	109 253,09	100
12.30.40.	Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	2 860 589,42	3 100 000	2 965 914,54	-134 085,46	96
12.30.99.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	215 562,99	276 440	276 439,54	0,00	100
12.31.10.	Hallinnonalan virastojen tulot	2 051 074,08	1 500 000	1 743 338,55	243 338,55	116
	12.31.10.02. Joukkoliikenteen lipputulot	2 051 074,08	1 500 000	1 743 338,55	243 338,55	116
12.32.31.	Palkkaturvamaksujen palautukset	7 044 080,46	6 055 602	6 055 602,39	0,00	100
12.32.99.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	5 892 746,32	4 301 780	4 301 779,93	0,00	100
	12.32.99.03. Palkkaturvapalautusten korot	804 299,91	580 298	580 297,54	0,00	100
	12.32.99.07. Muut tulot	5 088 446,41	3 721 482	3 721 482,39	0,00	100
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	79 970,21	83 173	83 173,30	0,00	100
12.35.99.	Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	520 274,10	372 904	372 904,26	0,00	100
	12.35.99.2. Muut sekalaiset tulot	520 274,10	372 904	372 904,26	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	3 534 125,22	12 324 419	12 324 419,33	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	1 425 857,76	1 248 600	1 248 599,64	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		23 733 628,49	29 371 004	29 480 256,97	109 253,09	100

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
		käyttö vuonna 2022		siirto seuraavalle vuodelle				Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	0,00	388 000	71 397,96	316 602,04	388 000,00	0,00	17 000,33	405 000,33	77 113,18	316 602,04
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)		388 000	71 397,96	316 602,04	388 000,00	0,00	17 000,33	405 000,33	77 113,18	316 602,04
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	152 896,90	159 786	55 369,59	104 416,40	159 785,99	0,00	116 413,97	267 328,97	162 912,57	104 416,40
25.01.01.	Oikeusministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	149 472,00	150 915	46 498,60	104 416,40	150 915,00	0,00	116 413,97	267 328,97	162 912,57	104 416,40
25.01.29.	Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	3 424,90	8 871	8 870,99		8 870,99	0,00				
26.	Sisäministeriön hallinnonala	0,00	4 047 820	94 792,36	3 953 027,64	4 047 820,00	0,00	0,00	4 047 820,00	94 792,36	3 953 027,64
26.01.26.	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021 – 2027 (S3)		4 047 820	94 792,36	3 953 027,64	4 047 820,00	0,00		4 047 820,00	94 792,36	3 953 027,64
	26.01.26.2. AMIF erillismäärärahat		4 047 820	94 792,36	3 953 027,64	4 047 820,00	0,00		4 047 820,00	94 792,36	3 953 027,64
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	746,50	30 486	30 486,11	0,00	30 486,11	0,00	123 175,00	123 175,00	123 175,00	0,00
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	746,50	30 486	30 486,11		30 486,11	0,00				
28.70.22.	Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)							123 175,00	123 175,00	123 175,00	0,00
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	43 040 575,92	76 732 853	16 438 224,22	60 282 580,41	76 720 804,63	12 048,67	89 766 298,34	161 768 298,34	70 644 748,43	85 340 882,08
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	2 214 912,89	2 904 994	2 904 993,86		2 904 993,86	0,00				
30.10.40.	Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (S3)	3 950 000,00	6 978 000	0,00	6 978 000,00	6 978 000,00	0,00	7 439 729,39	14 417 729,39	3 325 323,44	10 902 313,46
	30.10.40.2. Hallitusohjelman mukaiset kokonaan kansalliset biokaasu- ja lannankäsittelyinvestoinnit	3 950 000,00						7 439 729,39	7 439 729,39	3 325 323,44	3 924 313,46
	30.10.40.4. Kokonaan kansalliset investoinnit		6 978 000	0,00	6 978 000,00	6 978 000,00	0,00		6 978 000,00	0,00	6 978 000,00
30.10.51.	Porotalouden edistäminen (S2)	1 843 000,00	1 843 000	1 843 000,00	0,00	1 843 000,00	0,00	0,00	1 843 000,00	1 843 000,00	0,00
30.10.63.	Maaseudun kehittäminen (S3)							3 650 000,00	3 650 000,00	370 269,05	3 279 730,95
	30.10.63.6. Harvaan asuttujen alueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittäminen							3 650 000,00	3 650 000,00	370 269,05	3 279 730,95
30.20.47.	Ruokaketjun kehittäminen (S3)	53 000,00						92 044,23	92 044,23	52 661,20	39 383,03
	30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet	53 000,00						92 044,23	92 044,23	52 661,20	39 383,03
30.40.20.	Kalakannan hoitovelvoitteet (S3)	3 300 000,00	3 100 000	398 730,90	2 701 269,10	3 100 000,00	0,00	4 489 474,84	7 589 474,84	2 847 342,25	4 697 023,56
30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (S3)	8 456 000,00	10 476 000	3 514 323,57	6 961 676,43	10 476 000,00	0,00	12 714 801,90	23 190 801,90	14 716 130,72	8 474 671,16
	30.40.21.1. Vesivarojen käytön ja hoidon menot		10 336 000	3 470 342,80	6 865 657,20	10 336 000,00	0,00		10 336 000,00	3 470 342,80	6 865 657,20
	30.40.21.2. Vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelma (RRF Pilari3) (EK) (varattu)		140 000	43 980,77	96 019,23	140 000,00	0,00		140 000,00	43 980,77	96 019,23

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
		käyttö vuonna 2022		siirto seuraavalle vuodelle				Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S3)	2 251 000,00	5 472 000	116 154,22	5 355 845,78	5 472 000,00	0,00	5 528 007,52	11 000 007,52	2 708 932,54	7 509 001,63
	30.40.22.01. Muuluonnonvara-jabiotalousedistäminen		180 000	106 946,90	73 053,10	180 000,00	0,00		180 000,00	106 946,90	73 053,10
	30.40.22.06. Vieraslajien torjunnan tehostaminen		520 000	9 207,32	510 792,68	520 000,00	0,00		520 000,00	9 207,32	510 792,68
	30.40.22.08. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke		4 772 000	0,00	4 772 000,00	4 772 000,00	0,00		4 772 000,00	0,00	4 772 000,00
	30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	215 000,00						234 465,77	234 465,77	124 257,71	100 000,00
	30.40.22.6. Vieraslajien torjunnan tehostaminen	210 000,00						638 192,39	638 192,39	437 179,54	201 012,85
	30.40.22.8. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke	1 826 000,00						4 655 349,36	4 655 349,36	2 031 341,07	1 852 143,00
30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)	6 536 000,00	9 113 000	575 238,95	8 537 761,05	9 113 000,00	0,00	19 880 611,38	28 993 611,38	15 727 851,69	12 829 784,56
	30.40.31.1. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen		7 113 000	545 238,95	6 567 761,05	7 113 000,00	0,00		7 113 000,00	545 238,95	6 567 761,05
	30.40.31.2. Vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelma (RRF Pilari3) (EK) (varattu)		2 000 000	30 000,00	1 970 000,00	2 000 000,00	0,00		2 000 000,00	30 000,00	1 970 000,00
30.40.40.	Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (A)	1 267 363,03	1 825 859	1 813 810,77		1 813 810,77	12 048,67				
	30.40.40.1. Luonnonvaratalouden muut korvaukset	1 267 363,03									
30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (S3)	5 799 300,00	6 785 000	5 213 253,95	1 571 746,05	6 785 000,00	0,00	2 155 144,25	8 940 144,25	6 782 921,52	2 157 222,73
	30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	5 799 300,00	6 785 000	5 213 253,95	1 571 746,05	6 785 000,00	0,00	2 155 144,25	8 940 144,25	6 782 921,52	2 157 222,73
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (S3)	7 370 000,00	28 235 000	58 718,00	28 176 282,00	28 235 000,00	0,00	33 816 484,83	62 051 484,83	22 270 316,02	35 451 751,00
	30.40.62.1. EMKVR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet (kausi 2021 – 2027)		10 318 000	0,00	10 318 000,00	10 318 000,00	0,00		10 318 000,00	0,00	10 318 000,00
	30.40.62.2. EMKVR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (kausi 2021 – 2027) (EK) (varattu)		10 527 000	0,00	10 527 000,00	10 527 000,00	0,00		10 527 000,00	0,00	10 527 000,00
	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	100 000,00	150 000	58 718,00	91 282,00	150 000,00	0,00	1 464 927,57	1 614 927,57	224 995,53	96 751,00
	30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	330 000,00	2 240 000	0,00	2 240 000,00	2 240 000,00	0,00	9 625 646,51	11 865 646,51	7 315 089,59	2 570 000,00
	30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu)	6 940 000,00						21 805 086,00	21 805 086,00	14 275 244,36	6 940 000,00
	30.40.62.6. Kalanjalostuksen elpymisavustukset							920 824,75	920 824,75	454 986,54	0,00
	30.40.62.8. Kalatalouden huoltovarmuuden turvaaminen		5 000 000	0,00	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00		5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	82 015 000,00	101 965 000	40 993 493,31	60 971 506,69	101 965 000,00	0,00	69 412 606,28	171 377 606,28	87 347 676,85	83 988 062,50
31.10.31.	Eräät avustukset (S3)	29 750 000,00	36 750 000	2 886 563,00	33 863 437,00	36 750 000,00	0,00	36 278 920,57	73 028 920,57	19 101 263,00	53 892 048,57
	31.10.31.3. Yksityistieavustukset ja tiekentien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot (EK)	29 750 000,00	36 750 000	2 886 563,00	33 863 437,00	36 750 000,00	0,00	36 278 920,57	73 028 920,57	19 101 263,00	53 892 048,57

Päälukokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
		käyttö vuonna 2022		siirto seuraavalle vuodelle				Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31.20.54.	Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen (S3)	19 136 000,00	20 386 000	19 320 932,15	1 065 067,85	20 386 000,00	0,00	4 832 427,06	25 218 427,06	24 153 359,21	1 065 067,85
31.20.55.	Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (S3)	33 129 000,00	44 829 000	18 785 998,16	26 043 001,84	44 829 000,00	0,00	28 301 258,65	73 130 258,65	44 093 054,64	29 030 946,08
	31.20.55.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot ja kehittäminen (KPY)	33 129 000,00	44 829 000	18 785 998,16	26 043 001,84	44 829 000,00	0,00	28 271 258,65	73 100 258,65	44 069 312,57	29 030 946,08
	31.20.55.14. Ilmastoperusteiset toimenpiteet (KPY)							30 000,00	30 000,00	23 742,07	0,00
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 131 985 819,95	1 219 700 365	862 118 768,29	350 564 859,41	1 212 683 627,70	7 016 737,34	373 021 542,20	1 154 594 730,75	797 191 997,59	353 256 411,09
32.01.01.	Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	161 250,00						185 710,56	185 710,56	185 710,56	0,00
	32.01.01.4. Hallinnonalan tuottavuusmääräraha (KPY)	161 250,00						185 710,56	185 710,56	185 710,56	0,00
32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (S2)	184 425 913,15	195 532 713	163 864 553,79	31 668 158,86	195 532 712,65	0,00	34 329 331,69	229 862 044,34	198 184 239,84	31 668 158,86
	32.01.02.1. Toimintamenot (KPY)	183 915 913,15	194 006 713	163 558 825,92	30 447 886,73	194 006 712,65	0,00	34 194 273,34	228 200 985,99	197 753 099,26	30 447 886,73
	32.01.02.2. Yritystoiminnan kehittämisspalvelut (KPY)	450 000,00	220 000	174 273,69	45 726,31	220 000,00	0,00	110 716,27	330 716,27	284 989,96	45 726,31
	32.01.02.5. Jatkuvan oppimisen uudistus (RRF pilari3) (EK) (varattu)		1 176 000	93 191,54	1 082 808,46	1 176 000,00	0,00		1 176 000,00	93 191,54	1 082 808,46
	32.01.02.6. Ohjaamoiden monialaisuus (RRF pilari3) (EK) (varattu)	60 000,00	60 000	0,00	60 000,00	60 000,00	0,00	24 342,08	84 342,08	14 696,44	60 000,00
	32.01.02.7. Kasvun kiihdyttämishjelma (RRF pilari3) (EK) (varattu)		70 000	38 262,64	31 737,36	70 000,00	0,00		70 000,00	38 262,64	31 737,36
32.01.03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (S2)	199 908 962,78	264 676 471	220 413 323,34	44 263 147,66	264 676 471,00	0,00	39 443 560,26	304 120 031,26	259 856 883,60	44 263 147,66
	32.01.03.1. Toimintamenot (KPY)	199 908 962,78	194 676 471	163 760 587,74	30 915 883,26	194 676 471,00	0,00	39 443 560,26	234 120 031,26	203 204 148,00	30 915 883,26
	32.01.03.2. Pohjoismainen työvoimapalvelumalli (RRF pilari3) (EK) (varattu)		70 000 000	56 652 735,60	13 347 264,40	70 000 000,00	0,00		70 000 000,00	56 652 735,60	13 347 264,40
32.01.10.	Digitalisaation kehittäminen (S3)	16 000 000,00	24 800 000	5 040 798,96	19 759 201,04	24 800 000,00	0,00	9 981 584,78	34 781 584,78	15 022 383,74	19 759 201,04
	32.01.10.01. TE-digihanke		10 800 000	3 559 356,53	7 240 643,47	10 800 000,00	0,00		10 800 000,00	3 559 356,53	7 240 643,47
	32.01.10.05. Pohjoismainen työvoimapalvelumalli (RRF pilari3) (EK) (varattu)		13 000 000	1 481 442,43	11 518 557,57	13 000 000,00	0,00		13 000 000,00	1 481 442,43	11 518 557,57
	32.01.10.06. Work in Finland -hanke		1 000 000	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00		1 000 000,00	0,00	1 000 000,00
	32.01.10.1. TE-digihanke	16 000 000,00						9 981 584,78	9 981 584,78	9 981 584,78	0,00
32.01.20.	Siviilipalvelus (A)	4 470 820,59	4 939 000	5 022 041,41		5 022 041,41	-83 041,41				
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonnlisäveromenot (A)	18 412 678,69	20 844 306	20 844 306,38		20 844 306,38	0,00				
32.01.51.	Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (A)	1 239 365,33	1 056 704	1 056 703,85		1 056 703,85	0,00				
	32.01.51.2. Valtion osuus työntantajille eräisiin merimiesten matkakustannuksiin (KPY)	1 239 365,33	1 056 704	1 056 703,85		1 056 703,85	0,00				

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
		käyttö vuonna 2022		siirto seuraavalle vuodelle				Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.30.31. Ravitsemisyrittäjien tukeminen (S2)	10 661 798,87	3 200 000	628 148,23	2 571 851,77	3 200 000,00	0,00	0,00	3 200 000,00	628 148,23	2 571 851,77	
32.30.31.1. Rajoitusvelvoitteesta maksettava hyvitys	273 798,87	1 600 000	625 970,23	974 029,77	1 600 000,00	0,00	0,00	1 600 000,00	625 970,23	974 029,77	
32.30.31.2. Uudelleentyydyttämisen tukeminen	10 388 000,00	1 600 000	2 178,00	1 597 822,00	1 600 000,00	0,00	0,00	1 600 000,00	2 178,00	1 597 822,00	
32.30.32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3) (S2)	3 190 000,00	3 190 000	0,00	3 190 000,00	3 190 000,00	0,00	3 190 000,00	6 380 000,00	102 688,94	3 190 000,00	
32.30.40. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (S3)	2 000 000,00	3 000 000	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	2 262 000,00	5 262 000,00	704 378,32	4 557 621,68	
32.30.40.3. Talent Hub (KPY)	2 000 000,00	3 000 000	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	2 000 000,00	5 000 000,00	442 378,32	4 557 621,68	
32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (A)	50 153 102,00	15 037 913	15 037 913,00		15 037 913,00	0,00					
32.30.42.1. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen		14 352 985	14 352 985,00		14 352 985,00	0,00					
32.30.42.2. Kasvun kiihdyttämishankkeen toimeenpano (RRF pilari3) (EK) (varattu)		684 928	684 928,00		684 928,00	0,00					
32.30.44. Alueellinen kuljetustuki (S3)							7 580 833,00	7 580 833,00	6 522 460,00	1 058 009,00	
32.30.45. Valtionavustus turvetuotantokoneiden romutukseen (S3)	20 000 000,00	8 950 000	7 814 510,00	1 135 490,00	8 950 000,00	0,00	20 000 000,00	28 950 000,00	27 738 589,00	1 211 411,00	
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	274 664 751,02	272 172 106	33 195 335,54	238 976 770,81	272 172 106,35	0,00	249 927 934,64	522 100 040,99	283 033 375,38	238 976 770,81	
32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	6 522 518,21	5 503 928	283 199,56	5 220 728,39	5 503 927,95	0,00	4 866 850,23	10 370 778,18	5 102 641,89	5 220 728,39	
32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	28 327 833,47	28 978 923	4 124 007,49	24 854 915,42	28 978 922,91	0,00	19 599 400,97	48 578 323,88	23 699 825,16	24 854 915,42	
32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	82 108 405,40	74 216 450	13 706 471,12	60 509 978,51	74 216 449,63	0,00	90 849 745,57	165 066 195,20	104 556 216,69	60 509 978,51	
32.30.51.06. Palkkatuki ja starttiraha (KPY)	110 403 131,14	106 538 452	1 870 401,67	104 668 050,19	106 538 451,86	0,00	106 339 300,27	212 877 752,13	108 209 701,94	104 668 050,19	
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	6 846 978,99	6 541 421	6 541 421,06	0,00	6 541 421,06	0,00	0,00	6 541 421,06	6 541 421,06	0,00	
32.30.51.08. Työllisyyspoliittinen avustus (KPY)	10 269 630,10	12 336 230	338 162,25	11 998 067,44	12 336 229,69	0,00	8 836 552,91	21 172 782,60	9 174 715,16	11 998 067,44	
32.30.51.09. Korvaukset (KPY)	1 212 384,79	715 734	13 032,71	702 700,80	715 733,51	0,00	707 924,12	1 423 657,63	720 956,83	702 700,80	
32.30.51.10. Vakuutusurva (KPY)	504 493,06	456 685	456 685,29	0,00	456 685,29	0,00	0,00	456 685,29	456 685,29	0,00	
32.30.51.11. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta (KPY)	15 850 000,00	13 995 000	4 421 577,26	9 573 422,74	13 995 000,00	0,00	11 632 025,72	25 627 025,72	16 053 602,98	9 573 422,74	
32.30.51.12. Yksityiset työnvälityspalvelut ja pilotit (KPY)	12 619 375,86	11 239 284	687 056,56	10 552 227,89	11 239 284,45	0,00	7 096 134,85	18 335 419,30	7 764 287,81	10 552 227,89	
32.30.51.13. Rekrytointitukikokeilu (KPY)		11 650 000	753 320,57	10 896 679,43	11 650 000,00	0,00		11 650 000,00	753 320,57	10 896 679,43	
32.30.52. Palkkaturva (A)	21 511 258,74	25 928 282	25 928 282,21		25 928 282,21	0,00					
32.30.52.1. Palkkaturva (KPY)	21 434 184,56	25 863 606	25 863 605,78		25 863 605,78	0,00					
32.30.52.2. Takaisinperittyjen saatavien palautukset ja korot (KPY)	7 672,68	13 176	13 176,02		13 176,02	0,00					
32.30.52.3. Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikustannukset (KPY)	69 401,50	51 500	51 500,41		51 500,41	0,00					

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.30.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (A)	191 679 002,81	242 894 971	242 894 971,05		242 894 971,05	0,00				
	32.30.64.01. EAKR 2014 – 2020 velvoitteet (KPY)	17 303,00									
	32.30.64.03. RR-ohjelma 2021 – 2027 (KPY)		7 376 673	7 376 673,07		7 376 673,07	0,00				
	32.30.64.03.1. ESR, EAKR ja JTF (KPY)		7 196 865	7 196 865,00		7 196 865,00	0,00				
	32.30.64.03.2. RR tekninen tuki (varattu) (EK)		179 808	179 808,07		179 808,07	0,00				
	32.30.64.07. EAKR 2014 – 2020 (KPY)	89 668 838,83	125 401 296	125 401 295,79		125 401 295,79	0,00				
	32.30.64.09. ESR 2014 – 2020 (KPY)	101 992 860,98	110 117 002	110 117 002,19		110 117 002,19	0,00				
32.50.03.	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (S2)	6 131 833,00	6 051 899	51 659,28	6 000 239,27	6 051 898,55	0,00	6 120 587,27	12 172 485,82	5 213 139,98	6 000 239,27
	32.50.03.1. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (KPY)		51 899	51 659,28	239,27	51 898,55	0,00	51 898,55		51 659,28	239,27
	32.50.03.2. Avustukset maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintaan ja ohjaus- ja neuvontapalveluihin (KPY)		6 000 000	0,00	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00		0,00	6 000 000,00
32.50.30.	Valtion korvaukset kotouttamisesta (A)	127 375 082,97	127 426 000	120 326 221,25		120 326 221,25	7 099 778,75				
	32.50.30.1. Paluumuuttajien kustannukset (KPY)	632 112,06	779 000	625 753,52		625 753,52	153 246,48				
	32.50.30.2. Laskennalliset korvaukset pakolaisista (KPY)	36 533 348,03	34 545 000	33 015 226,00		33 015 226,00	1 529 774,00				
	32.50.30.3. Muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset (KPY)	90 073 122,88	91 678 000	86 508 841,73		86 508 841,73	5 169 158,27				
	32.50.30.4. Alkukartoituksen kustannukset (KPY)	136 500,00	424 000	176 400,00		176 400,00	247 600,00				
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	167 885 527,48	222 236 232	187 267 495,57	296 100,00	187 563 595,57	34 672 636,38	622 143,47	918 243,47	506 146,48	412 096,99
33.20.31.	Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (A)	19 454 083,37	30 484 000	17 616 272,26		17 616 272,26	12 867 727,74				
33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	41 247 764,28	50 517 614	50 415 698,70		50 415 698,70	101 915,47				
	33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	1 281 299,13	1 217 614	1 217 614,17		1 217 614,17	0,00				
	33.20.50.02. Palkkatuki ja starttiraha	39 966 465,15	49 300 000	49 198 084,53		49 198 084,53	101 915,47				
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob) (A)	106 202 504,83	140 938 518	119 235 524,61		119 235 524,61	21 702 993,17				
	33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	772 812,57	738 518	738 517,78		738 517,78	0,00				
	33.20.52.02. Palkkatuki ja starttiraha	105 429 692,26	140 200 000	118 497 006,83		118 497 006,83	21 702 993,17				
33.60.39.	Palvelurakenteen kehittäminen (S3)	981 175,00	296 100	0,00	296 100,00	296 100,00	0,00	622 143,47	918 243,47	506 146,48	412 096,99
	33.60.39.02. Kansallinen mielenterveysstrategia	981 175,00	296 100	0,00	296 100,00	296 100,00	0,00	622 143,47	918 243,47	506 146,48	412 096,99

Päälukokodan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
		käyttö vuonna 2022		siirto seuraavalle vuodelle				Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	104 066 585,66	114 623 677	37 085 486,20	77 538 190,61	114 623 676,81	0,00	141 343 920,74	253 108 691,74	139 975 477,87	110 790 936,48
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (A)	2 628 604,66	2 858 906	2 858 905,81		2 858 905,81	0,00				
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (S3)	518 000,00	575 000	557 767,51	17 232,49	575 000,00	0,00	23 658,20	598 658,20	575 689,79	20 810,64
	35.01.65.01. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon	518 000,00	575 000	557 767,51	17 232,49	575 000,00	0,00	23 658,20	598 658,20	575 689,79	20 810,64
35.10.20.	Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito (S3)		1 040 000	719 512,94	320 487,06	1 040 000,00	0,00	47 662,00	1 087 662,00	719 512,94	320 487,06
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (S3)	7 707 945,00	6 788 480	2 926 551,30	3 861 928,70	6 788 480,00	0,00	21 299 197,12	28 087 677,12	13 619 706,70	12 453 514,68
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (S3)	7 466 750,00	11 817 700	3 161 254,36	8 656 445,64	11 817 700,00	0,00	11 442 654,51	23 260 354,51	10 531 929,13	12 549 785,57
	35.10.22.1. Eräät ympäristömenot	6 816 750,00	10 237 800	3 135 723,56	7 102 076,44	10 237 800,00	0,00	6 278 996,40	16 516 796,40	5 628 984,70	10 887 811,70
	35.10.22.3. Ympäristönkäsitely (RRF Pilari1) (EK) (varattu)	650 000,00	1 579 900	25 530,80	1 554 369,20	1 579 900,00	0,00	633 718,94	2 213 618,94	551 645,07	1 661 973,87
	35.10.22.3.1. Lupavoimavarojen vahvistaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa (RRF, P1C1I2) (EK) (varattu)		350 000	18 627,59	331 372,41	350 000,00	0,00		350 000,00	18 627,59	331 372,41
	35.10.22.3.2. Lupavoimavarojen vahvistaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa (RRF, P1C2I1) (EK) (varattu)		1 229 900	6 903,21	1 222 996,79	1 229 900,00	0,00		1 229 900,00	6 903,21	1 222 996,79
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (S3)	6 246 910,00	11 263 591	2 932 120,27	8 331 470,73	11 263 591,00	0,00	29 031 004,00	40 294 595,00	24 216 129,06	16 038 447,82
	35.10.61.1. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen		5 446 091	22 590,00	5 423 501,00	5 446 091,00	0,00		5 446 091,00	22 590,00	5 423 501,00
	35.10.61.2. Peltojen kipsikäsittely (RRF Pilari1) (EK) (varattu)		5 817 500	2 909 530,27	2 907 969,73	5 817 500,00	0,00		5 817 500,00	2 909 530,27	2 907 969,73
35.10.63.	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (S3)	43 463 376,00	38 580 000	19 004 014,51	19 575 985,49	38 580 000,00	0,00	43 903 277,17	82 483 277,17	59 639 667,25	22 788 304,18
	35.10.63.1. Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot	43 463 376,00	38 580 000	19 004 014,51	19 575 985,49	38 580 000,00	0,00	43 809 841,31	82 389 841,31	59 564 223,27	22 777 615,28
	35.10.63.2. Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään)							93 435,86	93 435,86	75 443,98	10 688,90
35.20.56.	Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (S3)	34 440 000,00	40 000 000	3 298 901,16	36 701 098,84	40 000 000,00	0,00	35 468 098,84	75 468 098,84	28 990 500,00	46 477 598,84
	35.20.56.1. Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopuminen	9 440 000,00	40 000 000	3 298 901,16	36 701 098,84	40 000 000,00	0,00	9 440 000,00	49 440 000,00	12 738 901,16	36 701 098,84
	35.20.56.2. Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopuminen (RRF Pilari1) (EK) (varattu)	25 000 000,00						25 000 000,00	25 000 000,00	15 223 500,00	9 776 500,00
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (S3)	1 595 000,00	1 700 000	1 626 458,34	73 541,66	1 700 000,00	0,00	128 368,90	1 828 368,90	1 682 343,00	141 987,69
	Määrärahatilit yhteensä	1 529 147 152,41	1 739 884 219	1 144 155 513,61	554 027 283,20	1 698 182 796,81	41 701 422,39	674 423 100,33	1 746 610 894,88	1 096 124 040,33	638 162 435,22

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö 3) Uudet valtuudet	Vuoden 2022 valtuudet						Talousarvio-menot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2023 TA:ssa							
31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen	47 489	7 500	41 063	48 563	36 116	12 447	12 447	11 677	12 194	15 138	15 159	31 447	73 938
Aikaisempien vuosien valtuudet	47 489							11 677	10 462	9 088	7 861	5 760	33 171
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		7 500	41 063	48 563	36 116	12 447	12 447	0	1 732	6 050	7 298	25 687	40 767
31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset	53 030	0	0	0	0	0	0	5 015	5 355	0	0	0	5 355
Aikaisempien vuosien valtuudet	53 030							5 015	5 355	0	0	0	5 355
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	474 080	8 781	4 708	13 488	9 522	3 966	3 966	15 038	13 713	2 969	2 487	1 746	20 915
Aikaisempien vuosien valtuudet	474 080							12 700	10 841	1 522	1 547	0	13 910
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		8 781	4 708	13 488	9 522	3 966	3 966	2 338	2 872	1 447	940	1 746	7 005
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	58 874	57 362	0	57 362	38 573	18 789	0	21 661	39 117	1 062	0	0	40 179
Aikaisempien vuosien valtuudet	58 874							21 661	1 483	123	0	0	1 606
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		57 362	0	57 362	38 573	18 789	0	0	37 634	939	0	0	38 573
32.30.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin	1 649 233	381 093	148 987	530 080	149 237	380 842	380 842	242 895	174 043	128 538	43 249	84 954	430 784
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 649 233							216 359	123 233	92 425	30 808	61 617	308 083
Vuonna 2022 käytettävissä olleet valtuudet		381 093	148 987	530 080	149 237	380 842	380 842	26 536	50 810	36 113	12 441	23 337	122 701
Yhteensä	2 282 706	454 736	194 758	649 493	233 448	416 044	397 255	296 286	244 422	147 707	60 895	118 147	571 171
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	2 282 706							267 412	151 374	103 158	40 216	67 377	362 125
- korkotuki- tms. valtuudet 4)	0							0	0	0	0	0	0
Vuonna n käytettävissä olleet valtuudet, josta		454 736	194 758	649 493	233 448	416 044	397 255	28 874	93 048	44 549	20 679	50 770	209 046
- korkotuki- tms. valtuudet 4)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1) Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

2) Myös pääluokan tai luvun päätösoosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

4) Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

Mom. 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen valtuuden käyttö ilmoitetaan ilman indeksikorotusta, jolloin valtuuden käytöstä aiheutuneet menot ovat suuremmat kuin valtuuden käyttö. Käyttämättömien valtuus on varattu indeksikorotuksista aiheutuviin menoihin.

Mom. 31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset valtuuden käytöstä aiheutuneita menoja voidaan maksaa myös mom. 31.20.54. määrärahasta. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimuksissa on valtuutta käytetty vuosina 2012–2013 eikä ole myönnetty uutta valtuutta.

Mom. 31.20.54. ja mom. 31.30.66. valtuuksien vuoden 2023 määrärahatarpeissa on huomioitu arvonnalisäverokanta 0% 4 kk osalta.

3. Tuotto- ja kululaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2022 – 31.12.2022		1.1.2021 – 31.12.2021	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	9 192 920,70		9 014 278,57	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	524 888,00		418 066,25	
Muut toiminnan tuotot	31 898 331,64	41 616 140,34	32 817 522,00	42 249 866,82
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	7 808 505,91		7 683 478,58	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	610 746,40		253 386,17	
Henkilöstökulut	416 083 804,14		371 144 321,69	
Vuokrat	29 062 994,02		28 480 128,18	
Palvelujen ostot	157 166 095,35		136 465 764,91	
Muut kulut	6 048 272,89		3 774 624,61	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-9 465 953,82		-6 006 391,72	
Poistot	7 238 356,66	-614 552 821,55	7 068 001,30	-548 863 313,72
JÄÄMÄ I		-572 936 681,21		-506 613 446,90
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	876 021,62		928 240,14	
Rahoituskulut	-2 249,03	873 772,59	-4 106,03	924 134,11
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	3 640 117,01		31 660 144,33	
Satunnaiset kulut	-514 163,40	3 125 953,61	-340 672,87	31 319 471,46
JÄÄMÄ II		-568 936 955,01		-474 369 841,33
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta, pl. hyvinvointialuehallinto	472 265,23		742 922,03	
Siirtotalouden tuotot sosiaaliturvarahastoilta	0,00		238 856,31	
Siirtotalouden tuotot elinkeinoelämältä	1 264 505,57		920 124,58	
Siirtotalouden tuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	0,00		167,00	
Siirtotalouden tuotot kotitalouksilta	0,00	1 736 770,80	142 497,57	2 044 567,49
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle pl. hyvinvointialuehallinto	316 071 765,36		292 564 169,11	

	1.1.2022 – 31.12.2022		1.1.2021 – 31.12.2021	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	2 352,04		5 890,32	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	335 412 146,72		288 663 343,30	
Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	184 700,00		0,00	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	157 845 852,48		135 572 935,44	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	254 174 042,15		242 798 898,46	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	0,00		69 354,72	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	18 548 704,77	-1 082 239 563,52	15 160 660,61	-974 835 251,96
JÄÄMÄ III		-1 649 439 747,73		-1 447 160 525,80
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAK-SUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	3 110 238,69		3 019 975,12	
Perityt arvonlisäverot	108 085,49		109 347,93	
Suoritetut arvonlisäverot	-34 616 066,61	-31 397 742,43	-29 410 545,18	-26 281 222,13
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-1 680 837 490,16		-1 473 441 747,93

4. Tase

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tase

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	38 420 242,32		34 143 824,21	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 859,21	38 436 101,53	15 859,21	34 159 683,42
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		38 436 101,53		34 159 683,42
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	913,25		1 557,90	
Muut pitkävaikutteiset menot	4 633 925,40		4 969 499,43	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	49 601 512,25	54 236 350,90	40 174 200,24	45 145 257,57
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	45 713,48		45 736,48	
Rakennusmaa- ja vesialueet	402 963,00		402 963,00	
Rakennukset	40 721,63		47 116,00	
Rakennelmat	21 525,36		29 678,39	
Rakenteet	45 644 104,14		48 626 927,92	
Koneet ja laitteet	370 198,84		564 418,41	
Kalusteet	39 505,98		51 937,26	
Muut aineelliset hyödykkeet	4 762,42		4 762,42	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 193 212,69	55 762 707,54	7 533 199,16	57 306 739,04
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	16,82	16,82	16,82	16,82
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		109 999 075,26		102 452 013,43
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	10 893 000,35	10 893 000,35	12 558 403,44	12 558 403,44
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	5 678 348,94		7 172 908,22	
Siirtosaamiset	5 397 653,30		5 858 695,79	
Muut lyhytaikaiset saamiset	9 051 291,06	20 127 293,30	8 433 130,46	21 464 734,47
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	0,00		2 233,67	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-2 281,38	-2 281,38	-2 449,22	-215,55
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		31 018 012,27		34 022 922,36
VASTAAVAA YHTEENSÄ		179 453 189,06		170 634 619,21

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-384 954,42		-30 330 463,60	
Pääoman siirrot	1 660 371 326,63		1 503 387 257,11	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-1 680 837 490,16	-20 851 117,95	-1 473 441 747,93	-384 954,42
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Muut pitkäaikaiset velat	117 526,16	117 526,16	181 982,97	181 982,97
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	89 148,15		89 148,15	
Saadut ennakot	2 042 576,51		1 401 434,00	
Ostovelat	78 897 472,70		62 054 981,41	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	8 277 039,51		7 935 879,07	
Edelleen tilittävät erät	8 811 726,83		7 851 384,94	
Siirtovelat	75 012 618,84		68 262 150,34	
Muut lyhytaikaiset velat	27 032 198,31	200 162 780,85	23 218 612,75	170 813 590,66
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		200 280 307,01		170 995 573,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		179 453 189,06		170 634 619,21

5. Liitetiedot

Sisältö

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta	157
Liite 2: Nettotuetut tulot ja menot	159
Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset.....	159
Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat	160
Liite 5: Henkilöstökulujen erittely	161
Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	162
Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	164
Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut.....	166
Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat	166
Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	166
Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat	167
Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut.....	168
Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	169
Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.....	169
Liite 15: Velan muutokset	169
Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio	169
Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	170
Liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista.....	179

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Tulot ja menot on kohdennettu varainhoitovuoteen kuuluvaksi talousarvioasetuksen 5 a §:n ja 5 b §:n mukaisesti sekä talousarviossa olevan kohdentamisperusteen mukaisesti.

24. Ulkoministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna tuli talousarviotili 24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö. Ko. momentti oli käytössä vuonna 2020, mutta ei vuonna 2021. Näin ollen talousarvion toteutumalaskelma sisältää vain siirtyneiden määrärahojen tiedot.

26. Sisäministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 26.01.26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021 – 2027 sekä kirjaustili 26.01.26.2. AMIF erillismäärärahat.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Talousarviotilille 30.10.40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutilinä 40.4. Kokonaan kansalliset investoinnit.

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 30.10.63. Maaseudun kehittäminen sekä kirjaustili 30.10.63.6. Harvaan asuttujen alueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittäminen. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää vain siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot.

Varainhoitovuodelta oli poistunut talousarviotili 30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää vain tilinpäätös 2021 luvun sekä siirtyneiden määrärahojen tiedot.

Talousarviotili 30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot alajaoteltiin varainhoitovuonna ja ELY-keskusten käytössä oli talousarviotili 30.40.21.1. Vesivarojen käytön ja hoidon menot sekä uutena talousarviotili 30.40.21.2. Vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelma (RRF Pilari3). Näin ollen talousarviovuoden 2022 määrärahan vertailtavuus tilinpäätös 2021 -lukuun sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteutumalaskelmalla ovat eri riveillä.

Talousarviotili 30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen oli varainhoitovuonna alajaoteltu 22.01. Muu luonnonvara-jabiotalousedistäminen, 22.06. Vieraslajien torjunnan tehostaminen ja 22.08. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke. Vuonna 2021 numerotunnukset olivat 22.1., 22.6. ja 22.8. Näin ollen talousarviovuoden 2022 määrärahan vertailtavuus tilinpäätös 2021 -lukuihin sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteutumalaskelmalla ovat eri riveillä.

Talousarviotili 30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen alajaoteltiin varainhoitovuonna ja ELY-keskusten käytössä oli talousarviotili 30.40.31.1. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen sekä uutena talousarviotili 30.40.31.2. Vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelma (RRF Pilari3). Näin ollen talousarviovuoden 2022 määrärahan vertailtavuus tilinpäätös 2021 -lukuun sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteutumalaskelmalla ovat eri riveillä.

Varainhoitovuonna oli poistunut talousarviotililtä 30.40.40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset alajaottelutili 40.1. Luonnonvaratalouden muut korvaukset.

Talousarviotilille 30.40.62. tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutilinä 62.8. Kalatalouden huoltovarmuuden turvaaminen.

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Varainhoitovuodelta oli poistunut talousarviotili 32.01.01.4. Hallinnonalan tuottavuusmääräraha. Talousarvion toteumalaskelma sisältää vain tilinpäätös 2021 luvun sekä siirtyneiden määrärahojen tiedot.

Talousarviotilille 32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutili 02.5. Jatkuvan oppimisen uudistus (RRF pilari3) sekä alajaottelutili 02.7. Kasvun kiihdyttämisohjelma (RRF pilari3).

Talousarviotilille 32.01.03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutilinä 03.2. Pohjoismainen työvoimapalvelumalli (RRF pilari3).

Talousarviotilillä 32.01.10. Digitalisaation kehittäminen oli varainhoitovuonna alajaottelutili 10.01. TE-digihanke. Vuonna 2021 numerotunnus oli 10.1. TE-digihanke. Näin ollen talousarviovuoden 2022 määrärahan vertailtavuus tilinpäätös 2021 -lukuun sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumalaskelmalla ovat eri riveillä. Uutena alajaottelutilinä tulivat varainhoitovuonna 10.05. Pohjoismainen työvoimapalvelumalli (RRF pilari3) ja 10.06. Work in Finland -hanke.

Varainhoitovuonna talousarviotili 32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen muuttui summatiliksi ja uutena alajaottelutilinä tulivat 42.1. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen sekä 42.2. Kasvun kiihdyttämisohjelman toimeenpano (RRF pilari3).

Talousarviotilille 32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut tuli uutena alajaottelutilinä 51.13. Rekrytointitukikoikeilu.

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 32.30.64.03. RR-ohjelma 2021 – 2027 sekä alajaottelutilit 03.1. ESR, EAKR ja JTF ja 03.2. RR tekninen tuki.

Varainhoitovuonna talousarviotili 32.50.03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen muuttui summatiliksi ja samalla talousarviotili alajaoteltiin 03.1. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen sekä 03.2. Avustukset maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintaan ja ohjaus- ja neuvontapalveluihin. Näin ollen talousarviovuoden 2022 määrärahan vertailtavuus tilinpäätös 2021 -lukuun sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumalaskelmalla ovat eri riveillä.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna tuli talousarviotili 35.10.20. Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito. Ko. momentti oli käytössä vuonna 2020, jolloin nimi oli Ympäristövahinkojen torjunta, mutta ei vuonna 2021. Näin ollen talousarvion toteumalaskelma sisältää vain siirtyneiden määrärahojen tiedot.

Talousarviotili 35.10.22.3. Ympäristönkäsittely (RRF Pilari1) muuttui varainhoitovuonna summatiliksi ja samalla talousarviotili alajaoteltiin. ELY-keskusten käytössä oli alajaottelutilit 22.3.1. Lupavoimavarojen vahvistaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa (RRF, P1C1I2) sekä 22.3.2. Lupavoimavarojen vahvistaminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa (RRF, P1C2I1).

Talousarviotili 35.10.61. Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen alajaoteltiin varainhoitovuonna ja ELY-keskusten käytössä oli talousarviotili 35.10.61.1. Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen sekä uutena alajaottelutilinä 35.10.61.2. Peltojen kipsikäsittely (RRF Pilari1). Näin ollen talousarviovuoden 2022 määrärahan vertailtavuus tilinpäätös 2021 -lukuun sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumalaskelmalla ovat eri riveillä.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
25.01.01. Oikeusministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	149 472,00		46 498,60	150 915,00					162 912,57	
	Bruttotulot	0,00		0,00	0,00					0,00	
	Nettomenot	149 472,00	150 915	46 498,60	104 416,40	150 915,00	0,00	116 413,97	267 328,97	162 912,57	104 416,40
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (S3)	Bruttomenot	8 615 066,38		3 673 451,44	10 635 127,87					14 895 488,75	
	Bruttotulot	159 066,38		159 127,87	159 127,87					179 358,03	
	Nettomenot	8 456 000,00	10 476 000	3 514 323,57	6 961 676,43	10 476 000,00	0,00	12 714 801,90	23 190 801,90	14 716 130,72	8 474 671,16
32.01.01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	161 250,00								185 710,56	
	Bruttotulot	0,00								0,00	
	Nettomenot	161 250,00						185 710,56	185 710,56	185 710,56	0,00
32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	219 595 159,04		199 408 264,94	231 076 423,80					234 494 955,19	
	Bruttotulot	35 169 245,89		35 543 711,15	35 543 711,15					36 310 715,35	
	Nettomenot	184 425 913,15	195 532 713	163 864 553,79	31 668 158,86	195 532 712,65	0,00	34 329 331,69	229 862 044,34	198 184 239,84	31 668 158,86
32.01.03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	200 337 245,29		221 116 920,66	265 380 068,32					260 567 521,96	
	Bruttotulot	428 282,51		703 597,32	703 597,32					710 638,36	
	Nettomenot	199 908 962,78	264 676 471	220 413 323,34	44 263 147,66	264 676 471,00	0,00	39 443 560,26	304 120 031,26	259 856 883,60	44 263 147,66
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob) (A)	Bruttomenot	106 202 504,83		119 235 524,61	119 235 524,61						
	Bruttotulot	0,00		0,00	0,00						
	Nettomenot	106 202 504,83	140 938 518	119 235 524,61		119 235 524,61	21 702 993,17				

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 3.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		11 285,11
Vuosi 2020		11 285,11
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)	11 285,11	
30. Maa-jametsätalousministeriön hallinnonala		5 782 667,83
Vuosi 2020		5 782 667,83
30.10.40.2. Hallitusohjelman mukaiset kokonaan kansalliset biokaasu- ja lannankäsittelyinvestoinnit (S3)	190 092,49	
30.40.20. Kalakannan hoitovelvoitteet (S3)	45 109,03	
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (S3)	0,02	
30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S3)	10 208,06	
30.40.22.8. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke (S3)	771 865,29	
30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)	435 975,13	
30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet (S3)	1 293 181,04	
30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet (S3)	1 980 556,92	
30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu) (S3)	589 841,64	
30.40.62.6. Kalanjalostuksen elpymisavustukset (S3)	465 838,21	
31. Liikenne-javiestintäministeriön hallinnonala		41 866,93
Vuosi 2020		41 866,93
31.10.31.3. Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot (EK) (S3)	35 609,00	
31.20.55.14. Ilmastoperusteiset toimenpiteet (KPY) (S3)	6 257,93	
32. Työ-jaelinkeinoministeriön hallinnonala		4 146 322,07
Vuosi 2020		364,00
32.30.44. Alueellinen kuljetustuki (S3)	364,00	
Vuosi 2021		4 145 958,07
32.01.02.6. Ohjaamoiden monialaisuus (RRF pilari3) (EK) (varattu) (nettob) (S2)	9 645,64	
32.30.32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3) (S2)	3 087 311,06	
32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY) (S2)	47 407,90	
32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY) (S2)	23 583,30	
32.30.51.12. Yksityiset työnvälityspalvelut ja pilotit (KPY) (S2)	18 903,60	
32.50.03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (S2)	959 106,57	
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		2 342 277,39
Vuosi 2020		2 342 277,39
35.01.65.01. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (S3)	2 157,77	
35.10.20. Ympäristövahinkojen torjunta (S3)	47 662,00	
35.10.21. Eräät luonnonsuojelun menot (S3)	2 014 455,74	
35.10.22. Eräät ympäristömenot (S3)	178 639,81	
35.10.61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (S3)	40 018,12	
35.10.63.1. Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot (S3)	48 002,76	
35.10.63.2. Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään) (S3)	7 302,98	
35.20.64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (S3)	4 038,21	
Pääluokat yhteensä		12 324 419,33
Vuosi 2020		8 178 461,26
Vuosi 2021		4 145 958,07

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

Kulu	2022	2021
Henkilöstökulut	348 205 311,38	311 257 956,53
Palkat ja palkkiot	342 891 277,09	306 480 699,99
Tulosperusteiset erät	11 359,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	5 302 675,29	4 777 256,54
Henkilösivukulut	67 878 492,76	59 886 365,16
Eläkekulut	60 914 706,11	52 837 697,12
Muut henkilösivukulut	6 963 786,65	7 048 668,04
Yhteensä	416 083 804,14	371 144 321,69
Johdon palkat ja palkkiot, josta	6 594 348,29	6 555 640,96
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	19 014,73	14 880,00
Johto	8 485,93	7 960,00
Muu henkilöstö	10 528,80	6 920,00

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä		Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Jäännösarvo € tai %
Kansallisuusomaisuus				
1007010	Luonnonsuojelutarkoitukseen hankitut maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1094010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1095010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa		
1096010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa		
1097010	Keskeneräinen muu kansallisuusomaisuus	ei poistoa		
Aineettomat hyödykkeet				
1120010	Ostetut atk-ohjelmistot 5v	tasapoisto	5	0
1140010	Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 5v	tasapoisto	5	0
1149010	Muut pitkävaikutteiset menot 10v	tasapoisto	10	0
1149020	Muut pitkävaikutteiset menot 5v	tasapoisto	5	0
1191010	Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa		
Aineelliset hyödykkeet				
1200010	Metsäalueet	ei poistoa		
1210010	Maa-alueet	ei poistoa		
1214010	Vesialueet	ei poistoa		
1223010	Varistorakennukset 20v	tasapoisto	20	0
1229020	Muut rakennukset 30v	tasapoisto	30	0
1230030	Muut rakennelmat 20v	tasapoisto	20	0
1243020	Väylät ja turvalaitteet 30v	tasapoisto	30	0
1244010	Muut vesirakenteet 30v	tasapoisto	30	0
1249010	Muut rakenteet 30v	tasapoisto	30	0
1250010	Autot ja muut maakuljetusvälineet 5v	tasapoisto	5	0
1251010	Laivat ja muut vesikuljetusvälineet 7v	tasapoisto	7	0
1253030	Raskaat työkoneet 15v	tasapoisto	15	0
1254010	Kevyet työkoneet 7v	tasapoisto	7	0
1254020	Kevyet työkoneet 5v	tasapoisto	5	0
1255010	Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet 3v	tasapoisto	3	0
1256010	Toimistokoneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0
1257010	Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet 5v	tasapoisto	5	0
1258010	Audiovisuaaliset koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0
1259010	Laboratoriolaitteet ja -kalusteet 5v	tasapoisto	5	0

Omaisuusryhmä		Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Jäännösarvo € tai %
1260030	Muut tutkimuslaitteet 7v	tasapoisto	7	0
1261010	Vesirakenteiden laitteet 10v	tasapoisto	10	0
1269010	Muut koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0
1270010	Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet 5 v	tasapoisto	5	0
1279010	Muut kalusteet 5v	tasapoisto	5	0
1280010	Taide-esineet	ei poistoa		
1289010	Muut aineelliset hyödykkeet 5v	tasapoisto	5	0
1295010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1296010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa		
1297010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa		
1298010	Keskeneräiset rakenteet	ei poistoa		
1299010	Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa		
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkävaikutteiset sijoitukset				
1301010	Muut osakkeet	ei poistoa		
1303010	Muut osuudet	ei poistoa		

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus		Yhteensä
	100 Maa- ja vesialueet	109 Ennakkomaksut ja keskenkäsitellyt hankinnat	
Hankintameno 1.1.2022	34 143 824,21	15 859,21	34 159 683,42
Lisäykset	19 718 807,46	0,00	19 718 807,46
Vähennykset	-15 442 389,35	0,00	-15 442 389,35
Hankintameno 31.12.2022	38 420 242,32	15 859,21	38 436 101,53
Kertyneet poistot 1.1.2022	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	38 420 242,32	15 859,21	38 436 101,53

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskenkäsitellyt hankinnat	
Hankintameno 1.1.2022	3 223,24	6 093 832,44	40 174 200,24	46 271 255,92
Lisäykset	0,00	732 073,64	9 923 308,24	10 655 381,88
Vähennykset	0,00	0,00	-495 996,23	-495 996,23
Hankintameno 31.12.2022	3 223,24	6 825 906,08	49 601 512,25	56 430 641,57
Kertyneet poistot 1.1.2022	-1 665,34	-1 124 333,01	0,00	-1 125 998,35
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-644,65	-1 067 647,67	0,00	-1 068 292,32
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	-2 309,99	-2 191 980,68	0,00	-2 194 290,67
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	913,25	4 633 925,40	49 601 512,25	54 236 350,90

	Aineelliset hyödykkeet									Yhteensä
	120 Maa- ja vesialueet	121 Rakennusmaa- ja vesialueet	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2022	45 736,48	402 963,00	222 707,40	101 458,79	183 432 105,15	1 608 851,00	62 156,38	4 762,42	7 533 199,16	193 413 939,78
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	7 896 645,35	40 816,96	0,00	0,00	9 556 658,88	17 494 121,19
Vähennykset	-23,00	0,00	0,00	-38 737,81	-4 965 586,67	-35 715,85	0,00	0,00	-7 896 645,35	-12 936 708,68
Hankintameno 31.12.2022	45 713,48	402 963,00	222 707,40	62 720,98	186 363 163,83	1 613 952,11	62 156,38	4 762,42	9 193 212,69	197 971 352,29
Kertyneet poistot 1.1.2022	0,00	0,00	-175 591,40	-71 780,40	-134 805 177,23	-1 044 432,59	-10 219,12	0,00	0,00	-136 107 200,74
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	38 737,81	0,00	29 882,52	0,00	0,00	0,00	68 620,33
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	-6 394,37	-3 631,33	-5 913 882,46	-221 723,30	-12 431,28	0,00	0,00	-6 158 062,74
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	-4 521,70	0,00	-7 479,90	0,00	0,00	0,00	-12 001,60
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	0,00	0,00	-181 985,77	-41 195,62	-140 719 059,69	-1 243 753,27	-22 650,40	0,00	0,00	-142 208 644,75
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	45 713,48	402 963,00	40 721,63	21 525,36	45 644 104,14	370 198,84	39 505,98	4 762,42	9 193 212,69	55 762 707,54

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	
Hankintameno 1.1.2022	16,82	16,82
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2022	16,82	16,82
Kertyneet poistot 1.1.2022	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	16,82	16,82

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2022	2021	Muutos 2022 – 2021
Korot euromääräisistä saamisista	875 657,00	927 843,24	-52 186,24
Muut rahoitustuotot	364,62	396,90	-32,28
Rahoitustuotot yhteensä	876 021,62	928 240,14	-52 218,52
Rahoituskulut			Muutos
Korot euromääräisistä veloista	2 249,03	4 005,12	-1 756,09
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	100,91	-100,91
Rahoituskulut yhteensä	2 249,03	4 106,03	-1 857,00
Netto	873 772,59	924 134,11	-50 361,52

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 9

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2022						31.12.2021	
	Kappale-määrä	Markkina-arvo	Kirjanpito-arvo	Omistus-osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpito-arvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	1		16,82			0,00		16,82
Toholammin Vesi Oy	1		16,82			0,00		16,82
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Osakkeet ja osuudet yhteensä			16,82			0,00		16,82

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Kirjanpitoarvo 31.12.2021
Liikelaitos	0,00	0,00
- Peruspääoma	0,00	0,00
- Muu oma pääoma	0,00	0,00
...		
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,00	0,00
...	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2022	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				-2 281,38			-2 281,38
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	-2 281,38	0,00	0,00	-2 281,38

31.12.2022	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahoituslaita	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	5 069,75	112 456,41	0,00	117 526,16
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				89 148,15			89 148,15
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	94 217,90	112 456,41	0,00	206 674,31

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakauksia.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakuita.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	21 294 886,12	25 241 736,48	8 322 874,87	5 492 647,61	17 052 906,68	56 110 165,64

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Sopimus 12.4.2016 VARELY/211/07.02/2011 Yhteistyösopimus Porin tulvasuojeluhankkeesta VARELYn ja Porin kaupungin välillä	0,00	100 000,00	500 000,00	800 000,00	800 000,00	2 200 000,00
Sopimus 19.9.2022 VARELY/3773/2022 Teersalon yhteysaluslaiturin korjaus vaihe 2	0,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00	750 000,00
26.2.2021 POPELY/567/2021 Pyhäjoen tulvasuojeluruoppaus ja tulvavapen siirto kunnan vastuulle	723 124,56	576 975,44	0,00	0,00	0,00	576 975,44
12.1.2022 UUDELY/13554/2021 Ketosirkka-luonnon monimuotoisuusuhanke	132 000,00	530 554,64	0,00	0,00	0,00	530 554,64
8.9.2022 POSELY/752/2022 Palvelusopimusasetuksen mukaiset liikennepalvelut vuodelle 2022, Mikkelä	0,00	865 000,00	0,00	0,00	0,00	865 000,00
16.11.2022 UUDELY/7272/2022 Valtionavustus palvelusopimusasetuksen mukaisiin liikennepalveluihin	0,00	523 800,00	0,00	0,00	0,00	523 800,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	855 124,56	3 346 330,08	500 000,00	800 000,00	800 000,00	5 446 330,08
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	22 150 010,68	28 588 066,56	8 822 874,87	6 292 647,61	17 852 906,68	61 556 495,72

Monivuotiset vastuut yhteensä

€	Talousarviomenot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	21 294 886,12	25 241 736,48	8 322 874,87	5 492 647,61	17 052 906,68	56 110 165,64
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	855 124,56	3 346 330,08	500 000,00	800 000,00	800 000,00	5 446 330,08
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	22 150 010,68	28 588 066,56	8 822 874,87	6 292 647,61	17 852 906,68	61 556 495,72

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 13.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 14.

Liite 15: Velan muutokset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut keskitetysti liitteet 1, 12 ja 17.

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut talousarvion toteumalaskelman valtuuksien osalta.

Muiden laskelmien ja liitteiden tiedot on Palkeet koonnut kirjanpidosta kaikkien ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen osalta yhdeksi asiakirjaksi.

Vuonna 2022 Muihin lyhytaikaisiin saamisiin 8032 924 euroa sisältyy 5824 565 euroa oman tuotannon ja teknisen tuen projekteista aiheutuvia ELY-keskusten sisäisiä saamisia.

Toimintamenoihin 32.01.02.1 oli kirjattu tukikelvottomia menoja yhteensä 28 145 euroa.

KEHA-keskuksella on kirjanpidon ulkopuolella seurattavia takaisinperintä- ja palkkaturvasaatavia sekä vahingonkorvauksia seuraavasti:

- Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut-momentilta maksettujen tukien/korvausten takaisinperintäsaatavia 268 204,57 euroa
- Ravitsemisyrittäjien tukeminen 197 797,54 euroa
- EAKR ja kansalliset tuet (TUKI 2000-järjestelmä), vanha ohjelmakausi 2007 – 2013, takaisinperintäsaatavia 2 761 514,82 euroa
- Kansalliset tuet (TUKI2014-järjestelmä) vuodesta 2014 lukien (koronatuot) 2 470 693,21 euroa
- EAKR, ohjelmakausi 2014 – 2020, takaisinperintäsaatavia 2 303 728,4 euroa
- ESR, ohjelmakausi 2014 – 2020, takaisinperintäsaatavia 32 085,74 euroa
- Elinkeinokalatalouden edistäminen (EKTR), vanha ohjelmakausi, takaisinperintäsaatavia 854 119,35 euroa
- EMKR, ohjelmakausi 2014 – 2020, takaisinperintäsaatavia 142 706,72 euroa
- Pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluiden saatavia, jotka poistettu tileistä, mutta joiden perintää jatketaan (Siiri-järjestelmä) 6 147,14 euroa
- Palkkaturvasaatavia 126 654 604,10 euroa
- Vahingonkorvauksia 427 319,99 euroa
- Muut saatavat (mm. oikeudenkäyntikuluja) 21 866,89 euroa
- Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki 26 836,07 euroa
- Ympäristön- ja luonnonsuojelu 1 184 223,77 euroa

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on myöntänyt määrärahaa varsinaisen toiminnan lisäksi toimintameno määrärahoihin

ELY-keskuksen mom 32.01.02.1

- Digikehitysohjelmaan 1 430 000 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 1 169 784 euroa
- Monialaisen työn tukirakenteen hoitamiseen 775 000 euroa, josta oli käytetty vuonna 2021 13 983 euroa ja vuonna 2022 496 737 euroa
- Pientalojen öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittelyyn, jossa on ollut vuonna 2022 uutta ja siirtynyttä määrärahaa 4 323 308 ja josta käytetty 1 904 072 euroa
- Itse avustukset on maksettu Ympäristöministeriön hallinnonalan (YM) momentilta 35.20.56 Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v)

TE-toimiston mom 32.01.03.1

- Digikehitysohjelmaan 1 430 000 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 1 183 409 euroa
- KEHA-keskukselle työllisyyden kuntakokeiluun uutta ja siirtynyttä määrärahaa 5 680 949 josta käytetty 2 116 737 euroa
- Ukrainalaisten työnhakijoiden palveluihin 2 400 000 euroa, jota ei ehditty käyttää vuonna 2022

Digitalisaatio kehittämiseen mom. 32.01.10.01

- TE-digihanke uutta ja vanhaa määrärahaa 20 781 584 euroa ja josta on käytetty 13 540 941 euroa

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan (RRF) on osoitettu rahoitusta seuraavasti

Pilari 1

YM on osoittanut

- mom 35.10.22.3 ympäristökäsittelyyn sekä lupavoimavarojen vahvistamiseen mom. 35.10.22.3.1 ja 35.10.22.3.2 uutta ja siirtynyttä määrärahaa 2 213 619 ja josta on käytetty 551 645 euroa
- mom 35.10.61.2 peltojen kipsikäsitteilyyn 5 817 500 euroa, josta on käytetty 2 909 530 euroa

Pilari 3

MMM on osoittanut

- mom. 30.40.21.2 vesiosaamisen kasvu- ja vientiohjelmaan 140 000 euroa, josta on käytetty 43 980 euroa

TEM on osoittanut

- mom 32.01.02.5 jatkuvan oppisen uudistukseen määrärahaa 1 176 000 euroa, josta käytetty 93 192 euroa
- mom 32.01.02.6 ohjaamoiden monialaisuuteen uutta ja vanhaa määrärahaa 84 342 euroa, josta käytetty 14 696 euroa
- mom 32.01.02.7 kasvun kiihdyttämisohjelmaan määrärahaa 70 000 euroa, josta käytetty 38 263 euroa
- mom. 32.01.03.2 pohjoismaisen työvoiman palvelumalliin määrärahaa 70 000 000 Määrärahaa käytettiin yhteensä 56 652 736 euroa.
- mom 32.01.10.05 pohjoismaisen työvoiman palvelumallin digitalisaation kehittämiseen 13 000 000 euroa, josta on käytetty 1 481 442
- mom 32.30.32 ohjaamon monialaisuuden valtionavustukset kunnille uutta ja siirtynyttä määrärahaa 6 380 000 euroa, josta käytetty 102 688 euroa
- mom. 32.30.42.2 kasvun kiihdyttämisohjelman toimeenpanoon arviomäärärahan kirjausoikeutta 830 000 euroa ja josta on käytetty 684 928 euroa

Mom. 35.20.56 asuinrakennusten öljylämmitysten luopumiseen on osoitettu avustusmäärärahaa

- kansallista mom 35.20.56.1 uutta ja siirtynyttä määrärahaa 49 440 000, josta on käytetty 12 738 901 euroa
- RRF pilari 1 mom. 35.20.56.2 siirtynyttä määrärahaa 25 000 000, josta on käytetty 15 223 500 euroa. Määräraha on ympäristöministeriön mukaan muutettu kansalliseksi
- määrärahaksi, eikä kuulu enää Pilari 1:een

Mom. 35.20.56 kirjauseruste on muuttunut LTAE IV 1.12.2022 maksatuspäätösperusteiseksi

Menomomenttien käyttö pääryhmyksestä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti: 24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö ja 420.24.90.68.

Määrärahaa saa käyttää Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön sekä Venäjä-politiikan toimeenpanon tukemiseen liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen sekä henkilöstön palkkausmenoihin valtion virastojen ja laitosten Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen hankkeissa.

LKP-ryhmä	Euroa
41 Henkilöstökulut	4 879
43 Palvelujen ostot	58 415
93 Suoritetut Alv-menot	13 819
Yhteensä	77 113

Momentti: 30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot

Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien alv-menojen maksamiseen. Menot kirjattu menonsiirtoina LKP-tilille, koska hankittu tavara tai palvelu on annettu menonsiirtoina.

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	64 198
Yhteensä	64 198

Momentti: 4.20.30.10.40 Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset sekä 4.21.30.10.40

Vuoden 2021 määräraha on VN/27327/2020-MMM-3 14.4.2021 osoitettu myös avustusten hallinnointiin tarvittavien henkilöstön palkkausmenojen ja muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
43 Palvelujen ostot	16 075
Yhteensä	16 075

Momentti: 4.21.30.10.63 Maaseudun kehittäminen

Maa- ja elintarvikkeiden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain (1413/2011) mukaisen maaseutupolitiikan neuvoston toimintaan. Julkisyhteisöjen hankkeiden toteuttamiseen tarvittavat enintään 6 HTV vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen Saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 14 §:ssä mainitun saaristoasiain neuvottelukunnan toimintaan.

LKP-ryhmä	Euroa
41 Henkilöstökulut	32 613
43 Palvelujen ostot	616
45 Muut kulut	95
93 Suoritetut Alv-menot	148
Yhteensä	33 472

Momentti: 4.21.30.10.63 Maaseudun kehittäminen

Maa- ja elintarvikkeiden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain (1413/2011) mukaisen maaseutupolitiikan neuvoston toimintaan. Julkisyhteisöjen hankkeiden toteuttamiseen tarvittavat enintään 6 HTV vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen Saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 14 §:ssä mainitun saaristoasiain neuvottelukunnan toimintaan.

LKP-ryhmä	Euroa
41 Henkilöstökulut	32 613
43 Palvelujen ostot	616
45 Muut kulut	95
93 Suoritetut Alv-menot	148
Yhteensä	33 472

Momentti 421.30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen

Enintään 15 HTV vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
39 Yhteistoiminnan kustannukset	-45 024
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	223
41 Henkilöstökulut	73 322
43 Palvelujen ostot	21 207
45 Muut kulut	2 933
Yhteensä	52 661

Momentti 421.30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen

Enintään 15 HTV vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
39 Yhteistoiminnan kustannukset	-45 024
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	223
41 Henkilöstökulut	73 322
43 Palvelujen ostot	21 207
45 Muut kulut	2 933
Yhteensä	52 661

Momentti 30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot sekä 420. ja 421.30.40.21

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös vesihuoltolaitoksille ja muille vesihuollon toimijoille myönnettäviin avustuksiin vesihuollon toimintaedellytysten turvaamiseksi. Sekä VN asetuksen (714/2015) mukaisista vesistötoimenpiteistä aiheutuneisiin kustannuksiin silloin, kun tarkoituksena on valtion tuella aiemmin toteutetuista toimenpiteistä vesistöissä aiheutuneiden haittojen väheneminen.

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	2 238 231
Yhteensä	2 238 231

Momentti 4.20.30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen sekä 4.21.30.40.22

Määrärahaa saa käyttää uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä, biotaloutta, ympäristön hoitoa, luonnon monimuotoisuutta, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopusuhteen kehittämis-, kokeilu-, investointi- ja vienninedistämissankkeisiin ja viestintään sekä näihin liittyvien avustusten maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	2 368 143
Yhteensä	2 368 143

Momentti 30.40.31 Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen sekä 420. ja 421.30.40.31

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää valtion työnä toteutettavista vesi-huoltohankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan hankkeista aiheutuvan henkilöstön palkkausmenojen ja muiden kulutusmenojen sekä sijoitusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa
11 Keskenäiset aineettomat käyttö-omaisuushankinnat	4 824
40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	16 162
41 Henkilöstökulut	969 864
42 Vuokrat	1 602
43 Palvelujen ostot	1 964 889
45 Muut kulut	29 953
61 Satunnaiset kulut	250
93 Suoritetut Alv-menot	446 442
Yhteensä	3 433 986

Momentti 30.40.40 Eräät luonnonvaratalouden korvaukset

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Tenojoen kalakorvauslaissa (501/1991) määrättävien korvausten ja kustannusten sekä niitä koskevien korkojen ja viivästyskorkojen maksamiseen Määrärahaa saa käyttää kulutusmenojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
43 Palvelujen ostot	273 553
Yhteensä	273 553

Momentti 30.40.51 Muu kalatalouden edistäminen sekä 420.30.40.51 ja 421.30.40.51

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa
42 Vuokrat	694
43 Palvelujen ostot	15 215
93 Suoritetut alv-menot	1 894
Yhteensä	17 803

Momentti 4.20.30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen sekä 4.21.30.40.62

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää enintään 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa
40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14 430
43 Palvelujen ostot	5 035 205
45 Muut kulut	36
93 Suoritetut alv-menot	6 513
Yhteensä	5 056 184

Momentti 31.20.54 Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen sekä 4.21.31.20.54

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalveluihin ja niistä aiheutuviin kulutusmenoihin sekä selvityksiin ja tiedottamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	737
42 Vuokrat	20 046
43 Palvelujen ostot	19 074 695
45 Muut kulut	
93 Suoritetut alv-menot	4 576 153
Yhteensä	23 671 631

Momentti 31.20.55 Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen sekä 4.20.31.20.55 ja 4.21.31.20.55

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	6 922
43 Palvelujen ostot	767 294
51 Rahoituskulut	11
61 Satunnaiset kulut	4 722
93 Suoritetut alv-menot	182 141
Yhteensä	961 090

Momentti 32.01.20 Siviilipalvelus

Määrärahasta maksetaan siviilipalvelusvelvollisten ylläpidosta ja etuuksista aiheutuvia kustannuksia

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	3 017 532
Yhteensä	3 017 532

Momentti 32.01.29 TEM hallinnonalan arvonlisäveromenot

Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien alv-menojen maksamiseen. Menot kirjattu menonsiirtoina LKP-tilille, koska hankittu tavara tai palvelu on annettu menonsiirtoina.

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	109 218
Yhteensä	109 218

Momentti 32.30.31 Ravitsemisyrittäjien tukeminen

Määrärahaa saa käyttää ravitsemusyrittäjien uudelleen työllistäminen tukemisesta ja toiminnan rahoitusten hyvittämisestä annetun lain (403/2020) mukaisesti ravitsemisliikkeiden uudelleen työllistämisen tukemiseen.

LKP-ryhmä	Euroa
61 Satunnaiset kulut	1 178
Yhteensä	1 178

Momentti 32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut sekä 421.32.30.51

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen. Valtion virastoille ja laitoksille työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkakustannuksiin enintään 500 henkilötyövuotta vastaavalta osalta. Tältä momentilta ja momentilta 33.20.50 ja 33.20.52.

LKP-ryhmä	Euroa
41 Henkilöstökulut	6 454 527
43 Palvelujen ostot	4 715 734
45 Muut kulut	395 894
61 Satunnaiset kulut	60 791
93 Suoritetut alv-menot	907 528
Yhteensä	12 534 474

Momentti 32.30.52 Palkkaturva

Määrärahaa saa käyttää takaisinperittyjen saatavien palautusten ja niistä kertyvien korkojen sekä palkkaturvamenetelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen. Momentin määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

LKP-ryhmä	Euroa
43 Palvelujen ostot	51 500
Yhteensä	51 500

Momentti 32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusosuuksien maksamiseen toiselle valtion virastolle. Määrärahaa saa käyttää ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun sekä ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen. Enintään 250 henkilötyövuoden palkkaamiseen kausien 2014 – 2020 ja 2021 – 2027 ohjelmien toteuttamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
43 Palvelujen ostot	11 252 724
Yhteensä	11 252 724

Momentti 421.32.50.03 Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistämisen edistäminen

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) mukaiseen kunnille, järjestöille ja muille toimijoille myönnettäviin avustuksiin kotoutumisen ja työllisyyden edistämiseen, rasismin ja etnisen syrjinnän ehkäisemiseen sekä eri väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen edistämiseen sekä ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen tähtäävään etsivään työhön ja neuvontatyöhön

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	4 832 059
Yhteensä	4 832 059

Momentti 32.50.30 Valtion korvaukset kotoutumisesta

Määrärahaa saa käyttää kulutusmenojen maksamiseen ja enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

LKP-ryhmä	Euroa
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	293
41 Henkilöstökulut	289 062
43 Palvelujen ostot	1 819
45 Muut kulut	73 241
61 Satunnaiset kulut	120
93 Suoritetut alv-menot	801
Yhteensä	365 336

Momentti 33.20.50 Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta

Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51

LKP-ryhmä	Euroa
41 Henkilöstökulut	1 186 273
Yhteensä	1 186 273

Momentti 33.20.52 Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (netto)

Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51

LKP-ryhmä	Euroa
41 Henkilöstökulut	735 275
Yhteensä	735 275

Momentti 4.21.33.60.39. Palvelurakenteen kehittäminen

Määrärahaa saa käyttää hankkeiden valvontaan ja tarkastukseen sekä enintään viittätoista henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen vuodessa hankkeiden valmistelu-, toimeenpanko- ja hallintotehtäviin.

LKP-ryhmä	Euroa
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	90
41 Henkilöstökulut	490 116
43 Palvelujen ostot	1 542
45 Muut kulut	13 849
93 Suoritetut alv-menot	549
Yhteensä	506 146

Momentti 35.01.29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot

Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien alv-menojen maksamiseen. Menot kirjattu menonsiirtoina LKP-tilille, koska hankittu tavara tai palvelu on annettu menonsiirtoina.

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	174
Yhteensä	174

Momentti 4.20.35.10.21 Eräät luonnonsuojelun menot sekä 4.21.35.10.21

Määrärahaa saa myös käyttää avustusten ja muiden tukien maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	438 384
Yhteensä	438 384

Momentti 4.21.35.10.22 Eräät ympäristömenot

Määrärahaa saa myös käyttää avustusten ja muiden tukien maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa
82 Siirtotalouden kulut	43 127
Yhteensä	43 127

Momentti 35.10.61 Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen sekä 420. ja 421.35.10.61

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös hankkeista aiheutuvien enintään 17 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Momentin määrärahasta rahoitettu, valtion työnä toteutettu ja valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on myös sovittava ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

LKP-ryhmä	Euroa
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 578
41 Henkilöstökulut	231 036
42 Vuokrat	285
43 Palvelujen ostot	8 493 682
45 Muut kulut	4 695
51 Rahoituskulut	330
93 Suoritetut alv-menot	1 947 878
Yhteensä	10 679 484

Momentti 35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot sekä 420. ja 421.35.10.63

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa voi käyttää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden tai yksityisiksi suojelualueiksi perustettavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä sekä yksityisten suojelualueiden merkintäpalvelujen hankkimisesta aiheutuviin menoihin ja lisäksi ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon ja mahdollisiin korvaustoimitusten kuluihin. Enintään 80.000 euroa erikseen tehtävien yhteistoimintasopimusten perusteella maksettaviin palkkioihin, joilla edistetään maanomistajien tekemien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) mukaisten tarjousten käsittelyä tai Helmi-ohjelman suoalueiden suojelua edistävien tarjousten käsittelyä. Koron maksamiseen jaksotetuille kauppahinnan ja korvauksen maksuerille, jolloin koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.

LKP-ryhmä	Euroa
10 Kansallisomaisuus	17 114 709
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	152 059
42 Vuokrat	1 455
43 Palvelujen ostot	612 773
45 Muut kulut	59 016
51 Rahoituskulut	288
61 Satunnaiset kulut	149 856
93 Suoritetut alv-menot	36 825
Yhteensä	18 126 981

Liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 18.

6. Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty sähköisesti 28. päivänä helmikuuta 2023.

7. Tilintarkastajan merkintä

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Helsingissä ____/____ 2023

**ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSTEN SEKÄ TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTOJEN
KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN (KEHA-KESKUS) TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022**

KEHA-keskus

ISBN 978-952-398-138-6 (PDF)

URN:ISBN: 978-952-398-138-6

www.doria.fi/ely-keskus